

Opinnäytetyö (AMK)

Kestävän kehityksen koulutusohjelma

Ympäristösuunnittelija

2016

Matilda Laukkanen

TULEVAISUUDEN TURKU ASUKKAIDEN NÄKÖKULMASTA

– Osallistaminen karttapohjaisella kyselyllä
Yleiskaavassa 2029

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Kestävän kehityksen koulutusohjelma

2016 | 119 + 50 sivua

Ohjaajat: Andrei Panschin ja Jari Hietaranta

Matilda Laukkanen

TULEVAISUUDEN TURKU ASUKKAIDEN NÄKÖKULMASTA

- Osallistaminen karttapohjaisella kyselyllä Yleiskaavassa 2029

Osallistuminen ja vuorovaikutus ovat 2000-luvulla saaneet merkittävän osan kaavoituksessa, ja myös sosiaalisten vaikutusten arviointi (SVA) on otettu hyvien suunnittelukäytäntöjen joukkoon. Asukkaita osallistamalla voidaan täydentää asiantuntijätietoa paikallistuntemuksella, sovittaa yhteen kaupungin eri toimijoiden näkemyksiä ja luoda luottamusta kaavoitusprosessia kohtaan sekä hankkia aineistoa SVA:ta varten. Osallistumismenetelmänä osallistavat paikkatietojärjestelmät (PPGIS) ovat kasvattaneet suosiotaan.

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan asukkaiden näkemyksiä Turun kaupungin kehittämisestä ja Turun valmisteilla olevasta uudesta Yleiskaavasta 2029. Tutkimuksen avulla on yleiskaavatyön luonnosvaiheessa selvitetty turkulaisten ajatuksia asumisesta, palveluista, viher- ja virkistysalueista sekä liikkumisesta. Asukkaita osallistamalla saatuja tuloksia käsitellään työssä sosiaalisten vaikutusten näkökulmasta. Opinnäytetyön toimeksiantajana on Turun kaupungin ympäristötoimialan kaupunkisuunnittelun tulosalue. Työn tarkoituksena on tuottaa toimeksiantajalle tietoa turkulaisten mielipiteistä yleiskaavaluonnoksen laadintaan sekä täydentää Yleiskaavan 2029 sosiaalisten vaikutusten arviointityötä.

Tutkimuksen aineisto on kerätty PPGIS-verkkokyselynä, jossa vastaajat saivat merkitä vastauksiaan kartalle. Aineisto on analysoitu Microsoft Excel- ja MapInfo-ohjelmistojen avulla. Karttamerkinnoista on pyritty löytämään kohteita, jonne merkintöjä kasautuu, ja tutkimaan edelleen tarkemmin kyseisiin paikkoihin tulleita merkintöjä täydentävien vastausten avulla.

Tutkimuksen perusteella turkulaiset ovat valmiita sijoittamaan asuinrakentamista muun muassa epämääräisiksi koetuille Linnakaupungin sekä Itäharjun alueille. Koroisten alue erottuu vastauksista ristiriitaisena alueena, jonne rakentamista sekä kannatetaan että vastustetaan. Viher- ja virkistysalueista keskustan puistot ja Aurajoen ympäristö ovat erityisen tärkeitä kaupungin asukkaille. Etenkin ydinkeskustan palvelut saavat turkulaisilta kehuja, kun taas Sataman ja Port Arthurin ympäristössä palvelutarjonnassa on selkeitä puutteita. Jalankulun ja pyöräilyn edellytysten kehittäminen etenkin keskusta-alueella on Turussa välttämätöntä.

ASIASANAT:

osallisuus, osallistava suunnittelu, PPGIS, sosiaaliset vaikutukset, yleiskaavoitus, Turun kaupunki

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Degree Programme in Sustainable Development

2016 | 119 + 50 pages

Instructors: Andrei Panschin and Jari Hietaranta

Matilda Laukkanen

FUTURE TURKU FROM THE RESIDENTS' PERSPECTIVE

- Public Participation with a Map-based Questionnaire on the Master Plan 2029

The participation and the interaction have received a significant part in the land use planning in the 2000's and the social impact assessment (SIA) has also been taken into good planning practices. By engaging residents, expert knowledge can be supplemented by the local knowledge, the views of the different actors of the city can be adapted together, a confidence towards the planning process can be created and material can be obtained for the SIA. The public participation geographic information systems (PPGIS) have expanded their popularity as a participation method.

This bachelor's thesis focuses on the residents' views on the developing of the city of Turku and on its new master plan 2029. This study helped determine residents' thoughts about housing, services, parks and recreation and transport at the drafting phase of the master plan. The results, which were obtained by engaging the residents, are analysed from the aspect of social impacts. The thesis was commissioned by the Environmental Division of the City of Turku. The aim was to produce information about the residents' opinions to the drafting phase of the new master plan and to complement the SIA of the master plan.

The material of the research was collected as a PPGIS web questionnaire, in which respondents were able to mark their answers on a map. The material was analysed with the help of Microsoft Excel and MapInfo software. The targets where the entries accumulated were pinpointed from the map. These targets were further studied in more detail with the help of the answers which supplement the entries.

Based on the research, the residents of Turku are ready to place housing development on the areas of Linnakaupunki and Itäharju. The area of Koroinen is distinguished from the answers as a conflicting area where the housing development is both supported and resisted. The parks of the centre and the surroundings of the river Aura are especially important to the residents of the city as parks and recreation areas. The supply of services of the city centre is good, whereas in the surrounds of the harbor and the area of Port Arthur there are clear defects in the supply of services. It is also necessary to develop conditions for the bicycle and pedestrian traffic especially in the city centre.

KEYWORDS:

public participation, participatory planning, PPGIS, social effects, master planning, City of Turku

SISÄLTÖ

KÄYTETYT LYHENTEET	11
1 JOHDANTO	12
1.1 Tutkimuksen tavoite ja tausta	12
1.2 Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset	13
1.3 Tutkimuksen rakenne	13
2 MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU JA KAAVOITUS	15
3 OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS KAAVOITUKSESSA	18
3.1 Osallistuminen maankäyttö- ja rakennuslaissa	19
3.2 Osallistumismenetelmiä	19
3.3 Osallistuminen kaavoitusprosessin eri vaiheissa	20
3.4 Osallistava paikkatietojärjestelmä osallistumismenetelmänä	22
3.5 Ongelmatilanteita osallistumisessa	24
4 SOSIAALISTEN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI KAAVOITUKSESSA	25
4.1 Sosiaalinen ulottuvuus maankäyttö- ja rakennuslaissa	26
4.2 Sosiaalisten vaikutusten ulottuvuuksia	27
4.3 Osallistumisen ja sosiaalisten vaikutusten arvioinnin suhde	28
5 TURUN YLEISKAADOITUS JA YLEISKAAVA 2029	30
5.1 Suunnittelualueesta ja lähtökohdista	30
5.2 Tavoitteista	33
5.3 Aikataulusta ja kaavan tilanteesta	34
5.4 Vuorovaikutuksesta ja osallistamisesta	36
6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	39
6.1 Tutkimusmenetelmä- ja aineisto	39
6.1.1 Kyselytutkimus	40
6.1.2 Kyselyn rakenne	40
6.2 Aineiston analysointi	42
6.3 Tutkimuksen luotettavuus	44

7 TUTKIMUKSEN TULOKSET	46
7.1 Vastaajat	46
7.1.1 Ikäjakauma	46
7.1.2 Sukupuolijakauma	48
7.1.3 Toimenkuvat	49
7.1.4 Asuintilanteet	51
7.1.5 Postinumerot	52
7.2 Karttamerkintöjen jakautuminen	55
7.3 Asuminen	56
7.3.1 Paikat ja alueet asuinrakentamiselle	56
7.3.2 Paikat ja alueet, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista	57
7.3.3 Merkintöjen vertailua	59
7.4 Palvelut	72
7.4.1 Paikat ja alueet, joissa on hyvä palvelutarjonta	72
7.4.2 Paikat ja alueet, jonne tarvittaisiin lisää palveluja	76
7.5 Viher- ja virkistysalueet	85
7.5.1 Nykytilassa säilytettävät tärkeät viher- ja virkistysalueet	85
7.5.2 Kehitettävät tärkeät viher- ja virkistysalueet	90
7.5.3 Tarvittaessa rakennettavat viher- ja virkistysalueet	97
7.6 Liikkuminen	98
7.6.1 Liikkumisen sujuvuus	98
7.6.2 Liikkumisen turvallisuus	103
7.6.3 Liikkumisen viihtyisyys	105
7.7 Muut kehitysideat ja kommentit	109
8 JOHTOPÄÄTÖKSET	112
8.1 Toiminnallisuus	112
8.2 Koettu ympäristö ja elämyksellisyys	114
8.3 Alueiden sosiaalinen luonne	114
9 LOPUKSI	116
LÄHTEET	117

LIITTEET

- Liite 1. Kyselyn rakenne
- Liite 2. Kyselyn ulkonäkö
- Liite 3. Karttakuvat kaikista karttamerkinnoistä
- Liite 4. Lämpökartat karttamerkinnoistä koko Turun alueelta

KUVAT

Kuva 1. Maankäytön suunnittelujärjestelmä.	15
Kuva 2. Osallistuminen kaavaprosessin eri vaiheissa (Ympäristöministeriö 2007, 18).	21
Kuva 3. Turun oikeusvaikutteiset ja vireillä olevat yleiskaavat (Turun kaupunki 2015a).	31
Kuva 4. Turun kaupunkiseudun rakennemalli 2035 (Pöyry 2012).	32
Kuva 5. Yleiskaavan 2029 kehityskuvat (Turun kaupunki 2015f).	34
Kuva 6. Yleiskaavatyön valmistelun pohjaksi valittu Kasvukäytävät-kehityskuva (Turun kaupunki 2015d).	35
Kuva 7. Osallistuminen Yleiskaavan 2029 eri vaiheissa asukkaan näkökulmasta.	38
Kuva 8. Vastaajien jakautuminen Turun postinumeroalueille.	54
Kuva 9. Vastaajien aluemerkinnoina merkitsemät paikat ja alueet asuinrakentamiselle sekä paikat ja alueet, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.	60
Kuva 10. Vastaajien pistemerkinnoina merkitsemät paikat ja alueet asuinrakentamiselle sekä paikat ja alueet, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.	61
Kuva 11. Keskustan ympäristöön osoitetut paikat asuinrakentamiselle.	62
Kuva 12. Keskustan ympäristöön osoitetut paikat, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.	63
Kuva 13. Linnakaupungin, Kakolan ja Port Arthurin ympäristöön osoitetut paikat asuinrakentamiselle.	64
Kuva 14. Linnakaupungin, Kakolan ja Port Arthurin ympäristöön osoitetut paikat, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.	65
Kuva 15. Koroisten ja Ylioppilaskylän ympäristöön osoitetut paikat asuinrakentamiselle.	66
Kuva 16. Koroisten ja Ylioppilaskylän ympäristöön osoitetut paikat, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.	66
Kuva 17. Itäharjun ympäristöön osoitetut paikat asuinrakentamiselle.	67
Kuva 18. Itäharjun ympäristöön osoitetut paikat, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.	68
Kuva 19. Pihlajaniemen ja Vähäheikkilän ympäristöön osoitetut paikat asuinrakentamiselle.	69
Kuva 20. Pihlajaniemen ja Vähäheikkilän ympäristöön osoitetut paikat, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.	69
Kuva 21. Skanssin ympäristöön osoitetut paikat asuinrakentamiselle.	70
Kuva 22. Skanssin ympäristöön osoitetut paikat, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.	71
Kuva 23. Luolavuoren ja Ilpoisten ympäristöön osoitetut paikat asuinrakentamiselle.	71
Kuva 24. Luolavuoren ja Ilpoisten ympäristöön osoitetut paikat, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.	72
Kuva 25. Keskustan ympäristöön osoitetut paikat, joissa on hyvä palvelutarjonta.	74

Kuva 26. Kupittaaan ympäristöön osoitetut paikat, joissa on hyvä palvelutarjonta.	74
Kuva 27. Länsikeskuksen ympäristöön osoitetut paikat, joissa on hyvä palvelutarjonta.	75
Kuva 28. Skanssin ympäristöön osoitetut paikat, joissa on hyvä palvelutarjonta.	76
Kuva 29. Sataman, Kakolan ja Port Arthurin ympäristöön osoitetut paikat, jonne toivottaan lisää palveluja.	78
Kuva 30. Martin ja Korppoolaismäen ympäristöön osoitetut paikat, jonne toivottaan lisää palveluja.	80
Kuva 31. Läntisen keskustan ympäristöön osoitetut paikat, jonne toivotaan lisää palveluja.	81
Kuva 32. Itäisen keskustan ja Kupittaaan ympäristöön osoitetut paikat, jonne toivottaan lisää palveluja.	83
Kuva 33. Ylioppilaskylän ja Kuuvuoren ympäristöön osoitetut paikat, jonne toivotaan lisää palveluja.	84
Kuva 34. Keskustan ja Kupittaaan ympäristöstä osoitetut nykytilassa säilytettävät tärkeät viher- ja virkistysalueet.	87
Kuva 35. Aurajoen ja Koroisen ympäristöstä osoitetut nykytilassa säilytettävät tärkeät viher- ja virkistysalueet.	88
Kuva 36. Ruissalon ympäristöstä osoitetut nykytilassa säilytettävät tärkeät viher- ja virkistysalueet.	89
Kuva 37. Luolavuoren, Ilpoisten ja Katariinan ympäristöstä osoitetut nykytilassa säilytettävät tärkeät viher- ja virkistysalueet.	90
Kuva 38. Keskustan ja Kupittaaan ympäristöstä osoitetut tärkeät, mutta kehitettävät viher- ja virkistysalueet.	92
Kuva 39. Kakolan ympäristöön osoitetut tärkeät, mutta kehitettävät viher- ja virkistysalueet.	95
Kuva 40. Koroisten ja Aurajoen ympäristöön osoitetut tärkeät, mutta kehitettävät viher- ja virkistysalueet.	96
Kuva 41. Paikat, joissa jalankulun ja pyöräilyn tulisi vastaajien mukaan olla sujuvampaa keskustan ympäristössä.	100
Kuva 42. Paikat, joissa joukkoliikenteen ja autoliikenteen tulisi vastaajien mukaan olla sujuvampaa keskustan ympäristössä.	101
Kuva 43. Paikat, joissa jalankulku ja pyöräily on vastaajien mukaan sujuvaa keskustan ympäristössä.	102
Kuva 44. Paikat, joissa joukkoliikenne ja autoliikenne on vastaajien mukaan sujuvaa keskustan ympäristössä.	102
Kuva 45. Paikat, joissa jalankulku ja pyöräily on vastaajien mukaan turvatonta keskustan ympäristössä.	104
Kuva 46. Paikat, joissa joukkoliikenne ja autoliikenne on vastaajien mukaan turvatonta keskustan ympäristössä.	105
Kuva 47. Paikat, joissa jalankulun ja pyöräilyn viihtyisyyttä pitäisi vastaajien mukaan parantaa keskustan ympäristössä.	107
Kuva 48. Paikat, joissa joukkoliikenteen ja autoliikenteen viihtyisyyttä pitäisi vastaajien mukaan parantaa keskustan ympäristössä.	107
Kuva 49. Paikat, joissa jalankulku ja pyöräily on vastaajien mukaan viihtyisää keskustan ympäristössä.	108
Kuva 50. Paikat, joissa joukkoliikenne ja autoliikenne on vastaajien mukaan viihtyisää keskustan ympäristössä.	109
Kuva 51. Vastaajien kartalle osoittamat muut kehitysideat keskustan ympäristössä. Vasemmalla näkyvät aluumerkintöinä ja oikealla pistemerkitöinä annetut vastaukset.	110
Kuva 52. Kyselyn aloitussivu.	125
Kuva 53. Taustatietoihin liittyvät kysymykset.	126

Kuva 54. Asumiseen liittyvät kysymykset.	127
Kuva 55. Palveluihin liittyvät kysymykset.	128
Kuva 56. Lisätietojen antaminen karttamerkintään.	129
Kuva 57. Pistemerkin tekeminen.	129
Kuva 58. Viher- ja virkistysalueisiin liittyvät kysymykset.	130
Kuva 59. Liikkumiseen liittyvät kysymykset.	131
Kuva 60. Muut kehitysideat ja kommentit.	132
Kuva 61. Kyselyn kiitossivu.	133
Kuva 62. Kaikki vastaajien merkitsemät paikat ja alueet asuinrakentamiselle.	134
Kuva 63. Kaikki vastaajien merkitsemät paikat ja alueet, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.	135
Kuva 64. Kaikki vastaajien merkitsemät paikat ja alueet, joissa on hyvä palvelutarjonta.	136
Kuva 65. Kaikki vastaajien merkitsemät paikat tai alueet, jonne tarvittaisiin lisää palveluja.	137
Kuva 66. Kaikki vastaajien merkitsemät viher- ja virkistysalueet, jotka ovat tärkeitä ja jotka haluttaisiin säilyttää nykytilassa.	138
Kuva 67. Kaikki vastaajien merkitsemät viher- ja virkistysalueet, jotka ovat tärkeitä, mutta joita tulisi kehittää.	139
Kuva 68. Kaikki vastaajien merkitsemät viher- ja virkistysalueet, joiden paikalle voitaisiin tarvittaessa rakentaa.	140
Kuva 69. Kaikki vastaajien merkitsemät reitit, joilla liikkumisen tulisi olla sujuvampaa.	141
Kuva 70. Kaikki vastaajien merkitsemät reitit, joilla liikkuminen on sujuvaa.	142
Kuva 71. Kaikki vastaajien merkitsemät reitit, joilla on liikenteellisesti turvatonta.	143
Kuva 72. Kaikki vastaajien merkitsemät reitit, joilla on liikenteellisesti turvallista.	144
Kuva 73. Kaikki vastaajien merkitsemät reitit, joilla liikkumisen viihtyisyyttä pitäisi parantaa.	145
Kuva 74. Kaikki vastaajien merkitsemät reitit, joilla liikkuminen on viihtyisää.	146
Kuva 75. Kaikki vastaajien kartalle merkitsemät muut kehitysideat.	147
Kuva 76. Lämpökartta vastaajien aluumerkintöinä merkitsemistä paikoista ja alueista asuinrakentamiselle.	148
Kuva 77. Lämpökartta vastaajien pistemerkinä merkitsemistä paikoista ja alueista asuinrakentamiselle.	149
Kuva 78. Lämpökartta vastaajien aluumerkintöinä merkitsemistä paikoista ja alueista, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.	150
Kuva 79. Lämpökartta vastaajien pistemerkinä merkitsemistä paikoista ja alueista, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.	151
Kuva 80. Lämpökartta vastaajien aluumerkintöinä merkitsemistä paikoista ja alueista, joissa on hyvä palvelutarjonta.	152
Kuva 81. Lämpökartta vastaajien pistemerkinä merkitsemistä paikoista ja alueista, joissa on hyvä palvelutarjonta.	153
Kuva 82. Lämpökartta vastaajien aluumerkintöinä merkitsemistä paikoista ja alueista, jonne tarvittaisiin lisää palveluja.	154
Kuva 83. Lämpökartta vastaajien pistemerkinä merkitsemistä paikoista ja alueista, jonne tarvittaisiin lisää palveluja.	155
Kuva 84. Lämpökartta vastaajien aluumerkintöinä merkitsemistä viher- ja virkistysalueista, jotka ovat tärkeitä ja jotka haluttaisiin säilyttää nykytilassa.	156
Kuva 85. Lämpökartta vastaajien pistemerkinä merkitsemistä viher- ja virkistysalueista, jotka ovat tärkeitä ja jotka haluttaisiin säilyttää nykytilassa.	157
Kuva 86. Lämpökartta vastaajien aluumerkintöinä merkitsemistä viher- ja virkistysalueista, jotka ovat tärkeitä, mutta joita pitäisi kehittää.	158

Kuva 87. Lämpökartta vastaajien pistemerkintöinä merkitsemistä viher- ja virkistysalueista, jotka ovat tärkeitä, mutta joita pitäisi kehittää.	159
Kuva 88. Lämpökartta vastaajien aluemarkintöinä merkitsemistä viher- ja virkistysalueista, joiden paikalle voisi tarvittaessa rakentaa.	160
Kuva 89. Lämpökartta vastaajien pistemerkintöinä merkitsemistä viher- ja virkistysalueista, joiden paikalle voisi tarvittaessa rakentaa.	161
Kuva 90. Lämpökartta vastaajien merkitsemistä reiteistä, joilla liikkumisen tulisi olla sujuvampaa.	162
Kuva 91. Lämpökartta vastaajien merkitsemistä reiteistä, joilla liikkuminen on sujuvaa.	163
Kuva 92. Lämpökartta vastaajien merkitsemistä reiteistä, joilla on liikenteellisesti turvatonta.	164
Kuva 93. Lämpökartta vastaajien merkitsemistä reiteistä, joilla on liikenteellisesti turvallista.	165
Kuva 94. Lämpökartta vastaajien merkitsemistä reiteistä, joilla liikkumisen viihtyisyyttä pitäisi parantaa.	166
Kuva 95. Lämpökartta vastaajien merkitsemistä reiteistä, joilla liikkuminen on viihtyisää.	167
Kuva 96. Lämpökartta vastaajien aluemarkintöinä merkitsemistä muista kehitysideoista.	168
Kuva 97. Lämpökartta vastaajien pistemerkintöinä merkitsemistä muista kehitysideoista.	169

KUVIOT

Kuvio 1. Vastaajien ikäjakauma verrattuna Turun väestön ikäjakaumaan (Turun kaupunki 2013a).	47
Kuvio 2. Vasemmalla vastaajien ja oikealla Turun väestön ikäpyramidi (Turun kaupunki 2013a).	48
Kuvio 3. Vastaajien sukupuolijakauma verrattuna Turun väestön sukupuolijakaumaan (Turun kaupunki 2016d).	49
Kuvio 4. Vastaajien pääasialliset toimenkuvat.	50
Kuvio 5. Vastaajien asuintilanteet.	52
Kuvio 6. Vastaajien postinumeroalueet verrattuna Turun postinumeroalueiden asukasmääriin (Tilastokeskus 2014).	53
Kuvio 7. Karttamerkintöjen jakautuminen.	55
Kuvio 8. Kaikki vastaajien toivotut palvelut.	77
Kuvio 9. Port Arthurin, Kakolan ja Sataman alueelle toivotut palvelut.	79
Kuvio 10. Martin ja Korppoolaismäen alueelle toivotut palvelut.	80
Kuvio 11. Läntisen keskustan alueelle toivotut palvelut.	82
Kuvio 12. Itäisen keskustan ja Kupittaaan alueelle toivotut palvelut.	83
Kuvio 13. Ylioppilaskylän ja Kuuvuoren alueelle toivotut palvelut.	85
Kuvio 14. Kaikki vastaajien antamat syyt viher- ja virkistysalueiden kehittämiseksi.	91
Kuvio 15. Vartiovuorenpuistoon annetut syyt viher- ja virkistysalueen kehittämiseksi.	92
Kuvio 16. Samppalinnanpuistoon annetut syyt viher- ja virkistysalueen kehittämiseksi.	93
Kuvio 17. Urheilupuistoon annetut syyt viher- ja virkistysalueen kehittämiseksi.	94
Kuvio 18. Kupittaaanpuistoon annetut syyt viher- ja virkistysalueen kehittämiseksi.	94
Kuvio 19. Kakolan alueelle annetut syyt viher- ja virkistysalueen kehittämiseksi.	96

Kuvio 20. Aurajoen ympäristöön ja Koroisille annetut syyt viher- ja virkistysalueen kehittämiseksi	97
Kuvio 21. Liikkumisen sujuvuuteen liittyvien merkintöjen jakautuminen liikkumismuodoittain.	99
Kuvio 22. Liikkumisen turvallisuuteen liittyvien merkintöjen jakautuminen liikkumismuodoittain.	103
Kuvio 23. Liikkumisen viihtyisyyteen liittyvien merkintöjen jakautuminen liikkumismuodoittain.	106

TAULUKOT

Taulukko 1. SVA:n ulottuvuuksia ja arvioitavia sosiaalisia muuttujia (Päivänen ym. 2005, 26).	27
Taulukko 2. Yleiskaavatasolla arvioitavia sosiaalisia muuttujia (Päivänen ym. 2005, 48).	28
Taulukko 3. Vastaajien ja Turun väestön ikäjakaumat (Turun kaupunki 2013a).	47
Taulukko 4. Vastaajien ja Turun väestön sukupuolijakaumat (Turun kaupunki 2016d).	49
Taulukko 5. Vastaajien pääasialliset toimenkuvat.	50
Taulukko 6. Vastaajien asuintilanteet.	51

KÄYTETYT LYHENTEET

GIS	<i>Paikkatietojärjestelmä</i> (GIS = geographic information system) on järjestelmä, jonka kanssa paikkatietoa voidaan tallentaa, hallita, analysoida tai esittää (Sanastokeskus TSK 2014, 23). Paikkatieto (geographic information, spatial data) on tietoa, johon liittyy viittaus tiettyyn maantieteelliseen alueeseen tai paikkaan. Paikkatieto voi kuvata mitä tahansa ilmiötä tai toimintaa, joiden sijainti on tiedossa. Paikkatietoja pystytään yhdistelemään sijainnin perusteella, analysoimaan alueellisesti sekä visualisoimaan erilaisina karttoina. (Maanmittauslaitos 2015.)
MRL	<i>Maankäyttö- ja rakennuslaki</i> ohjaa alueiden käyttöä ja rakentamista Suomessa. Sen tavoitteena on luoda turvallinen, viihtyisä ja terveellinen elinympäristö, jossa eri väestöryhmien tarpeet on huomioitu. (Ympäristöministeriö 2013b.)
OAS	<i>Osallistumis- ja arviointisuunnitelma</i> on osa kaavatyön ohjelmointia. Siinä esitellään suunnitelma osallistumisen ja muun vuorovaikutuksen järjestämisestä sekä vaikutusten arvioinnista kaavoituksen alkaessa. Se laaditaan osallisille, jotta he voivat arvioida kaavan merkitystä ja tarvetta osallistua valmisteluihin. (Ympäristöministeriö 2007, 36.)
PPGIS	<i>Osallistavat paikkatietojärjestelmät</i> (PPGIS = public participation geographic information systems) ovat perinteisen kyselylomakkeen ja karttatyökalun yhdistäviä osallistumismenetelmiä. Aukkaat voivat antaa niiden avulla esimerkiksi käyttäytymistä koskevaa tai kokemuksellista tietoa suunnittelun tueksi paikantamalla sen kartalle. (Kyttä & Kahila 2006, 57; 139.)
SVA	<i>Sosiaalisten vaikutusten arviointi</i> on prosessi, jossa arvioidaan etukäteen hankkeiden tai suunnitelmien aiheuttamia vaikutuksia yhteisölle ja yhteiskunnalle tai eri väestöryhmille ja ihmisten elintavoille, elinolosuhteille ja koetulle elämänlaadulle. (Päivänen ym. 2005, 1.)
VAT	<i>Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet</i> ovat osa Suomen maankäytön suunnittelujärjestelmää. Valtioneuvosto päättää tavoitteista, ja ne tulee ottaa huomioon maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/132.)

1 JOHDANTO

1.1 Tutkimuksen tavoite ja tausta

Kaavoituksessa on viime aikoina pyritty lisäämään kansalaisten tiedonsaantia ja parantamaan osallistumismahdollisuuksia. Vuonna 2000 voimaan tullut maankäyttö- ja rakennuslaki on ollut tässä merkittävä. Laki korostaa erityisesti osallistumista ja vuorovaikutusta osallisten kanssa kaavaa valmisteltaessa. (Ympäristöministeriö 2007, 7–8.) Myös sosiaalisten vaikutusten arviointi (SVA) on lähivuosien aikana otettu mukaan hyvien suunnittelukäytäntöjen joukkoon. SVA:n tarkoituksena on selvittää, miten erilaiset hankkeet vaikuttavat ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen sekä hyvinvointiin. (Päivänen ym. 2005, 3.)

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan asukkaiden näkemyksiä Turun kaupungin kehittämisestä ja Turun uudesta yleiskaavasta. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, minkälaisia ajatuksia turkulaisilla on kaupungin kehittämisestä erityisesti asumiseen, palveluihin, viher- ja virkistysalueisiin sekä liikkumiseen liittyen. Tutkimuksen aineistona toimii yhdessä Turun kaupungin Yleiskaava 2029 -työryhmän kanssa laaditusta karttapohjaisesta verkkokyselystä saatu aineisto. Asukailta osallistamalla saatuja tuloksia tarkastellaan sosiaalisten vaikutusten eri ulottuvuuksien kautta.

Opinnäytetyön toimeksiantaja on Turun kaupungin ympäristötoimialan kaupunkisuunnittelun tulosalue. Työn tavoitteena on tuottaa toimeksiantajalle tietoa turkulaisten mielipiteistä uuden yleiskaavaluonnoksen laadinnan avuksi ja tuoda asukasnäkökulma mukaan uuden yleiskaavan suunnitteluun. Työn tarkoituksena on lisäksi täydentää yleiskaavatyön sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa käytettävää aineistoa.

Turussa ollaan parhaillaan valmistelemassa uutta yleiskaavaa, jonka tavoitevuosi on 2029. Uuden yleiskaavan tarkoituksena on vahvistaa Turun asemaa, vetovoimaa ja kilpailukykyä. Yleiskaavalla varaudutaan kaupungin väkiluvun kasvuun, jonka arvioidaan olevan 20 000 uutta asukasta vuoteen 2029 mennessä. Yleiskaavassa 2029 ollaan keväällä 2016 luonnosvaiheessa, ja luonnoksen on arvioitu valmistuvan vuoden 2016 aikana. Vuoden 2017 aikana luonnoksesta työstetään lopullinen kaava. (Turun kaupunki 2015f.)

Turun yleiskaavatyössä halutaan hyödyntää asukkaiden paikallistuntemusta ja osallistaa turkulaisia kaavan valmisteluun. Tätä varten laadittiin karttapohjainen asukaskysely, jolla kerättiin asukkailta paikkaan sidottua tietoa ja näkökulmia tulevaisuuden kaupungista. Tulevaisuuden Turku 2029 -kysely oli avoinna 15.2.–15.3.2016.

1.2 Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset

Tutkimuksessa pyritään löytämään vastauksia seuraaviin kysymyksiin ja teemoihin:

1. Asuinrakentamisen paikat sekä tärkeät ja arvokkaat paikat
  - a. Minne turkulaisten mielestä voisi sijoittaa asuinrakentamista?
  - b. Minne turkulaisten mielestä ei saa kohdistaa asuinrakentamista?
2. Aluekohtaisten palvelujen saatavuus
  - a. Minne turkulaiset kaipaavat lisää palveluja, ja mitä palveluja kyseisiin kohteisiin toivottaisiin?
  - b. Missä on turkulaisten mielestä nykyisin hyvä palvelutarjonta?
3. Vapaa-ajan ja virkistysmahdollisuudet
  - a. Mitkä viher- tai virkistysalueet ovat turkulaisille tärkeitä?
  - b. Mitä viher- tai virkistysalueita tulisi turkulaisten mielestä kehittää?
  - c. Minne viher- tai virkistysalueille voisi turkulaisten mielestä rakentaa?
4. Liikennereittien kattavuus ja saavutettavuus sekä kävelyn ja kevyen liikenteen olosuhteet
  - a. Missä liikkuminen on sujuvaa, turvallista ja viihtyisää? Millä liikkumismuodoilla?
  - b. Missä liikkumisen sujuvuutta, turvallisuutta ja viihtyisyyttä pitäisi kehittää? Millä liikkumismuodoilla?

1.3 Tutkimuksen rakenne

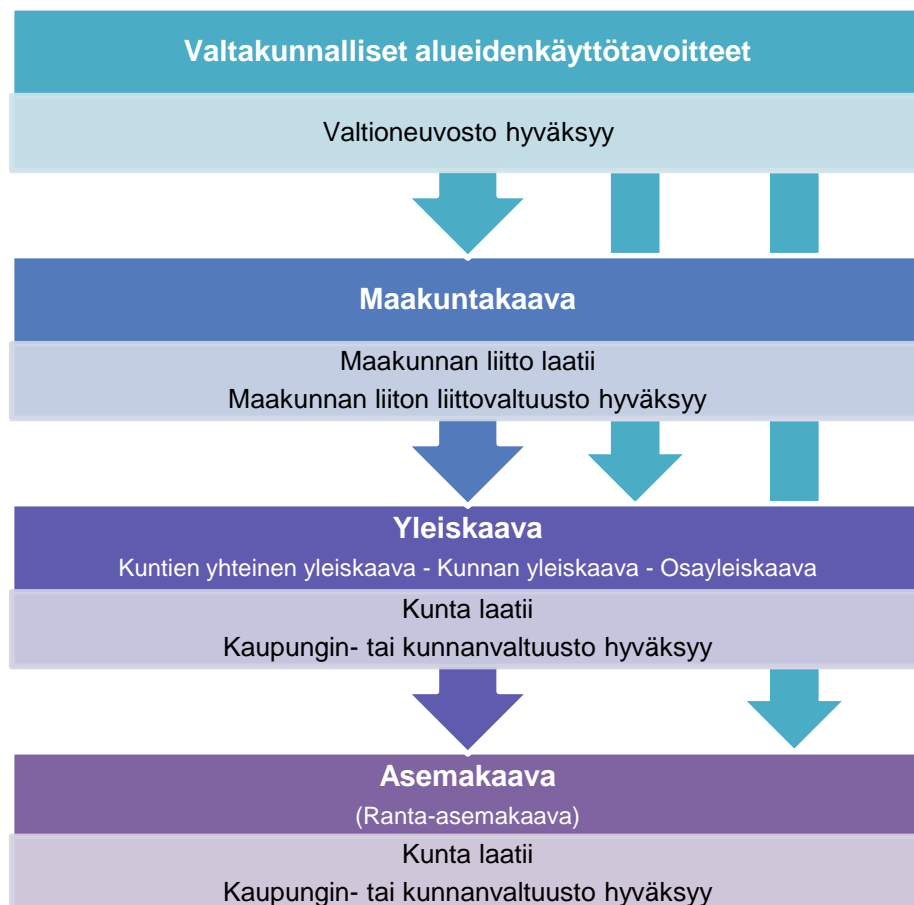
Ensiksi opinnäytetyössä selvitetään suomalaisen maankäytön suunnittelun pääperiaatteet. Tämän jälkeen kuvataan osallistavaa kaupunkisuunnittelua ja siinä käytössä olevia menetelmiä sekä osallistumisen ongelmatilanteita. Sen jälkeen esitellään kaavoituksen sosiaalisten vaikutusten arviointia. Luvussa 5 käsitellään Turun yleiskaavoitusta ja erityisesti uutta Yleiskaavaa 2029, sen taustoja ja tilannetta.

Luvussa 6 kuvataan tarkemmin tutkimuksen toteutusta, käytettyjä menetelmiä, kyselyn rakennetta sekä aineiston analysointitapoja ja pohditaan tutkimuksen luotettavuutta. Seitsemännessä luvussa siirrytään tutkimuksesta saatuihin tuloksiin: ensin käsitellään vastaajien taustatietoja ja tämän jälkeen aihealueittain vastaajien karttamerkintöinä antamia vastauksia. Lopuksi pohditaan kyselyn tuloksia sosiaalisten vaikutusten kolmen perusulottuvuuden kautta.

2 MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU JA KAAVOITUS

Kaavoitus ja muu maankäytön suunnittelu luovat perusteet laadukkaalle ja toimivalle elinympäristölle, joka on olennainen tekijä ihmisten elämänlaadun kannalta. Hyvä elinympäristö mahdollistaa ihmisten jokapäiväisen elämän järjestämisen sekä perustarpeiden tyydytyksen: ihmisillä on mahdollisuus niin asumiseen, palveluihin, työssäkäyntiin, harrastuksiin, lepoon kuin yksityisyyteenkin. (Ympäristöhallinto 2013a.) Suomessa maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) ohjaa yleisesti maankäytön suunnittelua (Ympäristöministeriö 2015).

Maankäytön suunnittelujärjestelmään kuuluvat Suomessa valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, maakuntakaavat sekä yleiskaavat ja asemakaavat (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/132). Suunnittelujärjestelmän (kuva 1) lähtökohtana on tarkentuva suunnittelu, toisin sanoen yleispiirteisemmät suunnitelmat ohjaavat yksityiskohtaisempia suunnitelmia (Ympäristöministeriö 2016a).

Kuva 1. Maankäytön suunnittelujärjestelmä.

Valtioneuvosto päättää *valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista* (VAT). Ne voivat koskea asioita, joilla on kansainvälinen tai laajempi kuin maakunnallinen merkitys aluerakenteen, alueiden käytön, liikenne- tai energiaverkon osalta, merkittävä vaikutus kansalliseen kulttuuri- tai luonnonperintöön tai valtakunnallisesti merkittävä vaikutus ympäristöhaittojen välttämiseen, ekologiseen kestävyYTEEN tai aluerakenteen taloudellisuuteen. Tavoitteiden toteutumista tulee edistää, ja ne tulee ottaa huomioon niin maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa kuin valtion viranomaisten toiminnassa. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/132.) Nykyiset VATit ovat vuodelta 2000, ja tavoitteet on tarkistettu vuonna 2008. Helmikuussa 2016 käynnistettiin valmistelut VATien uudistamiseksi, ja tavoitteena on päättää uusista tavoitteista vuonna 2017. (Ympäristöministeriö 2016b.)

Maakunnan liitto vastaa *maakuntakaavan* laatimisesta. Maakuntakaavassa esitetään suunnitelma maakunnan alueiden käytöstä, yhdyskuntarakenteen periaatteista sekä kehitettävistä alueista. Maakuntakaava ohjaa ja säätelee seudullisesti merkittäviä toimintoja, ja se toimii ohjeena yleiskaavoituksessa, asemakaavoituksessa sekä muussa viranomaisten alueidenkäytönsuunnittelussa. Maakuntakaava esitetään kartalla kaavamerkintöjen ja -määräysten kanssa. Lisäksi kaavaan liittyy selostus, jossa esitetään tarvittavat tiedot kaavan tavoitteista, eri vaihtoehdoista, niiden vaikutuksista ja ratkaisusta perusteiden arvioimiseksi. Maakunnan liiton ylin päättävä toimielin, liittovaltuusto, hyväksyy maakuntakaavan. Maakuntakaava on mahdollista laatia myös vaiheittain tai osaluueittain. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/132; Ympäristöministeriö 2016a.)

Yleiskaava ohjaa yleispiirteisesti kunnan tai sen osan yhdyskuntarakennetta ja maankäyttöä sekä sovittaa yhteen eri toiminnot, kuten asutuksen, palvelut, työpaikat, liikenteen sekä viher- ja virkistysalueet. Yleiskaavassa esitetään periaatteet tavoitellulle kehitykselle, ja se ohjaa asemakaavojen suunnittelua alueellaan. Yleiskaavan laatiminen on kunnan vastuulla ja sen hyväksyy kaupungin- tai kunnanvaltuusto. Yleiskaava on mahdollista laatia myös osa-alueittain, vaiheittain tai kuntien yhteisenä. Yleiskaava esitetään kartalla yhdessä kaavamerkintöjen, -määräysten ja selostuksen kanssa, mutta se on muodoltaan joustava: kaava voi olla hyvin yleispiirteinen ja strateginen tai toisaalta tarkasti suoraan rakentamista ohjaava (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/132; Ympäristöministeriö 2016a.)

Asemakaavat laaditaan alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, kehittämistä ja rakentamista varten. Niiden tehtävänä on näyttää alueet eri tarkoituksille ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä. Asemakaavoissa kerrotaan muun muassa rakennusten

koko, käyttötarkoitus ja sijainti, ja kaava voi koskea vain yhtä tonttia tai kokonaista asuntoaluetta asuin-, virkistys- ja työalueineen. Asemakaavojen laatimisesta vastaa kunta. Erityisellä ranta-asemakaavalla, jonka laatii maanomistaja omistamalleen maalle, voidaan ohjata ranta-alueiden rakentamista. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/132; Ympäristöministeriö 2016a.)

VATien sekä maankunta-, yleis- ja asemakaavojen lisäksi myös erilaiset seutu- ja kuntastrategiat, kuntien maapolitiikka sekä rakennusjärjestys vaikuttavat maankäyttöön Suomessa (Ympäristöministeriö 2015). Kunnat voivat esimerkiksi laatia keskenään *rakennemallin*, jolla voidaan ohjata yleispiirteisesti niiden maankäyttöä. Rakennemalli toimii kuntien yhteisenä maankäyttöstrategiana, mutta se ei ohjaa kaavoitusta tai rakentamista juridisesti. Se kertoo kuitenkin siihen osallistuneiden kuntien yhteisestä näkemyksestä seudun maankäytön päälinjojen pitkän tähtäimen periaatteista, ja voi toimia tulevien yleis- ja maakuntakaavojen pohjana. (Suomen Kuntaliitto 2016.)

3 OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS KAAVOITUKSESSA

1980-luvulta alkaen kaavoituksessa on pyritty parantamaan kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia, ja osallistuminen ja vuorovaikutus ovat saaneet suuremman merkityksen osana suunnittelua. Lainsäädännössä rakennuslain osauudistus vuonna 1990 ja maankäyttö- ja rakennuslaki vuonna 2000 ovat olleet merkittäviä etappeja osallistumisen ja vuorovaikutuksen kannalta. (Ympäristöministeriö 2007, 7; Kyttä & Kahila 2006, 58–59.)

Kaupunkisuunnittelussa *osallistumisella* tarkoitetaan vuorovaikutusta ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä (Kyttä & Kahila 2006, 58). *Vuorovaikutus* on kaavoituksessa eri toimijoiden kesken tapahtuvaa vuoropuhelua, yhteistyötä ja tiedonvaihtoa. Eri toimijoita ovat kaavoituksessa esimerkiksi kaavoittaja, osalliset, kunnan päätöksentekijät sekä ELY-keskukset. *Osallistamiseksi* kutsutaan puolestaan kunnan toimintaa osallistumisen aikaansaamiseksi. Osallistumismahdollisuuksien järjestäminen kaavaa valmisteltaessa kuuluu kunnan tehtäviin. *Osallisen* määritelmä tulee maankäyttö- ja rakennuslaista, ja termillä tarkoitetaan maanomistajien lisäksi kaikki niitä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaavalla saatetaan huomattavasti vaikuttaa. (Ympäristöministeriö 2007, 14.)

Osallistumisen avulla voidaan muodostaa näkemys asukkaiden ja muiden alueella toimivien ihmisten arvostuksista ja tarpeista suunnittelualueella. Osallistamalla voidaan täydentää asiantuntijatietoa paikallistuntemuksella ja saada suunnittelun tueksi uudenlaisia näkökulmia. (Ympäristöministeriö 2007, 11.)

Osallistamisella voidaan suunnittelussa kerätä ja yhdistää kaupungin asukkaiden ja erilaisten yhteisöjen monenlaisia näkökantoja. Kaupunkitilan eri käyttäjillä on keskenään hyvin erilaisia näkemyksiä hyvästä kaupungista, ja kaupunki ja sen ongelmat saattavat näyttäytyä eri toimijoiden arvojen, tarpeiden ja tavoitteiden kautta hyvinkin erilaisina. (Häkli 2002, 121.) Yhteistyö ja vuorovaikutus ovat välttämättömiä, jotta eri toimijoiden erilaiset näkemykset saadaan sovitettua yhteen (Ympäristöministeriö 2007, 11).

Osallistumisen ja vuorovaikutuksen avulla saadaan eri toimijoiden mielipiteet selville suunnittelijoiden ja päätöksentekijöiden lähtökohdiksi. Hyvä vuorovaikutus luo myös luottamusta ja sitoutumista kaavan toteuttamiseen eri toimijoiden välille. Kaavan lopputulos

on helpompi hyväksyä, vaikka se ei olisikaan täysin omien ajatusten mukainen, jos kaavoitusprosessi on koettu reiluksi. (Ympäristöministeriö 2007, 11.)

3.1 Osallistuminen maankäyttö- ja rakennuslaissa

Vuonna 2000 voimaan tulleen MRL:n tarkoituksena on ollut lisätä suunnittelun avoimuutta ja vuorovaikutteisuutta sekä siirtää elinympäristöstä tehtäviä päätöksiä ja vastuuta lähemmäs kuntalaisia (Kyttä & Kahila 2006, 58–59). MRL:n tavoitteena on turvata jokaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun ja varmistaa suunnittelun laatu ja vuorovaikutteisuus, asiantuntemuksen monipuolisuus sekä käsiteltävien asioiden avoin tiedottaminen (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/132).

Käsite *osallinen* otettiin käyttöön vuonna 2000 uuden MRL:n myötä (Ympäristöministeriö 2007, 8). Lain mukaan osallisia ovat kaavoituksessa alueen maanomistajat ja kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa vaikuttaa huomattavasti. Myös viranomaiset ja yhteisöt ovat osallisia, jos suunnittelussa käsitellään niiden toimialaa. Osallisille tulee tiedottaa kaavaa valmisteltaessa niin, että heillä on mahdollisuus osallistua sen valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua mielipiteensä asiasta. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/132.)

MRL:n mukaan kaikista kaavoista tulee laatia erillinen *osallistumis- ja arviointisuunnitelma* (OAS), jossa määritellään osalliset, millä tavoin heitä tullaan kuulemaan prosessin aikana sekä suunnitelma vaikutusten arvioinnista. Lisäksi OAS:ssa kerrotaan kaavahankkeen perustiedot ja tiedot valmisteluprosessista. OAS tehdään erityisesti osallisille, jotta he voivat arvioida kaavan merkittävyyttä sekä tarvettaan osallistua kaavan valmisteluihin. (Ympäristöministeriö 2007, 36.)

3.2 Osallistumismenetelmiä

Vuonna 2000 voimaan tulleen MRL:n myötä on otettu käyttöön lukuisia erilaisia ja eri asukkaille suunnattuja osallistumismenetelmiä (Kyttä & Kahila 2006, 58). Sopivasti valituilla osallistumismenetelmillä voidaan edesauttaa kaavan suunnittelua, siinä tehtäviä valintoja ja päätöksentekoa (Ympäristöministeriö 2007, 32–33).

Tiedottaminen, kaavan nähtävillä pitäminen, mielipiteiden kokoaminen, lausunnot ja merkittävien kaavojen viranomaisneuvottelut ovat lakisääteisiä ja luovat rungon osallistumismenetelmille. Muiden osallistumismenetelmien käyttö voi kuitenkin aikaansaada kunnan vuoropuhelun kaavoitusprosessissa. Kaavakohtaiset osallistumismenettelyt tulee esittää kaavan OAS:ssa. (Ympäristöministeriö 2007, 32–33.)

Kaavoituksessa käytettäviä osallistumismenetelmiä on lukuisia, ja ne painottuvat eri tavoin kaavoituksen eri vaiheissa. Osallistumismenetelmät voidaan jakaa niiden tavoitteiden mukaan esimerkiksi tiedottamis-, tiedonhankinta-, vuoropuhelu- ja yhteistyömenetelmiin. (Ympäristöministeriö 2007, 32–33.)

3.3 Osallistuminen kaavoitusprosessin eri vaiheissa

Kuvassa 2 on kuvattu suunnittelun, osallistumisen ja päätöksenteon linkittyminen kaavoitusprosessin eri vaiheissa. Kaavoitusprosessin vaiheet on jaettu yleispiirteisesti aloitus-, valmistelu-, ehdotus- ja hyväksymisvaiheeseen, mutta ne voivat vaihdella eri hankkeissa (Ympäristöministeriö 2007, 17).

Suunnittelu	Osallistuminen	Päätöksenteo
Aloitusvaihe		
Kaavoitustarpeen arviointi	Aloite kaavan laatimisesta tai muuttamisesta Keskustelu kaavoitustarpeesta	Päätös kaavan laatimisesta
Suunnittelun ohjelmointi Alustavat tavoitteet Selvitystarpeet, aluerajaus Vaikutustenarvioinnin laajuus		
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) valmistuu	Ilmoitus vireilletulosta OAS:sta tiedottaminen Tavoite- ja arvokeskustelua Viranomaisneuvottelu (tarvittaessa). Pidetään ennen kaavaluonnoksen asettamista nähtäville.	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman käsittely
Valmisteluvaihe		
Tavoitteiden tarkentaminen		
Perusselvitysten laadinta ja täydentäminen	Osallistumistilaisuuksia ja viranomaisyhteistyötä kaavan merkittävyyden mukaan	
Kaavaratkaisun periaatteet ja mahdolliset vaihtoehdot		
Vaikutusten arviointi		
Vaihtoehtojen vertailu	→ Palaute vaihtoehdoista	Kehitettävän vaihtoehdon valinta
Kaavaluonnos valmistuu	Kaavaluonnos ja muu kaava-aineisto nähtävillä → Mielipiteet (ja lausunnot)	Kaavaluonnoksen asettaminen nähtäville
Palautteen käsittely Kaavaehdotuksen laadinta	Osallistumistilaisuuksia ja viranomaisyhteistyötä tarpeen mukaan	
Ehdotusvaihe		
Kaavaehdotus valmistuu	Kaavaehdotus nähtävillä → Muistutukset → Lausunnot	Kaavaehdotuksen asettaminen nähtäville
Yhteenvedo muistutuksista ja lausunnoista Muutosehdotukset	Viranomaisneuvottelu (tarvittaessa) Vastaus muistutusten tekijöille pyydettyäessä	
Kaavaehdotuksen tarkistaminen		Tarvittaessa uudelleen nähtäville
Hyväksymisvaihe		
	Ilmoittaminen kaavan hyväksymisestä (Muutoksenhaku) (ELY-keskuksen oikaisukehotus) Kuulutus kaavan voimaantulosta	Kaavan hyväksyminen (Tuomioistuimen ratkaisu)

Kuva 2. Osallistuminen kaavaprosessin eri vaiheissa (Ympäristöministeriö 2007, 18).

3.4 Osallistava paikkatietojärjestelmä osallistumismenetelmänä

Paikkatieto (geographic information, spatial data) on tietoa, johon liittyy viittaus tiettyyn maantieteelliseen alueeseen tai paikkaan. Paikkatieto voi kuvata mitä tahansa ilmiötä tai toimintaa, joiden sijainti on tiedossa. Paikkatietoja pystytään yhdistelemään sijainnin perusteella, analysoimaan alueellisesti sekä visualisoimaan erilaisina karttoina. (Maanmittauslaitos 2015.) *Paikkatietojärjestelmä* (GIS = geographic information system) on puolestaan järjestelmä, jonka kanssa paikkatietoa voidaan tallentaa, hallita, analysoida tai esittää (Sanastokeskus TSK 2014, 23).

Osallistavien paikkatietojärjestelmien (PPGIS = public participation GIS) avulla asukkaat voivat antaa käyttäytymistä koskevaa tai kokemuksellista tietoa elinympäristöstään paikantamalla sen digitaaliselle kartalle (Kyttä & Kahila 2006, 57). Osallistavien paikkatietojärjestelmien avulla voidaan tehdä mahdolliseksi asukkaiden osallistuminen olemassa olevan rakennetun ympäristön arvioimiseen ja suunnitteluun, ja ne voivat tukea muita olemassa olevia osallistumismenetelmiä (Kyttä & Kahila 2006, 58). Menetelmät yhdistävät perinteisen kyselylomakkeen ja karttatyökalun, ja näin mahdollistavat vastausten kiinnittämisen paikkaan, minkä avulla voidaan analysoida asukkaiden kokemuksellista tietoa ja paikkatietoa yhdessä. (Kyttä & Kahila 2006, 139).

Osallistavista paikkatietojärjestelmistä käytetään monia erilaisia termejä. Uusia termejä on kehitetty useissa erilaisissa projekteissa, jotka yhdistävät paikkatiedon ja osallistumisen jollain tavalla. Erilaisia termejä, joita käytetään, ovat muun muassa PGIS (participation GIS), PGIST (participatory geographic information system transportation), CIGIS (community-integrated GIS), BUGIS (bottom-up GIS) sekä CIGIS (colloborative GIS). (Kyttä & Kahila 2006, 62.) Suomessa erityisesti OPUS-hankkeessa (Oppiva kaupunkisuunnittelu ja asumisen arki) on tutkittu ja kehitetty osallistavia ja vuorovaikutteisia internetissä toimivia paikkatietomenetelmiä, joista on hankkeessa käytetty termiä PehmoGIS (Kyttä & Kahila 2006, 5–9).

Internet-pohjaiset järjestelmät mahdollistavat joustavan palautetiedon keräämisen asukailta, ja niillä on mahdollista tavoittaa lukuisa määrä asukkaita (Kyttä & Kahila 2006, 57). Verkossa toimivat osallistumismenetelmät luovat mahdollisuuden vaivattomaan ja anonyymiin osallistumiseen (Kyttä & Kahila 2006, 59). Osallistuminen internetin kautta luo mahdollisuuden osallistua suunnitteluun ajasta ja paikasta riippumatta, ja vastausten anonyymius voi madaltaa asukkaiden kynnystä osallistua. (Kyttä & Kahila 2006, 144.)

Osallistavien paikkatietojärjestelmien avulla tietoa on mahdollista siirtää nopeasti ja vaittomasti. Tieto voidaan esittää selkeillä karttavisualisoinneilla ja tehdä helposti ymmärrettäväksi. Myös tiedon jäsentely onnistuu helposti. Nämä tekijät voivat helpottaa suunnittelijoiden ja kuntalaisten välistä vuorovaikutusta. (Kyttä & Kahila 2006, 59.)

Asukkaiden paikallistettu kokemuksellinen tieto voidaan kytkeä osaksi suunnittelua, sen arviointia, päätöksentekoa ja ympäristön kehittämistä liittämällä se virallisen paikkatiedon yhteyteen olemassa oleviin järjestelmiin (Kyttä & Kahila 2006, 9). Asukkaiden kokemuksellinen tieto voidaan tuoda omaksi tasokseen paikkatietojärjestelmiin perinteisempien tasojen rinnalle, ja tietoa on mahdollista tarkastella yhdessä erilaisten paikannettujen tilasto- ja rekisteritietojen kanssa (Kyttä & Kahila 2006, 58; 139). Tämän avulla voidaan laajentaa suunnittelijan tietopohjaa, ja avata uusia mahdollisuuksia tutkia asukkailta tulleen palautteen ja paikkojen ominaisuuksien yhteyksiä (Kyttä & Kahila 2006, 10; 141). Asukkaiden tieto muuttuu ikään kuin virallisemmaksi kun se kiinnitetään paikkaan ja olemassa oleviin paikkatietojärjestelmiin. (Kyttä & Kahila 2006, 141.)

Osallistavat paikkatietojärjestelmät voivat toimia niin sanottuina sillanrakentajina suunnittelijoiden ja asukkaiden välillä saattaen yhteen asukkaat, suunnittelijat sekä päätöksentekijät lisäämällä vuorovaikutteisuutta heidän välillään (Kyttä & Kahila 2006, 58).

Asukkailta kerättyä tietoa voidaan hyödyntää monenlaisissa suunnittelutehtävissä aineistosta riippuen. Osallistavia paikkatietojärjestelmiä voidaan käyttää apuna esimerkiksi eri hankkeiden ja suunnitelmien sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa. Menetelmän avulla voidaan tuoda suunnitteluun mukaan asukasnäkökulma asukkaiden kokemuspohjaisena tietona heidän elinympäristöstään. (Kyttä & Kahila 2006, 144.) Tietoa voidaan tarkastella esimerkiksi alueellisten erojen kannalta, ja saadusta tiedosta tehtyjen selkeiden karttavisualisointien avulla voidaan esimerkiksi osoittaa eri väestöryhmien hyvinä ja ongelmallisina pitämiä paikkoja (Kyttä & Kahila 2006, 141). Aineistosta voidaan poimia tiettyyn aihepiiriin liittyvät merkinnät, ja tuottaa suunnittelijoille esimerkiksi lisätietoa ulkoilureittien, viheralueiden tai katuverkoston kehittämisen taustalle (Kyttä & Kahila 2006, 142).

Kokemustietoa voidaan hyödyntää suunnittelun eri tasoilla tarkastelemalla karttapaikannuksia eri mittakaavoilla ja eri alueilla. Asemakaavojen suunnittelussa voidaan hyödyntää juuri kyseessä olevalle suunnittelualueelle paikannettuja merkintöjä, ja yleiskaavojen suunnittelussa puolestaan voidaan tarkastella esimerkiksi positiivisten ja negatiivisten

merkintöjen sijoittumista suhteessa toisiinsa koko kunnan alueella sekä arvioida merkintöjen avulla eri kaupunginosien ominaisuuksia asukkaiden näkökulmasta. (Kyttä & Kahila 2006, 141.)

3.5 Ongelmatilanteita osallistumisessa

Osallistumisen yhtenä ongelmana on, että osallistumismenetelmillä tavoitetaan usein vain kaikkein aktiivisimmat kuntalaiset (Niemenmaa 2002, 200–217). Esimerkiksi asukastilaisuuksiin saapuvat kuntalaiset ovat usein sanavalmiita ja ulospäin suuntautuneita (Kyttä & Kahila 2006, 59).

Staffanssin (2004, 291) mukaan kaupunkisuunnittelun perinteiset osallistumismenetelmät, kuten mielipiteiden kokoaminen ja yleisötilaisuudet, koetaan usein asukkaiden näkökulmasta puutteellisiksi, ja osallistumismenetelmillä kootun aineiston vaikutukset suunnitelmiin jäävät asukkaiden mielestä epäselviksi. Staffans väittää, ettei suunnittelu-prosessissa useinkaan onnistuta yhdistämään asukkaiden arkielämästä peräisin olevaa paikallista tietoa viralliseen viranomaisten tietoon, vaan nämä tiedot jäävät erillisiksi kokonaisuuksikseen.

Suunnittelijoiden näkökulmasta asukkailta saatavaa kokemusperäistä tietoa on usein vaikea määrittää ja muuttaa tekniselle ja viralliselle kielelle, minkä vuoksi se nähdään helposti ongelmallisena. Virallinen tieto ja asukkaiden tieto nähdään usein vastakohtina, ja asukkaiden tietoa käsitellään vain mielipiteenä. Näistä syistä asukkailta saatu tieto helposti sivuutetaan, ja tällä saattaa olla osaltaan vaikutusta asukkaiden haluun osallistua suunnitteluun. (Kyttä & Kahila 2006, 140.)

Tilastoihin ja rekistereihin pohjautuvaa virallista tietoa pidetään usein luotettavampana, tarkempana ja mitattavampana kuin epävirallista asukkailta kerättyä tietoa. Kuitenkin myös suunnittelujärjestelmän pohjautuminen pelkkään viralliseen asiantuntijatietoon voidaan nähdä ongelmallisena. (Kyttä & Kahila 2006, 140.)

4 SOSIAALISTEN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI KAAVOITUKSESSA

Kaavoituksella vaikutetaan merkittävästi ihmisten elinoloihin ja olemassa olevaan yhdyskuntaan. Kaavat voivat toteutuessaan mahdollistaa tai rajoittaa ihmisten toimintaa ja vuorovaikutusta, ja ne voivat vaikuttaa välillisesti esimerkiksi esteettömyyteen ja ylipäättään alueen toimivuuteen. Kaavoituksella voidaan esimerkiksi pyrkiä vaikuttamaan asukarakenteen monipuolisuuteen mahdollistamalla erilaisten asuntojen suunnittelu. (Päivänen ym. 2005, 10–11.)

Kaavoituksen mahdollisuudet ihmisten elinoloihin vaikuttamiseen ovat kuitenkin rajalliset. Kaavan avulla ei voida suoraan määrätä mitään rakennettavaksi, vain mahdollistaa, rajoittaa ja suojella. Ihmisten elinoloihin vaikutetaan niin kaupunki-, liikenne- kuin sosiaalipolitiikallakin, joilla puolestaan on vaikutusta niin rakennussuunnitteluun kuin työ-, asunto- ja päivittäistavaramarkkinoiden toimintaan. (Päivänen ym. 2005, 11.)

Sosiaalisiksi vaikutuksiksi sanotaan hankkeen tai suunnitelman aiheuttamia välittömiä tai välillisiä vaikutuksia yhteisölle ja yhteiskunnalle tai eri väestöryhmien ja ihmisten elintavoille, elinolosuhteille ja koetulle elämänlaadulle. *Sosiaalisten vaikutusten arviointi* puolestaan on prosessi, jossa arvioidaan etukäteen näitä vaikutuksia ihmisten hyvinvointiin, viihtyvyyteen ja elinoloihin. (Päivänen ym. 2005, 1.) Sosiaalisten vaikutusten arvioinnin tulisi analysoida ihmisten käsityksiä ja tuntemuksia, tuoda esille erilaisten väestöryhmien tilanteet verrattuna keskimääräiseen tietoon sekä suhteuttaa asukastieto asiantuntijatietoon (Kohl & Sairinen 2004, 103). Koska yhteiskunnallisiin ilmiöihin vaikuttavat kuitenkin myös monet muut asiat, yksittäisen hankkeen tai kaavan sosiaalisten vaikutusten arviointi on haasteellista. Kaavan vaikutusten erottaminen alueen muista muutoksista voi olla vaikeaa. (Päivänen ym. 2005, 11.)

Kaavoituksen tulee edistää kestävä kehityksen tavoitteita. Kestävä kehityksen eri ulottuvuuksista sosiaalinen kestävyys liittyy erityisen hyvin myös sosiaalisten vaikutusten arviointiin. Sosiaalisen kestävyuden tärkeitä ulottuvuuksia ovat muun muassa terveellisyys, turvallisuus, viihtyisyys, sosiaalinen toimivuus, arjen sujuvuus sekä sosiaalinen tasa-arvoisuus. Sosiaalisten vaikutusten arviointia voidaankin pitää tapana testata kaavan sosiaalista kestävyyttä. (Päivänen ym. 2005, 15.)

4.1 Sosiaalinen ulottuvuus maankäyttö- ja rakennuslaissa

Sosiaalinen ulottuvuus näkyy useassa kohdassa MRL:ssa, ja on mukana jo lain tavoitteessa ”järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitystä” (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/132).

Sosiaalinen näkökulma on mukana myös alueiden käytön suunnittelun tavoitteissa. Lain mukaan alueiden käytön suunnittelun tulee muun muassa edistää ”turvallisen, terveellisen, viihtyisän, sosiaalisesti toimivan ja eri väestöryhmien, kuten lasten, vanhusten ja vammaisten, tarpeet tyydyttävän elin- ja toimintaympäristön luomista” (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/132).

MRL edellyttää, että kaava perustuu riittävään tietoon ja tutkimuksiin, jotta sen sosiaaliset vaikutukset voidaan arvioida. Lisäksi se asettaa monia elinympäristöä koskevia sosiaalisia tavoitteita alueidenkäytön suunnittelulle ja kaavojen sisällölle. (Päivänen ym. 2005, 12.) Lainsäädännön mukaan kaavan tulee perustua ”kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin”. Selvitysten tulee antaa sellaiset tiedot, että kaavan toteuttamisen merkittävät sekä välilliset että välittömät vaikutukset esimerkiksi ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön sekä alue- ja yhdyskuntarakenteeseen voidaan arvioida. (Maankäyttö- ja rakennusasetus 10.9.1999/895.)

MRL:n mukaan kaavan laadinnan yhteydessä tulee selvittää ”suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset”. Selvitykset tulee lain mukaan tehdä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/132.)

Maankäyttö- ja rakennusasetuksessa (MRA) täsmennetään esimerkiksi vaikutusten selvittämiseen liittyviä säännöksiä sekä tarkasteltavia tekijöitä. (Maankäyttö- ja rakennusasetus 10.9.1999/895.)

4.2 Sosiaalisten vaikutusten ulottuvuuksia

Päivänen ym. (2005, 25) jaottelevat kaavoituksen sosiaaliset vaikutukset kolmeen perusulottuvuuteen (taulukko 1): sosiaalinen luonne, toiminnallisuus sekä elämyksellisyys ja koettu ympäristö. Näitä ulottuvuuksia voidaan käyttää apuna suunnittelussa ja arvioinnissa.

Taulukko 1. SVA:n ulottuvuuksia ja arvioitavia sosiaalisia muuttujia (Päivänen ym. 2005, 26).

Ulottuvuus	Arvioitavia sosiaalisia muuttujia
Alueen sosiaalinen luonne	Hyvinvoinnin jakautuminen
	Alueiden erilaistuminen
	Alueen identiteetti ja imago
	Yhteisöllisyys
Toiminnallisuus	Liikkuminen
	Palvelut
	Virkistys
	Työpaikat
Koettu ympäristö ja elämyksellisyys	Luonnon- ja kulttuuriympäristön kokeminen
	Esteettisyys
	Turvallisuus
	Elvyttävyys

Kaavan vaikutuksiksi alueen sosiaaliseen luonteeseen luetaan vaikutukset yhdyskuntien sosiaaliin ja kulttuuriin rakenteisiin. SVA:ssa sekä olemassa olevaan että tulevaan yhdyskuntaan kohdistuvia muutoksia ja vaikutuksia olisi hyvä tarkastella muun muassa hyvinvoinnin jakautumisen, erilaistumisen, alueiden muuttuvan identiteetin ja imagon sekä yhteisöllisyyden näkökulmista. (Päivänen ym. 2005, 27.)

Alueen toiminnalliseen laatuun liittyvät liikkuminen, palvelut, virkistys ja lepo sekä työpaikat. Elinympäristön ja arjen sujuvuuteen sekä ihmisten elämänlaatuun vaikuttavat olennaisesti liikkumisen helppous, eri palvelujen laatu, määrä ja saavutettavuus, vapaa-ajan, virkistuksen ja levon mahdollisuudet sekä elinkeinojen ja yrityselämän muutokset ja niiden vaikutukset työpaikkoihin. Näitä alueen toiminnalliseen laatuun liittyviä tekijöitä tulisikin arvioida kaavan SVA:n yhteydessä. (Päivänen ym. 2005, 34–40.)

SVA:iin liittyvät olennaisesti myös alueen kokeminen ja elämyksellisyys, joissa painottuvat ihmisten erilaiset kokemukset alueesta sekä aikaperspektiivi. Elämyksellisyyteen kytkeytyvät vahvasti erilaiset muistot, eletty elämä sekä alueen muuttuminen. Alueen kokeamiseen kuuluvat niin esteettisyys, turvallisuus kuin elvyttävyyys. (Päivänen ym. 2005, 41–45.)

Arvioitavat sosiaaliset muuttujat vaihtelevat eri kaavatasoilla ja erityyppisissä kaavakohdeissa. Taulukossa 2 on esitettyjä esimerkkejä tekijöistä, joita Päiväsen ym. (2005, 48) mukaan on olennaista arvioida erityisesti yleiskaavatasolla.

Taulukko 2. Yleiskaavatasolla arvioitavia sosiaalisia muuttujia (Päivänen ym. 2005, 48).

Ulottuvuus	Arvioitavia sosiaalisia muuttujia
Alueen sosiaalinen luonne	Olennaisten väestöryhmien tunnistaminen eri osa-alueilla
	Väestölliset muutokset ja niiden vaikutukset alueittain
	Vaikutukset hyvinvoinnin jakautumiseen alueittain
	Eri alueiden koettu imago ja identiteetti
Toiminnallisuus	Aluekohtaisten palvelujen saatavuus (julkiset, yksityiset)
	Elämänkaaren eri vaiheiden huomiointi suunnitelmissa
	Liikennereittien kattavuus ja saavutettavuus
	Kävelyn ja kevyen liikenteen olosuhteet sekä esteettömyys
	Vapaa-ajan ja virkistyksen mahdollisuudet
Koettu ympäristö ja elämyksellisyys	Elinympäristön laatuominaisuuksien vertailu eri osa-alueilla
	Viihtyisyys, turvallisuus ja terveellisyys eri väestöryhmien näkökulmasta eri osa-alueilla
	Tärkeät ja arvokkaat paikat (historia, estetiikka, luonto, maisema, omat toimet) ja niiden merkitys eri ihmisryhmille

4.3 Osallistumisen ja sosiaalisten vaikutusten arvioinnin suhde

Osallistuminen ja sosiaalisten vaikutusten arviointi liittyvät vahvasti toisiinsa. Vuorovai-
kutteinen suunnittelu ja osallistumistilaisuudet luovat aineistoa sosiaalisten vaikutusten

arviointia varten, ja osallisten näkemysten avulla suunnittelija voi tunnistaa kaavan vaikutuksia ja arvioida niitä eri näkökulmista sekä havainnoida eri osapuolten kannalta olennaisia kysymyksiä. (Päivänen ym. 2005, 80; Ympäristöministeriö 2007, 34.) Osallistuvan suunnittelun avulla on mahdollista muodostaa kriteerit ihmisystävälliselle ympäristölle juuri suunniteltavaan alueeseen liittyen (Kyttä 2004, 9).

Kuitenkaan esimerkiksi asukastilaisuus tai kysely ei sellaisenaan ole vielä sosiaalisten vaikutusten arviointia, sillä niistä ei välttämättä saada yksinään riittävästi tietoa. Sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida hankkeen vaikutuksia koko yhteisön tai alueen kannalta, ja osallistumisen tuottaman tiedon lisäksi siinä tulee käyttää erilaisia tutkimusmenetelmiä. (Päivänen ym. 2005, 9.)

5 TURUN YLEISKAAVOITUS JA YLEISKAAVA 2029

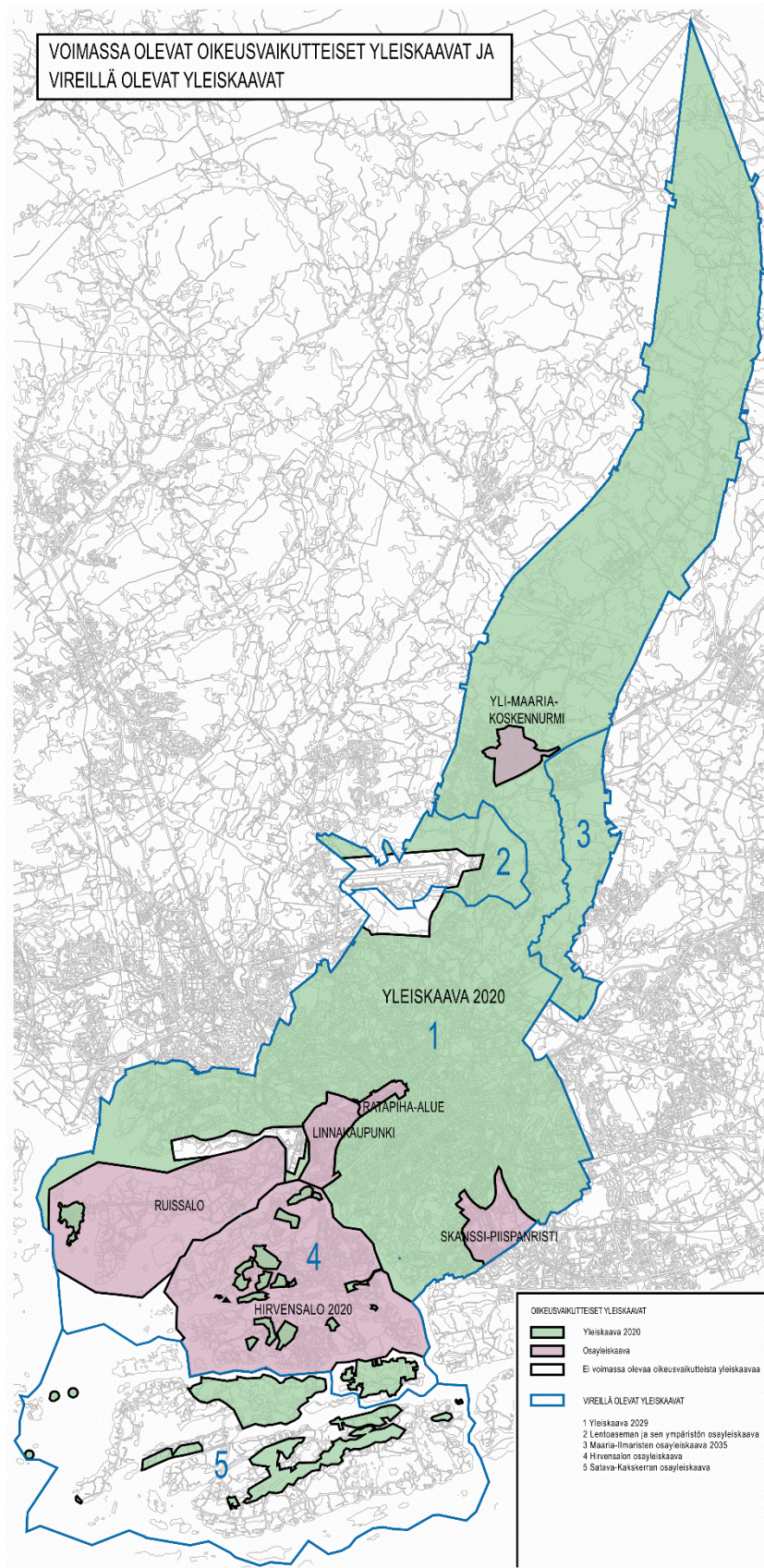
Turku on noin 186 000 asukkaan varsinaissuomalainen kaupunki. Kokonaispinta-alaltaan Turku on noin 300 km², josta kaavoitettua aluetta on noin kolmannes. (Turun kaupunki 2016c.)

Turun kaupungin ympäristötoimialan kaupunkisuunnittelun tulosalueen kaavoitusyksikkö vastaa kaavoituksesta Turussa. Päätöksentekovastuu on kaavoituksessa kaavan merkittävyyden perusteella joko kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunnalla tai kaupunginvaltuustolla. (Turun kaupunki 2016b.)

Yleiskaava 2029 on valmisteilla oleva Turun uusi yleiskaava. Kaavan tavoitevuotena on vuosi 2029, jolloin Turun kaupunki täyttää 800 vuotta. Yleiskaavalla varaudutaan 20 000 uuteen asukkaaseen. (Turun kaupunki 2015f.) Kaava laaditaan Turun kaupungin työnä, ja sille on asetettu oma ohjausryhmä sekä projektiryhmä. Turun kaupunginhallitus päättää yleiskaavan eri vaiheista ja kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavan. (Turun kaupunki 2014b.)

5.1 Suunnittelualueesta ja lähtökohdista

Turussa on tällä hetkellä voimassa Yleiskaava 2020, joka on hyväksytty ja kuulutettu lainvoimaiseksi osin vuonna 2001 ja osin vuonna 2004 (Turun kaupunki 2013b). Yleiskaava 2029 korvaa voimaan tullessaan vanhan Yleiskaavan 2020 sekä osayleiskaavat, jotka on laadittu Yli-Maaria-Koskennummeen ja Skanssiin. Sen sijaan Hirvensalon, Ratapihan, Ruissalon ja Linnakaupungin osayleiskaavat jäävät kuitenkin vielä Yleiskaavan 2029 lainvoimaiseksi tultua voimaan. Vireillä olevat Hirvensalon, Maaria-Ilmarisen, Lentokentän ympäristön ja Satava-Kaksikerran osayleiskaavat korvaavat lainvoimaisiksi tultuaan alueidensa osalta aikaisemmat yleiskaavat. Osayleiskaava-alueilla Yleiskaava 2029 tulee vaikuttamaan vain suunnittelussa tarkemmin määriteltäviin osiin tai vaiheisiin. (Turun kaupunki 2014b.) Turun lainvoimaiset ja vireillä olevat yleiskaavat on esitetty kartalla kuvassa 3.

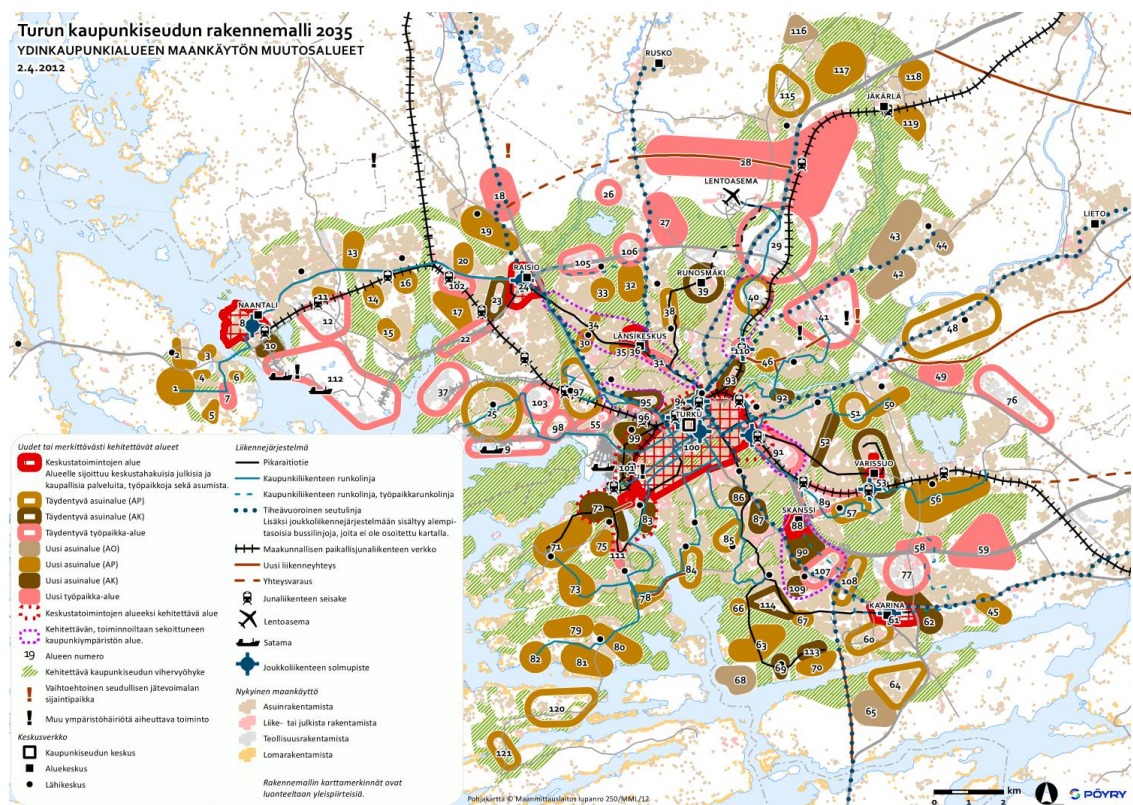
Kuva 3. Turun oikeusvaikutteiset ja vireillä olevat yleiskaavat (Turun kaupunki 2015a).

Yleiskaava 2029 laaditaan kaupungin rakennetta ja alueiden käyttöä ohjaavana oikeusvaikutteisena kaavana koko Turun alueelle. Keskustan, Kupittaaan, Itäharjun ja Skanssin alueet laaditaan siinä tarkemmalla osayleiskaavatarkkuudella. Yleiskaavaan 2029 liitetään lisäksi tarkempi niin kutsuttu viherkaava sekä viherverkon strategisen tason päälinjat. (Turun kaupunki 2014b.)

Yleiskaavatyötä ohjaavat Turun kaupunkiseudun rakennemalli 2035, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, Turun kaupunkiseudun maakuntakaava, Turun kaupungin valtuustoryhmien välinen sopimus, kaupungin strategiat ja strategiset ohjelmat sekä muut kaupungin ohjelmat, sitoumukset ja visiot (Turun kaupunki 2014b).

Turun kaupunkiseudun rakennemallin 2035 (kuva 4) tehtävänä on edistää kaupunkirakenteen kestävä kehitystä ja alueen vetovoimaisuutta. Sen ovat hyväksyneet vuonna 2012 Turun kaupunki ja sen naapuruskunnat. Rakennemalli ohjaa yleispiirteisesti kuntien maankäyttöä, ja sitä käytetään lähtökohtana maakunta- ja yleiskaavoituksessa sekä maankäytön strategian perusselvityksensä. (Turun kaupunki 2014b.)

Kuva 4. Turun kaupunkiseudun rakennemalli 2035 (Pöyry 2012).

Rakennemallin tavoitteena on 75 000 uutta asukasta ja 20 000 uutta työpaikkaa Turun kaupunkiseudulle vuoteen 2035 mennessä. Näistä uusista asukkaista Turkuun tavoitellaan 32 500. (Turun kaupunki 2014b.)

5.2 Tavoitteista

Yleiskaavan 2029 tavoitteet (Turun kaupunki 2014b) pohjautuvat Turun kaupunkiseudun rakennemalliin 2035 sekä valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin. Yleiskaavan tärkeimpänä tavoitteena on Turun aseman, vetovoiman ja kilpailukyvyyn vahvistaminen. Lisäksi kaavalle on asetettu yksityiskohtaisempia tavoitteita, joiden pääryhmät ovat:

1. Keskustan kehittäminen
2. Elinkeinoelämän toimintaedellytykset
3. Myönteinen väestönkehitys ja vetovoimaiset asuinalueet
4. Liikkuminen kestävässä kaupunkirakenteessa

Turun keskustaa on tarkoitus kehittää ”monipuolisena kaupan, virkistyksen, vapaa-ajan ja kulttuurin tiivistymänä”. Yleiskaavan tavoitteena on yhdenmukaistaa keskustan toiminnallisuutta ja nostaa niin asukas- kuin työpaikkamääriäkin keskustassa. (Turun kaupunki 2013b, 162.)

Yleiskaavan tavoitteiden mukaan Turun työpaikkaomavaraisuuden tulisi säilyä nykyisenlaisena. Kaupungin tulisi tarjota elinkeinoelämälle ja yrityksille tarpeeksi ”houkuttelevia sijaintipaikkoja hyvien liikenneyhteyksien varsilla”, mikä tukee elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. (Turun kaupunki 2013b, 162.)

Turun pitäisi tarjota viihtyisiä, monipuolisia ja houkuttelevia asuinympäristöjä, joilta löytyy myös lähipalveluja. Suunnittelussa tulee tavoitteiden mukaan ottaa huomioon niin asukkaiden erilaiset edellytykset, mieltymykset kuin tarpeet. Kaavalla tulee varautua perherakenteiden muutoksiin, ikääntyneiden ja maahanmuuttajien kasvavaan määrään sekä asumisväljyyden kasvuun. (Turun kaupunki 2013b, 162.)

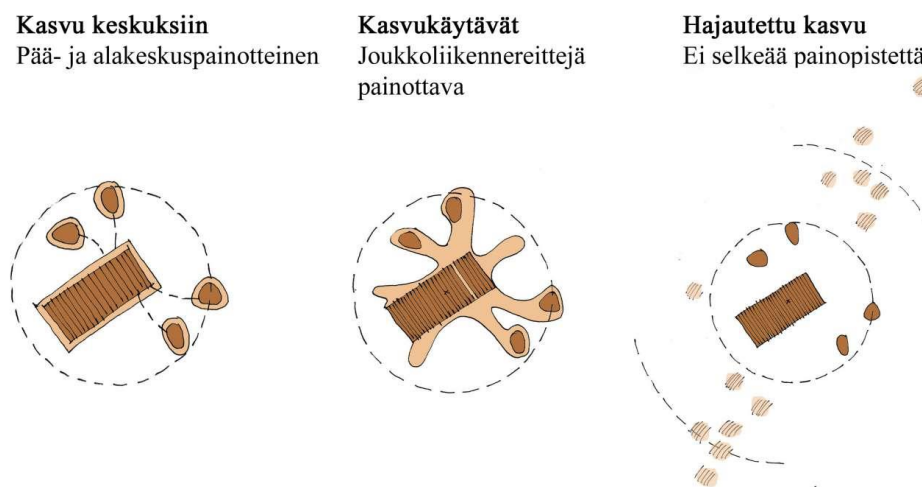
Liikennejärjestelmää kehitetään yhdessä maankäytön ja palveluverkon kanssa. Tavoitteena on lisätä ”kestävien liikkumismuotojen käyttöä ja vähentää liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä”. Liikkumistarpeen kasvua pyritään hillitsemään yhdyskunta- ja palvelurakenteen kehitystä ohjaamalla, ja joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kilpailukykyä

lisätään. Liikennejärjestelmän tulisi olla ”ymmärrettävä, looginen, jatkuva ja helppokäyttöinen kaikkien kulkutapojen osalta.” (Turun kaupunki 2013b, 163.)

5.3 Aikataulusta ja kaavan tilanteesta

Yleiskaavan 2025 laatiminen käynnistettiin vuonna 2010. Keväällä 2012 yleiskaavan valmistelu kytkettiin Turun kaupunkiseudun rakennemalliin 2035, ja yleiskaavan tavoitevuosi vaihdettiin vastaamaan myös rakennemallin tavoitevuotta. Yleiskaavan 2035 tavoitteet hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 30.9.2013. Alkuvuodesta 2014 yleiskaavan tavoitevuodeksi vaihdettiin 2029, joka on linjassa kaupungin strategian kanssa. (Turun kaupunki 2014b; 2015a; 2015e.)

Yleiskaavalle 2029 laadittiin syksyllä 2014 kolme vaihtoehtoista kehityskuvaa: Kasvu keskuksiin, Kasvukäytävät sekä Hajautettu kasvu. Kehityskuvat (kuva 5) kuvaavat karkeasti eri tapoja painottaa kasvua kaupungissa. (Turun kaupunki 2014b; 2015a; 2015e.)

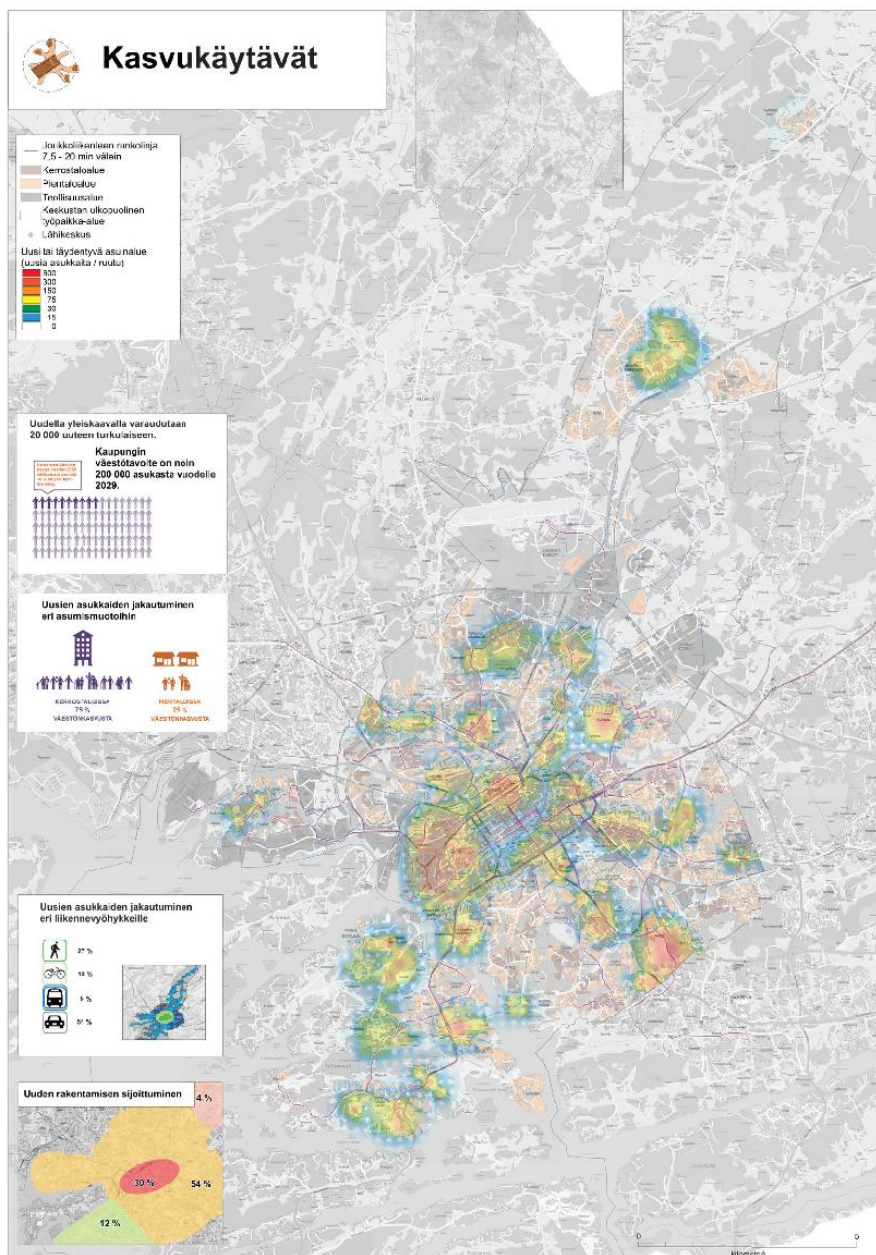

Kuva 5. Yleiskaavan 2029 kehityskuvat (Turun kaupunki 2015f).

Vuoden 2015 aikana arvioitiin kehityskuvien vaikutuksia sekä niiden hyviä ja huonoja puolia. Vaikutusten arvioinnissa tutkittiin kehityskuvien vaikutuksia yleiskaavan tavoitteiden saavuttamiseen, asumiseen ja asuinympäristöihin, elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin, talouteen, liikkumiseen, kunnan järjestämiin palveluihin sekä kulttuuri- ja viherympäristöihin. (Turun kaupunki 2015g.)

Turun kaupunginhallitus päätti 23.11.2015 valita yleiskaavatyön valmistelun pohjaksi Kasvukäytävät-kehityskuvan (kuva 6), jonka mukaan kasvua tullaan sijoittamaan Turun ydinkeskustaan sekä joukkoliikenteeseen tukeutuvien kehityskäytävien ja sisääntuloväylien varsiin. (Turun kaupunki 2015f; 2015e.) Kaupunginhallituksen valinnan pohjalla olivat niin kaupunkilaisilta kerätyt mielipiteet kuin lauta- ja johtokunnilta pyydetyt lausunnot. Vaikutusten arviointia on tarkoitus jatkaa kaavoitusprosessin edetessä, erityisesti ihmisvaikutusten osalta. (Turun kaupunki 2016a.)

Kuva 6. Yleiskaavatyön valmistelun pohjaksi valittu Kasvukäytävät-kehityskuva (Turun kaupunki 2015d).

Kasvukäytävät-kehityskuvan (kuva 6) mukaisesti asuntotuotanto tulee keskittymään pääsääntöisesti kerrostalorakentamiseen pääasiassa urbaaneille alueille tarjoten kaupunkimaisia asuinympäristöjä: uusista asukkaista noin 75 % jakautuu kerrostaloihin ja noin 25 % pientaloihin. Kerrostaloasumista tarjotaan niin keskusta-alueelta kuin joukkoliikennekäytävien varsilta ja pientaloasumista ruutukaavan ulkopuoliselta pientalovyöhykkeeltä. Kehityskuva tukee ydinkeskustan elinvoimaisuutta sijoittamalla maankäyttöä keskusta-alueelle ja sisääntuloväylien varsille. Jalankulku- ja joukkoliikennekaupungin muotoutumista tuetaan hyvillä yhteyksillä alakeskuksista ydinkeskustaan. (Turun kaupunki 2015d.)

Keväällä 2016 yleiskaavatyössä ollaan luonnosvaiheessa. Luonnoksessa tullaan tarkastelemaan teemoittain kaupunkikehittämisen eri näkökulmia, kuten keskustan täydennysrakentamista, korkeaa rakentamista sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaita ympäristöjä. (Turun kaupunki 2016a.) Yleiskaavaluonnoksen valmistumisen tavoitevuosi on 2016, ja luonnoksesta on tavoitteena työstää yleiskaavaehdotus vuonna 2017. Tavoitteena on, että yleiskaava hyväksyttäisiin Turun kaupunginvaltuustossa vuonna 2018 Varsinais-Suomen vaihemaakuntakaavan vahvistamisen jälkeen. (Turun kaupunki 2015e; 2015f.)

5.4 Vuorovaikutuksesta ja osallistamisesta

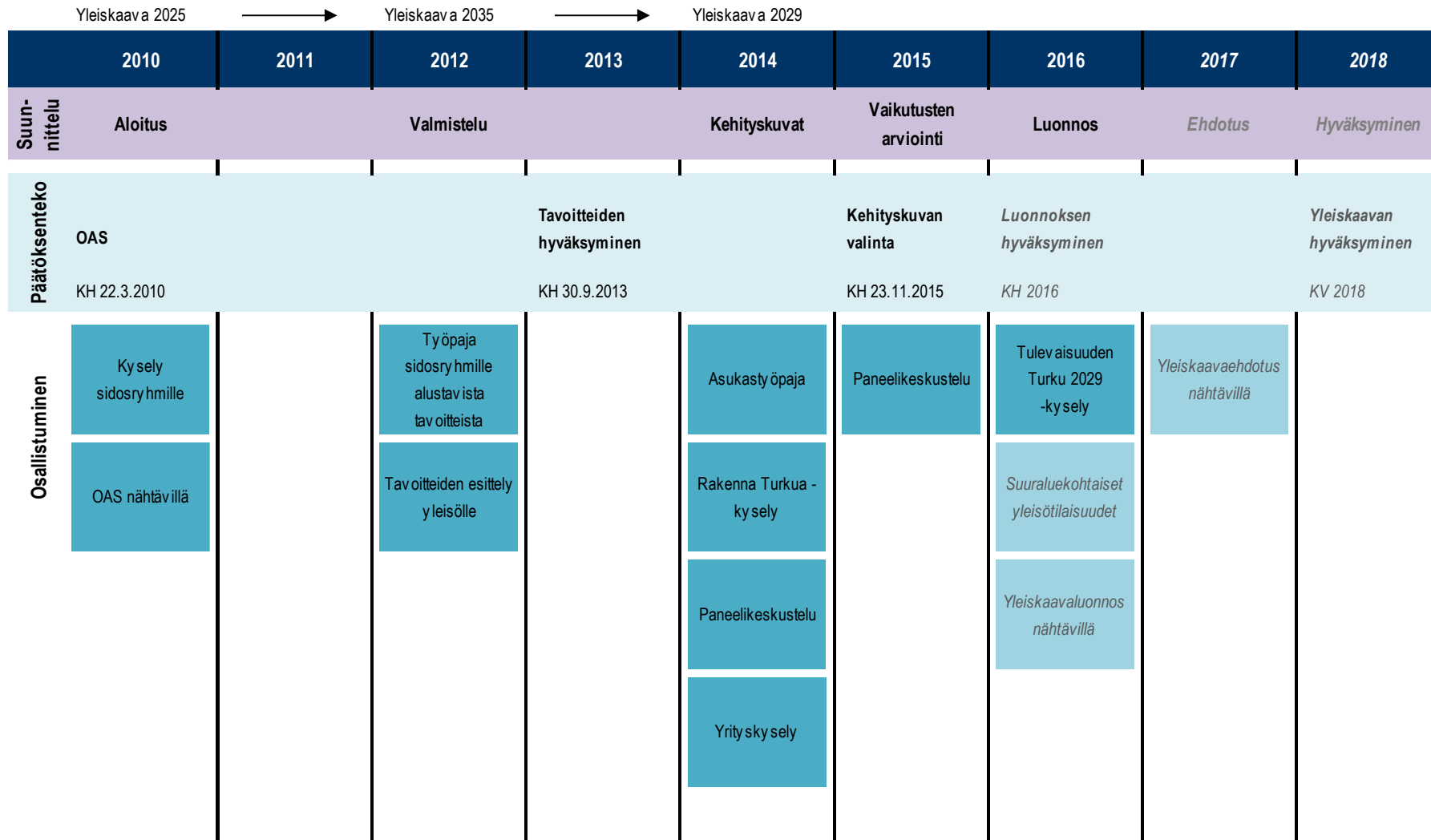
Yleiskaavan 2029 valmisteluissa on hyödynnetty monipuolisesti eri osallistumismenetelmiä (kuva 7). Toukokuussa 2012 työstettiin sidosryhmien kanssa työpajassa yleiskaavan alustavia tavoitteita. Tavoitteita esiteltiin yleisölle kesäkuussa 2012. (Turun kaupunki 2015e.)

Turun kaupunki toteutti keväällä 2014 Rakenna Turku -asukaskyselyn liittyen Yleiskaavan 2029 kehityskuvavaiheeseen. Kyselyllä kartoitettiin asukkaiden näkemyksiä asumisen nykytilanteesta, liikkumistottumuksista, uuden rakentamisen sijoittamisesta sekä vetovoimaisista asuinalueista. Kyselyyn saatiin yhteensä 415 vastausta. (Turun kaupunki 2014a.) Kyselyssä esimerkiksi asuntojen rakentamiskaikkoja kysyttiin melko suurpiirteisesti valmiiden vastausvaihtoehtojen avulla. Opinnäytetyöhön liittyvässä kyselyssä onkin pyritty saamaan vastaajilta konkreettisempaa ja tarkempaa tietoa kuin Rakenna Turku -kyselyssä.

Yleiskaavan kehityskuvavaiheessa järjestettiin myös kysely yrityksille syksyllä 2014. Kyselyn tavoitteena oli selvittää, mitkä asiat vaikuttavat yritysalueiden kehittymiseen ja minäkalaiset ovat elinkeinoelämän toimintamahdollisuudet. Lisäksi kyselyllä kerättiin mielipiteitä yleiskaavaa varten laadittujen kehityskuvien vaikutuksista elinkeinoelämälle. Kyselyyn saatiin vastauksia vain 16, joten tuloksista ei voitu tehdä merkittäviä johtopäätöksiä. (Turun kaupunki 2014c.)

Näiden lisäksi yleiskaavatyössä on järjestetty kaksi paneelikeskustelua, keväällä 2014 ja elokuussa 2015, sekä asukastyöpaja keväällä 2014. Kevään 2014 tilaisuuksissa esiteltiin yleiskaavan kehityskuvaluonnoksia. Työpajassa asukkaat pystyivät ilmaisemaan mielipiteensä kaupungin kehityksen suunnista ja kehityskuvamalleista, ja paneelikeskustelussa keskusteltiin laajasti Turun tulevaisuudesta. Elokuun 2015 paneelikeskustelussa keskusteltiin kaupungin tulevaisuudesta yleiskaavan vaikutusten arvioinnin teemojen pohjalta. (Turun kaupunki 2015b; 2015g, 6.)

Kuva 7. Osallistuminen Yleiskaavan 2029 eri vaiheissa asukkaan näkökulmasta.

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tässä luvussa kuvataan tarkemmin tutkimuksen toteutusta. Ensiksi esitellään käytetty tutkimusmenetelmä ja -aineisto. Tämän jälkeen kuvataan, miten aineiston analysointi on toteutettu. Lopuksi arvioidaan vielä tutkimuksen luotettavuutta.

6.1 Tutkimusmenetelmä- ja aineisto

Tutkimus perustuu tapauskohtaiseen kyselytutkimukseen. Tutkimusaineisto on kerätty karttapohjaisen internetkyselyn avulla Maptionnaire-nimisellä palvelulla. Kysely laadittiin yhteistyössä toimeksiantajan kanssa toimeksiantajan tarpeiden pohjalta.

Kysely oli kaikille vastaajille avoin, ja siihen oli mahdollista vastata suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Kyselyn linkki oli Yleiskaavan 2029 sivuilla Turun kaupungin internetsivuilla, ja siitä tehtiin myös kaupungin internetsivujen etusivulle uutinen. Kyselyä mainostettiin Turun kaupungin Facebook- ja Twitter-sivuilla, ja siitä oli maininta myös Turun kaavoituskatsauksessa 2016. Kyselyn julkaisun aikoihin helmikuussa 2016 Turun kaupungin Facebook-sivuilla oli yli 27 000 tykkääjää ja Twitter-sivuilla reilu 6 000 seuraajaa. Kaavoituskatsauksesta 2016 on otettu yli 120 000 painoista, jotka on lähetetty turkulaisien koteihin Turkupostin 1/2016 osana (Turun kaupunki 2016a). Kyselystä lähetettiin lisäksi mediatiedote, johon tarttuivat Turkulainen, Aamuset ja Turun Sanomat internetsivuillaan, ja lisäksi Turkulaisen paperilehdessä oli kyselystä pieni uutinen.

Tutkimuksessa on sekä määrällisiä että laadullisia piirteitä. Määrälliseltä kannalta tutkimuksessa tarkastellaan muun muassa vastaajien taustatietoja ja kartalle sijoitettavien pisteiden määriä. Laadullisesti tutkimuksessa puolestaan tutkitaan esimerkiksi avointen kysymysten vastauksia ja pohditaan tuloksia sosiaalisten vaikutusten eri ulottuvuuksien kautta.

6.1.1 Kyselytutkimus

Kyselytutkimuksilla voidaan kerätä tietoa muun muassa ihmisten toiminnasta, asenteista, mielipiteistä ja arvoista (Vehkalahti 2014, 11). Kyselyiden etuina on, että niillä voidaan kerätä laaja tutkimusaineisto, ja ne ovat ajallisesti ja kustannuksellisesti tehokkaita (Hirsjärvi ym. 2009, 193).

Verkkokyselyiden etuina voidaan pitää niiden nopeutta niin kyselyn toimittamisessa kuin palauttamisessakin. Verkkokyselyissä myös tutkijan työvaiheet helpottuvat, kun aineisto on jo valmiiksi sähköisessä muodossa eikä sitä tarvitset erikseen syöttää tai litteroida. Aineisto on luotettavampaa, kun tutkijan lyöntivirheet ja muut vastaavat jäävät aineistosta pois. (Valli & Aaltola 2015, 109–110.) Verkkokyselyillä voidaan tavoittaa suuri määrä vastaajia ja toisilla menetelmillä vaikeasti tavoitettavia väestöryhmiä, ja niiden etuna on lisäksi tietojen käsittelyistä koituvien kustannusten merkittävä alentuminen. (Kyttä & Kahila 2006, 79.)

Verkossa olevat kyselyt, jotka ovat vapaasti avoinna kaikille vastattaviksi sopivat hyvin tilanteisiin, joissa tutkimuksella tavoitellaan kerättäväksi mielipiteitä mahdollisimman laajasti. Kun tavoitteena on esimerkiksi MRL:n mukainen asukkaiden vapaan osallistumisen edistäminen, tulee kyselyyn osallistuminen olla mahdollista kaikille. (Kyttä & Kahila 2006, 77.) Eri väestöryhmien pääsyä internetiin edistävät Suomessa erilaiset julkiset laitokset, kuten kirjastot ja koulut, jotka ovat suurimman osan saatavilla. (Kyttä & Kahila 2006, 79.)

6.1.2 Kyselyn rakenne

Kyselyssä hyödynnettiin niin avoimia kuin monivalintakysymyksiä. Avoimissa kysymyksissä vastataan vapaamuotoisesti, kun taas monivalintakysymyksissä vastausvaihtoehdot on annettu valmiiksi. (Hirsjärvi ym. 2009, 198–199.) Avointen kysymysten avulla vastaajat voivat tuoda helpommin esille kokonaan uusia ideoita, joita toimeksiantaja toivoikin yleiskaavan laatimiseen.

Kyselyssä kysyttiin ensiksi vastaajien taustatietoja. Taustatietoina kysyttiin avoimena kysymyksenä vastaajan syntymävuotta sekä postinumeroa ja monivalintakysymyksenä sukupuolta, asuutilannetta ja pääasiallista toimenkuvaa.

Näiden jälkeen vastaajat saivat sijoittaa kartalle erilaisia merkintöjä ja täydentää vastauksia avoimella kysymyksellä tai monivalintakysymysten avulla. Vastaajilta kysyttiin asumisesta, palveluista, viher- ja virkistysalueista sekä liikkumisesta ja lopuksi vielä vapaasti muista ideoista ja kommentteista kaupungin kehittämiseen liittyen. Mihinkään kysymykseen ei ollut pakko vastata, ja toisaalta vastaajat saivat sijoittaa kartalle niin monta merkintää kuin halusivat. Asumiseen, palveluihin sekä viher- ja virkistysalueisiin liittyvät merkinnät saattoi tehdä joko piste- tai aluumerkintöinä, ja liikkumiseen liittyvät merkinnät tehtiin kartalle puolestaan viivamerkintöinä.

Liikkumisen kohdalla päädyttiin käyttämään viivamerkintöjä, sillä vastaajilta toivottiin vastauksiksi erityisesti erilaisia reittejä, joita kyseisellä merkintätyyppillä on kaikkein luontevinta piirtää. Muissa vastauksissa päätettiin käyttää sekä piste- että aluumerkintöjä, koska sen ajateltiin helpottavan vastaajien vastaamista ja tulosten tulkitsemista. Jos vastaajalla olisi mielessä esimerkiksi juuri tietty tontti, jolle hän toivoisi rakentamista, hän voisi selkeästi rajata juuri tämän kyseisen tontin eikä karttavastauksen rajaa tarvitsisi enää tulkita. Jos taas vastaaja esimerkiksi ei osaisi helposti rajata aluetta, jonne hän rakentamista toivoisi, hän voisi antaa vastauksensa helpommin pistemerkinällä.

Ensimmäisenä karttakysymyksenä vastaajia pyydettiin merkitsemään kartalle paikkoja, jonne heidän lähiympäristössään voisi rakentaa, sekä kohteita, jonne ei toivottaisi lisää rakentamista. Kohteita pyydettiin merkitsemään ensisijaisesti kartalla kirkaammin näkyvältä alueelta (kts. liitteen 2 kuva 55), keskustasta ja joukkoliikenteen pääreittien varsilta, sillä kaupungin kasvua on jo päätetty suunnata kyseiselle alueelle (Turun kaupunki 2015e). Lisäksi karttaan oli merkittynä Kauppatorilta 2,5 km säteeltä oleva alue, jonka voidaan karkeasti ajatella olevan pyöräilyetäisyydellä ydinkeskustasta.

Seuraavalla sivulla vastaajia pyydettiin merkitsemään kartalle, missä palvelutarjonta on hyvä ja missä sitä tulisi kehittää. Paikasta tai alueesta, jonne tarvittaisiin lisää palveluja, kysyttiin avoimen kysymyksen lisäksi monivalintakysymyksen avulla, mitä palveluja kyseisessä kohteessa tarvittaisiin. Listalta pystyi valitsemaan niin monta palvelutyyppiä kuin halusi.

Vastaajia pyydettiin lisäksi merkitsemään kartalle viher- ja virkistysalueet, joiden kehittämisestä heillä on mielipide. Kartalle sai merkitä alueet, jotka ovat tärkeitä ja jotka haluttaisiin säilyttää nykytilassa, alueet, jotka ovat tärkeitä, mutta joita pitäisi kehittää sekä

alueet, joiden paikalle voitaisiin tarvittaessa rakentaa. Kehitettävän viher- tai virkistysalueen kohdalla kysyttiin avoimen kysymyksen lisäksi tarkentavana monivalintakysymyksenä, miksi kyseistä aluetta tulisi kehittää. Listalta pystyi valitsemaan useamman syyn.

Vastaajat saivat lisäksi merkitä kartalle liikkumisen turvallisuuteen, sujuvuuteen ja viihtyisyyteen liittyviä reittejä. Vastaajalta kysyttiin jokaisen merkinnän kohdalla avoimen kysymyksen lisäksi tarkentavana monivalintakysymyksenä, mitä liikkumismuotoa kyseinen merkintä koski. Vastaaja pystyi valitsemaan yhteen karttamerkintään useamman liikkumismuodon. Vastaaja sai halutessaan kartalle näkyville nykyiset Turun seudun joukko liikenteen reitit sekä nykyiset pyöräilyn pääreitit.

Viimeisenä karttakysymyksenä vastaaja sai halutessaan merkitä kartalle muita kehitysideoitaan. Merkinnät pystyi tekemään joko pisteenä tai alueena, ja niihin pystyi kertomaan vapaasti ajatuksistaan. Lisäksi vastaajalla oli mahdollisuus kirjoittaa omin sanoin kyselyyn ja kaupungin kehittämiseen liittyvistä ajatuksistaan vastauksena erilliseen avoimeen kysymykseen, jota ei sijoitettu kartalle.

Kyselyn rakenne on nähtävissä tarkemmin liitteessä 1 ja kyselysivujen ulkomuoto liitteessä 2.

6.2 Aineiston analysointi

Aineisto saatiin Maptionnaire-palvelusta Microsoft Excel- ja MapInfo-muotoisena.

Koska Maptionnaire-ohjelma tallentaa vastaajaksi jokaisen, joka on vastannut kyselyssä edes yhteen kysymykseen, eikä kyselyssä ollut pakollisia kysymyksiä, vastaajiksi saatiin useita pelkät taustatiedot täyttäneitä henkilöitä. Koska taustatietoina kysyttiin vain vastaajan syntymävuotta, sukupuolta, toimenkuvaa, postinumeroa ja asuintilannetta, niitä ei voida pitää tulosten kannalta oleellisina vastauksina. Pelkät taustatiedot vastanneet vastaajat päinvastoin vääristävät analyyseissä mukana ollessaan kyselyn todellisten vastaajien taustatietoja. Tämän vuoksi Microsoft Excelissä saadusta 1 130 vastaajasta karstiin ensiksi pois ne, jotka olivat vastanneet kyselyyn pelkkiä taustatietoja. Vastaajia, jotka olivat vastanneet edes yhteen kyselyyn muuhun kuin taustatietoihin liittyvään kysymykseen, oli 765.

Kyselyn todellisista vastaajista tehtiin taulukoiden pohjalta erilaisia kaavioita. Turun kaupungin ja Tilastokeskuksen aineistoista etsittiin taustatietoja vastaavia tietoja Turun väestöstä, jolloin kyselyn vastaajien jakauma voitiin suhteuttaa Turun väestön jakaumaan ja näin pohtia kyselyn vastaajien edustavuutta.

MapInfo-ohjelmiston avulla kyselyn karttavastauksia on tarkasteltu monelta eri kannalta ja luotu erilaisia karttoja, joista tärkeimmät on otettu mukaan myös tähän työhön. Kartta-merkinnöistä on erityisesti pyritty löytämään kohteita, jonne merkintöjä kasaantuu. Tätä varten merkinnöistä on luotu lämpökarttoja ruudukkoa hyödyntäen. Kartan päälle on luotu ensiksi ruudukko ja laskettu, montako merkintää kuhunkin ruutuun osuu. Ruutuina on käytetty merkintätyypistä (piste, alue, viiva) ja tarkastelutasosta riippuen joko sivuillaan 250, 100, 50 tai 25 metrin ruutuja. Ruudukosta on luotu lämpökartta, jossa kartalta ovat nousseet esille ne kohdat, joihin osuu useampia merkintöjä, ja vastaavasti yksittäiset merkinnät on häivytetty. Kohteista, jonne merkintöjä on kasautunut, on luotu pienemmällä ruudukolla lämpökarttoja tarkempaa tarkastelua varten ja tutkittu tarkemmin vastaajien kyseiseen kohteeseen antamia avoimia vastauksia sekä vastauksia monivalintakysymyksiin.

Piste- ja aluumerkintöinä annettuja vastauksia on käsitelty erillisinä karttoina, sillä niistä saatava aineisto näyttäytyy lämpökartalla hyvin erilaisena. Koska yksi piirretty alue osuu lähes joka kerta useampaan ruutuun, mutta yksi pistemerkintä aina vain yhteen ruutuun kerrallaan, lämpökartoissa erityisesti aluumerkintöinä annetut vastaukset erottuvat selkeämmin. Lähemmässä tarkastelussa on tämän vuoksi käytetty pistemerkinnöissä suurempaa ruudukkoa (100 x 100 metriä) kuin aluumerkinnöissä (50 x 50 metriä), jotta merkintöjen kasaumia saataisiin edelleen nostettua esille. Toisaalta pistemerkinnöistä lämpökartoissa erottuvat helposti pienet, selkeästi rajautuvat alueet, sillä pistemerkinnät osuvat niissä todennäköisemmin samaan ruutuun (vrt. esim. Kakola – Keskusta).

Kohteista, jonne merkintöjä on kasautunut, on lisäksi laskettu MapInfo-ohjelmistossa suurpiirteisesti kyseisille alueille osuvien merkintöjen määrä sekä merkintöjen prosenttiosuus kaikista saman aihealueen merkinnöistä. Asuinrakentamista koskevia merkintöjä on lisäksi verrattu huhtikuussa 2016 vireillä olevien asemakaavojen aluerajauksiin, jotta merkintöjä voitaisiin suhteuttaa jo suunnitteilla oleviin alueisiin.

6.3 Tutkimuksen luotettavuus

Kyselyiden yleisenä heikkoutena pidetään aineiston pinnallisuutta ja tutkimusten teoreettista vaatimattomuutta. Lisäksi kyselyissä ei voida varmistua, että vastaajat ovat vastanneet kyselyyn vakavasti, huolellisesti ja rehellisesti. (Hirsjärvi ym. 2009, 195.) Koska kyselyyn voi vastata anonyymisti, on mahdollista, että sama vastaaja vastaa kyselyyn monta kertaa (Kyttä & Kahila 2006, 77). Maptionnairessa olisi ollut mahdollista valita asetus, joka tallentaa vastaajan id:n selaimen muistiin niin, että vastaajan avatessa kyselyn uudestaan siihen ladataan hänen aiemmat vastaukset. Tällä voitaisiin estää vastaajaa vastaamasta useammin kuin kerran, mutta toisaalta tällöin estettäisiin esimerkiksi saman talouden ihmisten vastaaminen samalta koneelta sekä mahdollisesti yleisessä käytössä, kuten kirjastossa, olevilta tietokoneilta vastaaminen. Tämän vuoksi kyseistä toimintoa päätettiin olla käyttämättä tutkimukseen liittyvässä kyselyssä.

Koska vastaajien tietokoneet ovat erilaisia, nettikyselyt saattavat näkyä eri vastaajille eri tavoin. Tämä voi vaikuttaa myös tuloksiin ja aiheuttaa jonkin verran eroja vastauksiin. (Kyttä & Kahila 2006, 77.) Etukäteen on myös vaikea tietää, kokevatko vastaajat kyselyn vastausvaihtoehdot onnistuneiksi ja ymmärtävätkö he ne selkeästi (Hirsjärvi ym. 2009, 195).

Vastaaja on myös saattanut merkitä vastauksensa väärään kohtaan esimerkiksi kyselyn käytettävyyden tai huonon kartanlukutaidon vuoksi. Jotta tällaiset vastaukset voitaisiin löytää aineistosta, kyselyssä kysyttiin merkintää tarkentavan avoimen vastauksen yhteydessä, mihin paikkaan tai alueeseen kyseinen merkintä viittaa.

Koska kysely toteutettiin internetpohjaisena, saattoivat vanhemmat ihmiset kokea kyselyyn vastaamisen haastavaksi. Vallin & Aaltolan (2015, 112) mukaan verkkokyselyissä ovat usein hyvin edustettuina 15–25-vuotiaat, kun taas vanhemmat ikäryhmät jäävät helposti aliedustetuiksi. Lisäksi kaikilla ei välttämättä ole omaa tietokonetta tai muuta laitetta, kuten älypuhelin tai tablettia, jolla he voisivat vastata kyselyyn, minkä vuoksi he voivat jäädä kyselyn ulkopuolelle. Internet-kyselyjen vaikutuksista vastaajien taustoihin on kuitenkin monenlaisia näkemyksiä. Kyttä & Kahila (2006, 77) toteavat, ettei verkkokyselyjen ole todettu aiheuttavan vastaajien yksipuolistumista, vaan niillä on päinvastoin tavoitettu monipuolisemmin erilaisia vastaajia kuin perinteisemmällä tutkimusmenetelmällä.

Yleiskaavatyön osallistamisen kannalta vanhempien vastaajien pienempi määrä ei välttämättä ole haitallista, sillä vanhemmat ihmiset ovat usein paremmin edustettuina muissa osallistamismenetelmissä, kuten paneelikeskusteluissa ja työpajatyöskentelyssä (Ympäristöministeriö 2007, 33). Kyselyn tuloksia on tarkoitus mennä esittelemään yleisötilaisuuksiin Turun suuraluille, ja kerätä tietoa, mitä mieltä alueen asukkaat ovat omalle asuinalueelleen tulleista vastauksista. Tällä voidaan myöhemmin tavoittaa niitäkin henkilöitä, jotka ovat jääneet itse kyselyn ulkopuolelle.

Toisaalta kyselyn aihe ja kysymykset eivät välttämättä houkuttele nuorimpia ikäluokkia vastaajiksi, vaan kysely on saatettu kokea vaikeaksi ja tylsäksi. Lapsilta ja nuorilta on kuitenkin Turussa kerätty jo aikaisemmin laajasti paikkaan sidottua tietoa OPUS-hankkeen yhteydessä, jota voitaisiin käyttää hyödyksi myös yleiskaavatyössä (Staffans & Väyrynen 2009). Kyselyn vastaajien ikäjakauma suhteessa Turun kaupungin ikäjakaumaan tulee kuitenkin ottaa huomioon kyselyn vastauksia tulkittaessa.

Karttapohjaisen kyselyn sekä vahvuutena että heikkoutena voidaan nähdä vastaajan etäännyminen kehollisesta kokemusmaailmasta. Kyselyyn vastatessaan vastaaja ei ole todennäköisesti läsnä paikassa, johon kartalle merkintöjä laittaa. (Bamberg 2013, 17–18.) Vastaaja saattaa esimerkiksi osoitella rakentamisen paikkoja sen perusteella, että kartalla näyttäisi olevan tyhjä kohta tietämättä alueesta sen tarkemmin. Ongelman lieventämiseksi kyselyn tuloksia esittelevissä tilaisuuksissa kaupungin eri suuralueilla pyritään todennäköisesti keräämään kyseisen alueen asukkaiden näkemyksiä vastauksista.

Lisäksi esimerkiksi asuinalueista ja viher- ja virkistysalueista kysyttäessä vastaajat saattavat helposti alkaa enneminkin puolustamaan omia asuinalueitaan kuin antamaan rakentavia kehitysehdotuksia. Tätä on yritetty välttää kysymysten hyvällä muotoilulla.

7 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Tässä luvussa esitellään tarkemmin kyselyn avulla saatuja tuloksia. Ensiksi esitellään kyselyn vastaajien taustatietoja. Sen jälkeen esitellään karttamerkintöjen jakautumista eri vastausten kesken. Tämän jälkeen analysoidaan karttavastauksia aihealueittain.

7.1 Vastaajat

Vastaajia kyselyyn saatiin yhteensä 765. Kyselyn aluksi tiedusteltiin taustatietoina vastaajien syntymävuotta, sukupuolta, asuintilannetta sekä pääasiallista toimenkuvaa. Minkään taustatietokysymykseen ei ollut pakko vastata, joten vastausmäärät vaihtelevat kysymyksittäin.

7.1.1 Ikäjakauma

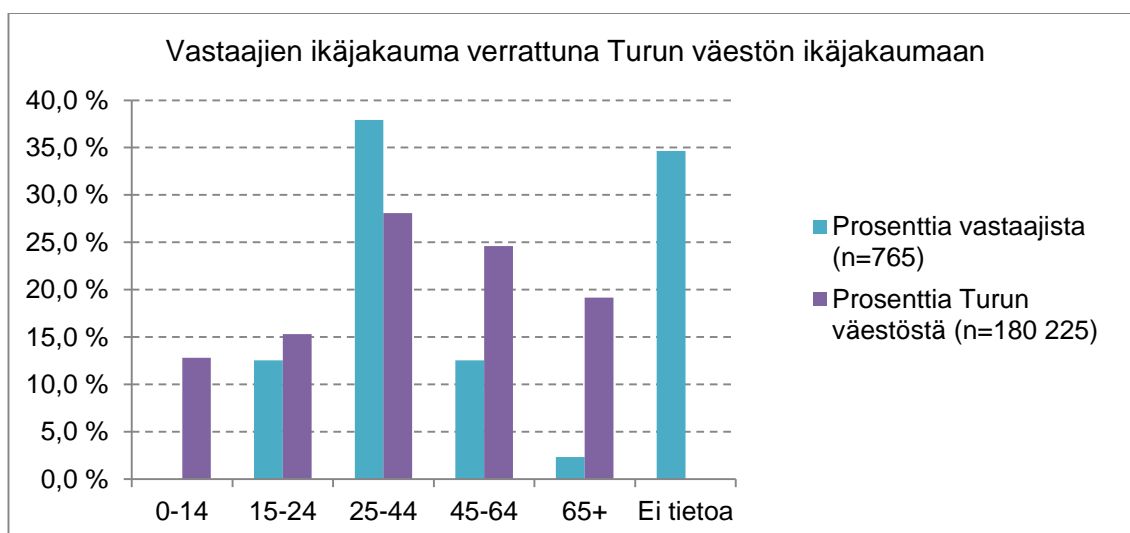
Vastaajilta kysyttiin ensiksi heidän syntymävuottaan avoimena kysymyksenä. Kysymykseen saatiin vastaus noin 65 % (n=500) kyselyyn vastanneista ja vastaavasti noin 35 % (n=265) vastaajista ei ilmoittanut syntymävuottaan tai syntymävuotta ei voitu tulkita selkeästi annetusta vastauksesta. Syntymävuosista laskettiin vastaajien iät suurpiirteisesti vähentämällä annettu syntymävuosi kuluvasta vuodesta 2016.

Suurimman ikäryhmän muodostavat vastaajista 25–44-vuotiaat, joita on kaikista vastaajista noin 38 %. 15–24-vuotiaita sekä 45–64-vuotiaita on molempia noin 13 % kaikista vastaajista. Yli 64-vuotiaita on vastaajissa vain vähän, noin 2 % kaikista vastaajista.

Vastaajien ikäjakaumaa on verrattu myös Turun väestön ikäjakaumaan. Alle 15-vuotiaita vastaajia ei ole saatu kyselyyn lainkaan, toisin sanoen he eivät ole edustettuina kyselyn tuloksissa. Yli 64-vuotiaiden vastaajien osuus on merkittävästi pienempi verrattuna heidän osuuteensa Turun väestöstä. Vastaajista myös 45–64-vuotiaita on selvästi vähemmän kuin väestöstä, ja 15–24-vuotiaat ovat hieman aliedustettuina. Vastaavasti 25–44-vuotiaat ovat vastaajissa yliedustettuina. Vastaajien ja Turun väestön ikäjakaumat on esitetty taulukossa 3 ja kuviossa 1.

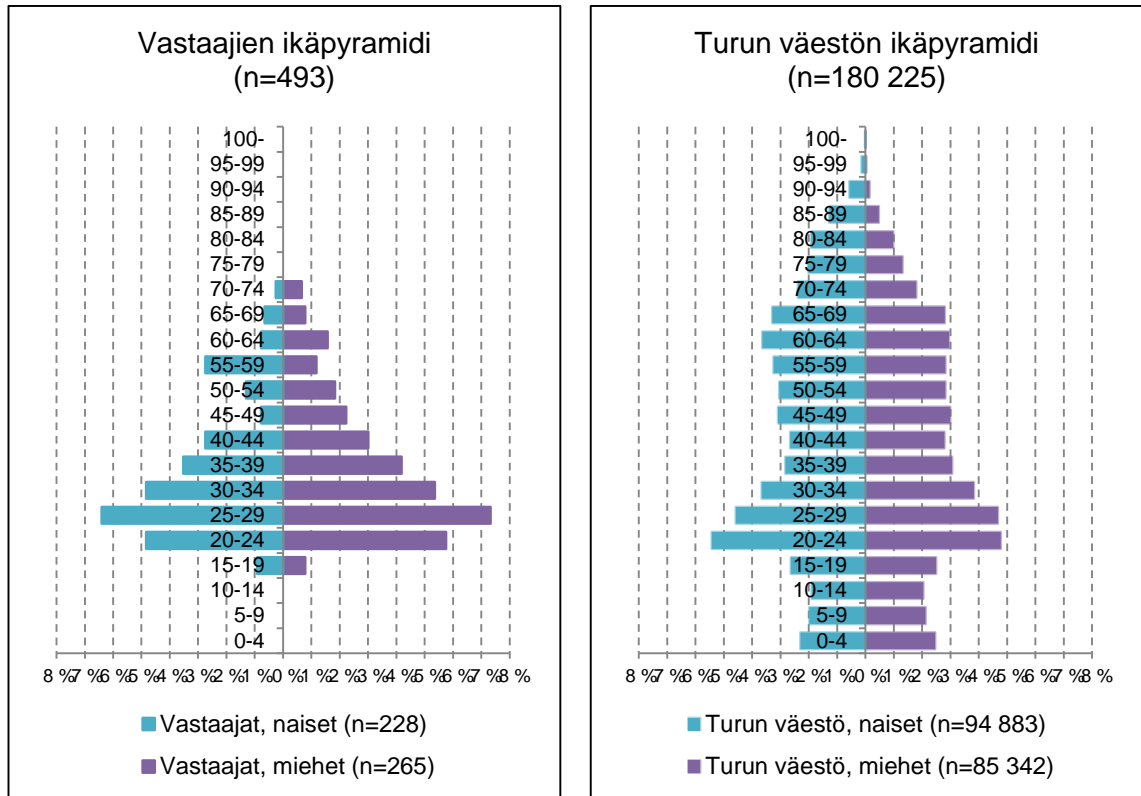
Taulukko 3. Vastaajien ja Turun väestön ikäjakaumat (Turun kaupunki 2013a).

Ikä	Vastaajia	Osuus vastaajista	Turun väestö	Osuus Turun väestöstä
0–14	0	0,0 %	23 089	12,8 %
15–24	96	12,5 %	27 623	15,3 %
25–44	290	37,9 %	50 639	28,1 %
45–64	96	12,5 %	44 354	24,6 %
65+	18	2,4 %	34 520	19,2 %
Ei tietoa	265	34,6 %	-	-
Yhteensä	765	100,0 %	180 225	100,0 %

Kuvio 1. Vastaajien ikäjakauma verrattuna Turun väestön ikäjakaumaan (Turun kaupunki 2013a).

Kuviossa 2 on verrattu vastaajien ikäpyramidia Turun väestön ikäpyramidiin. Kuviossa näkyvät vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet sekä ikänsä että sukupuolensa (joko mies tai nainen) eli yhteensä noin 64 % (n=493) kaikista vastaajista. Kaaviosta voidaan huomata, että suhteellisesti eniten vastaajista on 25–29-vuotiaita miehiä, noin 7 % kaikista vastaajista. Saman ikäisiä naisia on seuraavaksi eniten, noin 6 % kaikista vastaajista. 25–29-vuotiaat ovat myös Turun väestön toiseksi suurin ikäluokka.

Kuvio 2. Vasemmalla vastaajien ja oikealla Turun väestön ikäpyramidi (Turun kaupunki 2013a).

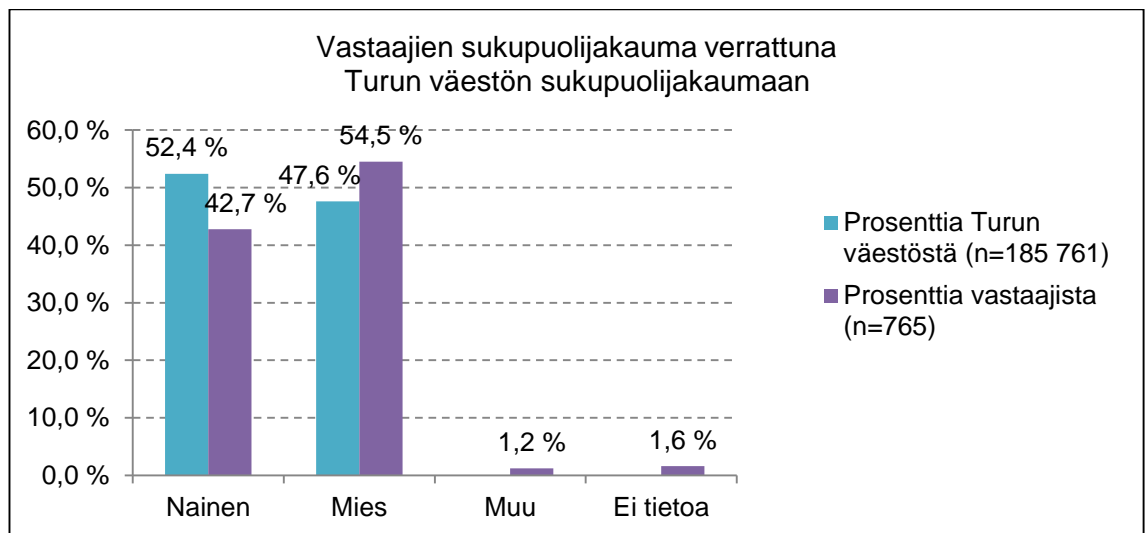
7.1.2 Sukupuolijakauma

Vastaajilta kysyttiin taustatietona sukupuolta monivalintakysymyksenä. Kysymykseen vastasi suurin osa vastaajista, noin 98 % (n=753), ja vastaavasti noin 2 % (n=12) vastaajista jätti vastaamatta kysymykseen. Miehiä vastaajista on hieman yli puolet, noin 55 % kaikista vastaajista, ja naisia noin 44 %. Noin 1 % kaikista vastaajista ilmoitti sukupuolekseen vaihtoehdon ”muu”.

Vastaajien sukupuolijakauma on verrattu myös Turun väestön sukupuolijakaumaan. Vertailusta huomataan, että miehet ovat vastaajissa hieman yliedustettuina ja naiset puolestaan hieman aliedustettuina verrattuna Turun väestöön. Vastaajien ja Turun väestön sukupuolijakaumat on esitetty taulukossa 4 ja kuviossa 3.

Taulukko 4. Vastaajien ja Turun väestön sukupuolijakaumat (Turun kaupunki 2016d).

Sukupuoli	Vastaajat	Osuus vastaajista	Turun väestö	Osuus Turun väestöstä
Nainen	327	42,7 %	97 354	52,4 %
Mies	417	54,5 %	88 407	47,6 %
Muu	9	1,2 %	-	-
Ei tietoa	12	1,6 %	-	-
Yhteensä	765	100,0 %	185 761	100,0 %

Kuvio 3. Vastaajien sukupuolijakauma verrattuna Turun väestön sukupuolijakaumaan (Turun kaupunki 2016d).

7.1.3 Toimenkuvat

Vastaajilta tiedusteltiin taustatietona myös heidän pääasiallista toimenkuvaansa monivalintakysymyksenä. Kysymykseen vastasivat lähes kaikki kyselyn vastaajat, noin 98 % (n=753) kaikista vastaajista.

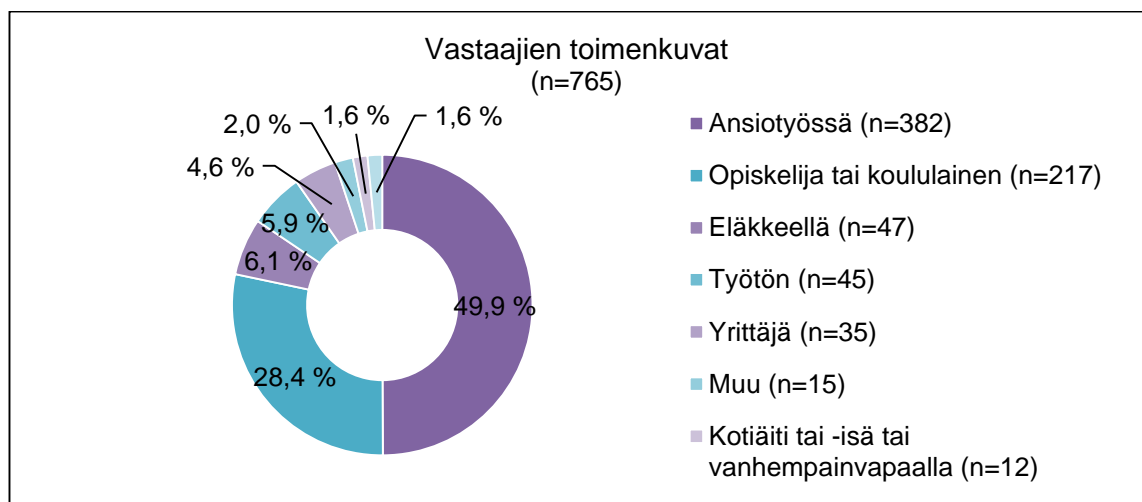
Vastaajista noin puolet ilmoitti pääasialliseksi toimenkuvakseen ansiotyön. Kyselyllä tavoitettiin myös hyvin opiskelijoita ja koululaisia, sillä heitä on vastaajista lähes kolmannes, noin 28 % kaikista vastaajista. Eläkkeellä tai työttömänä ilmoitti olevansa lähes yhtä monta vastaajaa: molempia on noin 6 % kaikista vastaajista. Yrittäjiä vastaajista on noin

5 %, ja kotiäitinä tai -isänä tai vanhempainvapaalla noin 2 % vastaajista. Muu-vastausvaihtoehdon valitsi 2 % kaikista vastaajista, ja vaihtoehdon valinneet kertoivat olevansa muun muassa tutkijoita, tohtorikoulutettavia, työskentelevänsä apurahalla tai olevansa sekä opiskelijoita että ansiotyössä. Vastaajien toimenkuvat on esitetty taulukossa 5 ja kuviossa 4.

Turun väestöstä opiskelijoita ja koululaisia on noin 9,6 % eli he ovat kyselyssä selvästi yliedustettuna väestöön verrattuna. Eläkeläisiä väestöstä on noin 24 % eli he ovat kyselyssä puolestaan selkeästi aliedustettuina. Työttömiä on Turun väestöstä 7,6 % ja työllisiä 42,4 %. (Turun kaupunki 2015c.)

Taulukko 5. Vastaajien pääasialliset toimenkuvat.

Toimenkuva	Vastaajia	Osuus vastaajista (%)
Ansiotyössä	382	49,9 %
Opiskelija tai koululainen	217	28,4 %
Eläkkeellä	47	6,1 %
Työtön	45	5,9 %
Yrittäjä	35	4,6 %
Kotiäiti tai -isä tai vanhempainvapaalla	12	1,6 %
Muu	15	2,0 %
Ei tietoa	12	1,6 %
Yhteensä	765	100,0 %

Kuvio 4. Vastaajien pääasialliset toimenkuvat.

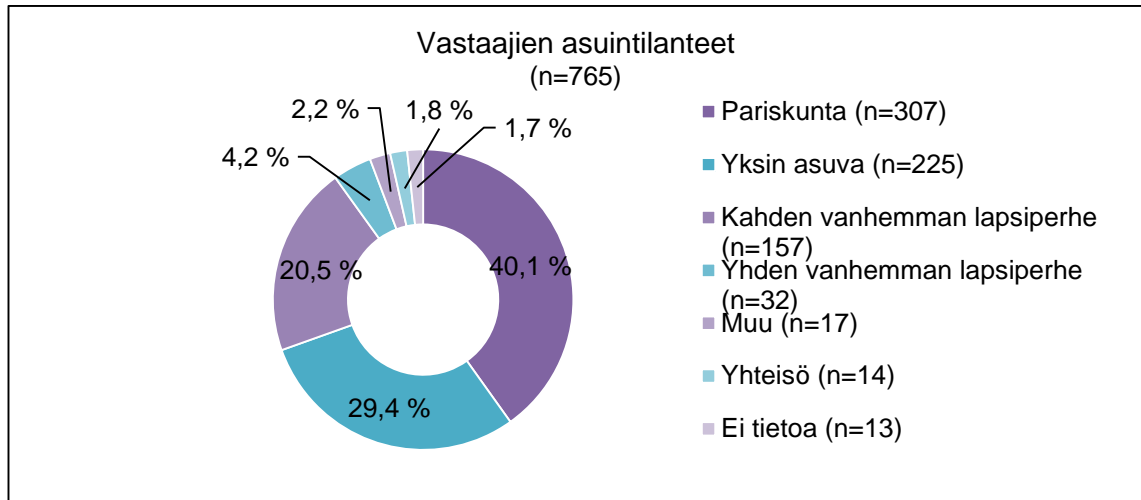
7.1.4 Asuintilanteet

Edeltävien taustatietojen lisäksi vastaajilta kysyttiin heidän asuintilanteestaan monivalintakysymyksenä. Kysymykseen vastasi selkeä enemmistö vastaajista, noin 98 % (n=752).

Kaikista vastaajista enemmistö, noin 40 %, ilmoitti asuintilanteekseen vaihtoehdon ”pariskunta”. Yksinasuvia on vastaajista melkein kolmannes, noin 29 % kaikista vastaajista. Lapsiperheitä (n=189) on vastaajista yhteensä neljäsosa (noin 25 %). Lapsiperheitä valtaosa, noin 20 % kaikista vastaajista, on kahden vanhemman lapsiperheitä, ja noin 4 % kaikista vastaajista on yhden vanhemman lapsiperheitä. Vastaajista noin 2 % ilmoitti asuvansa yhteisössä. Vastausvaihtoehdon muu oli valinnut myös noin 2 % vastaajista. Vastaajien asuintilanteet on kuvattu taulukossa 6 ja kuviossa 5.

Taulukko 6. Vastaajien asuintilanteet.

Asuintilanne	Vastaajia	Osuus vastaajista (%)
Pariskunta	307	40,1 %
Yksin asuva	225	29,4 %
Kahden vanhemman lapsiperhe	157	20,5 %
Yhden vanhemman lapsiperhe	32	4,2 %
Yhteisö	14	1,8 %
Muu	17	2,2 %
Ei tietoa	13	1,7 %
Yhteensä	765	100,0 %

Kuvio 5. Vastaajien asuintilanteet.

7.1.5 Postinumerot

Vastaajilta kysyttiin lisäksi heidän postinumeroaan avoimena kysymyksenä. Kysymykseen saatiin vastaus noin 93 % (n=709) vastaajista ja vastaavasti noin 7 % (n=56) ei ilmoittanut postinumeroaan tai antoi vastaukseksi postinumeron, jota ei ole olemassa tai ei voitu tulkita selvästi vastauksesta.

Kyselyn vastaajista noin 3 % ilmoitti postinumerokseen jonkin muun kuin Turun postinumeroalueen. Vastaajia on lähikunnista Kaarinasta, Naantalista, Raisiosta, Maskusta, Ruskolta ja Liedosta sekä myös muualta Suomesta: Porista, Kouvola, Joensuusta, Nivalasta ja Oulusta.

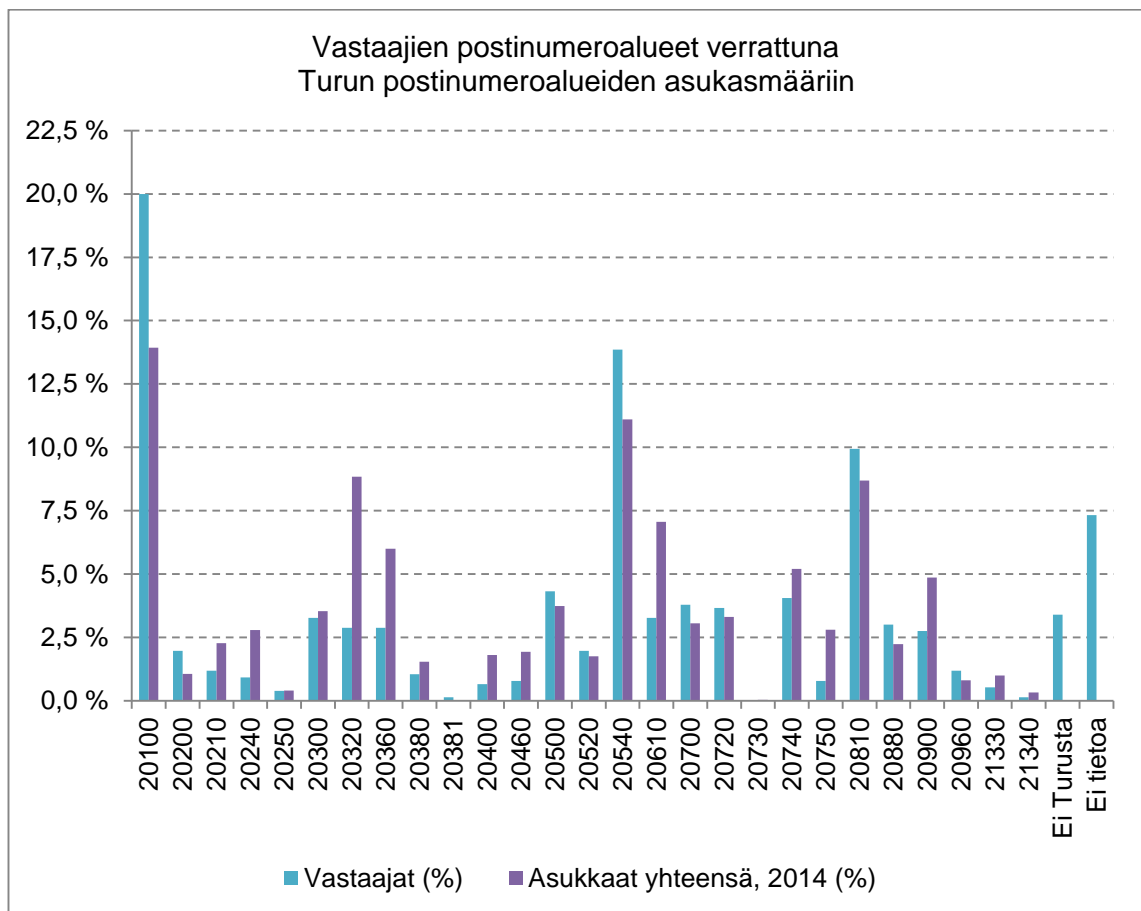
Vastaajia on selvästi eniten Turun keskustan postinumeroalueelta 20100, kaikista vastaajista 20 %. Toiseksi eniten vastaajia, noin 14 % kaikista vastaajista, on Nummi-Ylioppilaskylän postinumeroalueelta 20540. Kolmanneksi eniten vastaajia, noin 10 % kaikista vastaajista, ilmoitti postinumerokseen Martti-Korppolaismäen postinumeroalueen 20810. Näillä kolmella edellä mainitulla postinumeroalueella asuu yhteensä lähes puolet, noin 44 % (n=335), kaikista vastaajista.

Kyselyyn vastanneista kukaan ei ilmoittanut postinumerokseen Skanssin postinumeroaluetta 20730. Kaikista vastaajista vain alle prosentti tavoitettiin lisäksi Pansio-Pernon alueelta 20240, Pitkämäki-Muhkurin alueelta 20250, Moision alueelta 20400, Jäkärän alueelta 20460, Huhkola-Lauste-Vaalan alueelta 20750, Paattisen alueelta 21330 sekä

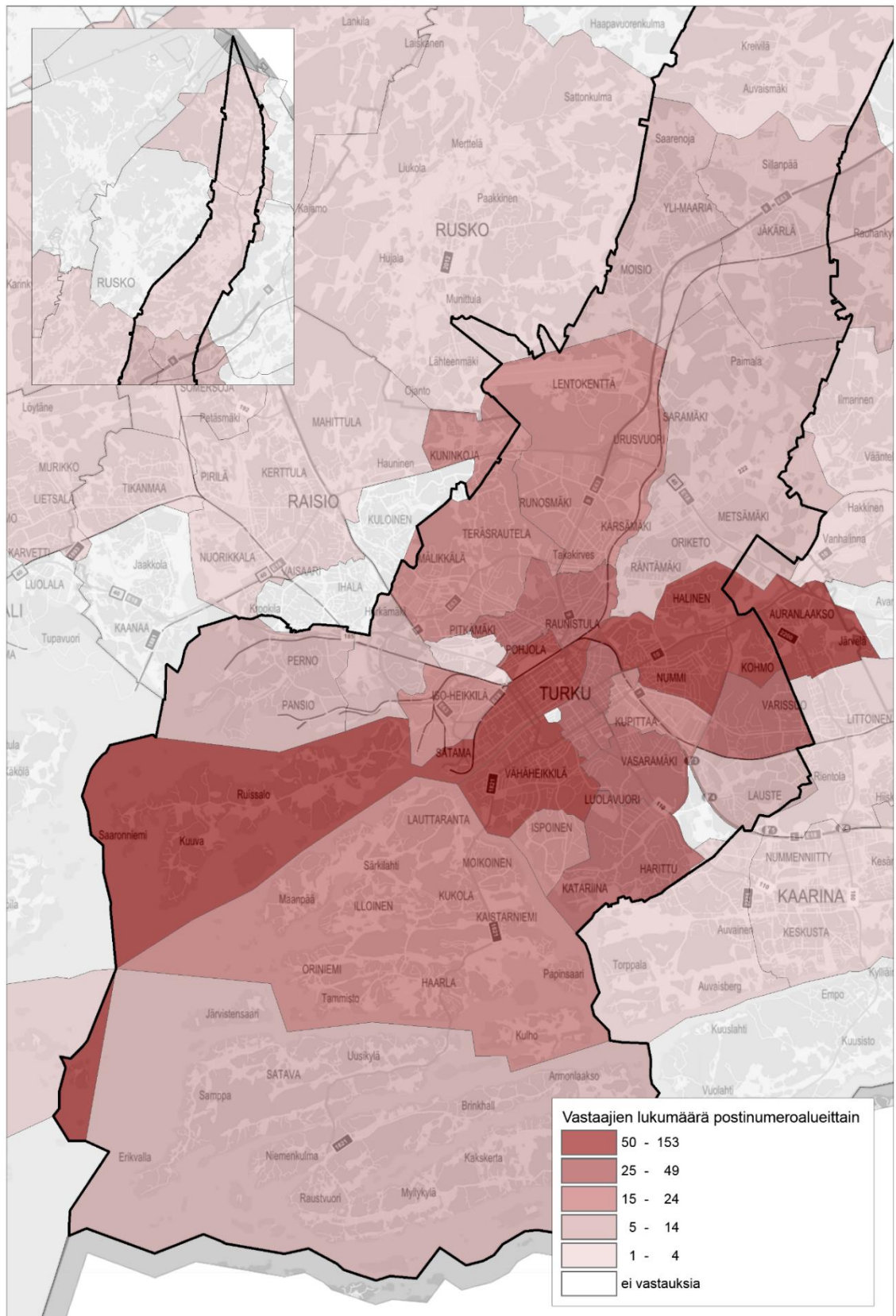

Tortinmäen alueelta 21340. Vastaajien jakautuminen Turun postinumeroalueille on esitetty kuvassa 8.

Vastaajien postinumeroaluejakaumaa on verrattu Turun postinumeroalueiden asukasmääriin kuviossa 6. Kuviosta voidaan huomata, että vastaajien postinumerojakauma muikallee joissain määrin postinumeroalueiden asukasmääriä, mutta esimerkiksi Keskustan postinumeroalueen 20100 asukkaat ovat kyselyssä selvästi ylliedustettuina, ja esimerkiksi Kuninkoja-Mälikkälän postinumeroalueen 20320, Kärsämäki-Urusvuori-Halisten postinumeroalueen 20360 ja Varissuon postinumeroalueen 20610 sekä Moikoinen-Piki-saaren postinumeroalueen 20900 asukkaat ovat selkeästi aliedustettuja.

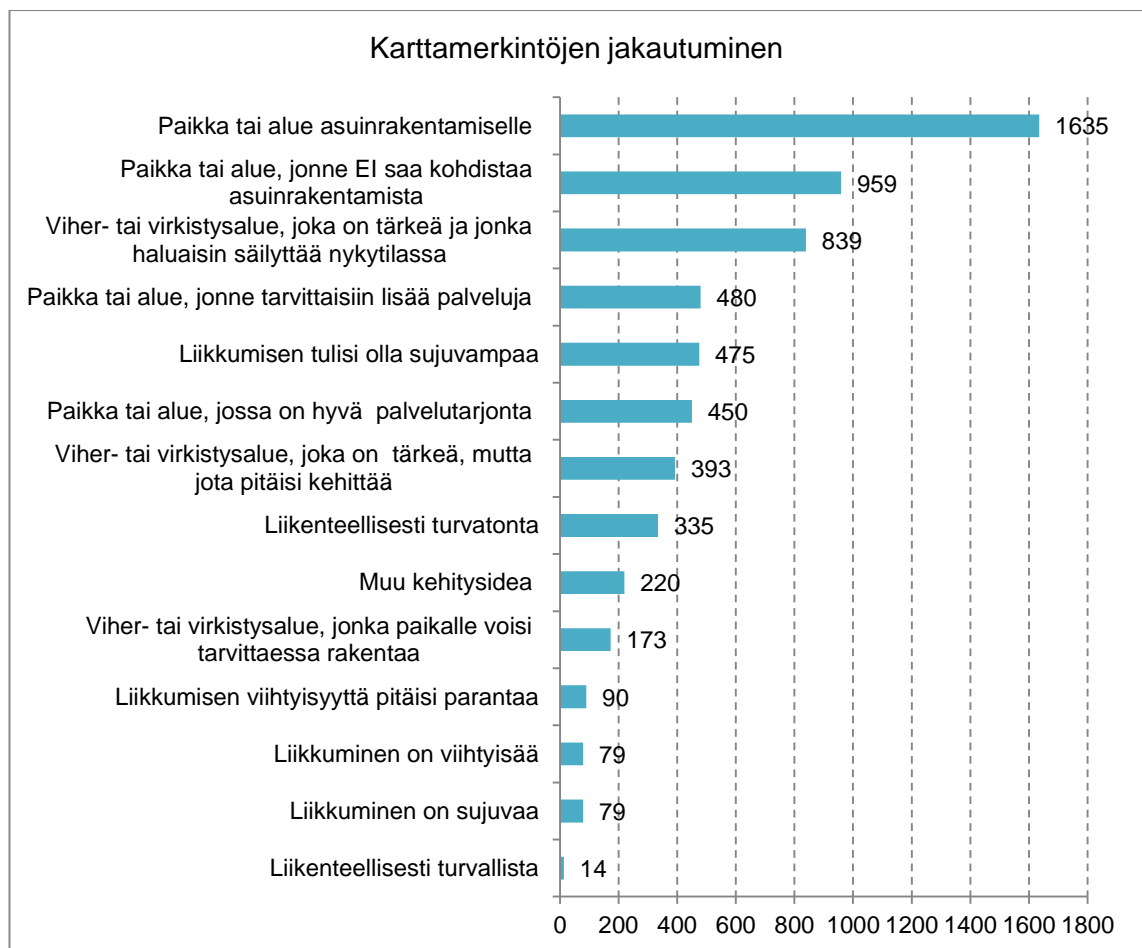
Kuvio 6. Vastaajien postinumeroalueet verrattuna Turun postinumeroalueiden asukasmääriin (Tilastokeskus 2014).

Kuva 8. Vastaajien jakautuminen Turun postinumeroalueille.

7.2 Karttamerkintöjen jakautuminen

Kyselyyn saatiin yhteensä 6 221 karttamerkintää. Eniten merkintöjä tehtiin asumiseen liittyen: paikkoja ja alueita asuinrakentamiselle osoitettiin yhteensä 1 635, ja paikkoja ja alueita, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista, merkittiin yhteensä 959. Myös tärkeitä viher- ja virkistysalueita, jotka halutaan säilyttää nykytilassa, osoitettiin useita, yhteensä 839. Vähiten merkintöjä keräsivät liikkumiseen liittyvät positiiviset merkinnät: liikenteellisesti turvallista, liikkuminen on sujuvaa sekä liikkuminen on viihtyisää. Karttamerkintöjen jakautuminen on esitetty kuviossa 7. Kuvioon on laskettu yhteen kysymyksiin tulleet piste- ja aluumerkinnät.

Kuvio 7. Karttamerkintöjen jakautuminen.

7.3 Asuminen

Seuraavaksi tarkastellaan asumiseen liittyviä karttavastauksia. Vastauksia tutkiessa on hyvä muistaa kyselyssä kartalla ollut rajaus (liitteen 2 kuva 54), jonka avulla pyrittiin ohjaamaan vastauksia jo päätetylle kaupungin kasvun alueelle.

7.3.1 Paikat ja alueet asuinrakentamiselle

Paikkoja ja alueita asuinrakentamiselle merkittiin yhteensä 1 635, joista 743 tehtiin pistemerkintöinä ja 892 aluemerkitöinä. Kaikki vastaajien osoittamat paikat ja alueet asuinrakentamiselle näkyvät liitteen 3 kuvassa 62. Liitteen 4 kuvissa 76 ja 77 näkyvät koko Turun alueelta kohteet, joihin merkintöjä on kasaantunut kirkkaammalla punaisella. Kartoista huomataan, että merkinnät ovat keskittyneet selvästi kyselyssä kartalla kirkkaammin näkyneelle alueelle.

Merkintöjä on kasaantunut koko Keskustan suuralueelle Ruissaloo lukuun ottamatta: suuralueelle osuu yhteensä 273 pistemerkintää ja 359 aluemerkitä, yhteensä noin 40 % kaikista asuinrakentamisen paikkoja osoittaneista merkinnöistä. Asuinrakentamista on osoitettu erityisesti Sataman ja Iso-Heikkilän ympäristöön tulevalle **Linnakaupungin** alueelle. Linnakaupungin osayleiskaavan alueelle osuu yhteensä noin 94 pistemerkintää ja noin 173 aluemerkitä, noin 16 % kaikista asuinrakentamisen paikkoja osoittaneista merkinnöistä. Erityisesti vanhan jätevedenpuhdistamon eli jo suunnitteilla olevan **Vaasanpuiston** alueelle kasaantuu merkintöjä: pistemerkinnöistä vireillä olevalle asemakaava-alueelle osuu pistemerkinnöistä noin 17 ja aluemerkinnoistä noin 98 (noin 7 % merkinnöistä). Linnakaupungin vireillä olevalle **Herttuankulman** asemakaava-alueelle pistemerkintöjä osuu noin 13 ja aluemerkitöjä noin 83 (noin 6 % merkinnöistä), ja **Kirstinpuiston** kaava-alueella pistemerkintöjä on noin 8 ja aluemerkitöjä noin 76 (noin 5 % merkinnöistä). Myös Naantalın pikatien ja junaratojen väliin **Pitkämäkeen** (pisteitä noin 20 ja alueita noin 52, noin 4 % merkinnöistä) on kerääntynyt useita merkintöjä.

Keskustan suuralueella myös **Kakolan** alueelle on kasaantunut jonkin verran merkintöjä, pistemerkintöinä noin 15 ja aluemerkitöinä noin 48 (noin 4 % merkinnöistä). Keskustan suuralueen ulkopuolelle karttamerkintöjä on kertynyt erityisesti **Koroisten alueelle** (vireillä olevalle asemakaava-alueelle pisteitä noin 47 ja alueita noin 75, noin 7 % merkin-

nöistä), **Itäharjun teollisuusalueelle** (noin 22 pistettä ja noin 77 aluetta, noin 6 % merkinnöistä), **Pihlajanniemeen** (pisteitä noin 29 ja alueita 51, noin 5 % merkinnöistä), **Pitkämäkeen** teollisuusalueelle Naantalin pikatien pohjoispuolelle (pisteitä noin 7 ja alueita noin 46, noin 3 % merkinnöistä) sekä **Skanssiin** (koko Skanssin alueelle noin 24 pistettä ja noin 29 aluetta, noin 3 % merkinnöistä, vireillä olevalla Itä-Skanssin asemakaava-alueelle pisteitä noin 8 ja alueita noin 24, noin 2 % merkinnöistä). Myös **Ratapihan alueelle** (pisteitä noin 17 ja alueita noin 50, noin 4 % merkinnöistä), **Ylioppilaskylän ja Kuuvuoren alueelle** (noin 24 pistettä ja noin 52 aluetta, noin 5 % merkinnöistä) sekä **Hämeen tien varteen Nummeen** (noin 12 pistettä ja noin 28 aluetta, noin 2 % merkinnöistä) on kasaantunut merkintöjä.

Huhtikuussa 2016 vireillä olevista asemakaava-alueista **Kunnallissairaalantie 36–52** -kaavan alueelta löytyy useampia merkintöjä: pistemerkintöjä osuu kaava-alueelle noin 8 ja aluemarkintöjä noin 22 (noin 2 % merkinnöistä). Lisäksi merkintöjä on asemakaava-alueista muun muassa **Pääskytuorenrinte**n (pisteitä noin 6 ja alueita noin 24, noin 2 % merkinnöistä), **Ojarannan** (pisteitä noin 6 ja alueita noin 34, noin 2 % merkinnöistä), **Uhrimäen** (pisteitä noin 4 ja alueita noin 40, noin 3 % merkinnöistä) sekä **Vaunukadun** (pisteitä noin 3 ja alueita noin 31, noin 2 % merkinnöistä) alueilla.

Pistemerkinnöissä myös **Kauppatorin** vieressä on 22 merkinnän kasautuma (noin 1 % merkinnöistä). Tämä johtuu todennäköisesti kyselyohjelman käytettävyydestä: ohjelmassa piste tulee kyseiseen kohtaan, jos vastaaja ei ole liikuttanut karttaa eikä siirrä pistettä muualle. Tähän viittaa myös se, ettei yhteenkään tässä pisteessä olevaan vastaukseen ole kirjoitettu tarkentavia tietoja merkinnästä.

7.3.2 Paikat ja alueet, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista

Paikkoja ja alueita, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista osoitettiin kyselyssä yhteensä 959. Pistemerkintöinä merkintöjä tehtiin 433 ja aluemarkintöinä 526. Kaikki saadut vastaukset näkyvät liitteen 3 kuvassa 63, ja liitteen 4 kuvissa 78 ja 79 näkyvät kirkkaammalla punaisella ne kohdat, joihin merkintöjä on kasautunut. Myös asuinrakentamista vastustavat merkinnät ovat osaksi keskittyneet kyselyssä kartalla kirkkaammin näkyneelle alueelle. Vastaajat eivät välttämättä ole lähteneet vastustamaan rajauksen ulkopuolisille alueille rakentamista, koska sitä ei tässä kohtaa aluerajauksen vuoksi ole koettu tarpeelliseksi.

Karttamerkintöjä on kasautunut kaikkein eniten **Koroisten** alueelle. Asuinrakentamista ei toivota erityisesti Aurajoenrantaan Rautatiesillan ja Halistensillan väliselle alueelle. Viireillä olevalle Koroisten asemakaava-alueelle pistemerkinnoistä osuu noin 45 ja alue-merkinnöistä noin 95, yhteensä noin 15 % kaikista asuinrakentamista vastustavista merkinnöistä.

Keskustan suuralueella merkintöjä on kasautunut **koko ruutukaava-alueelle** sekä **Ruissaloon**. Keskustan suuralueelle on merkitty yhteensä 225 pistemerkinettä ja 239 alue-merkintää, yhteensä lähes puolet kaikista asuinrakentamista vastustavista merkinnöistä. Merkintöjä ovat keränneet erityisesti puistot: **Urheilupuisto** (noin 29 pistettä ja noin 50 aluetta, noin 8 % merkinnöistä), **Samppalinnan vuori** (noin 19 pistettä ja noin 51 aluetta, noin 7 % merkinnöistä), **Vartiovuori** (noin 18 pistettä ja noin 37 aluetta, noin 6 % merkinnöistä), **Kupittaaanpuisto** (noin 31 pistettä ja noin 37 aluetta, noin 7 % merkinnöistä) sekä **Puolalanmäki** (noin 11 pistettä ja noin 21 aluetta, noin 3 % merkinnöistä). Lisäksi **Port Arthurin** (noin 2 pistettä ja noin 34 aluetta, noin 4 % merkinnöistä), **Kakolan** (noin 12 pistettä ja noin 32 aluetta, noin 5 % merkinnöistä) sekä **Vanhan Suurtorin ja Tuomiokirkon ympäristöstä** (noin 7 pistettä ja noin 26 aluetta, noin 3 % merkinnöistä) löytyy useampia merkintöjä. Myös **Kupittaaan siirtolapuutarhan** alue erottuu vastauksista (noin 8 pistettä ja noin 9 aluetta, noin 2 % merkinnöistä).

Suurempina alueina karttamerkinnoistä erottuvat saaret: **Ruissalo** (noin 10 pistettä ja noin 13 aluetta, noin 2 % merkinnöistä), **Hirvensalo** (noin 15 pistettä ja noin 30 aluetta, noin 5 % merkinnöistä) sekä **Satava ja Kakskerta** (noin 1 piste ja noin 20 aluetta, noin 2 % merkinnöistä). Myös **Luolavuoren** alueelle (noin 10 pistettä ja noin 25 aluetta, noin 4 % merkinnöistä) ja **Katariinanlaaksoon** (noin 9 pistettä ja noin 26 aluetta, noin 4 % merkinnöistä) on kertynyt useita merkintöjä. Merkintöjä löytyy useita myös **Kuralan ja Pääskylvuoren alueelta Jaaninojan ympäristöstä** (noin 9 pistettä ja noin 29 aluetta, noin 4 % merkinnöistä) sekä **Nunnavuoren ja Riihikallion alueilta** (noin 4 pistettä ja noin 11 aluetta, noin 2 % merkinnöistä).

Huhtikuussa 2016 viireillä olevista asemakaava-alueista merkintöjä osuu muun muassa **Uhrimäen** (pisteitä noin 1 ja alueita noin 78, noin 8 % merkinnöistä), **Harjattulan** (alueita noin 18, noin 2 % merkinnöistä), **Pääskylvuorenrinteen** (pisteitä noin 1 ja alueita noin 17, noin 2 % merkinnöistä), **Honkamäenpuiston** (pisteitä noin 3 ja alueita noin 4, noin 1 % merkinnöistä), **Herrainkulman** (pisteitä noin 3 ja alueita noin 13, noin 2 % merkinnöistä) ja **Vilkkilänmäen** (pisteitä noin 3 ja alueita noin 11, noin 1 % merkinnöistä) alueille.

7.3.3 Merkintöjen vertailua

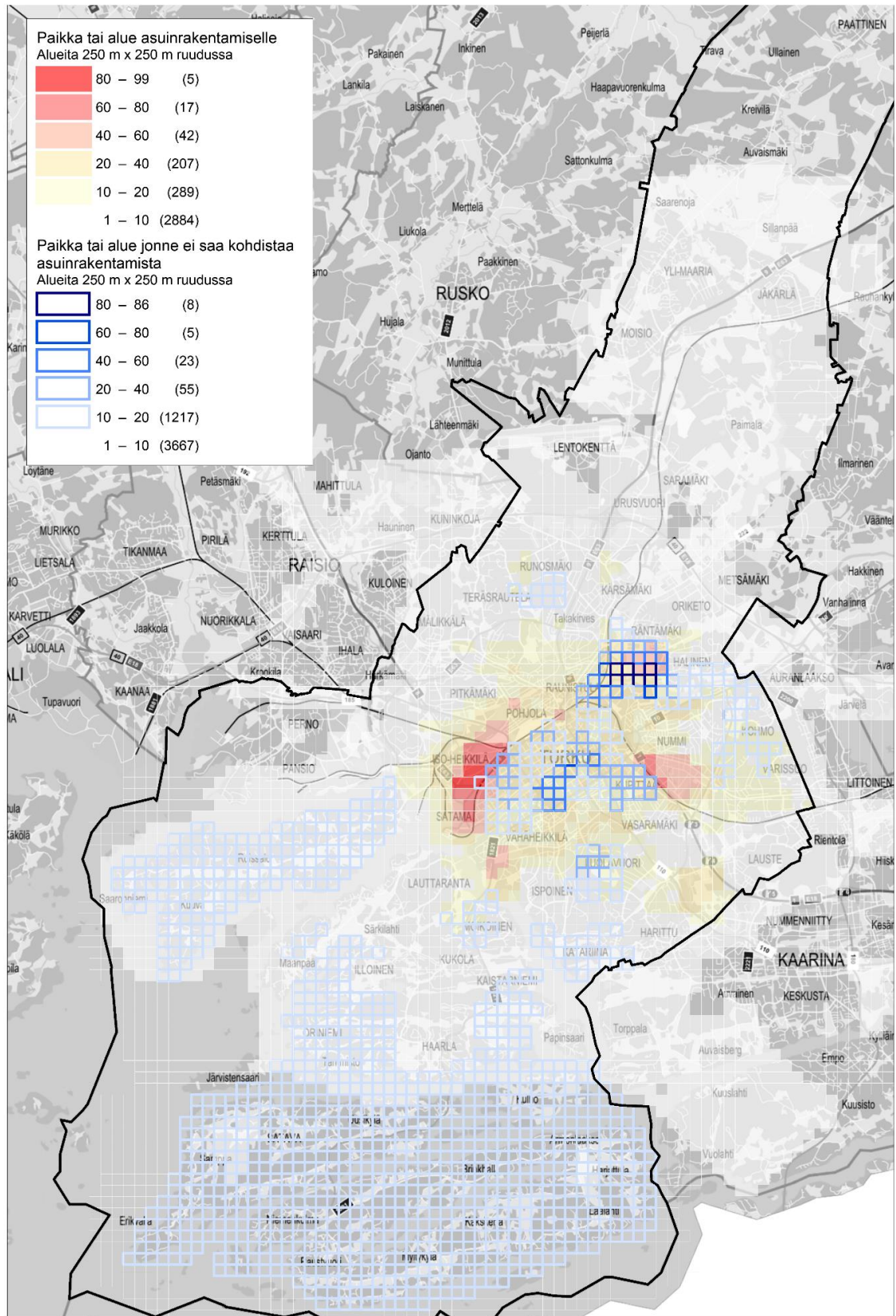
Kuvissa 9 ja 10 näkyvät päällekkäin ruudukkoina (250 x 250 metriä) vastaajien esittämät paikat ja alueet asuinrakentamiselle (keltaisella ja punaisella) sekä paikat ja alueet, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista (sinisellä). Kuvassa 9 on esitetty annetut aluemerkinnot ja kuvassa 10 pistemerkinnot. Ruudut ovat sitä tummempia, mitä enemmän niihin on osunut merkintöjä.

Kuvista voidaan huomata, että esimerkiksi laajemmista alueista, jonne vastaajat ovat esittäneet asuinrakentamista, **Linnakaupungin** ja **Pitkämäen** ympäristöt, **Skanssin** alue ja **Itäharjun teollisuusalue** eivät herätä vastustusta vastaajien keskuudessa. Myös **Pihjalannimen** alueella asuinrakentamisen kannattajia on selvästi enemmän kuin sen vastustajia. Esimerkiksi **Ruissaloon**, **Kaksikertaan** ja **Satavaan** sekä **Katariinan laakson** ympäristöön, jonne ei toivota asuinrakentamista, ei sitä ole myöskään osoitettu kuin yksittäisten vastaajien toimesta.

Sen sijaan **Koroisten** alue erottuu selkeästi ristiriitaisena alueena: sinne toisaalta toivotaan asuinrakentamista ja toisaalta rakentamista myös vastustetaan useiden vastaajien toimesta. Ristiriitaisena alueena erottuu myös **Luolavuoren** ympäristö. Lisäksi **koko keskustan alueelta** löytyy runsaasti merkintöjä niin asuinrakentamista vastaan kuin sen puolesta. Pistemerkinnot keskustasta erottuu esimerkiksi **Kakolan** alue, josta löytyy useampia merkintöjä molemmista näkökulmista. Sekä Koroisille, Luolavuoreen että Kakolaan osuu myös useita tärkeisiin viher- ja virkistysalueisiin liittyviä merkintöjä (kts. luku 7.5).

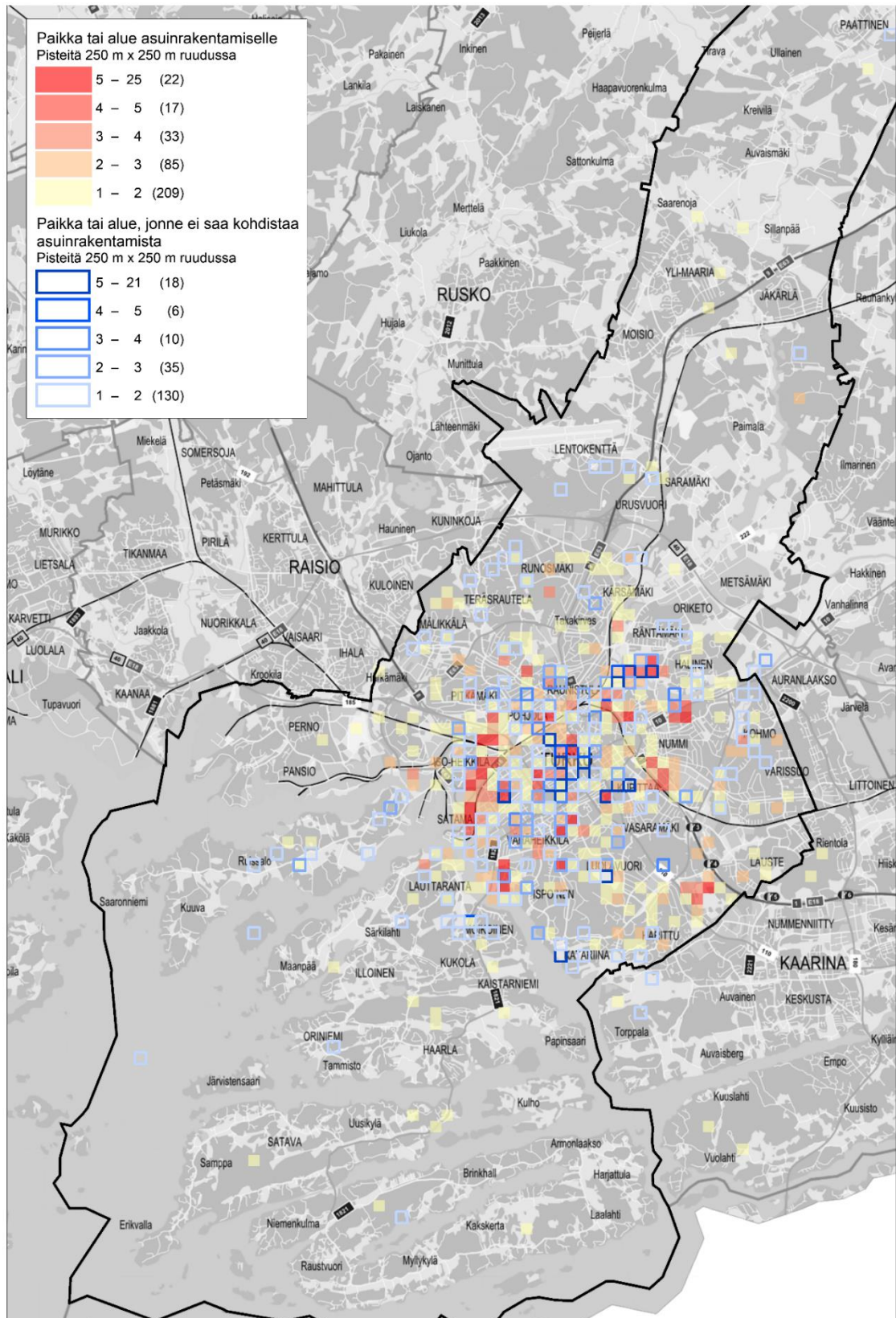
Seuraavaksi tarkastellaan tarkemmin muutamia alueita, joille on kertynyt useampia merkintöjä. Alueista tehtyihin tarkempiin karttakuviin (kuvat 11–24) on merkitty vertailtavaksi harmaalla rajauksella huhtikuussa 2016 vireillä olevat asemakaava-alueet.

Kuva 9. Vastaajien aluemarkintöinä merkitsemät paikat ja alueet asuinrakentamiselle sekä paikat ja alueet, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.

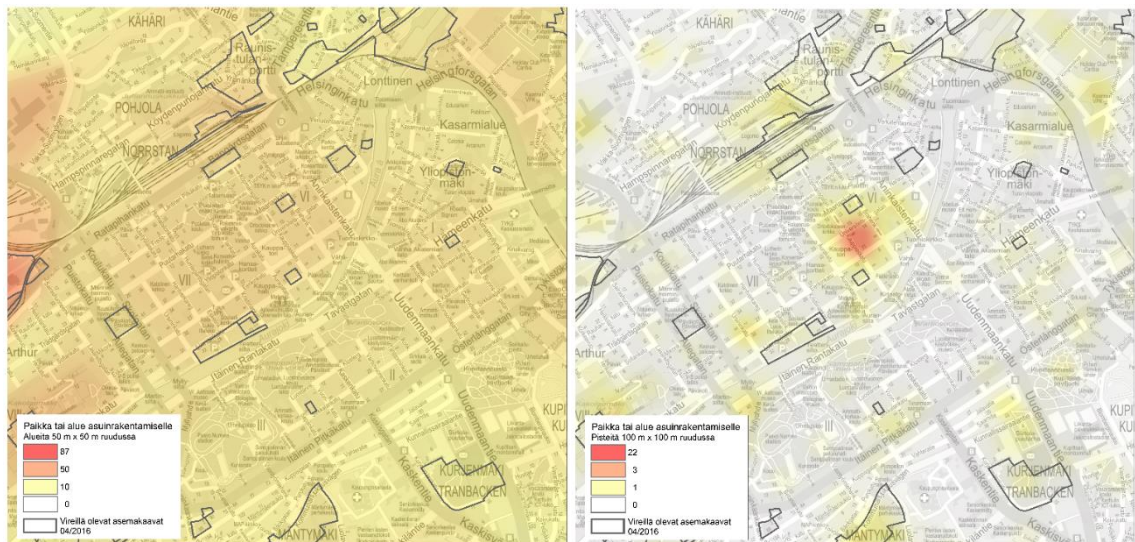

Kuva 10. Vastaajien pistemerkintöinä merkitsemät paikat ja alueet asuinrakentamiselle sekä paikat ja alueet, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.

Keskusta

Vastaajat ovat osoittaneet keskusta-alueelle useita paikkoja ja alueita asuinrakentamiselle (kuva 11). Osa pisteistä koskee tarkasti esimerkiksi jotain tiettyä, usein ainakin osaksi tyhjää, tonttia tai vastaajan mielestä purettavaa rakennusta ja osa laajemmin koko keskustan aluetta ja toivetta sen tiivistämisestä. Vastauksia on keskittynyt muun muassa Ratapihan alueelle sekä Ratapihankadun, Koulukadun, Linnankadun ja Aninkaistenkadun rajaamalle alueelle. Lisäksi Hämeenkadun varteen sekä Hämeenkadun ja Itäisen Pitkätien väliin on kasautunut merkintöjä. Pienempänä alueena erottuu esimerkiksi Myllynahteen ja Martinkadun väliin jäävä alue. Lisäksi pistemerkinnoissä Kauppatorilla on 22 pisteen kasauma, joka todennäköisesti johtuu kyselyohjelman käytettävyydestä.

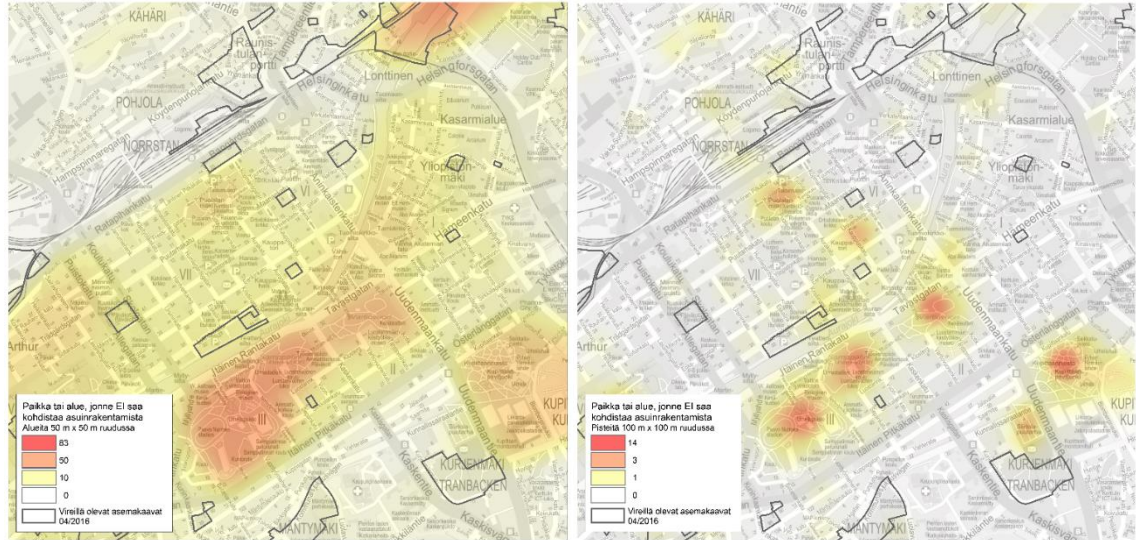
Kuva 11. Keskustan ympäristöön osoitetut paikat asuinrakentamiselle. Vasemmalla näkyvät aluumerkintöinä ja oikealla pistemerkinnoinä annetut vastaukset.

Keskusta-alueelle merkityt paikat ja alueet, jonne ei toivota lisää asuinrakentamista, keskittyvät puistoihin, Aurajokirantaan sekä Vanhan Suurtorin ja Tuomiokirkon ympäristöön (kuva 12). Myös Kupittaaan siirtolapuutarha erottuu vastauksista. Avoimista vastauksista ilmenee, että keskusta-alueen puistot koetaan vastaajien kesken erittäin tärkeiksi muun muassa virkistystyksen kannalta.

Muutamalla alueella osuvat asuinrakentamista vastustavat merkinnät koskevat koko keskustan aluetta: osa kokee alueen jo nyt tiiviiksi tai uusien rakennusten rakentamisen uh-

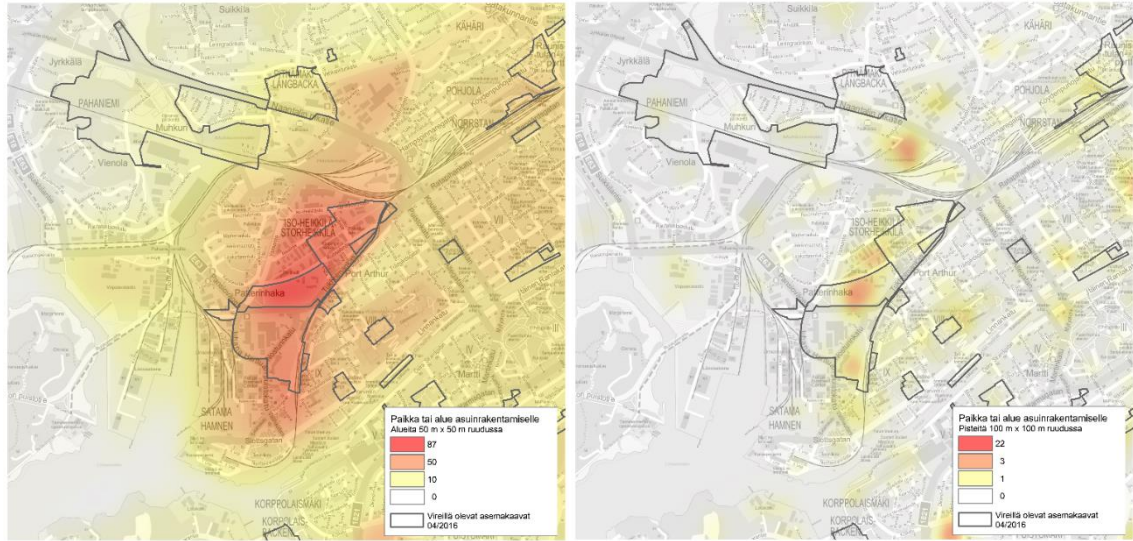
kana vanhoille rakennuksille. Lisäksi alueelle on merkitty yksittäisiä rakennuksia ja tontteja yksittäisten vastaajien toimesta. Nämä merkinnät koskevat esimerkiksi vanhoja rakennuksia, jotka halutaan säilyttää.

Kuva 12. Keskustan ympäristöön osoitetut paikat, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista. Vasemmalla näkyvät alumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

Linnakaupunki, Kakola ja Port Arthur

Linnakaupungin alueelle on osoitettu erityisen paljon paikkoja asuinrakentamiselle (kuva 13). Nykytilassa alue koetaan useiden vastaajien kesken epämääräiseksi ja teollisuusrakennusten käytön koetaan olevan vähäistä. Myös sataman siirtämistä muualle ehdotetaan muutamissa vastauksissa. Alueelle osuvissa merkinnöissä korostetaan sen hyvää sijaintia keskustaan nähden, kauniita maisemia sekä Ruissalon läheisyyttä, mitkä tekevät siitä sopivan ympäristön asuinrakentamiselle. Muutamissa vastauksissa otetaan kantaa myös korkeaan rakentamiseen alueella – sekä puolesta että vastaan. Vastaajat ovat osoittaneet myös Kakolan alueelle asuinrakentamista.

Kuva 13. Linnakaupungin, Kakolan ja Port Arthurin ympäristöön osoitetut paikat asuinrakentamiselle Vasemmalla näkyvät aluemerkitöinä ja oikealla pistemerkitöinä annetut vastaukset.

Asuinrakentamista vastustetaan erityisesti Port Arthurin alueelle (kuva 14). Alue halutaan säilyttää nykyisellään, ja useampi vastaaja vastustaa esimerkiksi kerrostalojen rakentamista alueelle. Myös Kakolan alueelle osuu joitain asuinrakentamista vastustavia merkintöjä. Näissä vastauksissa otetaan kantaa erityisesti alueen viheralueiden, julkisen tilan ja kulttuuriympäristön säilyttämiseen. Muutama vastaaja on sitä mieltä, että Kakolassa tulisi enemminkin vain kunnostaa vanhoja rakennuksia kuin rakentaa uusia, ja lisäksi otetaan kantaa myös uudisrakennusten tyyliin. Muutamissa vastauksissa vastustetaan nimenomaan Kakolan tornin rakentamista. Sen sijaan Linnakaupungin alueelle asuinrakentamista ei juurikaan vastusteta.

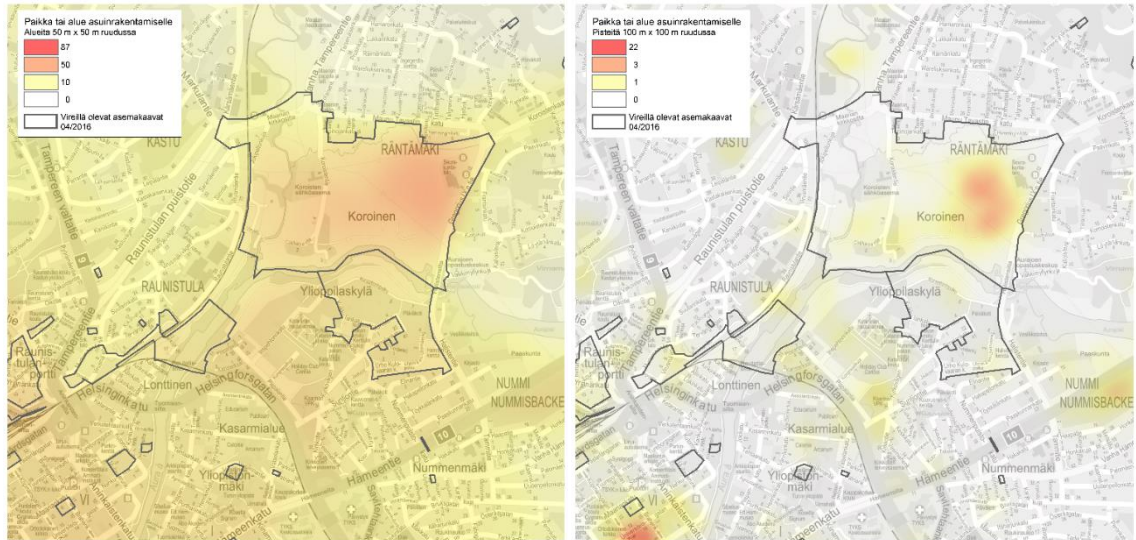
Kuva 14. Linnakaupungin, Kakolan ja Port Arthurin ympäristöön osoitetut paikat, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista. Vasemmalla näkyvät aluemerkitöinä ja oikealla pistemerkitöinä annetut vastaukset.

Koroinen ja Ylioppilaskylä

Koroisten alue erottuu vastauksista selkeästi ristiriitaisena alueena: sinne sekä osoitetaan asuinrakentamista että vastustetaan. Koroisten alueen tarkempi tarkastelu osoittaa, että paikkoja ja alueita asumiselle on osoitettu kartalle enemmän lähempää Maunu Tavastin katua ja Gregorius IX:n tietä (kuva 15). Avoimissa vastauksissa kannatetaan varsinkin peltoalueille rakentamista, ja korostetaan alueen hyvää sijaintia keskustaan ja palveluihin nähden. Useissa asuinrakentamista alueelle ehdottavissa vastauksissa kuitenkin painotetaan myös hyvien virkistysalueiden säilymistä alueella.

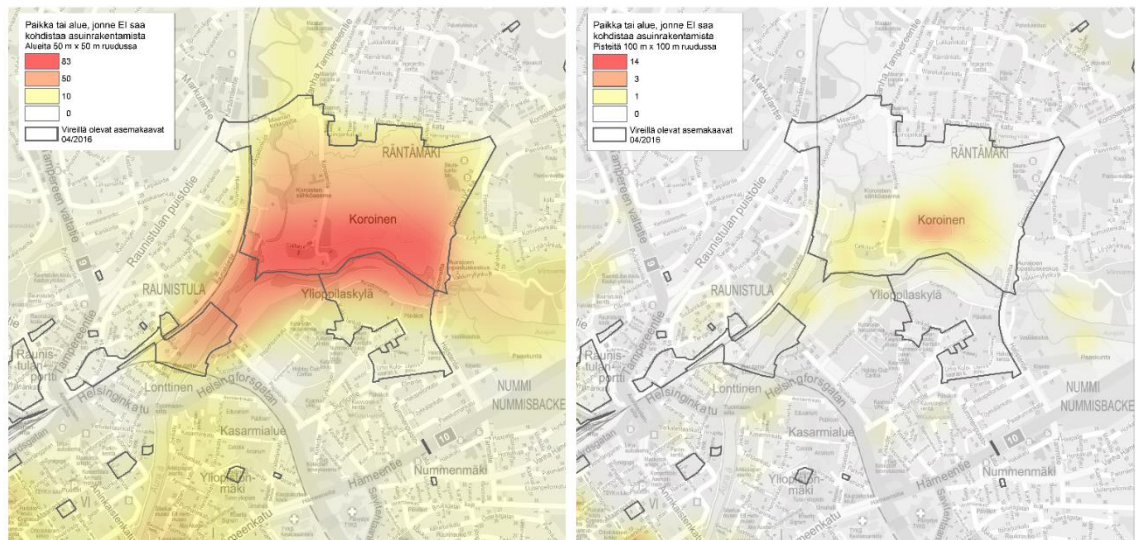
Joen toiselle puolelle Ylioppilaskylään on myös ehdotettu asuinrakentamista. Ylioppilaskylän etuina pidetään erityisesti korkeakoulujen läheisyyttä. Paikkoja asuinrakentamiseksi on osoitettu varsinkin Helsinginkadun ja Aurajoen rannan läheisyydestä. Myös alueen läheisyyteen Hämeentien varteen Nummeen on osoitettu asuinrakentamista.

Kuva 15. Koroisten ja Ylioppilaskylän ympäristöön osoitetut paikat asuinrakentamiselle. Vasemmalla näkyvät alumerkintöinä ja oikealla pistemerkitöinä annetut vastaukset.

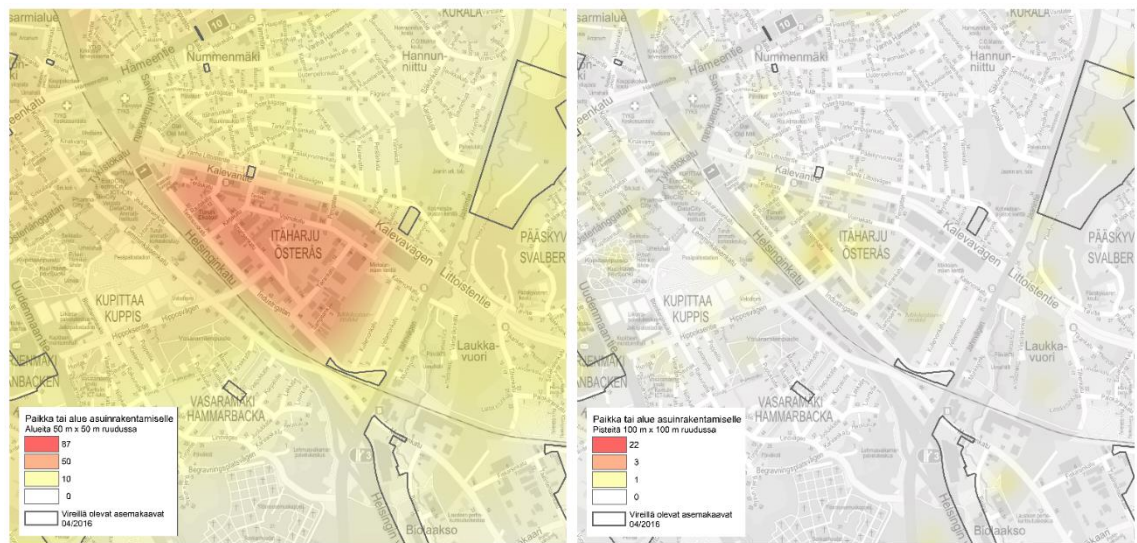
Paikkoja ja alueita, jonne ei toivota asuinrakentamista, on osoitettu Koroisten alueella erityisesti Aurajoen rannan lähedisydestä (kuva 16). Useat merkinnöistä ulottuvat myös joen toiselle puolelle Ylioppilaskylän alueelle. Avoimissa vastauksissa painotetaan alueen tärkeyttä virkistykselle sekä kulttuurimaiseman historiallista merkittävyyttä. Ylioppilaskylään rakentamista ei suuremmin vastusteta muualla kuin rannassa.

Kuva 16. Koroisten ja Ylioppilaskylän ympäristöön osoitetut paikat, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista. Vasemmalla näkyvät alumerkintöinä ja oikealla pistemerkitöinä annetut vastaukset.

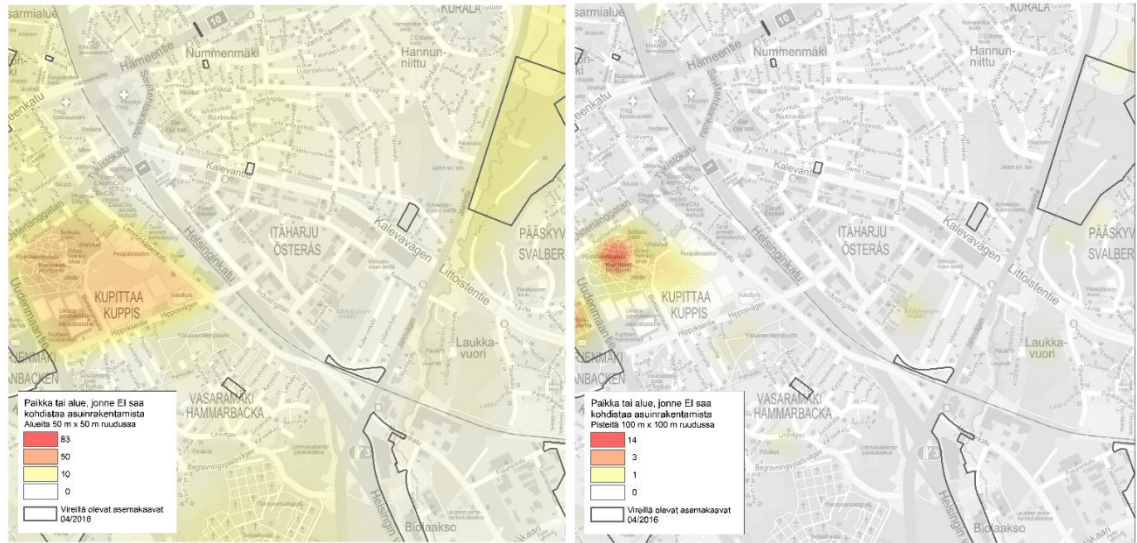
Itäharju

Itäharjun alueelle osoitetut paikat ja alueet asuinrakentamiselle keskittyvät teollisuusalueelle (kuva 17), joka koetaan vastaajien mielestä nykytilassa epämääräiseksi ja huonokuntoiseksi. Itäharjun alueelle asumista ehdottaneissa vastauksissa korostetaan erityisesti alueen keskeistä sijaintia hyvien yhteyksien sekä korkeakoulujen ja keskustan läheisyydessä. Muutamissa vastauksissa alueelle ehdotetaan myös korkeaa rakentamista.

Kuva 17. Itäharjun ympäristöön osoitetut paikat asuinrakentamiselle. Vasemmalla näkyvät aluemerkitöinä ja oikealla pistemerkitöinä annetut vastaukset.

Asuinrakentamista Itäharjun teollisuusalueelle ei juurikaan vastusteta (kuva 18). Sen sijaan alueen läheisyydessä sijaitsevaan Kupittaanpuistoon asuinrakentamista ei toivota. Lisäksi Jaaninojan ympäristö, Nummenmäki, hautausmaan ympäristö sekä Mikkolanmäen ympäristö ovat keränneet joitain asuinrakentamista vastustavia merkintöjä teollisuusalueen läheisyydessä.

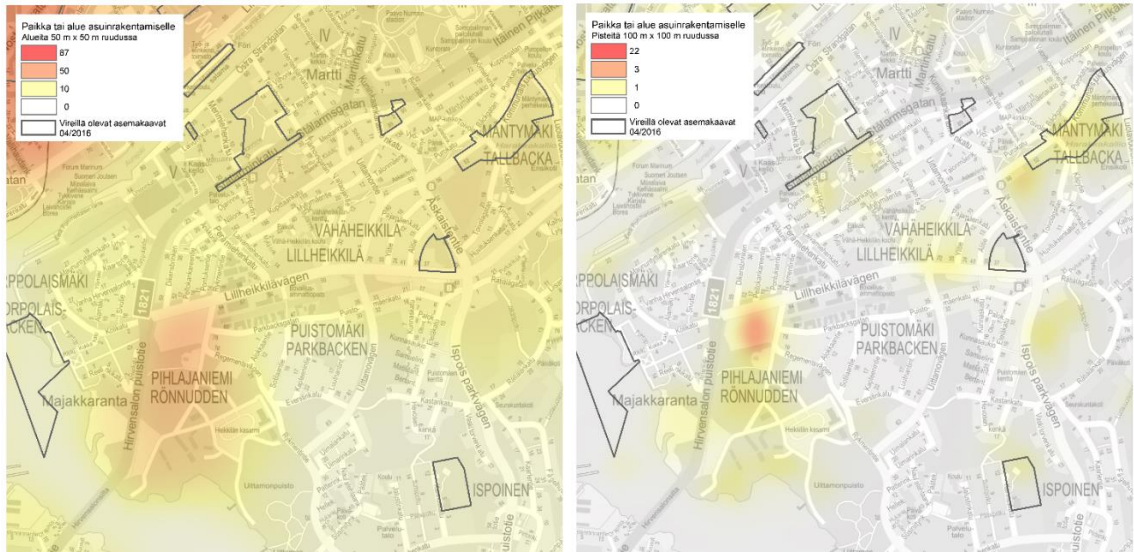

Kuva 18. Itäharjun ympäristöön osoitetut paikat, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista. Vasemmalla näkyvät alumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

Pihlajaniemi ja Vähäheikkilä

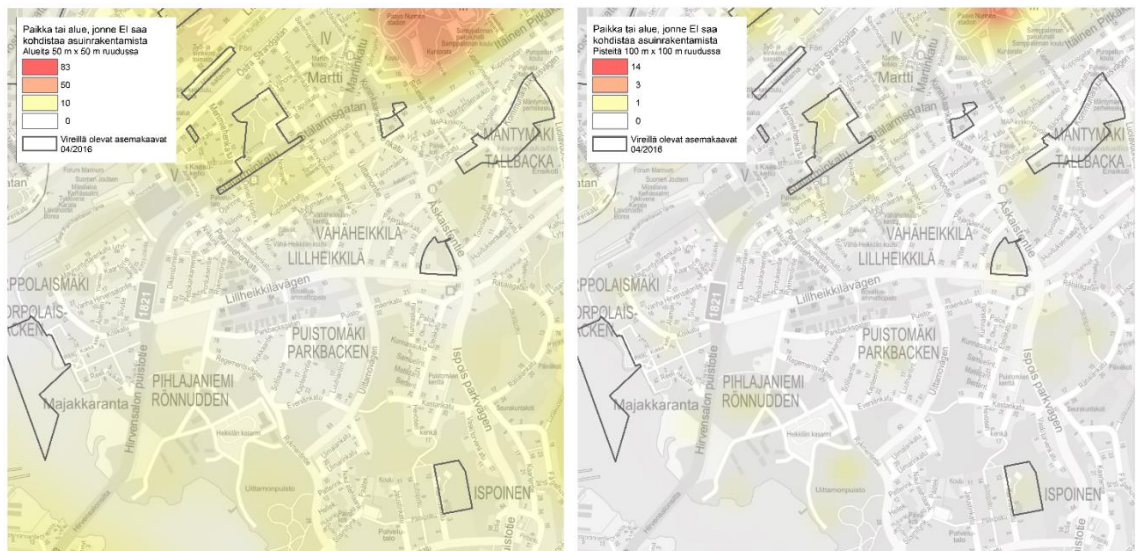
Asuinrakentamista ehdotetaan Pihlajaniemen ympäristössä niin olemassa olevalle peltoalueelle Vähäheikkiläntien varressa kuin Heikkilän kasarmialueellekin (kuva 19). Kasarmialueelle ovat muutamat vastaajat jo ideoineet uutta ja vanhaa rakennuskantaa yhdistävää aluetta. Vastauksia on myös jonkin verran Hirvensalon puistotien länsipuolella sekä muualla Vähäheikkiläntien varressa. Vastaajat ovat korostaneet avovastauksiinsa erityisesti keskustan läheisyyttä ja hyviä kulkuyhteyksiä.

Kuva 19. Pihlajaniemen ja Vähäheikkilän ympäristöön osoitetut paikat asuinrakentamiseksi. Vasemmalla näkyvät alumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

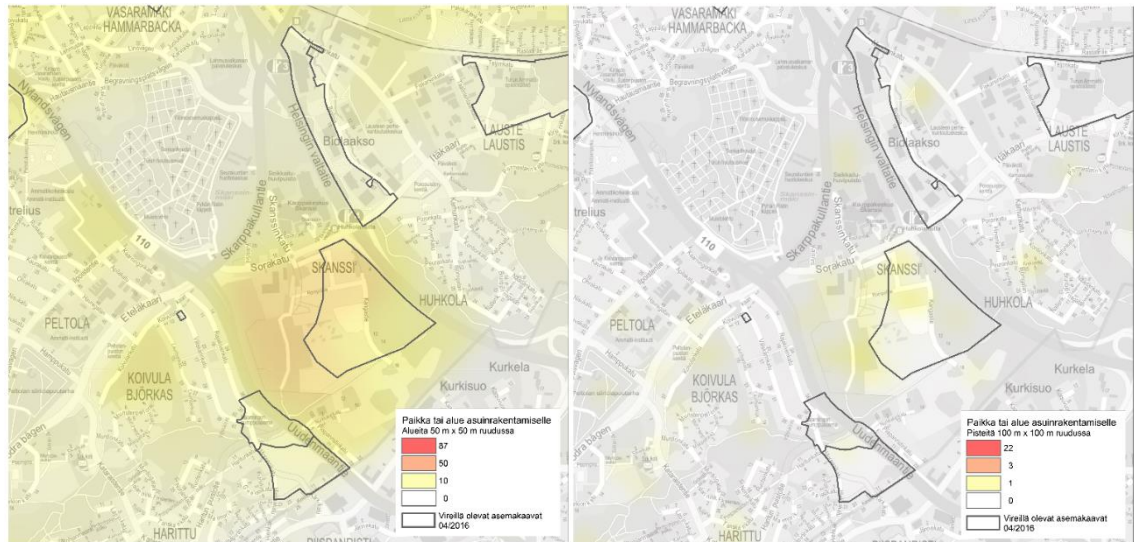
Asuinrakentamista vastustavia merkintöjä on Pihlajaniemen ympäristössä selkeästi vähemmän (kuva 20). Merkinnät koskevat enimmäkseen ranta- ja metsäalueita sekä puistoja, esimerkiksi Uittamonpuiston alueelta löytyy muutamia merkintöjä.

Kuva 20. Pihlajaniemen ja Vähäheikkilän ympäristöön osoitetut paikat, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista. Vasemmalla näkyvät alumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

Skanssi

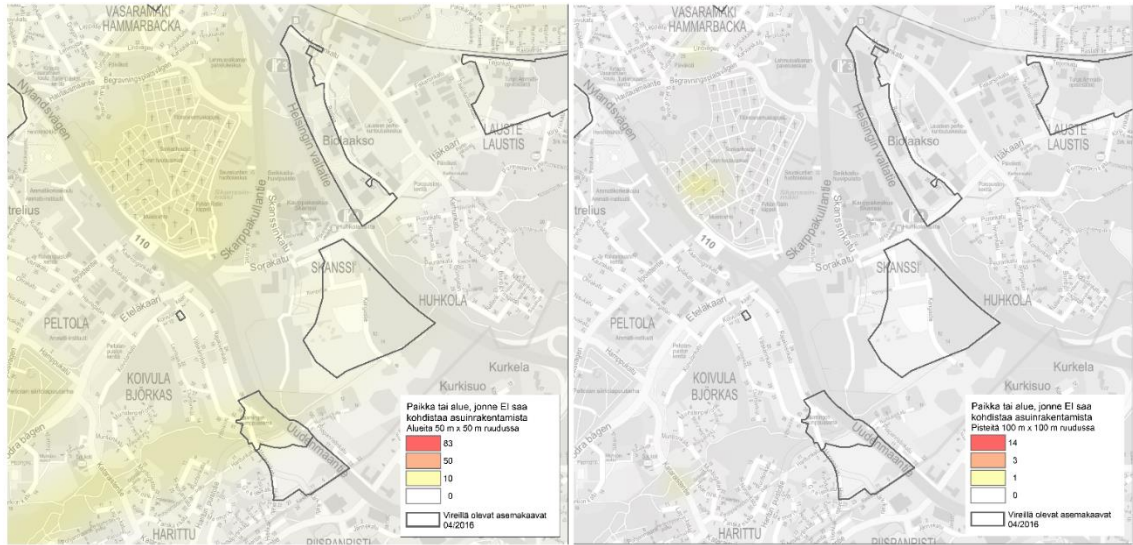
Skanssin alueelle on osoitettu asuinrakentamista useamman vastaajan toimesta (kuva 21). Vastaukset ovat keskittyneet Uudenmaantien, Sorakadun, Helsingin valtatie sekä Turun ja Kaarinan kunnan rajan väliselle alueelle. Avovastauksissa Skanssin alueen etuina mainitaan hyvät yhteydet sekä laajat jo olemassa olevat palvelut.

Kuva 21. Skanssin ympäristöön osoitetut paikat asuinrakentamiselle. Vasemmalla näkyvät aluemerkitöinä ja oikealla pistemerkitöinä annetut vastaukset.

Asuinrakentamista Skanssin alueelle ei juurikaan vastusteta (kuva 22). Ympäristöön osoitetut paikat, jonne ei toivota asuinrakentamista, koskevat lähinnä hautausmaata ja alueella sijaitsevaa ulkoilureittiä.

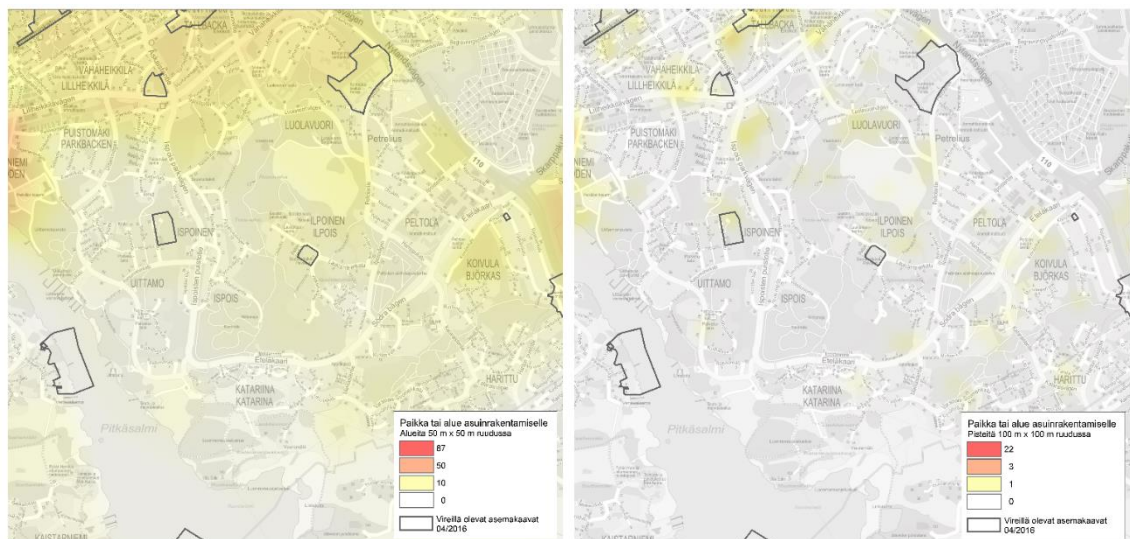

Kuva 22. Skanssin ympäristöön osoitetut paikat, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista. Vasemmalla näkyvät alumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

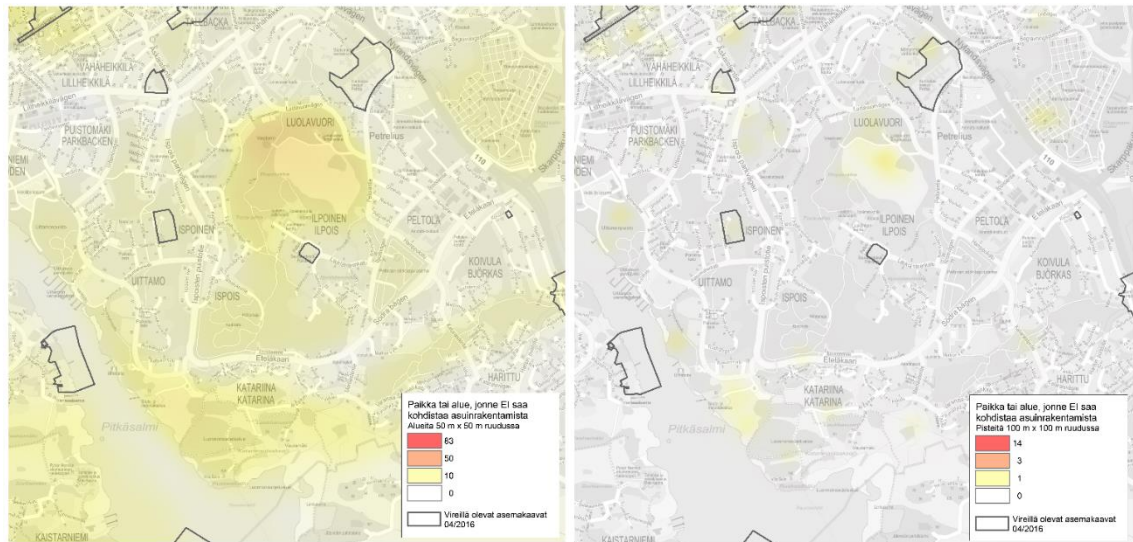
Luolavuori ja Ilpoinen

Luolavuoren ja Ilpoisten alueelle asumista on ehdotettu erityisesti Luolavuorentien, Peltolantien ja Lauklähteenkadun varteen (kuva 23). Avoimissa vastauksissa kehutaan alueen lyhyitä etäisyyksiä palveluihin sekä laajoja viher- ja virkistysalueita, joille jäisi vastaajien mukaan lisärakentamisen jälkeenkin vielä runsaasti tilaa.

Kuva 23. Luolavuoren ja Ilpoisten ympäristöön osoitetut paikat asuinrakentamiselle. Vasemmalla näkyvät alumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

Luolavuoren alueelle asuinrakentamista kuitenkin vastustetaan enemmän kuin ehdote-
taan (kuva 24). Vastaajat kokevat Luolavuoren ja Ilpoisten alueella olevat viher- ja vir-
kistysalueet tärkeiksi, ja toivovat niiden säilyvän kaupungin kasvaessa. Lähistöllä myös
Katarina- ja Ilpoisten alueella on kerännyt useita asuinrakentamista vastustavia merkintöjä.

Kuva 24. Luolavuoren ja Ilpoisten ympäristöön osoitetut paikat, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista. Vasemmalla näkyvät aluumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

7.4 Palvelut

Seuraavaksi tarkastellaan tarkemmin palveluihin liittyviä karttavastauksia. Ensiksi käy-
dään läpi paikat ja alueet, joissa palvelutarjonta on vastaajien mukaan hyvä, ja tämän
jälkeen paikat ja alueet, joihin tarvittaisiin vastaajien mukaan lisää palveluja.

7.4.1 Paikat ja alueet, joissa on hyvä palvelutarjonta

Paikkoja ja alueita, joissa on hyvä palvelutarjonta, merkittiin kyselyssä yhteensä 450.
Pistemerkintöinä näistä tehtiin 271 ja aluumerkintöinä 179. Kaikki merkityt kohteet näky-
vät liitteen 3 kuvassa 64. Liitteen 4 kuvissa 80 ja 81 näkyvät koko Turun alueella kirk-
kaammalla punaisella ne paikat, joihin merkintöjä on kasaantunut.

Merkintöjä on Turun suuralueista selvästi eniten Keskustan suuralueella, yhteensä 177
pistemerkintää ja 152 aluumerkintää (noin 73 % kaikista hyvää palvelutarjontaa osoitta-

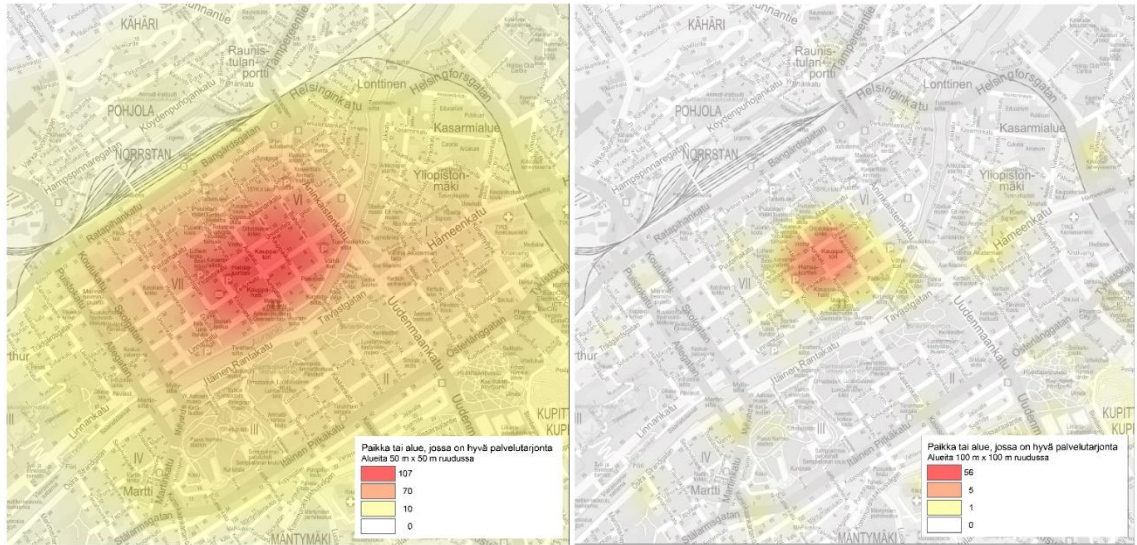
vista merkinnöistä). Merkintöjä on kertynyt erityisesti ydinkeskustan alueelle **Puutarhakadun, Aninkaistenkadun, Humalistonkadun ja Aurajoen rajaamalle alueelle** (noin 115 pistettä ja noin 113 aluetta, noin 51 % merkinnöistä). Itäisen keskustan alueelta **Hämeenkadun ympäristöön** on myös kasaantunut merkintöjä (noin 8 pistettä ja noin 50 aluetta, noin 13 % merkinnöistä), ja lisäksi **Kupittaaan K-Citymarket** (noin 8 pistettä ja noin 15 aluetta, noin 5 % merkinnöistä) ja **Kupittaaanpuisto** (noin 8 pistettä ja noin 24 aluetta, noin 7 % merkinnöistä) näkyvät selvästi vastauksista. Keskustan ulkopuolelta erottuvat myös selkeästi **Skanssin kauppakeskus** (noin 21 pistettä ja noin 9 aluetta, noin 7 % merkinnöistä) sekä **Länsikeskuksen alue** (noin 19 pistettä ja noin 3 aluetta, noin 5 % merkinnöistä).

Keskusta

Keskustan palvelutarjontaa on kehuttu useamman vastaajan toimesta. Paikkoja ja alueita, joissa on hyvä palvelutarjonta, on osoitettu erityisesti läntisen keskustan alueelle (kuva 25). Merkintöjä on etenkin Humalistonkadun, Puutarhakadun, Aninkaistenkadun ja Aurajoen rajaamalla alueella. Osa merkinnöistä koskee tarkasti jotain tiettyä paikkaa ja osa taas laajemmin koko keskustan aluetta. Esimerkiksi Hansakortteli sekä Pääkirjasto ja Vähätorin ympäristö ovat saaneet kiitosta vastaajilta.

Myös itäisen keskustan alueelle on kertynyt jonkin verran merkintöjä. Varsinkin Hämeenkadun varren palvelutarjonta saa kehuja vastaajilta, erityisesti kaupan palvelujen ja ravintolapalvelujen osalta.

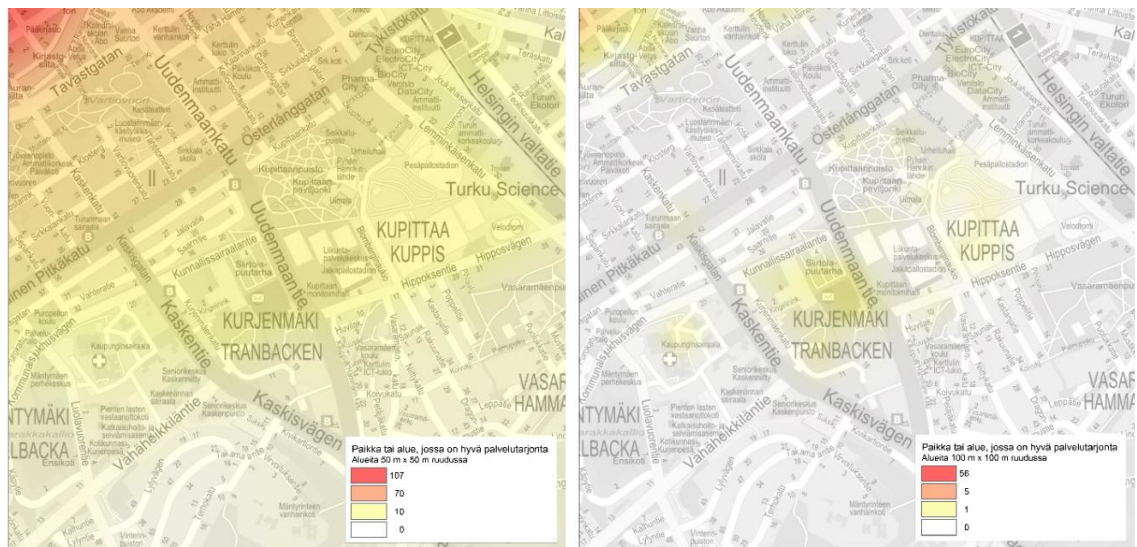

Kuva 25. Keskustan ympäristöön osoitetut paikat, joissa on hyvä palvelutarjonta. Vasemmalla näkyvät aluumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

Kupittaa

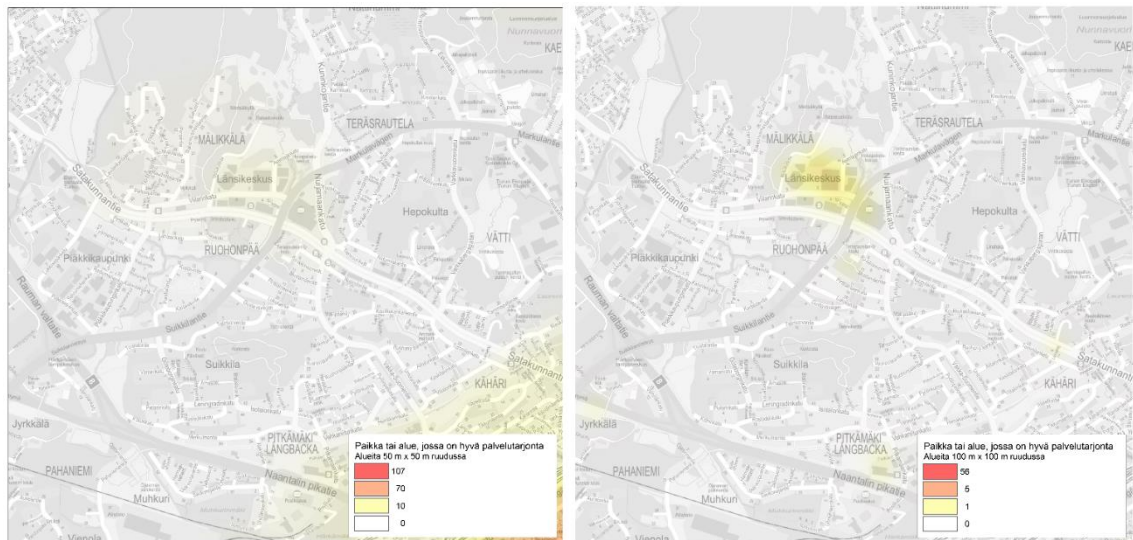
Merkintöjä on kasautunut myös jonkin verran Kupittaan alueelle (kuva 26). Kehuja saavat Kupittaan K-Citymarket ja liikekeskuksen muut palvelut sekä Kupittaanpuiston ympäristö monipuolisine liikuntamahdollisuuksineen.

Kuva 26. Kupittaan ympäristöön osoitetut paikat, joissa on hyvä palvelutarjonta. Vasemmalla näkyvät aluumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

Länsikeskus

Myös Länsikeskuksen alueelle osuu useampia hyvän palvelutarjonnan merkintöjä (kuva 27). Vastaajien mukaan pieneltä alueelta löytyvät hyvin päivittäin tarvittavat palvelut, ja vastaajat sanovat alueen palvelevan hyvin Turun länsiosia.

Kuva 27. Länsikeskuksen ympäristöön osoitetut paikat, joissa on hyvä palvelutarjonta. Vasemmalla näkyvät alumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

Skanssi

Skanssin alueen palvelutarjontaa pidetään myös hyvänä (kuva 28). Skanssin kauppakeskus ympäristöineen saa kehuja vastaajilta monipuolisesta palvelutarjonnasta sekä hyvistä yhteyksistä.

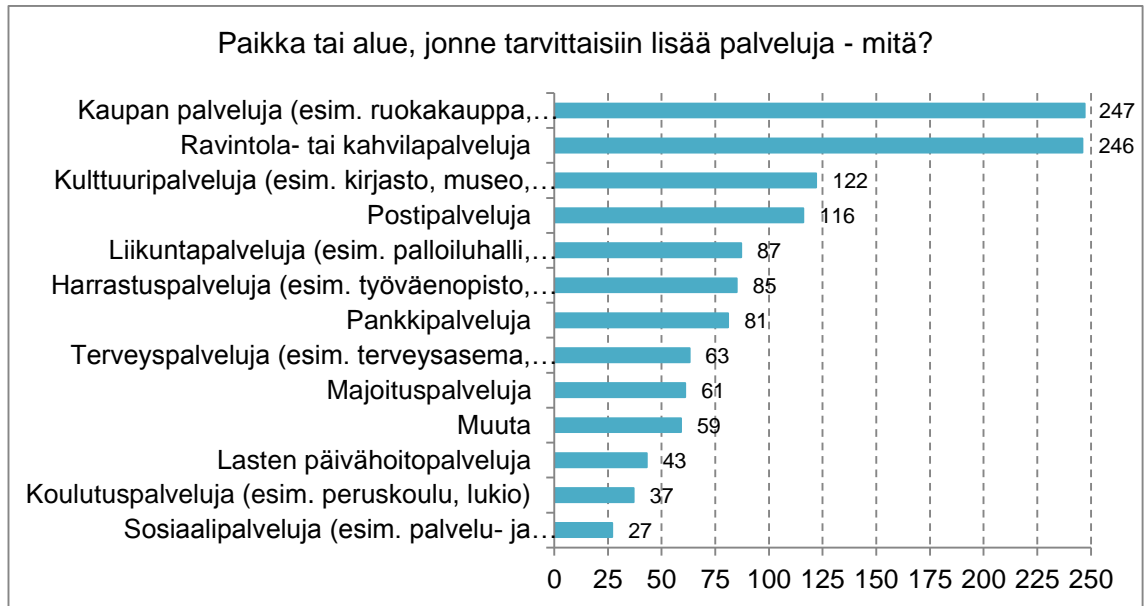
Kuva 28. Skanssin ympäristöön osoitetut paikat, joissa on hyvä palvelutarjonta. Vasemalla näkyvät alumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

7.4.2 Paikat ja alueet, jonne tarvittaisiin lisää palveluja

Paikkoja ja alueita, jonne tarvittaisiin lisää palveluja, merkittiin yhteensä 480. Pistemerkintöjä tehtiin 284 ja alumerkintöjä 196. Kaikki saadut merkinnät on esitetty liitteen 3 kuvassa 65. Liitteen 4 kuvissa 82 ja 83 näkyvät kirkaammalla punaisella paikat, jonne merkintöjä on kasautunut.

Karttamerkintää tarkentavassa monivalintakysymyksessä kaupan palveluita sekä ravintola- ja kahvilapalveluita on kaikista piste- ja alumerkinnöissä toivottu selvästi eniten (kuvio 8).

Kuvio 8. Kaikki vastaajien toivomat palvelut.

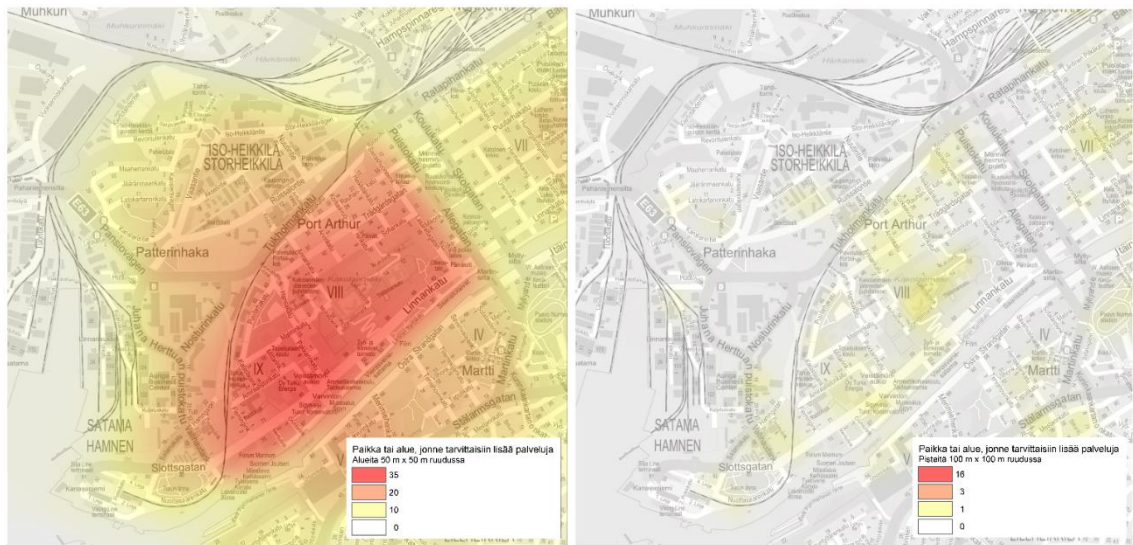
Turun suuralueista merkintöjä on kasautunut eniten Keskustan suuralueelle: yhteensä 160 pistemerkintää ja 129 aluemarkintää (noin 60 % merkinnöistä koskien paikkoja, jonne tarvittaisiin lisää palveluja). Etenkin **Port Arthurin, Sataman ja Kakolan** seudulle (noin 41 pistettä ja noin 54 aluetta, noin 20 % merkinnöistä) on toivottu lisää palveluja. Myös alueen ympäristöön **Iso-Heikkilään** sekä joen toiselle puolelle **Marttiin** (noin 9 pistettä ja noin 26 aluetta, noin 7 % merkinnöistä) on kertynyt merkintöjä.

Läntiseen keskustaan **Ratapihankadun, Koulukadun, Aninkaistenkadun ja Aurajoen rajaamalle alueelle** osuu noin 40 pistemerkintää ja noin 28 aluemarkintää (noin 14 % merkinnöistä) ja itäiseen keskustaan **Itäisen Pitkädun, Uudenmaankadun, Helsinginkadun ja Aurajoen rajaamalle alueelle** noin 14 pistemerkintää ja noin 31 aluemarkintää (noin 9 % merkinnöistä). Pienempinä alueina erottuvat esimerkiksi **linja-autoaseman** (noin 5 pistettä ja noin 17 aluetta, noin 5 % merkinnöistä) sekä **Kupittaaan aseman** ympäristö (noin 13 pistettä ja noin 23 aluetta, noin 7 % merkinnöistä).

Ylioppilaskylän ja Kuuvooren alueelle on kertynyt useita merkintöjä, noin 16 pistettä ja noin 32 aluetta (noin 10 % merkinnöistä). Lisäksi **Halisten** (noin 11 pistettä ja noin 6 aluetta, noin 4 % merkinnöistä) ja **Runosmäen** (noin 7 pistettä ja noin 5 aluetta, noin 3 % merkinnöistä) alueille osuu muutamia merkintöjä.

Port Arthur, Kakola ja Satama

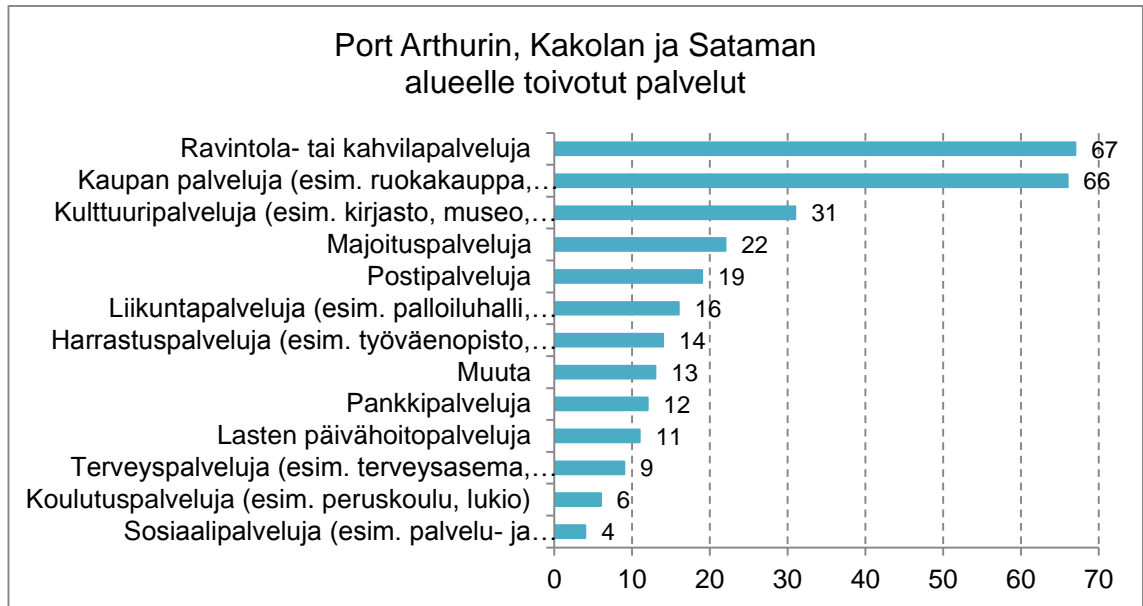
Vastaajat kaipaivat kaikkein eniten lisää palveluja Port Arthurin, Kakolan ja Sataman ympäristöön (kuva 29). Osa alueelle osuvista vastauksista koskee tarkasti kyseistä aluetta tai sen jotain osaa (esimerkiksi pelkkää Kakolaa tai Aurajoen rantaa) ja osa laajemmin esimerkiksi koko keskustan aluetta. Tässä tarkasteluun on otettu mukaan Ruissalon-tien, Puistokadun ja vesialueiden rajaamalle alueelle osuvat karttamerkinntät.

Kuva 29. Sataman, Kakolan ja Port Arthurin ympäristöön osoitetut paikat, jonne toivotaan lisää palveluja. Vasemmalla näkyvät aluumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

Monivalintakysymykseen tulleita vastauksia tarkastellessa huomataan, että erityisesti ravintola- ja kahvilapalveluille ja kaupan palveluille on vastaajien mielestä tarvetta alueella (kuvio 9). Valmiiden vastausvaihtoehtojen lisäksi alueelle on toivottu muun muassa joukkoliikennepalveluja sekä matkailupalveluja. Avoimissa vastauksissa mainitaan usein erityisesti päivittäistavara-kauppojen vähäinen määrä alueella. Ravintola- ja kahvilapalvelujen puute nostetaan ongelmana esille muun muassa turistien näkökulmasta.

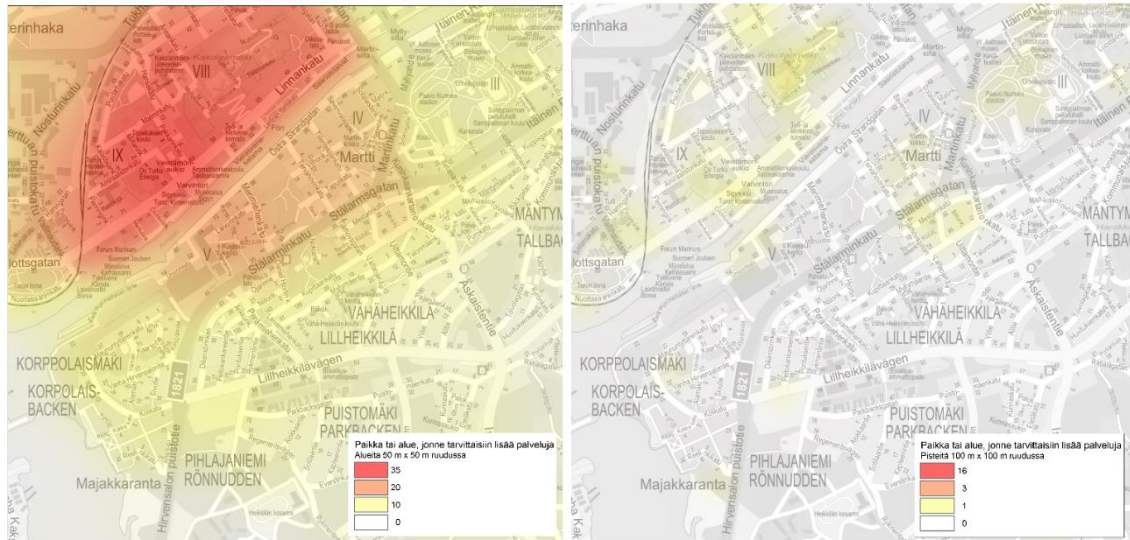
Ravintola- ja kahvilapalveluja sekä kaupan palveluja on toivottu niin Port Arthurin alueelle, Kakolan ympäristöön, Aurajoenrantaan kuin Satamankin seudulle. Myös toiveet kulttuuripalveluista hajautuvat ympäri aluetta. Majoituspalveluiden kohdalla toiveet kohdistuvat erityisesti Kakolaan sekä Turun linnan ja jokirannan ympäristöön.

Kuvio 9. Port Arthurin, Kakolan ja Sataman alueelle toivotut palvelut.

Martti ja Korppolaismäki

Myös Martin ja Korppolaismäen ympäristöön on toivottu palveluja useamman vastaajan toimesta (kuva 30). Tässä tarkempaan tarkasteluun on otettu vesialueiden, Betaniankadun, Kupittaankadun, Rykmentintien ja Kölikadun rajaama alue. Alueelle osuvista merkinnöistä osa koskee esimerkiksi koko keskustan aluetta, osa koko Martin ja Korppolaismäen ympäristöä ja osa vain itäistä Aurajoenrantaa. Vastaukset ovat keskittyneet erityisesti Stålarminnkadun ja Aurajoen väliin jäävälle alueelle sekä Stålarminnkadun ympäristöön.

Kuva 30. Martin ja Korppolaismäen ympäristöön osoitetut paikat, jonne toivottaan lisää palveluja. Vasemmalla näkyvät alumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

Martin ja Korppolaismäen alueelle on toivottu eniten ravintola- ja kahvilapalveluja, kaupan palveluja sekä kulttuuripalveluja (kuvio 10). Avoimissa vastauksissa toivotaan erityisesti isompaa ja edullisempaa päivittäistavarakauppaa sekä elävämpää kaupunkia ravintoloihin ja kahviloihin.

Kuvio 10. Martin ja Korppolaismäen alueelle toivotut palvelut.

Läntinen keskusta

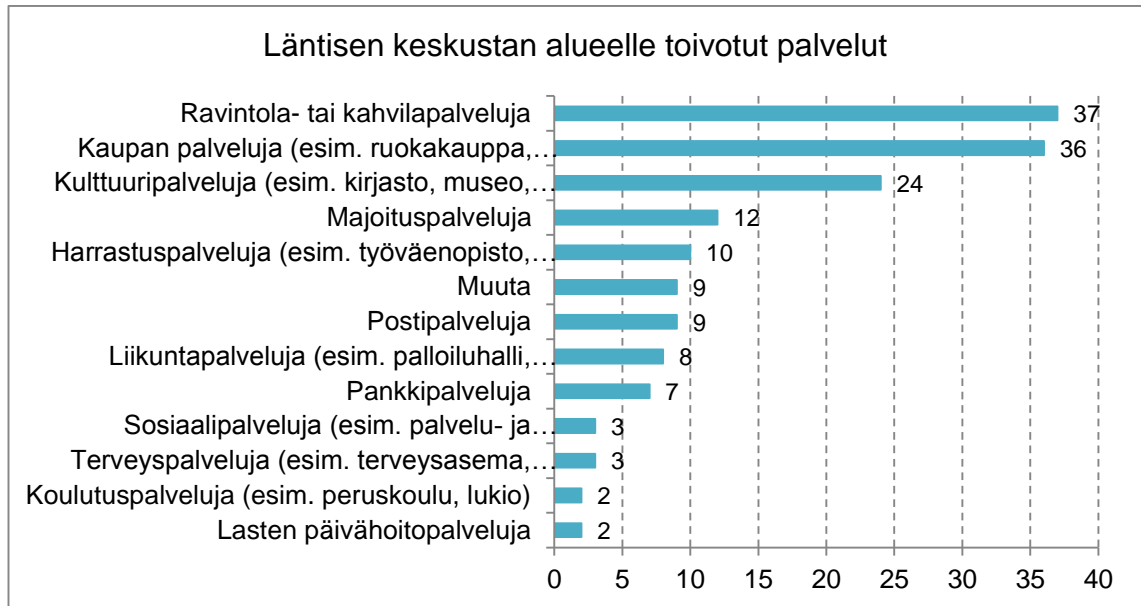
Useat vastaajat toivovat lisää palveluja läntiseen keskusta (kuva 31). Tässä tarkasteleluun on otettu merkinnät, jotka osuvat Koulukadun, Ratapihankadun, Aninkaistenkadun ja Aurajoen rajaamalle alueelle. Merkinnät ovat keskenään erityyppisiä: osa koskee koko keskustan aluetta ja osa vain jotain sen osaa, esimerkiksi Forumin kauppakeskusta, Kauppatoria tai jokirantaa.

Kuva 31. Läntisen keskustan ympäristöön osoitetut paikat, jonne toivotaan lisää palveluja. Vasemmalla näkyvät aluumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

Läntiseen keskusta on toivottu erityisesti ravintola- ja kahvilapalveluja, kaupan palveluja sekä kulttuuripalveluja (kuvio 11). Avoimissa vastauksissa on toivottu muun muassa joukkoliikennepalveluja, palveluja lapsille sekä kommentoitu keskustan tyhjiä liiketiloja ja toriparkkia.

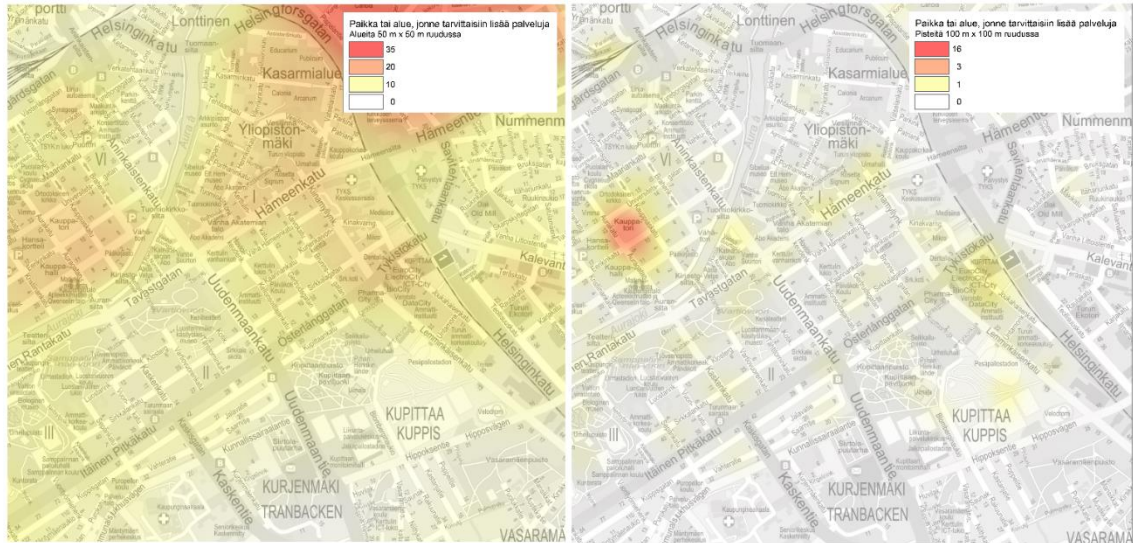

Kuvio 11. Läntisen keskustan alueelle toivotut palvelut.

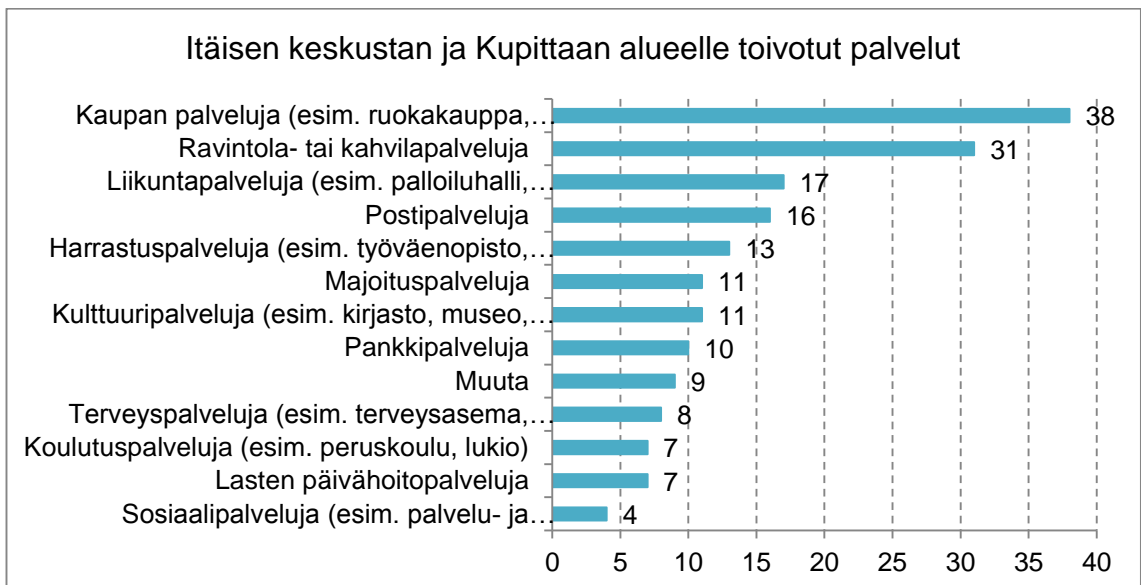
Itäinen keskusta ja Kupittaa

Myös itäisen keskustan ja Kupittaaan ympäristö nousee esille vastaajien palvelutoiveissa (kuva 32). Tässä tarkempaan tarkasteluun on otettu Helsinginkadun, Hippoksentien, Uudenmaankadun sekä Aurajoen väliin jäävälle alueelle osuvat merkinnät. Merkinnät ovat keskenään erilaisia: osa koskee esimerkiksi koko keskustan aluetta, osa koko itäisen keskustan ympäristöä, osa pelkkää Hämeenkadun vartta ja osa vain Kupittaaan aseman seutua. Itäiseen keskustaan palveluja on toivottu erityisesti Hämeenkadun ja Kiinamyllynkadun varteen sekä Yliopistonmäelle ja Kasarmialueelle. Kupittaaalla erityisesti aseman seudulle on kertynyt merkintöjä.

Kuva 32. Itäisen keskustan ja Kupittaaan ympäristöön osoitetut paikat, jonne toivotaan lisää palveluja. Vasemmalla näkyvät aluumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

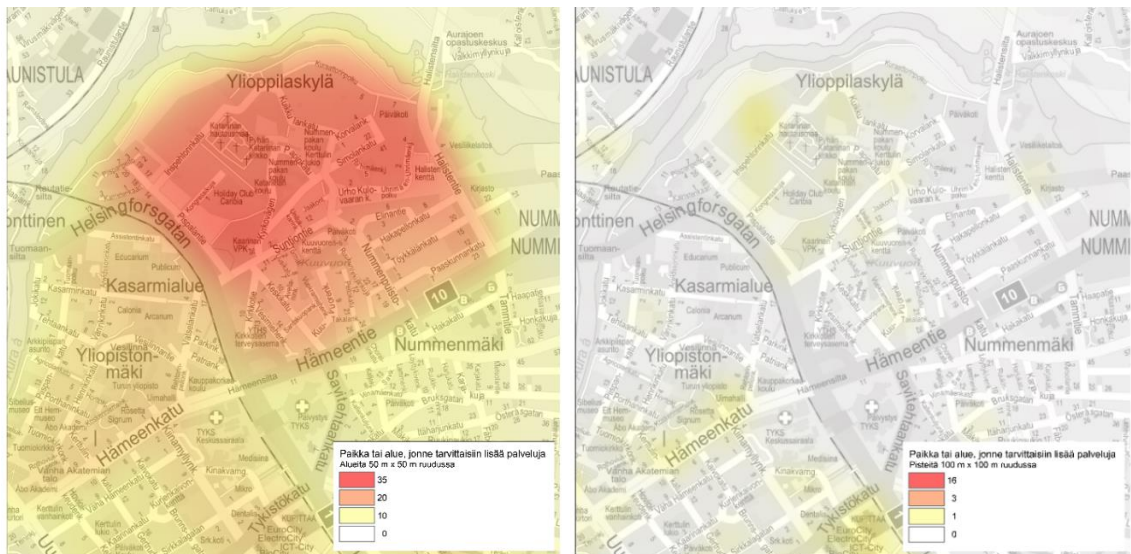
Itäiseen keskustaan ja Kupittaaalle toivottaisiin erityisesti kaupan palveluja sekä ravintola- ja kahvilapalveluja (kuvio 12). Avoimissa vastauksissa Hämeenkadun ympäristöön on toivottu erityisesti apteekkia, Alkoa, postipalveluita sekä uusia ravintoloita ja kahviloita. Kupittaaan aseman ympäristöön toivotaan monipuolisesti erilaisia palveluja, jotta alueella olisi elämää myös työaikojen jälkeen.

Kuvio 12. Itäisen keskustan ja Kupittaaan alueelle toivotut palvelut.

Ylioppilaskylä ja Kuuvuori

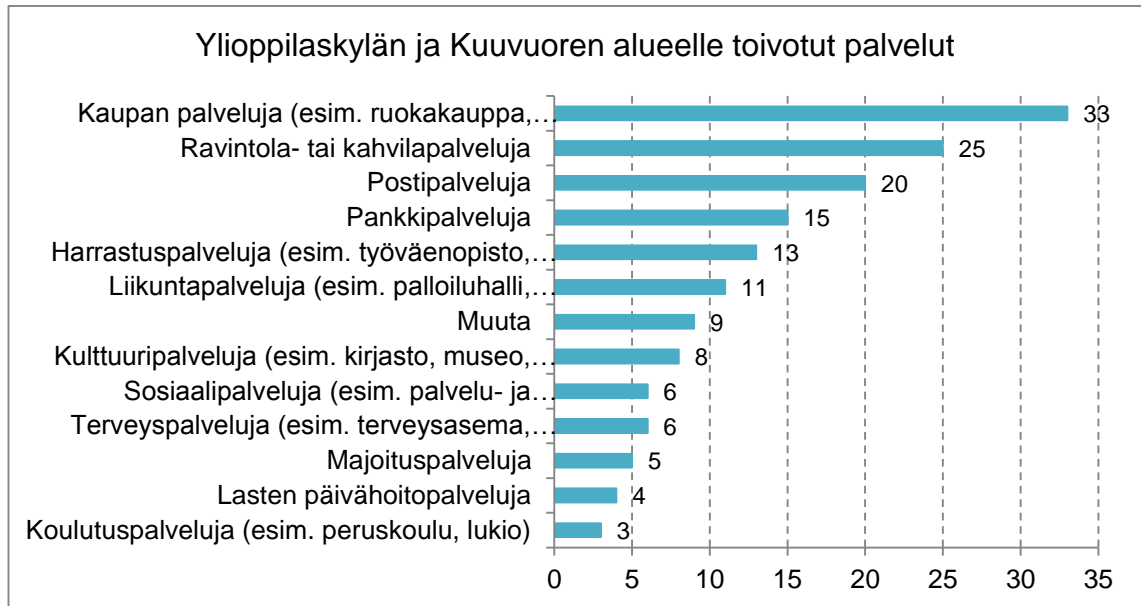
Ylioppilaskylän ja Kuuvuoren alue nousee voimakkaasti esille alueista, jonne tarvittaisiin vastaajien mukaan lisää palveluja (kuva 33). Alueelle osuvista merkinnöistä osa koskee tarkasti kyseistä aluetta ja osa laajemmin esimerkiksi koko itäistä keskustaa ja sen ympäristöä. Tarkasteluun on tässä otettu mukaan merkinnät, jotka osuvat Halistentien, Hämeentien, Helsinginkadun ja Aurajoen rajaamalle alueelle.

Kuva 33. Ylioppilaskylän ja Kuuvuoren ympäristöön osoitetut paikat, jonne toivotaan lisää palveluja. Vasemmalla näkyvät alumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

Alueelle toivottaisiin erityisesti kaupan palveluja, ravintola- ja kahvilapalveluja sekä postipalveluja (kuvio 13). Valmiiden vastausvaihtoehtojen lisäksi alueelle on toivottu muun muassa Alkoa, tankkauspistettä autoille sekä joukkoliikennepalveluja. Avoimissa vastauksissa on otettu kantaa erityisesti suurempien ja edullisempien ruokakauppojen puuttumiseen alueelta.

Kuvio 13. Ylioppilaskylän ja Kuuvuoren alueelle toivotut palvelut.

7.5 Viher- ja virkistysalueet

Seuraavaksi tarkastellaan karttamerkintöjä viher- ja virkistysalueisiin liittyen. Ensiksi käsitellään vastaajille tärkeitä alueita, jotka haluttaisiin säilyttää nykytilassa. Tämän jälkeen esitellään vastaajille tärkeitä alueita, joita tulisi kehittää. Lopuksi käydään läpi vastaajien osoittamat alueet, joille voitaisiin tarvittaessa rakentaa.

7.5.1 Nykytilassa säilytettävät tärkeät viher- ja virkistysalueet

Tärkeitä viher- ja virkistysalueita, jotka haluttaisiin säilyttää nykytilassa, merkittiin kyselyssä yhteensä 839. Pistemerkitöinä näistä tehtiin 495 ja aluemerkitöinä 344. Kaikki tulleet karttamerkinnät näkyvät liitteen 3 kuvassa 66. Liitteen 4 kuvissa 84 ja 85 näkyvät kirkaammalla punaisella ne alueet, jonne merkintöjä on kasaantunut.

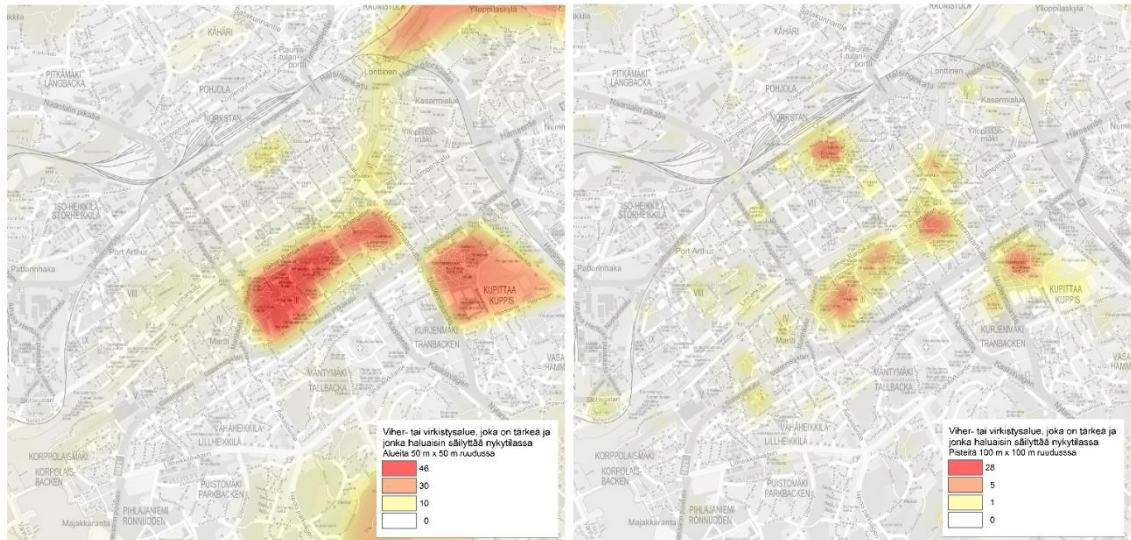
Merkintöjä ovat keränneet erityisesti **Urheilupuisto** (noin 47 pistettä ja noin 45 aluetta, noin 11 % merkinnöistä koskien tärkeitä, nykytilassa säilytettäviä viher- ja virkistysalueita), **Vartiovuori** (noin 43 pistettä ja noin 40 aluetta, noin 10 % merkinnöistä), **Kupittaaanpuisto** (noin 55 pistettä ja noin 37 aluetta, noin 11 % merkinnöistä), **Samppalinnan vuori** (noin 26 pistettä ja noin 46 aluetta, noin 9 % merkinnöistä), **Tuomiokirkon ympäristö** (noin 15 pistettä ja noin 16 aluetta, noin 4 % merkinnöistä) ja **Puolalanmäki** (noin

40 pistettä ja noin 12 aluetta, noin 6 % merkinnöistä) sekä **Aurajoen ympäristö Tuomaansillalta kunnan rajalle asti** (noin 37 pistettä ja noin 56 aluetta, noin 11 % merkinnöistä), josta erityisesti **Koroisten** alue koetaan tärkeäksi säilyttää nykytilassa. Lisäksi **Ruissalo** (noin 20 pistettä ja noin 19 aluetta, noin 5 % merkinnöistä), **Luolavuoren ja Ispoisten** virkistysalueet (noin 13 pistettä ja noin 31 aluetta, noin 5 % merkinnöistä) sekä **Katariinan laakso** (noin 15 pistettä ja noin 27 aluetta, noin 5 % merkinnöistä) erottuvat merkinnöistä. Myös esimerkiksi **Kupittaaan siirtolapuutarha** on kerännyt joitain merkintöjä (noin 7 pistettä ja noin 2 aluetta, noin 1 % merkinnöistä).

Keskusta ja Kupittaa

Keskustan ja Kupittaaan ympäristössä nykytilassa säilytettävänä tärkeinä viher- ja virkistysalueina vastauksista erottuvat selkeästi Urheilupuisto, Samppalinnan vuori, Vartiovuori, Puolalanmäki sekä Kupittaaanpuiston (kuva 34). Myös Tuomiokirkon lähistöllä oleviin puistoihin sekä Kupittaaan siirtolapuutarhan alueelle osuu muutamia merkintöjä.

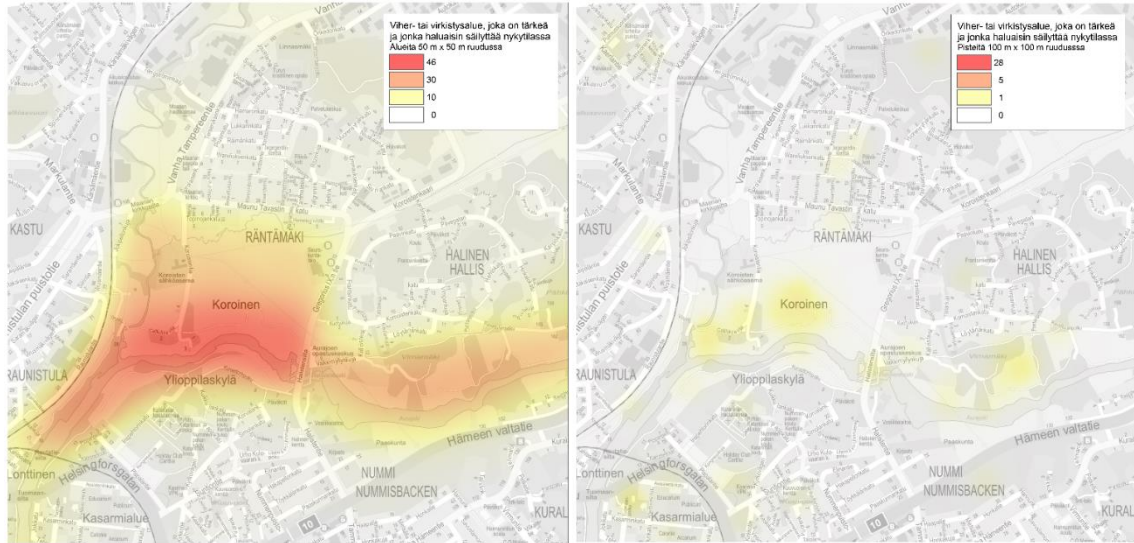
Kupittaaanpuisto saa kehuja erityisesti monipuolisuudestaan: vastaajien mukaan alueella viihtyvät niin lapset kuin aikuisetkin ja siellä on laajat palvelut sekä mahdollisuudet moneen erilaiseen liikkumiseen. Puolalanpuistoa vastaajat pitävät hienona ja toimivana kokonaisuutena keskeisellä sijainnilla. Samppalinnanpuistoa, Vartiovuorenpuistoa ja Urheilupuistoa vastaajat pitävät tärkeänä kolmen puiston kokonaisuutena. Vastaajien mukaan puistot ovat tärkeitä hengähdyspaikkoja keskustassa, joissa on niin historiallisia arvoja kuin hienoja näköalapaikkoja. Kiitosta saavat myös erityisesti Urheilupuiston urheilumahdollisuudet.

Kuva 34. Keskustan ja Kupittaaan ympäristöstä osoitetut nykytilassa säilytettävät tärkeät viher- ja virkistysalueet. Vasemmalla näkyvät aluemerkitoinä ja oikealla pistemerkintoinä annetut vastaukset.

Aurajoen ympäristö ja Koroinen

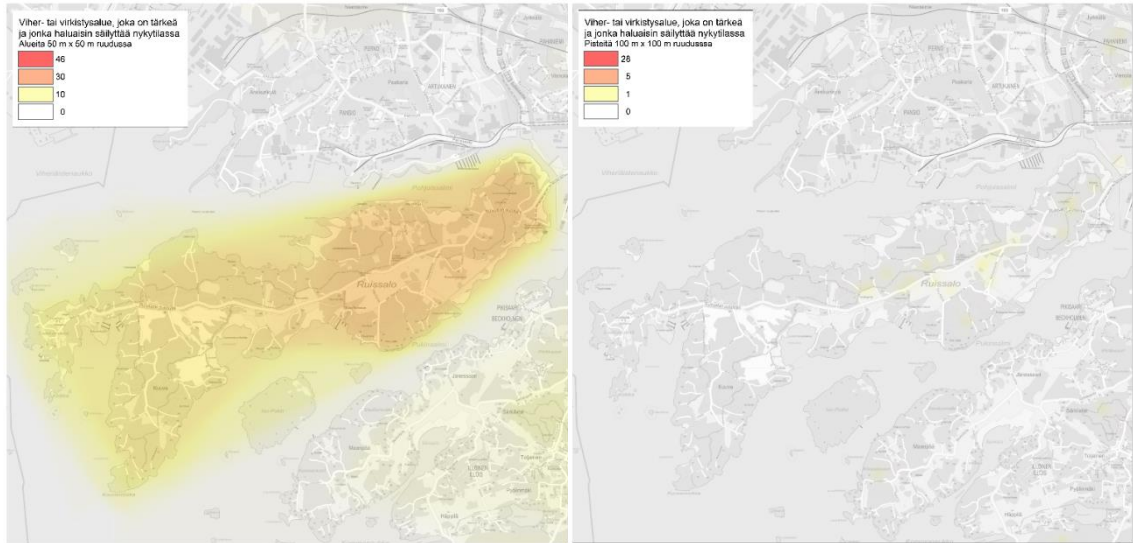
Nykytilassa säilytettäviä tärkeitä viher- ja virkistysalueita on osoitettu Aurajoen rannasta erityisesti Rautatiesillan ja Halistensillan väliseltä alueelta (kuva 35). Merkintöjä on useita myös laajemmin Koroisten alueella sekä rannassa Halistensillalta kunnan rajalle asti. Avoimissa vastauksissa vastaajat kehuvat seutua erinomaiseksi ulkoilu- ja lenkkeilyalueeksi sekä alueen kaunista kulttuurimaisemaa.

Kuva 35. Aurajoen ja Koroinen ympäristöstä osoitetut nykytilassa säilytettävät tärkeät viher- ja virkistysalueet. Vasemmalla näkyvät aluemarkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

Ruissalo

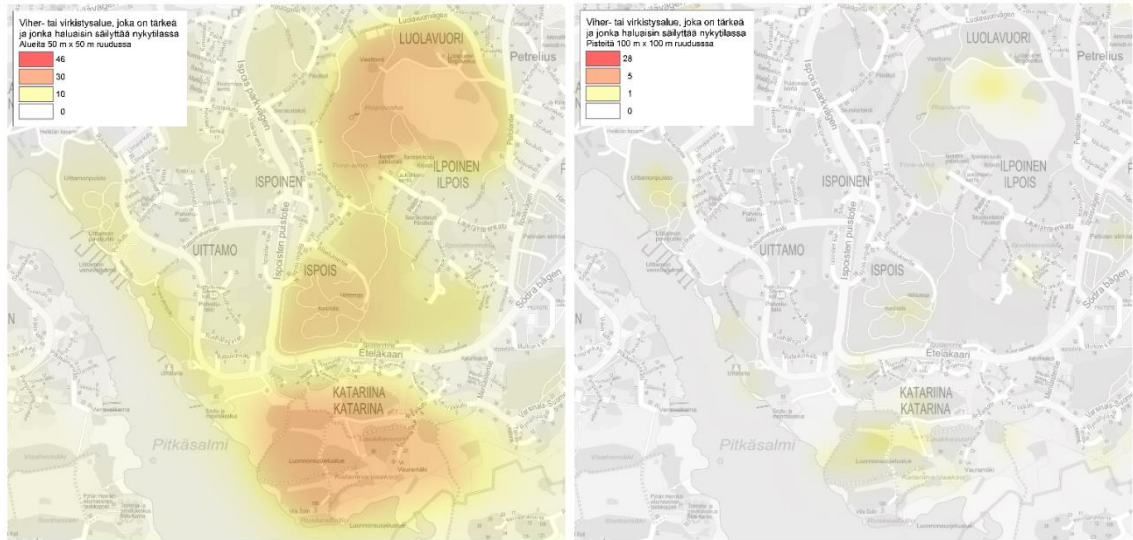
Myös Ruissalo koetaan vastaajien kesken tärkeäksi viher- ja virkistysalueeksi, joka tulisi säilyttää nykytilassa. Koko Ruissalon alue on kerännyt runsaasti merkintöjä, mutta erityisesti saaren itäpuolelle on kasautunut vastauksia (kuva 36). Avovastauksissa vastaajat ovat maininneet alueen positiivisina tekijöinä muun muassa alueen ainutlaatuisuuden ja laajuuden, upean luonnon sekä keskustan läheisyyden.

Kuva 36. Ruissalon ympäristöstä osoitetut nykytilassa säilytettävät tärkeät viher- ja virkistysalueet. Vasemmalla näkyvät aluumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

Luolavuori, Ilpoinen ja Katariina

Myös Luolavuoren, Ilpoisten ja Katariinan alueilta nousee esille vastaajille tärkeitä viher- ja virkistysalueita, jotka haluttaisiin säilyttää nykytilassa (kuva 37). Luolavuoren ja Ilpoisten ympäristön metsäalueet koetaan usean vastaajan kesken nykyisellään tärkeiksi. Vastaajat keuhvat esimerkiksi alueen laadukkaita ulkoilu- ja hiihtoreittejä, monipuolista maastoa, komeaa näköalaa sekä mahdollisuutta myös marjastukseen. Myös Katariinanlaakso ja sen ympäristö on kerännyt useita merkintöjä. Vastaajat korostavat esimerkiksi alueen monipuolisuutta sekä mahdollisuutta törmätä useisiin eri eläin- ja kasvilajeihin.

Kuva 37. Luolavuoren, Ilpoisten ja Katariinan ympäristöstä osoitetut nykytilassa säilytettävät tärkeät viher- ja virkistysalueet. Vasemmalla näkyvät aluemerkinä ja oikealla pistemerkinä annetut vastaukset.

7.5.2 Kehitettävät tärkeät viher- ja virkistysalueet

Tärkeitä viher- ja virkistysalueita, joita tulisi kehittää, merkittiin yhteensä 393. Pistemerkinä merkittiin 235 ja aluemerkinä 158. Kaikki tulleet merkinnät näkyvät liitteen 3 kuvassa 67. Liitteen 4 kuvissa 86 ja 87 näkyvät kirkkaammalla punaisella ne alueet, jonne merkintöjä on kasaantunut.

Kaikista karttamerkinöistä tärkeimmiksi syiksi alueen kehittämiseen on valittu riittämätön hoitotaso sekä riittämätön valaistus (kuvio 14). Seuraavaksi eniten vastaajat ovat toivoneet viher- ja virkistysalueille istutuksia sekä parempia reitistöjä.

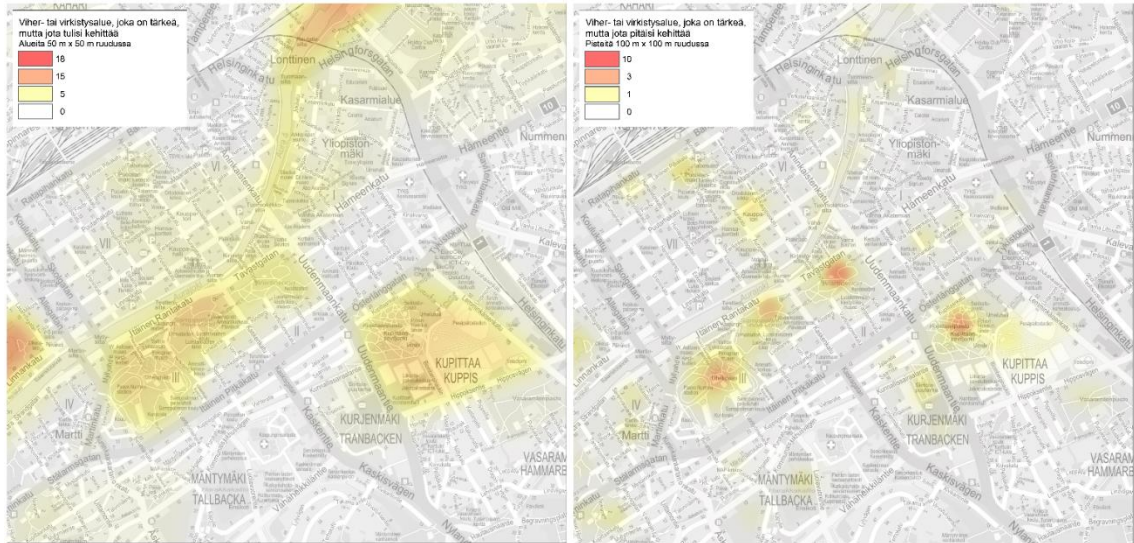
Kuvio 14. Kaikki vastaajien antamat syyt viher- ja virkistysalueiden kehittämiseksi.

Tärkeiksi, mutta kehitettäväksi viher- ja virkistysalueiksi on merkitty kartalle **Kakolan** (noin 19 pistettä ja 15 noin aluetta, noin 9 % kaikista merkinnöistä koskien tärkeitä, mutta kehitettäviä viher- ja virkistysalueita), **Urheilupuiston** (noin 16 pistettä ja noin 11 aluetta, noin 7 % merkinnöistä), **Samppalinnan vuoren** (noin 11 pistettä ja noin 11 aluetta, noin 6 % merkinnöistä), **Vartiovuoren** (noin 11 pistettä ja noin 8 aluetta, noin 5 % merkinnöistä), **Kupittaaan** (noin 21 pistettä ja noin 11 aluetta, noin 8 % merkinnöistä), **Puolalanmäen** (noin 5 pistettä ja noin 3 aluetta, noin 2 % merkinnöistä) sekä **Luolavuoren** (noin 4 pistettä ja noin 8 aluetta, noin 3 % merkinnöistä) alueet. **Aurajoen ranta** on kerännyt merkintöjä koko kunnan alueella: **Tuomaansillan ja kunnan rajan välisellä alueella** on yhteensä noin 37 pistemerkintää ja noin 56 aluumerkintää (noin 24 % merkinnöistä). Merkinnät kasaantuvat erityisesti **Koroisten** alueelle.

Keskusta ja Kupittaa

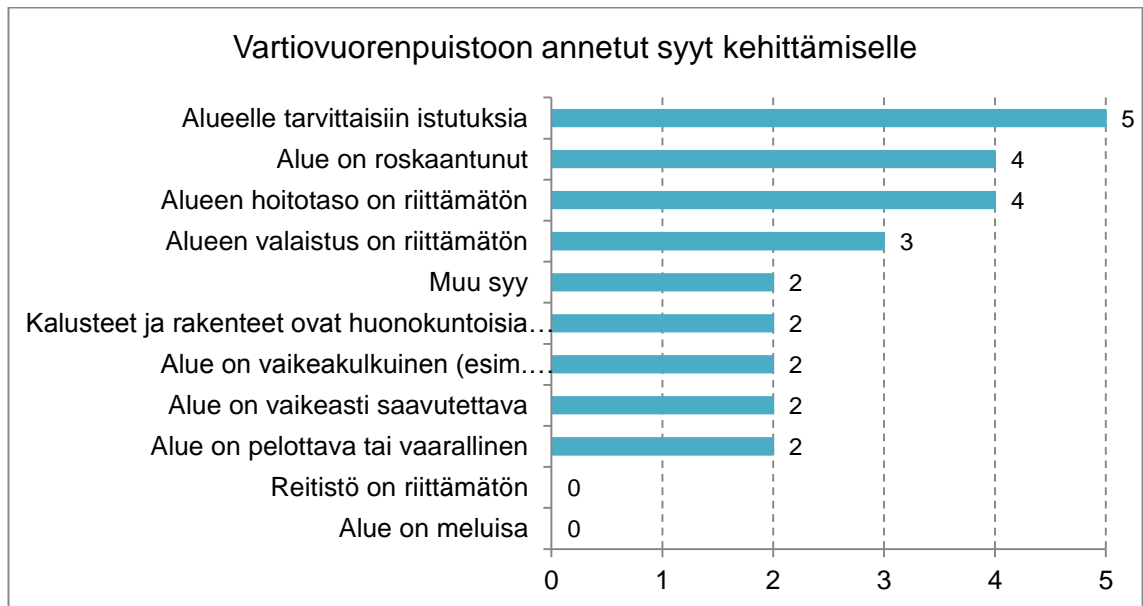
Keskustan ja Kupittaaan ympäristöön on osoitettu useita tärkeitä, mutta kehitettäviä viher- ja virkistysalueita (kuva 38). Keskusta-alueen puistot Vartiovuori, Samppalinna ja Urheilupuisto erottuvat selvästi merkinnöistä. Myös Keskustan lähistöllä Kupittaaanpuistoon on kasautunut useampia merkintöjä.

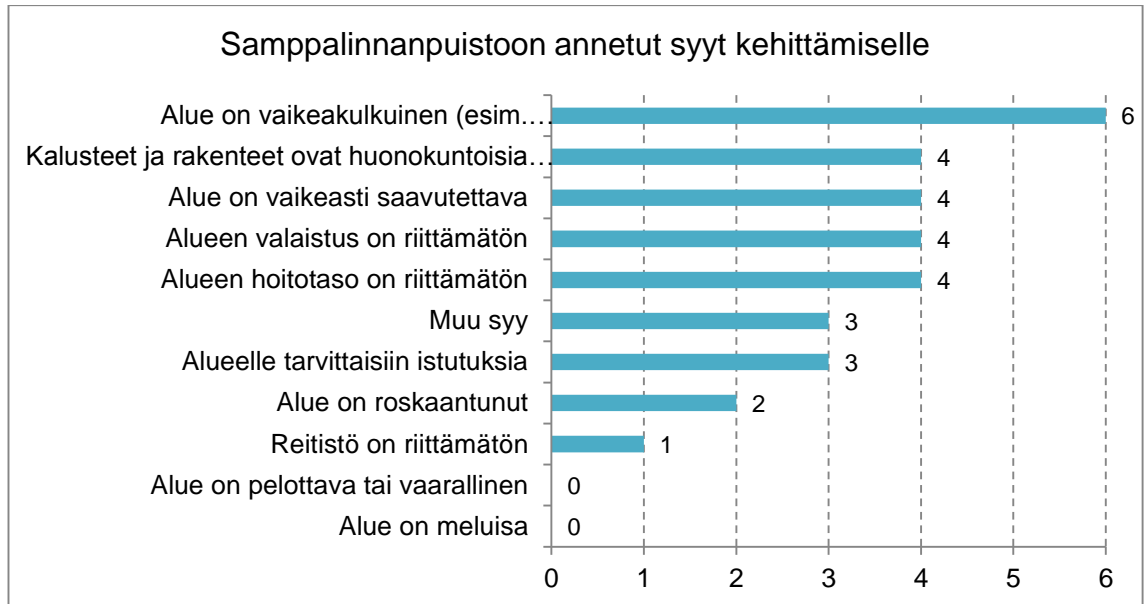
Kuva 38. Keskustan ja Kupittaaan ympäristöstä osoitetut tärkeät, mutta kehitettävät viher- ja virkistysalueet. Vasemmalla näkyvät aluemerkitoinä ja oikealla pistemerkintoinä annetut vastaukset.

Vartiovuorenpuistoon vastaajat ovat toivoneet etenkin istutuksia (kuvio 15). Vastaajat pitävät aluetta myös roskaantuneena ja hoitotasoa riittämättömänä. Avoimissa vastauksissa vastaajat ovat muun muassa ideoineet alueelle kulttuuritapahtumia.

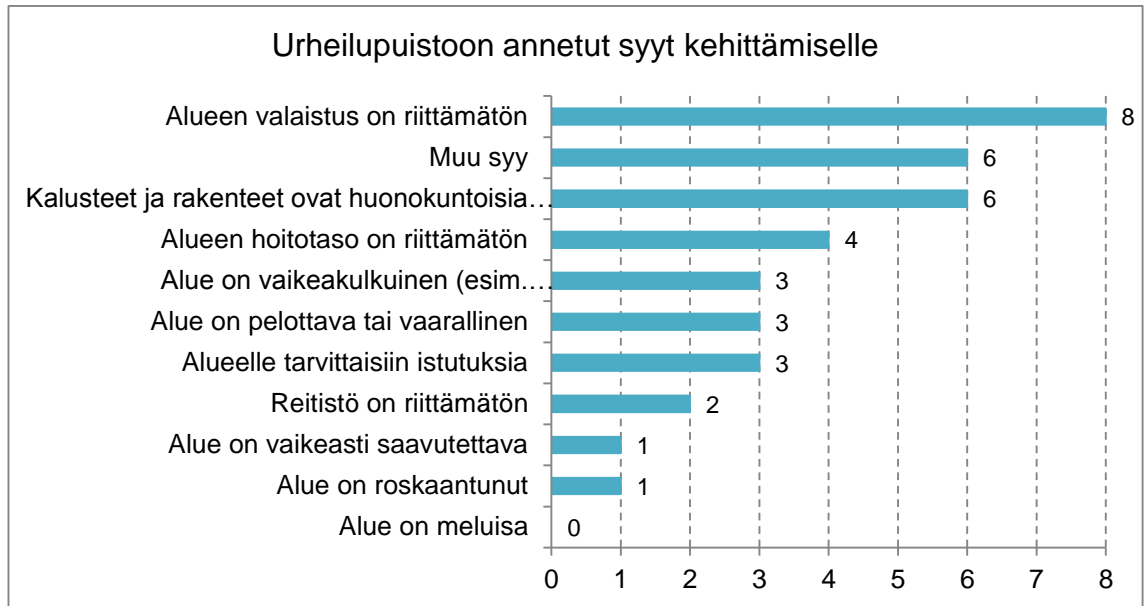
Kuvio 15. Vartiovuorenpuistoon annetut syyt viher- ja virkistysalueen kehittämiselle.

Samppalinnanpuistossa tärkeimmäksi syyksi alueen kehittämiseksi nousee vaikeakulkuisuus esimerkiksi lastenvaunuille tai vanhuksille (kuvio 16). Avoimissa vastauksissa vastaajat ovat ehdottaneet alueelle esimerkiksi erilaisia tapahtumia ja ideoineet kävelysiltaa yhdistämään puiston Urheilupuistoon.

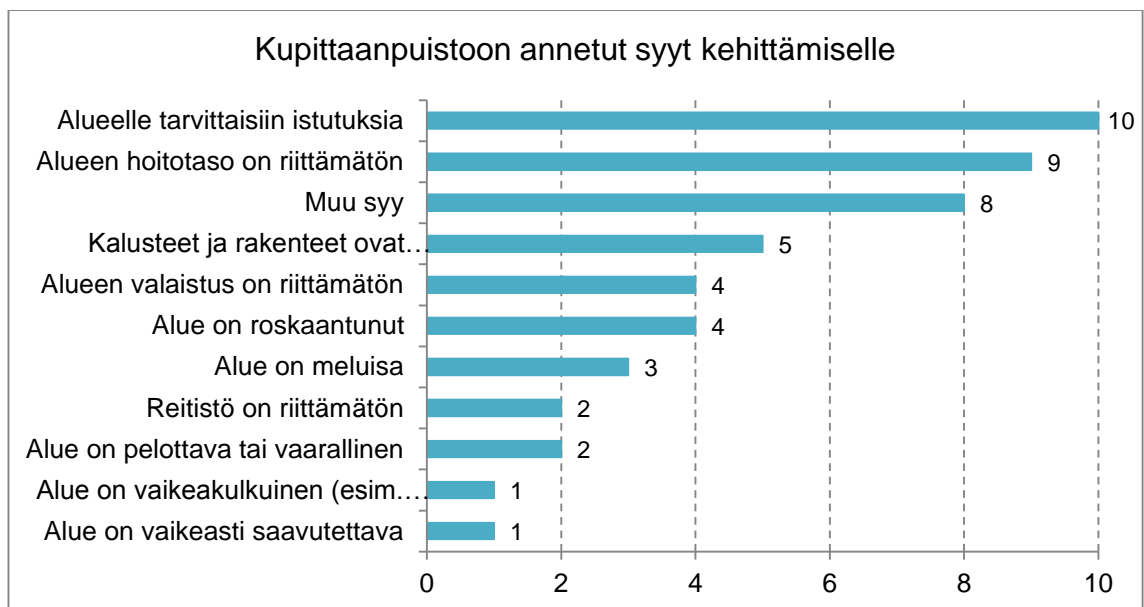
Kuvio 16. Samppalinnanpuistoon annetut syyt viher- ja virkistysalueen kehittämiseksi.

Urheilupuistoon osuvissa merkinnöissä tärkeimmäksi syyksi kehittämiseksi nousee alueen riittämätön valaistus (kuvio 17). Avoimissa vastauksissa vastaajat ovat muun muassa antaneet kehitys- ja parannusideoita olemassa oleville urheilupaikoille.

Kuvio 17. Urheilupuistoon annetut syyt viher- ja virkistysalueen kehittämiselle.

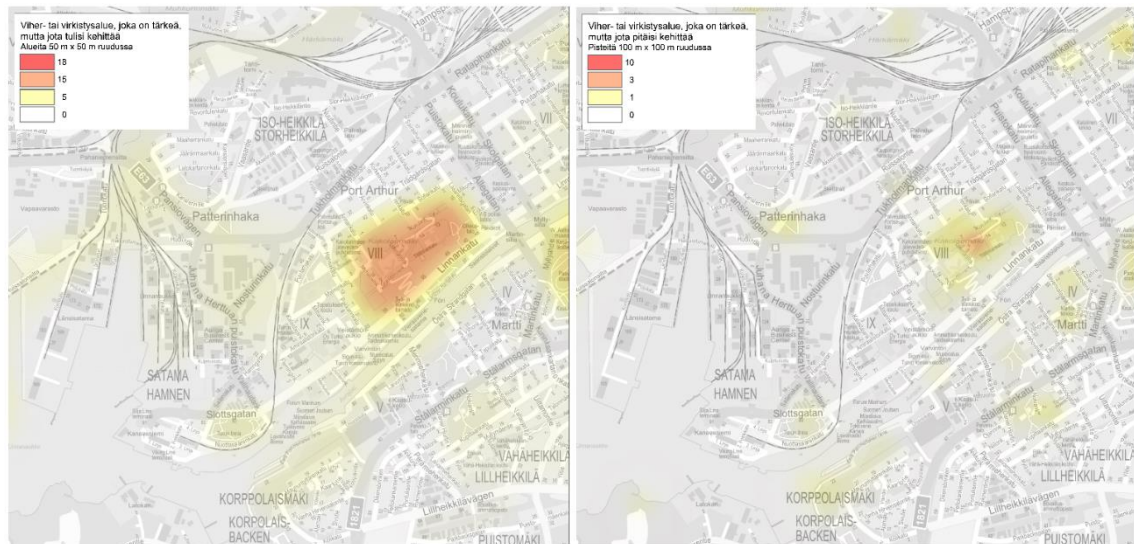
Kupittaanpuistoon vastaajat toivovat erityisesti istutuksia sekä parempaa hoitotasoa (kuvio 18). Avoimissa vastauksissa vastaajat ehdottavat alueelle muun muassa yleisövesiä, uudenlaisia kuntoilulaitteita, toimivampia roskiksia sekä vapaampia palloilukenttiä.

Kuvio 18. Kupittaanpuistoon annetut syyt viher- ja virkistysalueen kehittämiselle.

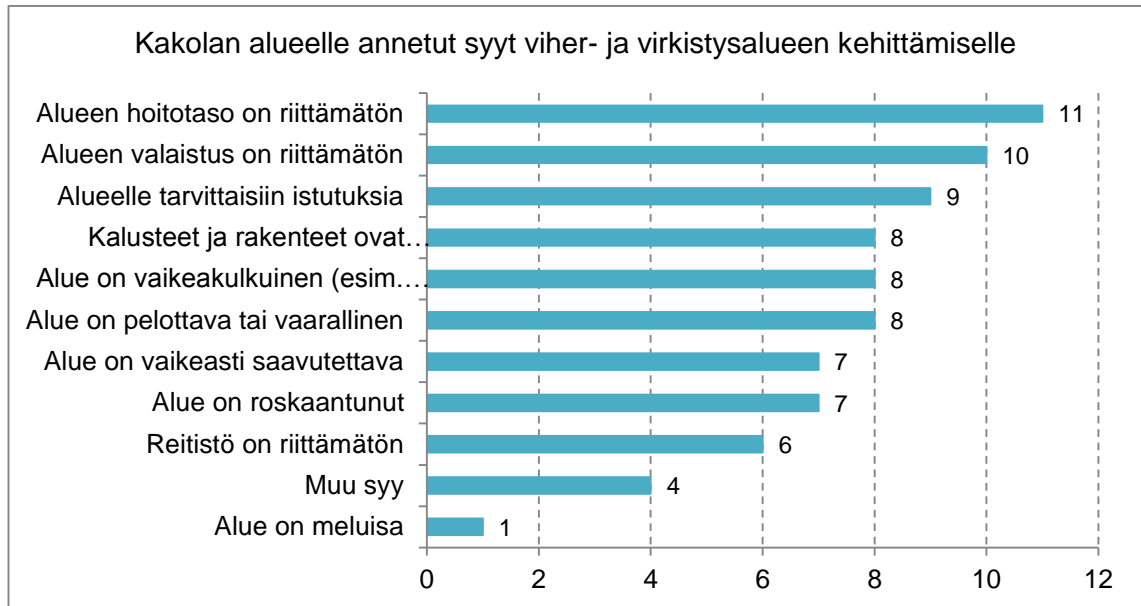
Kakola

Useat vastaajat ovat merkinneet Kakolan alueen tärkeäksi, mutta kehitettäväksi viher- ja virkistysalueeksi (kuva 39). Avoimissa vastauksissa vastaajat muun muassa korostavat Kakolan potentiaalia kaikille avoimena viher- ja virkistysalueena ja toivovat, että tämä otettaisiin huomioon aluetta kehitettäessä.

Kuva 39. Kakolan ympäristöön osoitetut tärkeät, mutta kehitettävät viher- ja virkistysalueet. Vasemmalla näkyvät aluumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

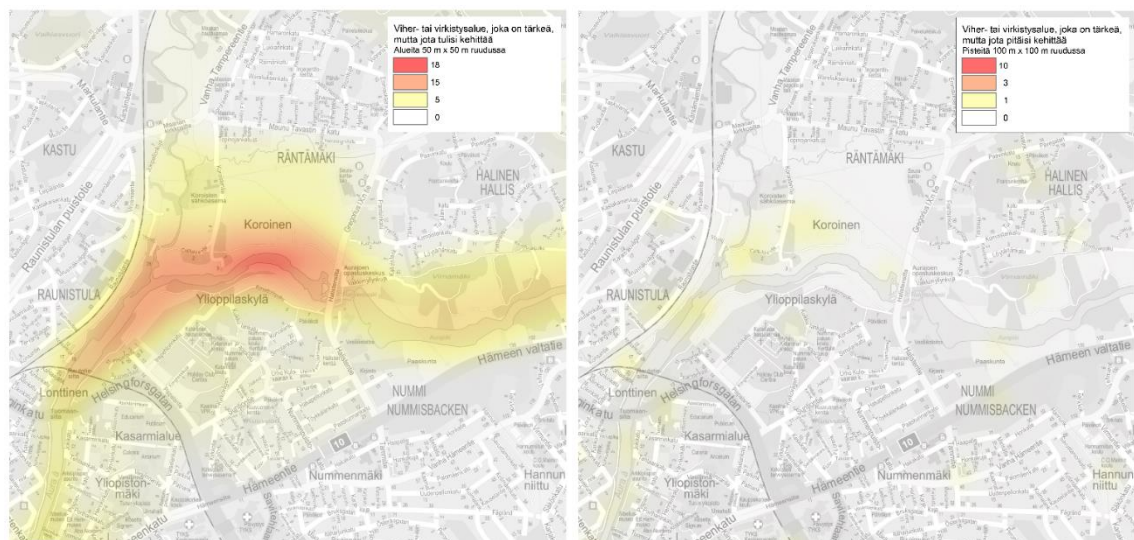
Vastaajat kokevat erityisesti alueen hoitotason ja valaistuksen riittämättömiksi (kuvio 19). Muina syinä alueen kehittämiseksi vastaajat ovat maininneet muun muassa kunnostusta kaipaavat rakennukset sekä aktiviteettien puutteen.

Kuvio 19. Kakolan alueelle annetut syyt viher- ja virkistysalueen kehittämiseksi.

Aurajoen ympäristö ja Koroinen

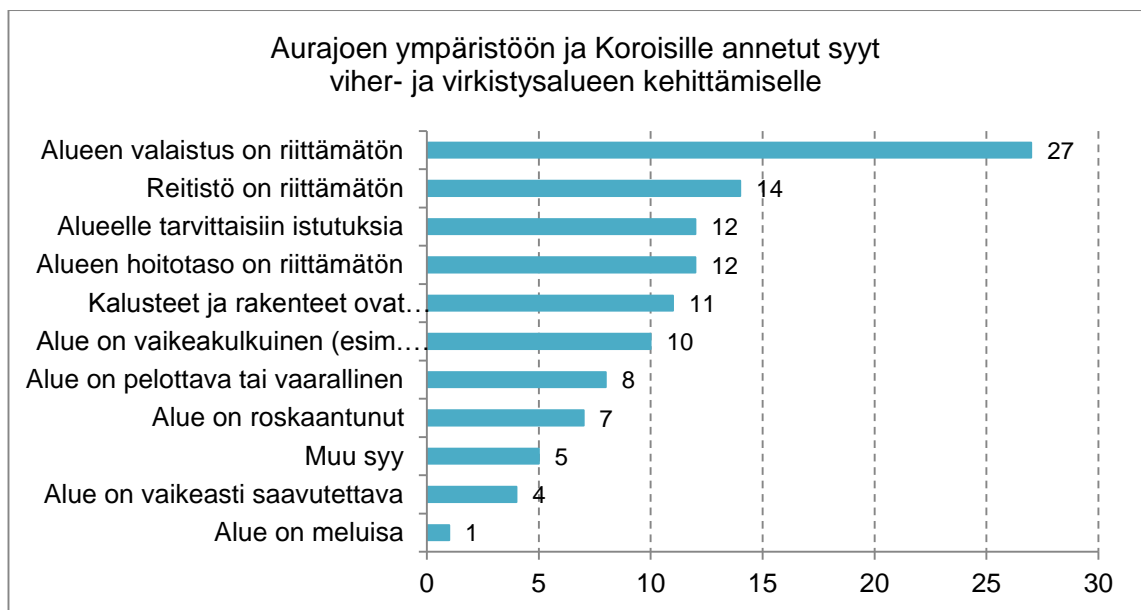
Aurajoen ympäristö ja Koroisten alue erottuvat vastauksista selkeästi tärkeinä, mutta kehitettävänä viher- ja virkistysalueina (kuva 40). Tässä tarkasteluun on otettu alueet Aurajoen ympäristöstä Tuomaansillalta kunnan rajalle asti sekä Koroisten alue. Merkintöjä on kertynyt useita koko tälle alueelle, mutta erityisesti Rautatiesillalta Halistensillalle.

Kuva 40. Koroisten ja Aurajoen ympäristöön osoitetut tärkeät, mutta kehitettävät viher- ja virkistysalueet. Vasemmalla näkyvät aluumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

Selvästi eniten puutteita vastaajat kokevat olevan alueen valaistuksessa (kuvio 20). Avoimissa vastauksissa vastaajat perustelevat alueen ulkoilureitin olevan todella suosittu, mutta valaistuksen puutteen vähentävän halukkuutta liikkua reitillä pimeään aikaan. Osa vastaajista kertoo, ettei uskalla pimeällä liikkua alueella ollenkaan.

Myös reitistö koetaan useamman vastaajan kesken riittämättömäksi. Avoimissa vastauksissa vastaajat ehdottavat reittiä muun muassa aivan joenrannan tuntumaan. Muiksi syiksi alueen kehittämiseksi vastaajat ovat kertoneet esimerkiksi toiminnallisuuden puutteen ja toivovat lisää levähdyspaikkoja.

Kuvio 20. Aurajoen ympäristöön ja Koroisille annetut syyt viher- ja virkistysalueen kehittämiseksi

7.5.3 Tarvittaessa rakennettavat viher- ja virkistysalueet

Viher- ja virkistysalueita, joiden paikalle voitaisiin tarvittaessa rakentaa, merkittiin kyselyssä yhteensä 173. Näistä pistemerkintöinä tehtiin 101 ja aluemarkintöinä 72. Kaikki annetut vastaukset näkyvät liitteen 3 kuvassa 68. Liitteen 4 kuvissa 88 ja 99 on esitetty kirkaammalla punaisella kohdat, jonne merkintöjä on kasautunut.

Merkintöjä on selkeästi vähemmän kuin tärkeiksi koetuissa viher- ja virkistysalueissa ja hajonta on suurta. Merkintöjä on kuitenkin kasaantunut muutamia **Koroisten** alueelle (vireillä olevalle asemakaava-alueelle osuu noin 6 pistettä ja noin 10 aluetta, noin 9 % merkinnöistä), **Aurajoenrantaan rautateiden varrelle** (noin 1 piste ja 4 aluetta, noin 3

% merkinnöistä), **Vasaramäenpuistoon** (noin 1 piste ja noin 4 aluetta, noin 3 % merkinnöistä), **Luolavuoren** alueelle (noin 3 pistettä ja noin 4 aluetta, noin 4 % merkinnöistä), **Pihlajaniemeen** (noin 4 pistettä ja noin 2 aluetta, noin 6 % merkinnöistä), **Kakolaan** (noin 2 pistettä ja noin 2 aluetta, noin 2 % merkinnöistä), **Härkämäkeen** (noin 3 pistettä ja noin 1 alue, noin 2 % merkinnöistä), **Skanssiin** (noin 3 pistettä ja noin 4 aluetta, noin 4 % merkinnöistä) sekä **Vättiin** (noin 1 piste ja noin 3 aluetta, noin 2 % merkinnöistä).

Tarvittaessa rakennettavia viher- ja virkistysalueita koskevia merkintöjä ei tarkastella tässä tarkemmin, koska niitä on melko vähän, ne ovat melko hajanaisia ja suurimmat kasaumat enimmäkseen samoja alueita, joita tuli esille asuinrakentamisen yhteydessä.

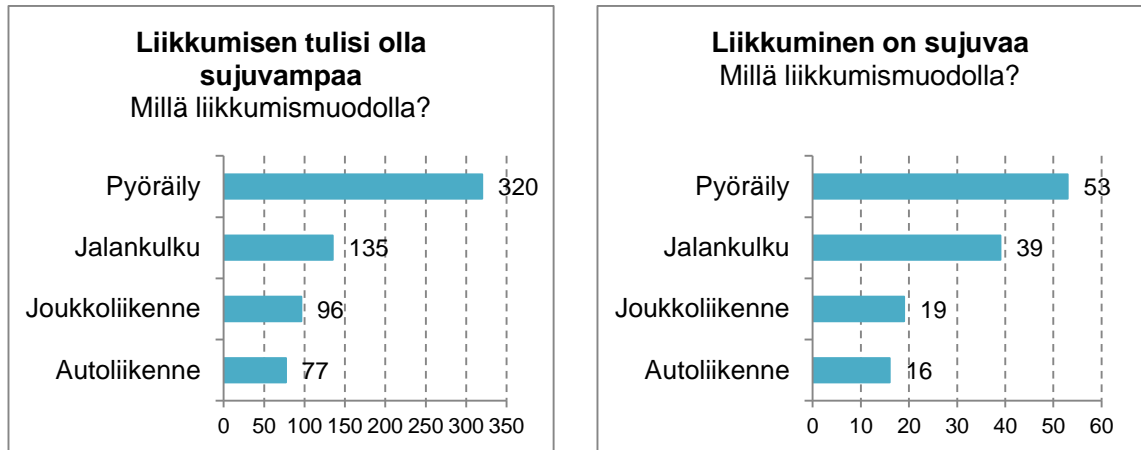
7.6 Liikkuminen

Seuraavaksi käsitellään liikkumiseen liittyviä karttamerkintöjä. Vastauksia käsitellään teemoittain: ensiksi tarkastellaan liikkumisen sujuvuuteen, tämän jälkeen liikkumisen turvallisuuteen ja lopuksi liikkumisen viihtyisyyteen liittyviä merkintöjä.

7.6.1 Liikkumisen sujuvuus

Paikkoja, joissa liikkumisen tulisi olla sujuvampaa, merkittiin 475. Paikkoja, joissa liikkuminen on sujuvaa, osoitettiin kartalle puolestaan 79. Kaikki annetut vastaukset näkyvät liitteen 3 kuvissa 69 ja 70, ja lämpökartat vastauksista liitteen 4 kuvissa 90 ja 91. Kuvissa 21 on esitetty merkintöjen jakautuminen liikennemuodoittain. Yhteen merkintään on voinut merkitä useamman eri liikkumismuodon. Monivalintakysymykseen vastaaminen ei ollut pakollista.

Kuvio 21. Liikkumisen sujuvuuteen liittyvien merkintöjen jakautuminen liikkomismuodoittain.

Liikkumisen tulisi olla sujuvampaa

Liikkumisen tulisi vastaajien mielestä olla sujuvampaa erityisesti Keskustan alueella. Merkinnät keskittyvät **Ratapihankadun, Koulukadun, Aninkaistenkadun ja Aurajoen väliin** jäävälle alueelle sekä **Tuomiokirkon ympäristöön** ja **Itäiselle Pitkädulle**.

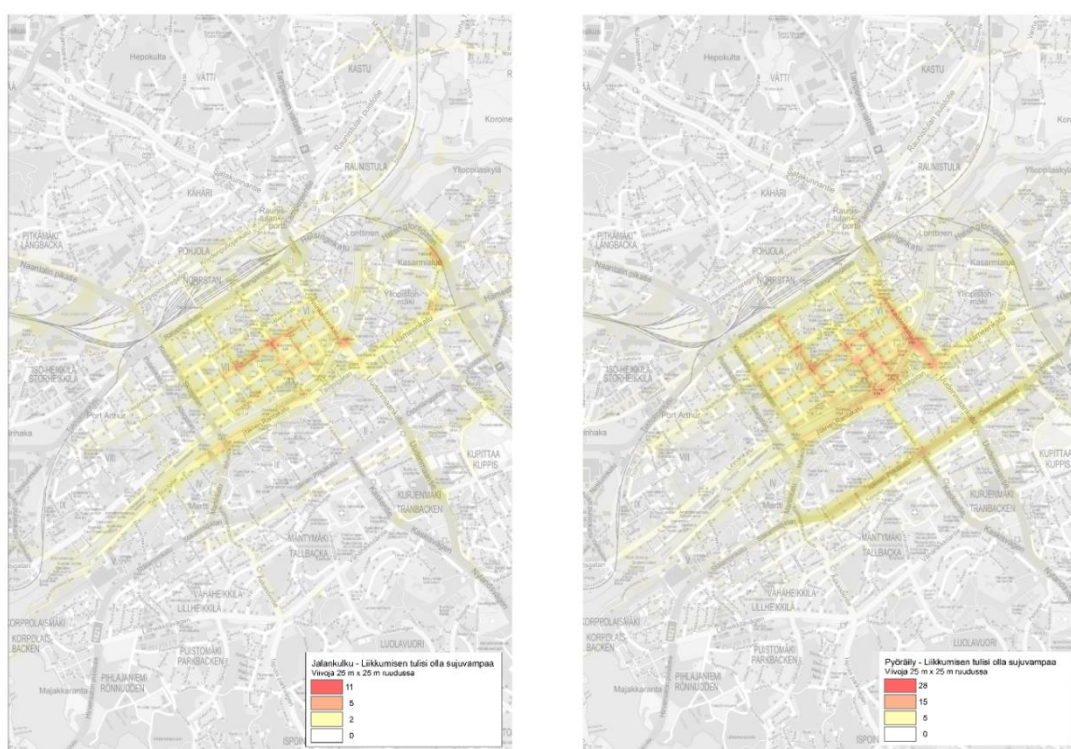
Kuviossa 21 on esitetty vastaajien kaikkiin karttamerkintöihin monivalintakysymykseen antamat vastaukset, millä liikkomismuodolla liikkumisen tulisi olla sujuvampaa. Kaavioista voidaan huomata, että selvästi eniten sujuvampaa liikkumista vastaajat toivovat pyöräilyn osalta.

Kuvissa 41 ja 42 on esitetty liikkomismuodoittain tulleet vastaukset keskustaan ja sen ympäristöön. Pyöräilyn osalta vastauksia on laajasti **koko ydinkeskustan alueella**. Vastauksia on keskittynyt erityisesti **Aninkaistenkadulle** ja **Uudenmaankadulle** Tuureporinkadun risteyksestä Hämeenkadun risteykseen ulottuvalle alueelle. Lisäksi muun muassa **Kauppatorin ympäristöön, Aurakadulle** ja **Kauppiaskadulle** Kauppatorilta Aurajoelle, **Itäiselle Rantakadulle, Humalistonkadulle** sekä **Itäiselle Pitkädulle** on kertynyt sujuvampia pyöräreittejä toivovia merkintöjä.

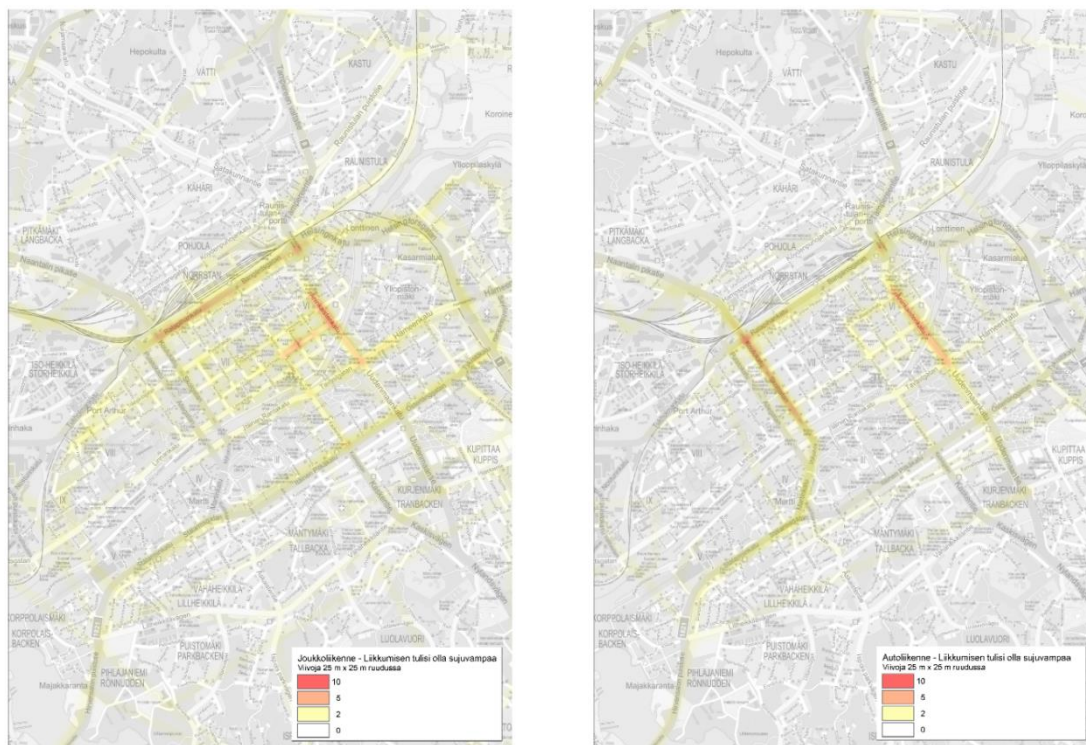
Tuomiokirkon ympäristössä erityisesti **Uudenmaankadun ylittävä suojielle** toivotaan usean vastaajan toimesta sujuvampaa liikennettä: suojielle ympäristöineen koetaan haastavaksi nykyisellään niin pyöräilijöille kuin jalankulkijoillekin. Jalankulkuun liittyviä

merkkintöjä on koko ydinkeskustan alueella, ja niitä kasautunut myös **Kauppatorin ympäristöön** sekä Yliopistonmäen ja Kasarmialueen ympäristössä **Vatselankadun päässä olevalle parkkialueelle** ja muutamia myös **Rehtorinpellonkadulle**.

Autoliikenteen osalta sujuvampaa liikkumista toivotaan varsinkin **Aninkaistenkadulle** ja **Koulukadulle** sekä **Ratapihankadulle**. Koulukadulle osuvista merkinnöistä useat jatkuvat **Myllysilalta Stålminkadulle** asti. Joukkoliikenteen osalta vastauksia on myös **Aninkaistenkadulla** ja **Ratapihankadulla** sekä **Eerikinkadulla** Aurakadun ja Aninkaisenkadun välissä. Joukkoliikenteen sujuvamat reittiehdotukset ovat kuitenkin melko hajanaisia.

Kuva 41. Paikat, joissa jalankulun (vasemmalla) ja pyöräilyn (oikealla) tulisi vastaajien mukaan olla sujuvampaa keskustan ympäristössä.

Kuva 42. Paikat, joissa joukkoliikenteen (vasemmalla) ja autoliikenteen (oikealla) tulisi vastaajien mukaan olla sujuvampaa keskustan ympäristössä.

Liikkuminen on sujuvaa

Sujuvaksi liikenne koetaan useiden vastaajien kesken **Aurajoen rannassa**. Kuviossa 21 on kuvattu, mitä liikkumismuotoja merkinnät koskevat. Myös liikkumisen sujuvuuteen liittyviä merkintöjä on tehty eniten pyöräilyyn liittyen.

Liikkumismuodoittain lähempää tarkasteltuna (kuvat 43 ja 44) huomataan, että merkintöjä on kertynyt jalankulkuun ja pyöräilyyn liittyen erityisesti **Läntiselle Rantakadulle** Tuomiokirkkosillalta Meritullinkadun risteykseen asti ulottuvalle reitille. Merkintöjä on kasaantunut pyöräilyyn ja kävelyyn liittyen myös **Itäiselle Rantakadulle** Sotalaistenkadun risteyksestä Tuomiokirkkosillalle sekä **Hämeenkadulle**. Joukkoliikenteen ja autoliikenteen osalta merkinnät ovat melko hajanaisia, ja niitä on myös melko vähän.

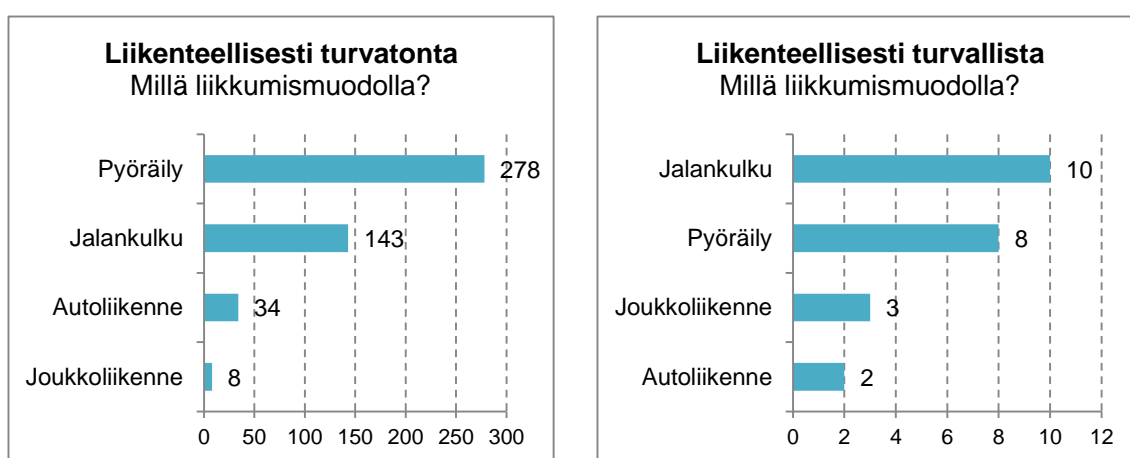
Kuva 43. Paikat, joissa jalankulku (vasemmalla) ja pyöräily (oikealla) on vastaajien mukaan sujuvaa keskustan ympäristössä.

Kuva 44. Paikat, joissa joukkoliikenne (vasemmalla) ja autoliikenne (oikealla) on vastaajien mukaan sujuvaa keskustan ympäristössä.

7.6.2 Liikkumisen turvallisuus

Kohteita, joissa on liikenteellisesti turvatonta, merkittiin kartalle 335. Paikkoja, joissa on liikenteellisesti turvallista, osoitettiin vain 14. Liitteen 3 kuvissa 71 ja 72 on esitetty kaikki vastaajien antamat karttamerkinnot ja liitteen 4 kuvissa 92 ja 93 vastauksista tehdyt lämpökartat. Vastaajat ovat merkinneet niin pidempiä tienpätkiä kuin yksittäisiä risteyksiä. Kuviossa 22 on esitetty merkintöjen jakautuminen liikennemuodoittain. Yhteen merkintään on voinut merkitä useamman eri liikkumismuodon. Monivalintakysymykseen vastaaminen ei ollut pakollista.

Kuvio 22. Liikkumisen turvallisuuteen liittyvien merkintöjen jakautuminen liikkumismuodoittain.

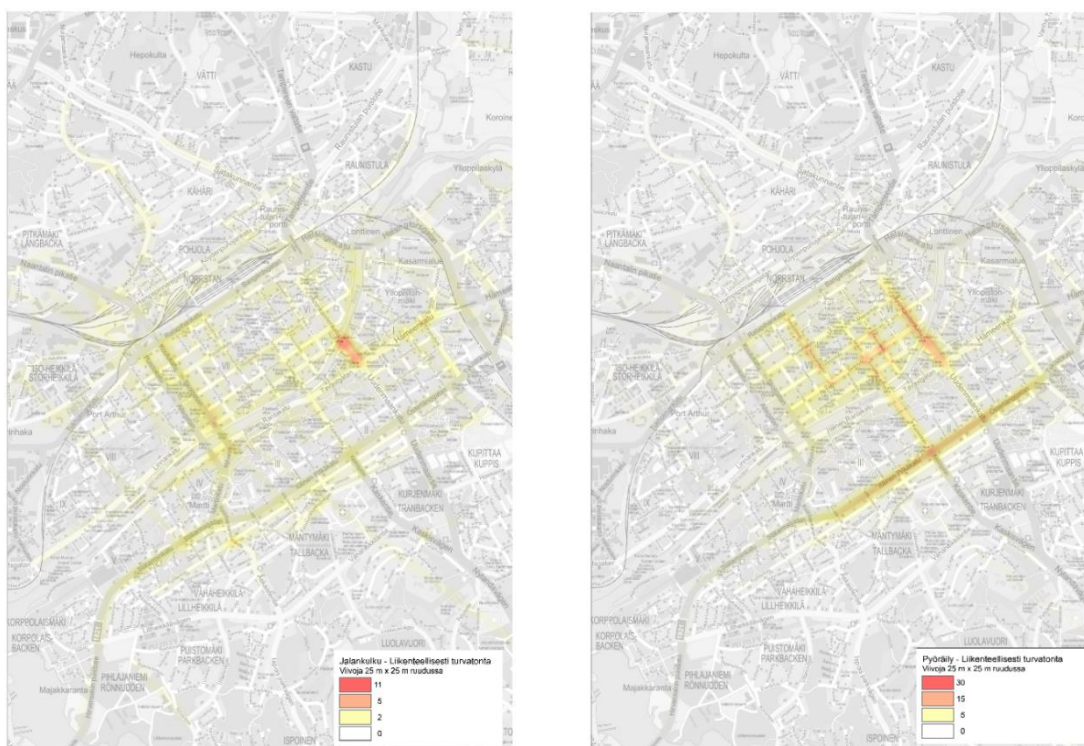
Liikenteellisesti turvatonta

Liikenne koetaan turvattomaksi koko keskustan alueella **Puistokadun, Ratapihankadun, Aninkaistenkadun ja Aurajoen rajaamalla alueella, Tuomiokirkon ympäristössä** sekä **Itäisellä Pitkädulla**. Kuviossa 22 on esitetty vastaajien täsmennykset, millä liikkumismuodolla liikkuminen koetaan turvattomaksi. Kaaviosta voidaan huomata, että kantaa on otettu erityisesti kevyen liikenteen puolesta: merkinnöistä pyöräilyyn liittyy 278 ja jalankulkuun 143.

Kuvissa 45 ja 46 on kuvattu tarkemmin keskusta-alueelle osuvat merkinnät liikennemuodoittain. Useat vastaajat kokevat pyöräilyn autotiellä turvattomaksi niin **Itäisellä Pitkädulla, Aninkaistenkadulla, Kaskenkadulla** kuin **Humalistonkadullakin**. Tuomiokirkon ympäristössä, erityisesti **Uudenmaankatua ylittävillä suojaiteilla**, pyöräilyyn lisäksi

myös jalankulku koetaan turvattomaksi useamman vastaajan toimesta. Vastaajat ovat ehdottaneet edellä mainituille kohteille myös nopeusrajoitusten alentamista

Autoliikenteen osalta muutamia vastauksia on kasautunut **Itäiselle Pitkädulle**, jossa kaistoitus koetaan epäselväksi. Joukkoliikenteen kannalta on annettu vain yksittäisiä vastauksia.

Kuva 45. Paikat, joissa jalankulku (vasemmalla) ja pyöräily (oikealla) on vastaajien mukaan turvaton keskustan ympäristössä.

Kuva 46. Paikat, joissa joukkoliikenne (vasemmalla) ja autoliikenne (oikealla) on vastaajien mukaan turvaton keskustan ympäristössä.

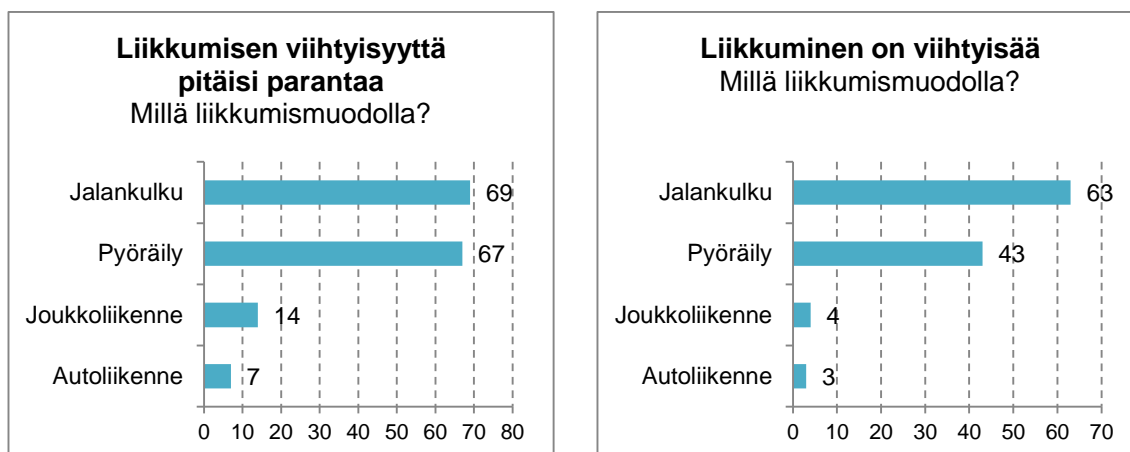
Liikenteellisesti turvallista

Turvalliseksi liikkuminen koetaan vastaajien kesken Aurajoen rannassa Tuomiokirkkosillan ja Myllysilan välisellä alueella **Läntisellä Rantakadulla**. Merkinnät koskeva erityisesti jalankulkua ja pyöräilyä (kuvio 22). Merkintöjä on kuitenkin tullut vain muutamia, joten vastauksista ei voida tehdä kunnollisia johtopäätöksiä. Koska merkintöjä on vähän, tuloksia ei tarkastella tässä tarkemmin.

7.6.3 Liikkumisen viihtyisyys

Paikkoja, joissa liikkumisen viihtyisyyttä pitäisi parantaa, merkittiin kartalle 90. Kohteita, joissa liikkuminen on viihtyisää, osoitettiin 79. Liitteen 3 kuvissa 73 ja 74 on esitetty kaikki vastaajien merkitsemät reitit, ja liitteen 4 kuvissa 94 ja 95 on nähtävillä vastauksista luodut lämpökartat. Kaaviossa 23 on esitetty merkintöjen jakautuminen liikennemuodoittain. Yhteen merkintään on voinut merkitä useamman eri liikennemuodon. Monivalintakysymykseen vastaaminen ei ollut pakollista.

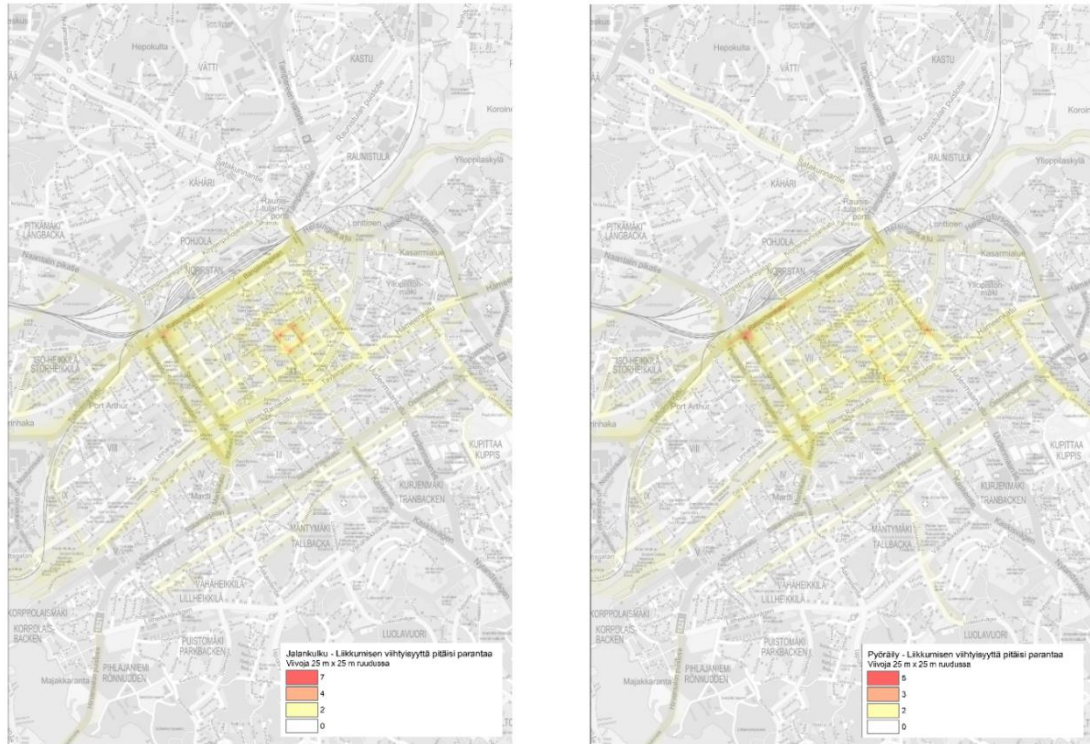
Kuvio 23. Liikkumisen viihtyisyyteen liittyvien merkintöjen jakautuminen liikemerkintöittäin.

Liikkumisen viihtyisyyttä pitäisi parantaa

Viihtyisämpää liikumista toivottaan vastaajien kesken niin ikään keskustan alueelle. Merkinnät koskevat erityisesti kevyttä liikennettä: jalankulkuun merkinnöistä ottaa kantaa 69 ja pyöräilyyn 67 (kuvio 23).

Kuvissa 47 ja 48 on kuvattu liikemerkintöittäin tarkemmin keskusta-alueelle osuvat merkinnät. Jalankulun osalta merkinnöistä erottuu selvästi **Kauppatorin ympäristö**. Vastaajat ovat avoimissa vastauksissa esittäneet esimerkiksi bussipysäkkien siirtämistä toisaalle Kauppatorin ympäristöstä sekä Yliopistonkadun kävelykadun pidentämistä. **Aninkaistenkadulle, Ratapihankadulle, Koulukadulle** sekä **Puistokadulle** on kasautunut muutamia niin jalankulkuun kuin pyöräilyynkin liittyviä merkintöjä. Vastaajat pitävät kyseisiä katuja meluisina ja runsasliikenteisinä, minkä takia niillä ei ole viihtyisää liikkua jalan tai pyörällä.

Joukkoliikenteen ja erityisesti autoliikenteen osalta merkintöjä on vain vähän ja ne ovat hyvin hajanaisia.

Kuva 47. Paikat, joissa jalankulun (vasemmalla) ja pyöräilyn (oikealla) viihtyisyyttä pitäisi parantaa vastaajien mukaan keskustan ympäristössä.

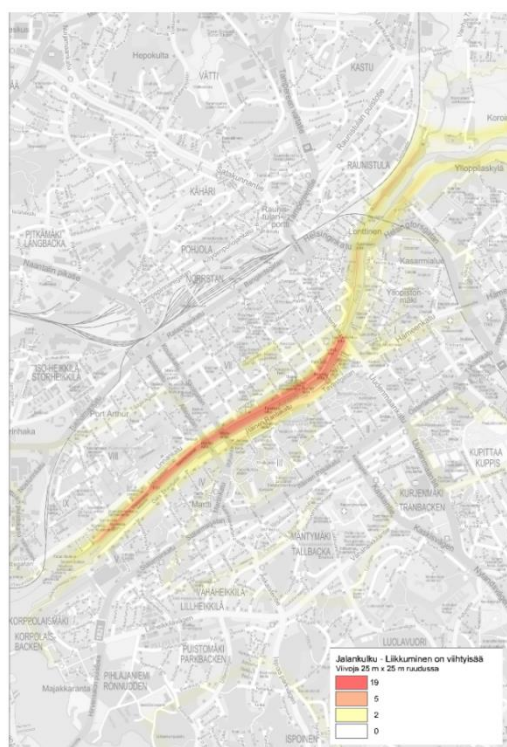
Kuva 48. Paikat, joissa joukkoliikenteen (vasemmalla) ja autoliikenteen (oikealla) viihtyisyyttä pitäisi parantaa vastaajien mukaan keskustan ympäristössä.

Liikkuminen on viihtyisää

Viihtyisäksi liikkuminen koetaan vastaajien kesken **Aurajoen rannassa**. Merkinnot koskevat erityisesti jalankulkua ja pyöräilyä (kuvio 23).

Kuvissa 49 ja 50 on kuvattu liikennemuodoittain keskustan ympäristöön osuvat merkinnot. Jalankulun ja pyöräilyn merkinnot keskittyvät erityisesti **Läntiselle Rantakadulle** Tuomiokirkkosillan ja Chrichtoninkadun risteuksen väliselle alueelle. Merkinnot on useampia myös **Itäisen Rantakadun** puolella Tuomiokirkkosillalta Martinsillalle, sekä erityisesti kävelyn osalta **joen molemmin puolin Tuomiokirkkosillalta Halistensillalle** asti. Avoimissa vastauksissa vastaajat keuhvat joenvartta viihtyisäksi liikkua niin kävellen kuin pyörälläkin, ja kertovat pitävänsä muun muassa alueen kauniista ympäristöstä ja riittävän leveistä kulkuväylistä.

Joukkoliikenteen ja autoliikenteen osalta on saatu vain yksittäisiä, hajanaisia vastauksia.

Kuva 49. Paikat, joissa jalankulku (vasemmalla) ja pyöräily (oikealla) on vastaajien mukaan viihtyisää keskustan ympäristössä.

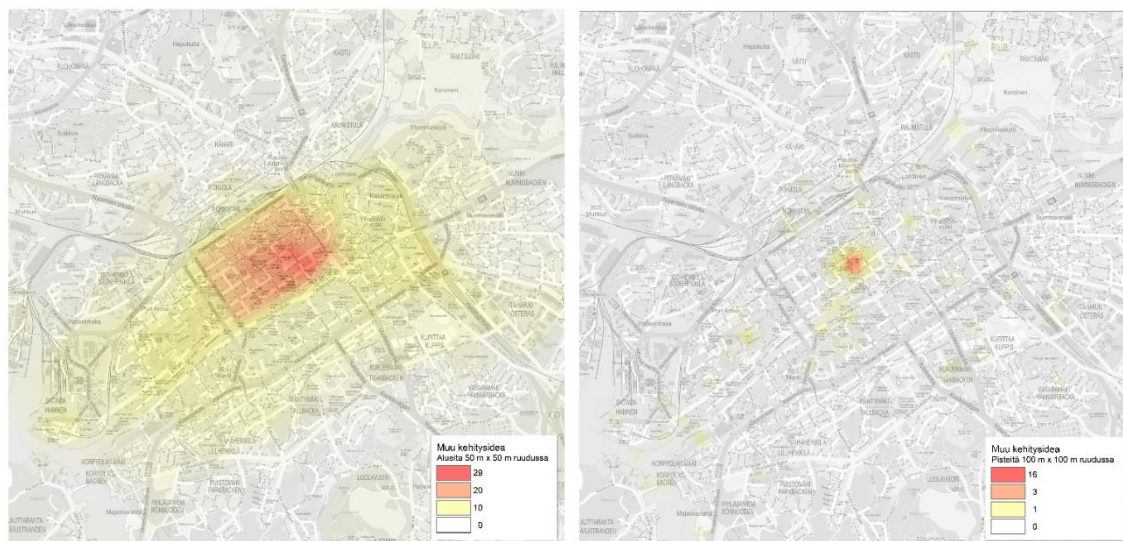

Kuva 50. Paikat, joissa joukkoliikenne (vasemmalla) ja autoliikenne (oikealla) on vastaa-
jien mukaan viihtyisää keskustan ympäristössä.

7.7 Muut kehitysideoita ja kommentit

Muita kehitysideoita osoitettiin kartalle yhteensä 220. Pisteinä näistä tehtiin 108 ja alu-
eina 112. Kaikki annetut merkinnät näkyvät liitteen 3 kuvassa 75, ja merkinnöistä tehdyt
lämpökartat liitteen 4 kuvissa 96 ja 97.

Kartalle merkityt muut kehitysideoita ovat keskittyneet keskustaan: Keskustan suuralueelle
merkinnöistä osuu pisteinä noin 72 ja alueina noin 87, mikä on noin 72 % kaikista kartalle
merkityistä muista kehitysideoista. Pistemerkintöjä on eniten **Kauppatorin ympäris-
tössä** ja aluemarkintöjä erityisesti **Aninkaistenkadun, Aurajoen, Koulukadun ja Rata-
pihankadun** rajaamalla alueella (kuva 51). Kehitysideoita on annettu laajasti eri teemoi-
hin ja paikkoihin liittyen.

Kuva 51. Vastaajien kartalle osoittamat muut kehitysideoita keskustan ympäristössä. Vasemmalla näkyvät aluumerkintöinä ja oikealla pistemerkintöinä annetut vastaukset.

Kehitysideoita on tullut laajasti erilaisiin aihealueisiin liittyen: ideoita on tullut aina jokitakista huvipuistoon, valokuvataiteen museosta erilaisiin tapahtumiin sekä yksittäisten rakennusten uusimisesta tai rakentamisesta kokonaisten kaupunginosien kehittämiseen.

Useat vastaajat ovat kommentoineet **Kauppatorin kehittämistä ja elävöittämistä**. Vastaajat ovat ehdottaneet torille muun muassa istutuksia, julkisia vessoja, uusia tai korjattavia torirakennuksia, esiintymislavaa ja linja-autojen siirtämistä torin alle terminaaliin sekä lisää kävelykatuja torin ympäristöön. Kantaa on otettu myös toriparkkiin – sekä puolesta että vastaan.

Useat keskustaan osuvat merkinnät koskevat **liikkumista ja eri liikennemuotoja**. Muutamamat vastaajista ovat toivoneet autoilun rajoittamista keskusta-alueella esimerkiksi jollain tietyllä tienpätkillä ja muutamat kokonaan autotonta keskustaa. Lisäksi on ehdotettu esimerkiksi nopeusrajoitusten alentamista. Toisaalta jotkut vastaajista toivotat myös autoilun edellytysten parantamista, lähinnä edullisempia tai ilmaisia pysäköintimahdollisuuksia lisäämällä. Näiden lisäksi on kommentoitu niin pyöräilyolosuhteita keskustassa, matkakeskusta kuin raitiotietäkin.

Erilliseen avoimeen, ei kartalle vastattavaan kysymykseen, kirjoitti omin sanoin kyselystä ja kaupungin kehittämisestä 143 vastaajaa (noin 19 % kaikista vastaajista). Vastauksista lähes puolet liittyvät **liikkumiseen ja liikenteeseen**. Vastauksissa korostuvat erityisesti joukkoliikenteen ja kevyenliikenteen kehittäminen, jolla olisi vastaajien mukaan myös

selvästi positiivinen vaikutus erityisesti keskustan viihtyisyyteen. Noin kolmasosassa kaikista vastauksista kannatetaan joukkoliikenteen kehittämistä, joko raitiotien avulla tai ilman. Toiveita on myös esimerkiksi paikallisjunasta. Pyöräilyn edellytysten parantamista toivotaan noin neljäsosassa kaikista vastauksista, ja näissä vastauksissa korostetaan erityisesti keskustan alueen kehittämistä pyöräilyn näkökulmasta.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kyselyn vastaajiksi on saatu erityisesti 25–44-vuotiaita työssäkäyviä sekä opiskelijoita. Tätä voidaan pitää osaksi positiivisena, sillä muissa osallistumismenetelmissä ovat usein yliedustettuina erityisesti keski-ikäiset ja eläkeläiset (Ympäristöministeriö 2007, 33). Kyselyn ikäjakauman voidaan siis nähdä tasoittavan esimerkiksi yleisötilaisuuksien ikäjakaumaa. Kuitenkin erityisesti eläkeikäisten pieni osuus vastaajissa tulee ottaa huomioon tuloksia tarkastellessa, ja lisäksi alle 15-vuotiaiden vastaajien puuttuminen aineistosta tulee huomioida.

Vastaajia on saatu erityisesti Keskustan postinumeroalueelta ja sen reuna-alueilta, joissa myös asuu suurin osa Turun väestöstä. Tämä näkyy myös karttamerkintöjen keskittymisenä keskustan ympäristöön. Toisaalta keskustan alue voidaan kokea tärkeäksi myös muiden kuin siellä asuvien ihmisten toimesta, sillä siellä viettävät usein aikaa myös muualla kaupungissa asuvat ihmiset sekä ulkopaikkakuntalaiset.

Vastauksista monet liittyvät tällä hetkellä ajankohtaisiin ja esillä olleisiin aiheisiin, kuten Kauppatorin kehittämiseen ja Kakolan uuteen asuinalueeseen. Jos kysely olisi toteutettu jonain muuna ajankohtana, tulokset olisivat saattaneet olla hyvinkin erilaiset.

Seuraavaksi tarkastellaan tutkimuksen tuloksia Päiväsen ym. (2005, 48) määrittelemien sosiaalisten vaikutusten perusolottuvuuksien kautta.

8.1 Toiminnallisuus

Palvelutarjonnaltaan hyvänä alueena Turussa pidetään erityisesti keskustan aluetta. Etenkin Kauppatorin ympäristö ja ylipäätään ydinkeskustan palvelutarjonta saa kehuja usealta vastaajalta. Lisäksi Hämeenkadun ympäristö erottuu selvänä hyvän palvelutarjonnan alueena. Keskustan ulkopuolella palvelutarjontaa kehutaan myös Kupittaaan, Länsikeskuksen ja Skanssin alueilla.

Toisaalta koko Keskustan alueelle myös toivotaan paljon lisää palveluja, ja esimerkiksi Kauppatorin kehittäminen nousee yhdeksi tärkeimmäksi vastausten aiheeksi vastaajien vapaissa kehitysideoissa. Keskusta onkin vastausten perusteella tärkeä palvelujen keskus ja se halutaan myös pitää sellaisena.

Erityisesti Port Arthurin, Kakolan ja Sataman ympäristössä on puutteita palvelutarjonnassa: alueelta puuttuvat niin asukkaita palvelevat suuremmat päivittäistavarakaupat, kuin turisteja ja elävää kaupunkia houkuttelevat ravintola- ja kahvilapalvelut sekä kulttuuripalvelut. Alueelle suunnitteilla ja rakenteilla olevat Kakolan ja Linnakaupungin uudet asuinalueet tulevat todennäköisesti vielä lisäämään palvelujen tarvetta seudulla, mutta toisaalta lisääntyvä asukasmäärä myös luultavasti houkuttelee palveluja alueelle.

Palveluja toivotaan lisää myös Aurajoen toiselle puolelle Martin ja Korppolaismäen ympäristöön. Lisäksi erityisesti Ylioppilaskylän ja Kuuvuoren ympäristössä on vastaajien mukaan selkeitä puutteita palvelutarjonnassa. Opiskelijoiden suosimalta asuinalueelta puuttuvat esimerkiksi edullisemmat ja suuremmat päivittäistavarakaupat, mikä koetaan ongelmallisena.

Turkulaisille tärkeitä viher- ja virkistysalueita ovat erityisesti keskustassa ja sen ympäristössä sijaitsevat puistot (Urheilupuisto, Vartiovuori, Samppalinnan vuori, Puolalanmäki sekä Kupittaaupuisto) sekä Aurajoenranta erityisesti Koroisten alueella. Myös Ruissalon saari, Katariinan laakso sekä Luolavuoren ja Ilpoisten ympäristön metsäalueet ovat tärkeitä virkistysalueita useille vastaajista. Ylipäätään Turun viher- ja virkistysalueet halutaan pyhittää virkistykselle myös tulevaisuudessa ja säästää asuinrakentamiselta. Esimerkiksi Urheilupuisto ja Kupittaaupuisto tarjoavat monenlaisia mahdollisuuksia urheiluun ja liikunnan harrastamiseen, ja Aurajoenrannan ympäristö sekä Luolavuoren ja Ilpoisten alue koetaan loistaviksi lenkkeily-ympäristöiksi.

Tärkeiksi koetuissa viher- ja virkistysalueissa on kuitenkin vastaajien mukaan myös kehitettävää. Varsinkin Aurajoenranta kaipaa vastausten perusteella uudistuksia, erityisesti Koroisten alueella, jossa valaistuksessa on selviä puutteita. Uudistamisen kohteena oleva Kakolan alue vaatisi vastausten mukaan kehittämistä kaikille avoimena viher- ja virkistysalueena.

Liikenteen ja liikkumisen osalta vastausten perusteella keskustan alueella on paljon kehitettävää etenkin kevyen liikenteen osalta. Kävely ja pyöräily koetaan niin sujumattomaksi kuin turvattomaksikin lähes koko ydinkeskustan alueella. Sujuvana liikkumista keskustassa pidetään lähinnä Aurajoenrannan ympäristössä.

8.2 Koettu ympäristö ja elämyksellisyys

Aurajoenranta on tulosten perusteella turkulaisille tärkeä alue, jossa liikkuminen koetaan myös viihtyisäksi. Erityisesti Koroisten alue koetaan todella tärkeäksi ja arvokkaaksi paikaksi. Alue on merkittävä niin kulttuuriympäristönsä, luontonsa kuin maisemansa ansiosta. Toisaalta alue koetaan huonon valaistuksen takia osin myös turvattomaksi liikkua pimeään aikaan.

Muita elvyttäviä ja viihtyisiä ympäristöjä ovat turkulaisille tutkimuksen perusteella muun muassa keskustan puistot Urheilupuisto, Vartiovuori, Samppalinnan vuori, Puolalanmäki ja keskustan ulkopuolella erityisesti Kupittaaanpuisto, Katariinanlaakso, Luolavuoren alueen metsät sekä Ruissalo. Näissä ympäristöissä on mahdollista kokea luonnonympäristöä, ja lisäksi esimerkiksi keskustan puistot ja Ruissalo ovat merkittäviä myös kulttuuriympäristöjensä vuoksi.

Tärkeitä ja arvokkaita historiallisia kulttuuriympäristöjä löytyy puistojen lisäksi myös Kakolan alueelta, Tuomiokirkon ympäristöstä ja Vanhalta Suurtorilta sekä Port Arthurin alueelta. Kehittyvällä Kakolan alueella toivotaankin vaalittavan muun muassa kulttuuriympäristöön kuuluvia vanhoja vankilarakennuksia.

Viihtyisyyteen kaivataan parannusta muun muassa keskustan vilkasliikenteisillä ja meluisilla liikenneväylillä Puistokadulla, Koulukadulla, Ratapihankadulla sekä Aninkaistenkadulla. Myös Kauppatorin ympäristön kehittäminen viihtyisämmäksi olisi erittäin tärkeää vastausten perusteella.

8.3 Alueiden sosiaalinen luonne

Kyselyn tulosten mukaan Aurajoen ympäristö on turkulaisille viihtyisä liikkumispaikka, jota toivotaan myös edelleen kehitettävän. Esimerkiksi palvelujen osalta erityisesti alajuoksun suunnalle kaivattaisiin uudistuksia. Aurajoenranta halutaan etenkin Koroisten alueella säästää asuinrakentamiselta ja pitää kaikille avoimena viher- ja virkistysalueena.

Keskusta on vastausten perusteella turkulaisille tärkeä alue, ja sen kehittäminen niin liikkumisen, palvelujen kuin virkistyksenkin kannalta on keskeistä. Laaja palvelutarjonta kuuluu vahvasti keskustan imagoon: palvelutarjonnan koetaan olevan monen vastaajan

mukaan hyvä, mutta toisaalta keskustaan myös toivotaan runsaasti lisää palveluja. Keskustan puistot sekä jokiranta ovat tärkeä osa sen identiteettiä, sillä ne halutaan säilyttää myös tulevaisuudessa. Kauppatorin ympäristöä pidetään useiden vastausten perusteella nykyisellään epämiellyttävänä alueena. Kauppatori koetaan kuitenkin tärkeäksi osaksi kaupunkia, ja sen kehittäminen on vastausten perusteella välttämätöntä.

Tutkimuksen tulosten mukaan nykytilassa esimerkiksi Linnakaupungin ympäristö sekä Itäharjun teollisuusalue koetaan epämääräisinä alueina. Vastaajat pitivät kyseisiä alueita sopivina uuden asuinrakentamisen paikkoina, jolloin myös alueiden koettu imago ja identiteetti tulisivat todennäköisesti muuttumaan vahvasti.

Port Arthurin alueella on selkeä oma identiteettinsä, joka halutaan säilyttää. Alue koetaan vastaajien kesken ainutlaatuisena ympäristönä, joka halutaan pitää nykytilassa ja säästää uudelta rakentamiselta. Myös esimerkiksi Vanhan Suurtorin ja Tuomikirkon ympäristöllä on oma historiallinen imago, joka koetaan tärkeäksi säilyttää ja säästää uudelta asuinrakentamiselta.

9 LOPUKSI

Tutkimuksesta on saatu hyvää aineistoa Yleiskaavan 2029 sosiaalisten vaikutusten arviointiin, ja se täydentääkin hyvin arviointityötä. Tutkimuksella on saatu laajasti tietoa turkulaisten näkemyksistä erityisesti asumiseen, palveluihin, viher- ja virkistysalueisiin sekä liikkumiseen liittyen. Yleiskaavatyön lisäksi tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää myös laajemmin kaupungin kehittämisessä, esimerkiksi asemakaavatyössä.

Tutkimuksen avulla on löydetty selkeitä alueita, jonne turkulaiset olisivat valmiita sijoittamaan asuinrakentamista, ja toisaalta tunnistettu turkulaisille tärkeitä ja arvokkaita alueita, jotka halutaan säästää asuinrakentamiselta. Tulosten perusteella on saatua tietoa paikoista, joissa palvelutarjonnassa on selkeitä puutteita, sekä löydetty myös hyvän palvelutarjonnan alueita kaupungista. Tutkimuksen avulla on paikannettu turkulaisille tärkeitä viher- ja virkistysalueita, ja tunnistettu myös niiden kehityskohteita. Liikkumisen osalta on saatu hyödyllistä tietoa erityisesti kävelyn ja pyöräilyn olosuhteista.

Yleiskaavan valmisteluissa tulisi tutkia tarkemmin tulevan kaavan niin positiivisia kuin negatiivisiakin vaikutuksia tutkimuksessa esille tulleisiin tekijöihin. Yleiskaavan sosiaalisten vaikutusten arviointityössä tulisi tätä tutkimusta täydentää erityisesti alueiden sosiaalisen luonteen ulottuvuuden (muun muassa hyvinvoinnin jakautumisen ja eri väestöryhmien tunnistamisen) osalta. Toiminnallisuuden ulottuvuudesta elämänkaaren eri vaiheiden huomioimista tulisi tutkia tarkemmin. Koetun ympäristön ja elämyksellisyyden ulottuvuudesta tulisi painottaa vielä eri väestöryhmien näkemyksiä.

Tutkimustulosten painottuessa erityisesti Keskustan suuralueelle, yleiskaavatyössä olisi tärkeää selvittää vielä tarkemmin myös muiden alueiden asukkaiden näkemyksiä kaupungin kehittämisestä. Esimerkiksi suunnitteilla olevat suuraluekohtaiset yleisötilaisuudet ovat hyvä tilaisuus tähän. Yleisötilaisuuksilla voidaan myös tavoittaa helpommin vanhemmat ikäluokat, jotka ovat tämän tutkimuksen tuloksissa aliedustettuina.

LÄHTEET

Bamberg, J. 2013. Keskustan strateginen kehittäminen ja asukkaiden kokemuksellinen tieto. Näkökulmia tiedon tuotannon menetelmiin ja niiden tulkintaan. Viitattu 7.1.2016 http://www.tampere.fi/liitteet/k/6H01HmrwD/KSOYK_Harava_Bamberg.pdf.

Hirsjärvi S.; Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15., uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Häkli, J. 2002. Kansalaisosallistuminen ja kaupunkisuunnittelun tiedonpolitiikka. Teoksessa Bäcklund, P.; Häkli, J. & Schulman, H. (toim.) 2002. Osalliset ja osaajat. Kansalaiset kaupungin suunnittelussa. Helsinki: Gaudeamus Kirja, 110–124.

Kohl, J. & Sairinen, R. 2004. SVA:n laatu ja kehittäminen Suomessa. Teoksessa Sairinen, R. & Kohl, J. (toim.) 2004. Ihminen ja ympäristön muutos. Sosiaalisten vaikutusten arvioinnin teoriaa ja käytäntöjä. Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskuksen julkaisuja B 87. Espoo: Teknillinen korkeakoulu, 85–118.

Kyttä, M. & Kahila, M. 2006. PehmoGIS Elinympäristön koetun laadun kartoittajana. Espoo: Ota-media Oy. Saatavissa myös <https://aaltodoc.aalto.fi/bitstream/handle/123456789/862/isbn9789512288328.pdf?sequence=1>.

Kyttä, M. 2004. Ihmisystävällinen elinympäristö. Tutkimustietoa ja käytännön ideoita rakennetun ympäristön suunnittelua varten. Helsinki: Yleinen insinööri-toimisto YIT, Teknillinen korkeakoulu.

Maankäyttö- ja rakennusasetus 10.9.1999/895.

Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/132.

Maanmittauslaitos 2015. Paikkatiedot. Viitattu 31.12.2015 <http://www.maanmittauslaitos.fi/kartat/kartoitus/paikkatiedot>.

Niemenmaa, V. 2002. Asukasaktiivien ääni. Osallistuminen ja osallisuus Helsingin kestävän kehityksen prosessissa. Teoksessa Bäcklund, P.; Häkli, J. & Schulman, H. (toim.) 2002. Osalliset ja osaajat. Kansalaiset kaupungin suunnittelussa. Helsinki: Gaudeamus Kirja, 200–217.

Päivänen, J.; Kohl, J.; Manninen, R.; Sairinen, R. & Kyttä, M. 2005. Sosiaalisten vaikutusten arviointi kaavoituksessa: avauksia sisältöön ja menetelmiin. Helsinki: Edita Prima Oy. Saatavissa myös https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/40595/SY_766.pdf?sequence=1.

Pöyry 2012. Turun kaupunkiseudun rakennemalli 2035. Viitattu 7.1.2016 http://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files//rakennemalli_2035_kartta.pdf.

Sanastokeskus TSK 2014. Geoinformatiikan sanasto. 3. laitos. Helsinki: Sanastokeskus TSK ry. Saatavissa myös <http://www.tsk.fi/tiedostot/pdf/GeoinformatiikanSanasto>.

Staffans, A. & Väyrynen, E. (toim.) 2009. Oppiva kaupunkisuunnittelu. Teknillinen korkeakoulu, arkkitehtuurin laitoksen julkaisuja 2009/98. Espoo: Painotalo Casper Oy. Saatavissa myös http://opus.tkk.fi/dokumentit/Tulokset_dokumentit/OPUS-kirja_web.pdf.

Staffans, A. 2004. Vaikuttavat asukkaat. Vuorovaikutus ja paikallinen tieto kaupunkisuunnittelun haasteina. Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskuksen julkaisuja A 29. Helsinki: Yliopistopaino Oy.

Suomen Kuntaliitto 2016. Rakennemalli. Viitattu 27.5.2016 <http://www.kunnat.net/fi/palvelualueet/kaupunkiseudut/suunnitteluvalineita-yhteistyohon/rakennemalli/Sivut/default.aspx>.

Tilastokeskus 2014. Postinumeroalueittainen avoin tieto 2014. Viitattu 1.4.2016 <https://www.stat.fi/tup/paavo/index.html>.

Turun kaupunki 2013a. Turun kaupungin tilastollinen vuosikirja. Viitattu 14.5.2016 https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files//tilastollinen_vuosikirja_2013.pdf.

Turun kaupunki 2013b. Yleiskaava 2035. Lähtökohdat ja tavoitteet. Viitattu 8.1.2016 http://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/turku_yleiskaava_2029_lahtokohdat_ja_tavoitteet.pdf.

Turun kaupunki 2014a. Rakenna Turku -asukaskyselyn tuloksia. Viitattu 4.1.2016 https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files//asukaskyselyn_tuloksia.pdf.

Turun kaupunki 2014b. Yleiskaava 2029: Osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Viitattu 31.12.2015 http://ympto.turku.fi/ympakaavi/sivut/Kaavoitus/sivut/Asemakaavoitus/sivut/kuvien_naytto.php3?Dia-rio=845&kuvan_nimi=OAS_pdf&kuvan_tyyppi=OAS_tyyppi&taulukon_nimi=oas_pdf&tunniste=Tunniste.

Turun kaupunki 2014c. Yrityskysely – Tulokset. Viitattu 4.1.2016 <https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files//yrityskyselyraportti.pdf>.

Turun kaupunki 2015a. Ajantasayleiskaava. Viitattu 8.1.2016 <http://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files//ajantasayleiskaava.pdf>.

Turun kaupunki 2015b. Tapaa tulevaisuuden Turku -paneelikeskustelu. Muistio. Viitattu 4.1.2016 https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files//tapaa_tulevaisuuden_turku_13.8.2015_muistio.pdf.

Turun kaupunki 2015c. Tilastotietoja Turusta 2015. Viitattu 1.4.2016 https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/tilastotietoja_turusta_2015.pdf.

Turun kaupunki 2015d. Yleiskaava 2029 – Kehityskuvavaihtoehdot. Viitattu 14.5.2016 https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files//liite_1_kehityskuvavaihtoehdot.pdf.

Turun kaupunki 2015e. Yleiskaava 2029 kehityskuvan valinta. Kaupunginhallitus 23.11.2015 – Pöytäkirja. Viitattu 8.1.2016 <http://ah.turku.fi/kh/2015/1123029x/3310587.htm>.

Turun kaupunki 2015f. Yleiskaava 2029. Viitattu 30.12.2015 <http://www.turku.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaupunkisuunnittelu/kaavoitus/yleiskaava-2029>.

Turun kaupunki 2015g. Yleiskaava 2029: Kehityskuvavaihtoehtojen vaikutusten arviointi. Viitattu 4.1.2016 https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files//kehityskuvien_vaikutusten_arviointi_raportti.pdf.

Turun kaupunki 2016a. Kaavoituskatsaus 2016. Saatavissa myös https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/kaavoituskatsaus_2016_0.pdf.

Turun kaupunki 2016b. Kaupunkisuunnittelu. Viitattu 8.1.2016 <http://www.turku.fi/organisaatio/toimialat/ymparistotoimiala/kaupunkisuunnittelun-tulosalue>.

Turun kaupunki 2016c. Tilastotietoja Turusta 2016. Viitattu 14.5.2016 <http://www.turku.fi/turkutieto/tilastot/tilastotietoja-turusta-2016>.

Turun kaupunki 2016d. Väestökatsaus 1/2016. Viitattu 1.4.2016 <https://www.turku.fi/tilastot/vaestokatsaus>.

Valli, R. & Aaltola, J. (toim.) 2015. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. 4. uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Vehkalahti, K. 2014. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Oy Finn Lectura Ab.

Ympäristöministeriö 2007. Osallistuminen yleis- ja asemakaavoituksessa. Helsinki: Edita Prima Oy. Saatavissa myös https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/41516/OH1_2007_Osallistuminen_yleis-_ja_asekaavoituksessa.pdf?sequence=1.

Ympäristöministeriö 2013a. Elinympäristö ja kaavoitus. Viitattu 14.5.2016 http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Elinymparisto_ja_kaavoitus_

Ympäristöministeriö 2013b. Maankäyttö- ja rakennuslaki. Viitattu 29.5.2016 http://www.ym.fi/fi-fi/maankaytto_ja_rakentaminen/lainsaadanto_ja_ohjeet/maankaytto_ja_rakennuslaki.

Ympäristöministeriö 2015. Maankäytön suunnittelun ohjaus – tavoitteena hyvinvoiva elinympäristö. Viitattu 14.5.2016 http://www.ym.fi/fi-fi/maankaytto_ja_rakentaminen/maankayton_suunnittelun_ohjaus.

Ympäristöministeriö 2016a. Maankäytön suunnittelujärjestelmä. Viitattu 22.2.2016 http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Elinymparisto_ja_kaavoitus/Maankayton_suunnittelujarjestelma.

Ympäristöministeriö 2016b. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden uudistaminen. Viitattu 22.2.2016 <http://www.ym.fi/vat-uudistus>.

Kyselyn rakenne

TULEVAISUUDEN TURKU 2029

Tervetuloa vastaamaan Tulevaisuuden Turku 2029 -kyselyyn!

Miten sinä näet, että kaupunkia tulisi kehittää? Mitkä virkistysalueet ovat sinulle tärkeitä? Millaisiin paikkoihin voisi mielestäsi tulla lisää asuinrakentamista? Entä kaipaatko lisää palveluja lähiympäristösi? Asukkaana sinulla on parhaimmat tiedot, miten lähiympäristösi toimii ja miten arkesi muodostuu kaupungissa. Kerro ajatuksistasi osallistumalla kyselyyn, ja olet näin mukana valmistelemassa tulevaisuuden Turku!

Turussa laaditaan uutta yleiskaavaa, jonka tavoitevuosi on 2029. Yleiskaavalla ohjataan yleispiirteisesti kaupunkiympäristön ja liikennejärjestelmien kehittämistä ja sijoittumista. Tavoitteena on toimiva, taloudellinen ja eheä yhdyskuntarakenne. Keväällä 2014 toteutettiin Rakenna Turku -kysely, jonka avulla hahmotettiin asukkaiden näkemyksiä mm. vetovoimaisista asuinalueista sekä suuremmista linjoista, minne uutta rakentamista tulisi ohjata.

Tämä kysely liittyy yleiskaavan luonnosvaiheeseen. Kyselyllä kerätään aikaisempaa kyselyä konkreettisempaa tietoa asukkaiden näkökulmasta kaupungin kehittämiseen liittyen. Saatuja vastauksia hyödynnetään yleiskaavaluonnoksen laatimisen apuna. Kyselyn tulokset tullaan julkaisemaan Yleiskaavan 2029 nettisivuilla sekä esittelemään suuralueittain yleisötilaisuuksissa kevään/kesän 2016 aikana.

Vastausohjeet:

Pääosa kyselyn kysymyksistä on karttapohjaisia eli vastaukset osoitetaan kartalle piirtämällä. Karttavastauksia voi täydentää sanallisesti. Kaikkiin kysymyksiin ei ole pakko vastata. Sivulta toiselle pääset alareunan nuolipainikkeiden avulla.

Huom! Mobiililaitteita käytettäessä kartta tulee näkyviin vasta valittuasi jonkin vastauspainikkeen. Kartan saa esille vastaussivuilla myös vasemman yläreunan nuolipainikkeesta.

Kyselyyn voit vastata 15.3.2016 asti.

Kyselyn toteuttaa Turun kaupungin ympäristötoimiala. Lisätietoja kyselystä ja yleiskaavatyöstä: Andrei Panschin, andrei.panschin@turku.fi

Lisätietoa Yleiskaavasta 2029 löydät osoitteesta: www.turku.fi/yleiskaava2029

1/7 Taustatiedot

Syntymävuotesi (muodossa vvvv, esim. 1971): _____

Sukupuolesi:

- Nainen
- Mies
- Muu

Oletko tällä hetkellä päätoimisesti:

- Ansiotyössä
- Eläkkeellä

- Kotiäiti tai -isä tai vanhempainvapaalla
- Koululainen tai opiskelija
- Työtön
- Yrittäjä
- Muu, mikä? _____

Asuintilanteesi:

- Yksin asuva
- Pariskunta
- Yhden vanhemman lapsiperhe
- Kahden vanhemman lapsiperhe
- Yhteisö
- Muu, mikä? _____

Postinumerosi: _____

2/7 Asuminen

Turussa varaudutaan 20 000 uuteen asukkaaseen vuoteen 2029 mennessä, minkä vuoksi kaupunkiin tarvitaan uusia asuntoja. Kaupungin kasvua on päätetty suunnata pääasiassa keskustaan ja joukkoliikenteen pääreittien varsille. Kyseinen alue on osoitettu suurpiirteisesti kartalla kirkaampana.

Rakenna Turku -kyselyn vastaajista suuri osa suosi rakentamista keskustaan, sen reunavyöhykkeelle sekä esikaupunkialueelle. Vastaajista enemmistö sallisi nykyistä korkeamman rakentamisen ja koki keskusta-asumisen houkuttelevaksi.

Seuraavaksi voit merkitä kartalle paikkoja, jonne lähiympäristössäsi voisi mielestäsi rakentaa sekä kohteita, jonne et toivoisi lisää rakentamista.

Merkitse kohteita ensisijaisesti kartalla kirkaammin näkyvältä alueelta. Voit merkitä kartalle niin monta kohdetta kuin haluat. Voit tehdä merkinnät pisteinä tai alueina.

- Paikka tai alue asuinrakentamiselle (*pistemerkinä/aluemerkintä*)
  - Mihin paikkaan tai alueeseen merkintäsi viittaa? Miksi juuri tämä paikka sopisi asuinrakentamiselle? Kerro lisää: _____
- Paikka tai alue, jonne EI saa kohdistaa asuinrakentamista (*pistemerkinä/aluemerkintä*)
  - Mihin paikkaan tai alueeseen merkintäsi viittaa? Miksi tänne ei saisi rakentaa? Kerro lisää: _____

3/7 Palvelut

Rakenna Turku -kyselyn vastaajat arvostivat palveluiden läheisyyttä ja asuinalueiden monipuolista rakennetta.

Merkitse kartalle, missä palvelutarjonta on hyvä ja missä sitä tulisi kehittää.

Voit merkitä kartalle niin monta kohdetta kuin haluat. Voit tehdä merkinnät pisteinä tai alueina.

- Paikka tai alue, jossa on hyvä palvelutarjonta (*pistemerkinä/aluemerkintä*)
  - Mihin paikkaan tai alueeseen merkintäsi viittaa? Mikä palvelutarjonnassa on täällä erityisen hyvää? Kerro lisää: _____

- Paikka tai alue, jonne tarvittaisiin lisää palveluja (*pistemerkinä/aluemerkintä*)
  - Mitä palveluja täällä tarvittaisiin?
    - Liikuntapalveluja (esim. palloiluhalli, luistelukenttä, kuntorata)
    - Kulttuuripalveluja (esim. kirjasto, museo, teatteri)
    - Terveyspalveluja (esim. terveysasema, hammashoitola, neuvola)
    - Sosiaalipalveluja (esim. palvelu- ja tukiasuminen)
    - Lasten päivähoitopalveluja
    - Koulutuspalveluja (esim. peruskoulu, lukio)
    - Harrastuspalveluja (esim. työväenopisto, nuorisotila)
    - Kaupan palveluja (esim. ruokakauppa, kioski, apteekki)
    - Postipalveluja
    - Pankkipalveluja
    - Ravintola- tai kahvilapalveluja
    - Majoituspalveluja
    - Muuta, mitä? _____
  - Mihin paikkaan tai alueeseen merkintäsi viittaa? Miksi täällä tarvittaisiin lisää palveluja? Miten palvelutarjontaa tulisi parantaa? Kerro lisää: _____

4/7 Viher- ja virkistysalueet

Rakenna Turku -kyselyyn vastaajista enemmistö suosisi tiivistä rakentamista ja laajoja virkistysalueita väljän rakentamisen ja pienien virkistysalueiden sijaan.

Merkitse kartalle viher- ja virkistysalueet, joiden kehittämistä sinulla on mielipide.

Voit merkitä kartalle niin monta kohdetta kuin haluat. Voit tehdä merkinnät pisteinä tai alueina.

- Viher- tai virkistysalue, joka on tärkeä ja jonka haluaisin säilyttää nykytilassa (*pistemerkinä/aluemerkintä*)
  - Mihin alueeseen merkintäsi viittaa? Miksi tämä viher- tai virkistysalue on tärkeä? Mikä täällä on erityisen hienoa? Kerro lisää: _____
- Viher- tai virkistysalue, joka on tärkeä, mutta jota pitäisi kehittää (*pistemerkinä/aluemerkintä*)
  - Miksi tätä viher- tai virkistysaluetta tulisi kehittää?
    - Alueen hoitotaso on riittämätön
    - Alue on roskaantunut
    - Alue on meluisa
    - Alueelle tarvittaisiin istutuksia
    - Alue on pelottava tai vaarallinen
    - Alueen valaistus on riittämätön
    - Alue on vaikeasti saavutettava
    - Alue on vaikeakulkuinen (esim. lastenvaunuille, vanhuksille)
    - Reitistö on riittämätön
    - Kalusteet ja rakenteet ovat huonokuntoisia (esim. penkit, kaiteet, portaat)
    - Muu syy, mikä? _____
  - Mihin alueeseen merkintäsi viittaa? Miksi tämä viher- tai virkistysalue on tärkeä? Miten aluetta tulisi kehittää? Kerro lisää: _____
- Viher- tai virkistysalue, jonka paikalle voisi tarvittaessa rakentaa, esim. huonokuntoinen alue, joutomaa (*pistemerkinä/aluemerkintä*)
  - Mihin alueeseen merkintäsi viittaa? Miksi tämä viher- tai virkistysalue voitaisiin ottaa rakentamisen käyttöön? Kerro lisää: _____

5/7 Liikkuminen

Rakenna Turku -kyselyn vastaajat kokivat joukkoliikenteen kehittämisen tärkeäksi. Vastaajien mukaan jalankulun ja pyöräilyn mahdollisuuksien parantaminen erityisesti keskustassa edistäisi parhaiten kestävästä liikkumista.

Seuraavaksi voit merkitä kartalle liikkumisen sujuvuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen liittyviä reittejä. Voit merkitä kartalle niin monta kohdetta kuin haluat.

Saat halutessasi nykyiset pyöräilyn pääreitit ja nykyiset joukkoliikenteen reitit näkyviin kartalle oikean yläreunan valikosta.

- Liikkumisen tulisi olla sujuvampaa
  - Minkä liikkumismuodon sujuvuutta tulisi parantaa?
    - Jalankulku
    - Pyöräily
    - Joukkoliikenne
    - Autoliikenne
  - Mihin paikkaan merkintäsi viittaa? Miksi liikkuminen EI ole täällä sujuvaa? Miten sujuvuutta voitaisiin mielestäsi parantaa? Kerro lisää: _____

- Liikkuminen on sujuvaa
  - Millä liikkumismuodolla liikkuminen on sujuvaa?
    - Jalankulku
    - Pyöräily
    - Joukkoliikenne
    - Autoliikenne
  - Mihin paikkaan merkintäsi viittaa? Mikä täällä sujuu mielestäsi erityisen hyvin? Kerro lisää: _____

- Liikenteellisesti turvatonta
  - Millä liikkumismuodolla täällä on turvatonta liikkuu?
    - Jalankulku
    - Pyöräily
    - Joukkoliikenne
    - Autoliikenne
  - Mihin paikkaan merkintäsi viittaa? Miksi täällä on turvatonta? Miten turvallisuutta voitaisiin mielestäsi parantaa? Kerro lisää: _____

- Liikenteellisesti turvallista
  - Millä liikkumismuodolla täällä on turvallista liikkuu?
    - Jalankulku
    - Pyöräily
    - Joukkoliikenne
    - Autoliikenne
  - Mihin paikkaan merkintäsi viittaa? Miksi liikkuminen on mielestäsi täällä turvallista? Kerro lisää: _____

- Liikkumisen viihtyisyyttä pitäisi parantaa
  - Millä liikkumismuodolla liikkumisen pitäisi olla viihtyisämpää?
    - Jalankulku
    - Pyöräily
    - Joukkoliikenne
    - Autoliikenne

- Mihin paikkaan merkintäsi viittaa? Miksi täällä EI ole viihtyisää? Miten viihtyisyyttä voitaisiin mielestäsi parantaa? Kerro lisää: _____
- Liikkuminen on viihtyisää
  - Millä liikkumismuodolla täällä on viihtyisää liikkua?
    - Jalankulku
    - Pyöräily
    - Joukkoliikenne
    - Autoliikenne
  - Mihin paikkaan merkintäsi viittaa? Miksi liikkuminen on täällä viihtyisää? Kerro lisää: _____

6/7 Vapaa sana

Onko sinulla jokin muu kehitysidea, jonka haluaisit vielä kertoa? Merkitse ajatuksesi kartalle.

- Muu kehitysidea (*pistemerkintä/aluemerkintä*)
  - Kerro lisää: _____

Voit halutessasi kirjoittaa vielä omin sanoin kyselyyn ja kaupungin kehittämiseen liittyvistä ajatuksistasi. _____

7/7 Kiitos vastauksistasi!

Vastauksesi on tallennettu. Voit tarvittaessa palata vielä muokkaamaan vastauksiasi alareunan nuolinäppäimien avulla.

Millä laitteella vastasit kyselyyn? Tietoa tarvitaan, jotta kyselyitä voidaan kehittää jatkossa vastaamaan entistä paremmin kuntalaisten tarpeisiin.

- Tietokoneella
- Matkapuhelimella
- Tabletilla
- Muulla, millä? _____

Jos haluat saada sähköpostitse tietoa yleiskaavaan liittyvistä ajankohtaisista asioista kuten erilaisista tilaisuuksista, voit liittyä Yleiskaava 2029 -tiedotussähköpostilistalle kirjoittamalla tähän sähköpostiosoitteesi. Listaa käytetään ainoastaan Turun kaupungin yleiskaavoitusta koskevien tiedotteiden lähettämiseen. Yhteystietojasi ei voida yhdistää muihin antamiisi vastauksiin.

Sähköpostiosoitteesi: _____

Kyselyn ulkonäkö

Tulevaisuuden Turku 2029

Tervetuloa vastaamaan Tulevaisuuden Turku 2029 -kyselyyn!

Miten sinä näet, että kaupunkia tulisi kehittää? Mitkä virkistysalueet ovat sinulle tärkeitä? Millaisiin paikkoihin voisi mielestäsi tulla lisää asuinrakentamista? Entä kaipaatko lisää palveluja lähiympäristösi? Asukkaana sinulla on parhaat tiedot, miten lähiympäristösi toimii ja miten arkesi muodostuu kaupungissa. Kerro ajatuksistasi osallistumalla kyselyyn, ja olet näin mukana valmistelemissa tulevaisuuden Turku!

Turussa laaditaan uutta yleiskaavaa, jonka tavoitevuosi on 2029. Yleiskaavalla ohjataan yleispiirteisesti kaupunkiympäristön ja liikennejärjestelmien kehittämistä ja sijoittumista. Tavoitteena on toimiva, taloudellinen ja ehea yhdyskuntarakenne.

Keväällä 2014 toteutettiin Rakenna Turku -kysely, jonka avulla hahmotettiin asukkaiden näkemyksiä mm. vetoimaisista asuinalueista sekä suuremmista linjoista, minne uutta rakentamista tulisi ohjata.

Tämä kysely liittyy yleiskaavan luonnosvaiheeseen. Kyselyllä kerätään aikaisempaa kyselyä konkreettisempaa tietoa asukkaiden näkökulmasta kaupungin kehittämiseen liittyen. Saatuja vastauksia hyödynnetään yleiskaavaluonnoksen laatimisen apuna. Kyselyn tulokset tullaan julkaisemaan Yleiskaavan 2029 nettisivuilla sekä esittelemään suuralueittain yleisötilaisuuksissa kevään/kesän 2016 aikana.

Vastausohjeet:

Pääosa kyselyn kysymyksistä on karttopohjaisia eli vastaukset osoitetaan kartalle piirtämällä. Karttavastauksia voi täydentää sanallisesti. Kaikkiin kysymyksiin ei ole pakko vastata. Sivulta toiselle pääset alareunan nuolipainikkeiden avulla.

Huom! Mobiililaitteita käytettäessä kartta tulee näkyviin vasta valittuasi jonkin vastauspainikkeen. Kartan saa esille vastaussivulla myös vasemman yläreunan nuoli-painikkeesta.

Kyselyyn voit vastata 15.3.2016 asti.

Kyselyn toteuttaa Turun kaupungin ympäristötoimiala. Lisätietoja kyselystä ja yleiskaavatyöstä: Andrei Panschin, andrei.panschin@turku.fi

Lisätietoa Yleiskaavasta 2029 löydät osoitteesta: www.turku.fi/yleiskaava2029

Kuva: Samuli Saarinen

Kuva 52. Kyselyn aloitussivu.

1/7 Taustatiedot

Syntymävuotesi (muodossa vvvv, esim. 1971)

Sukupuolesi

Nainen
 Mies
 Muu

Oletko tällä hetkellä päätoimisesti

Ansiotyössä
 Eläkkeellä
 Kotiäiti tai -isä tai vanhempainvapaalla
 Opiskelija tai koululainen
 Työtön
 Yrittäjä
 Muu,
 mikä?

Asuintilanteesi

Yksin asuva
 Paris kunta
 Yhden vanhemman lapsiperhe
 Kahden vanhemman lapsiperhe
 Yhteisö
 Muu,
 mikä?

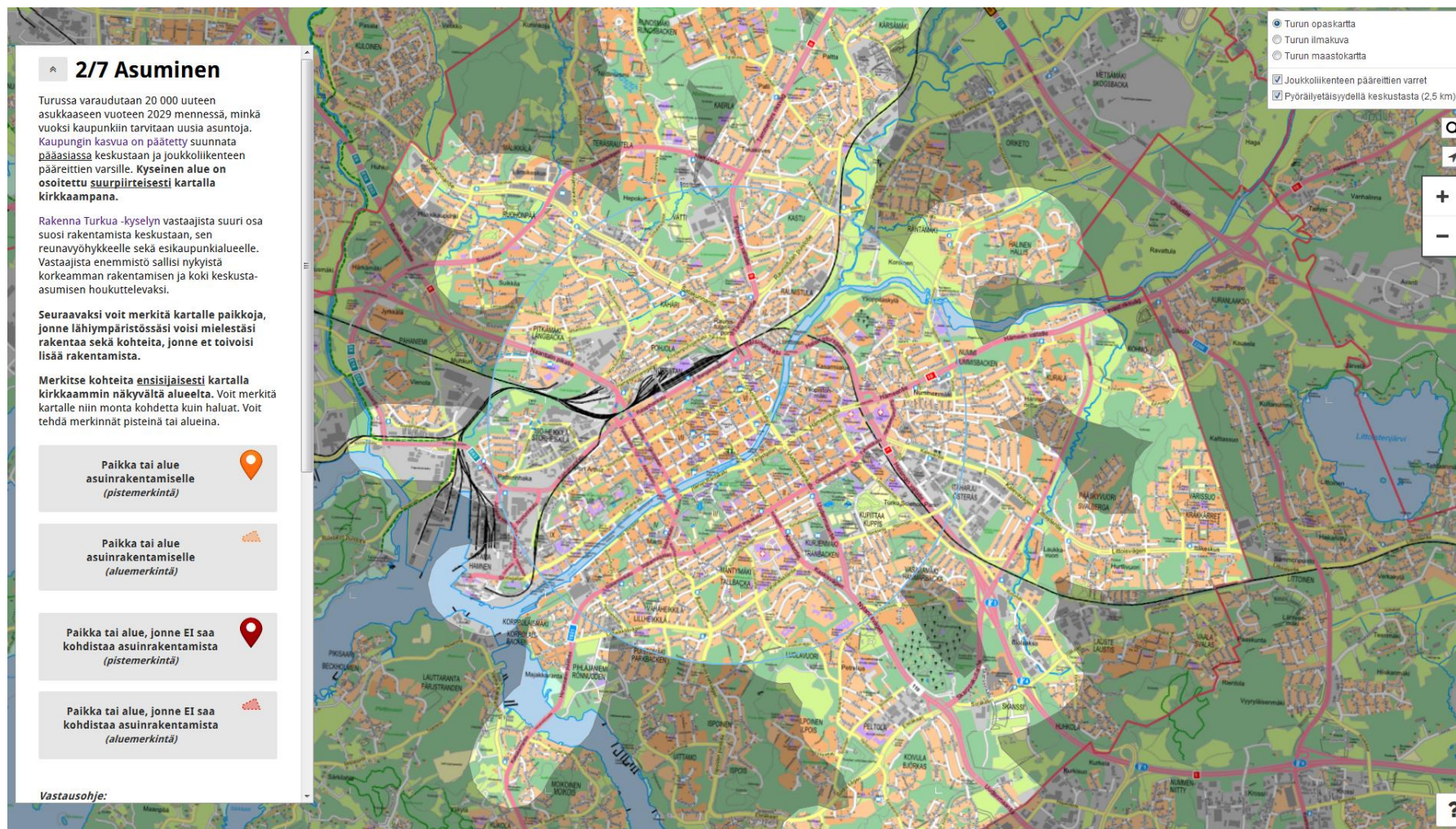
Postinumerosi

Turun opaskartta
 Turun ilmakuva
 Turun maastokartta

KORPPOLAISMÄKI

Kuva 53. Taustatietoihin liittyvät kysymykset.

Kuva 54. Asumiseen liittyvät kysymykset.

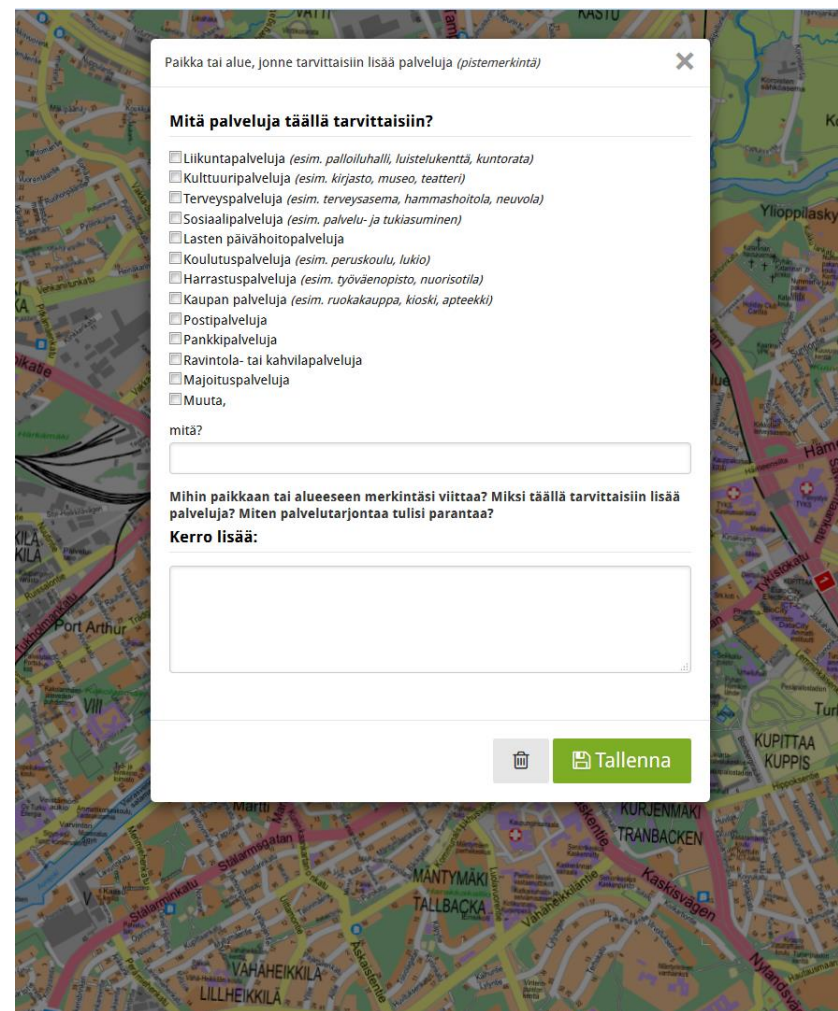

Kuva 55. Palveluihin liittyvät kysymykset.

Kuva 57. Pistemerkinnän tekeminen.

Kuva 56. Lisätietojen antaminen karttamerkintään.

Kuva 58. Viher- ja virkistysalueisiin liittyvät kysymykset.

Kuva 59. Liikkumiseen liittyvät kysymykset.

Kuva 60. Muut kehitysiedat ja kommentit.

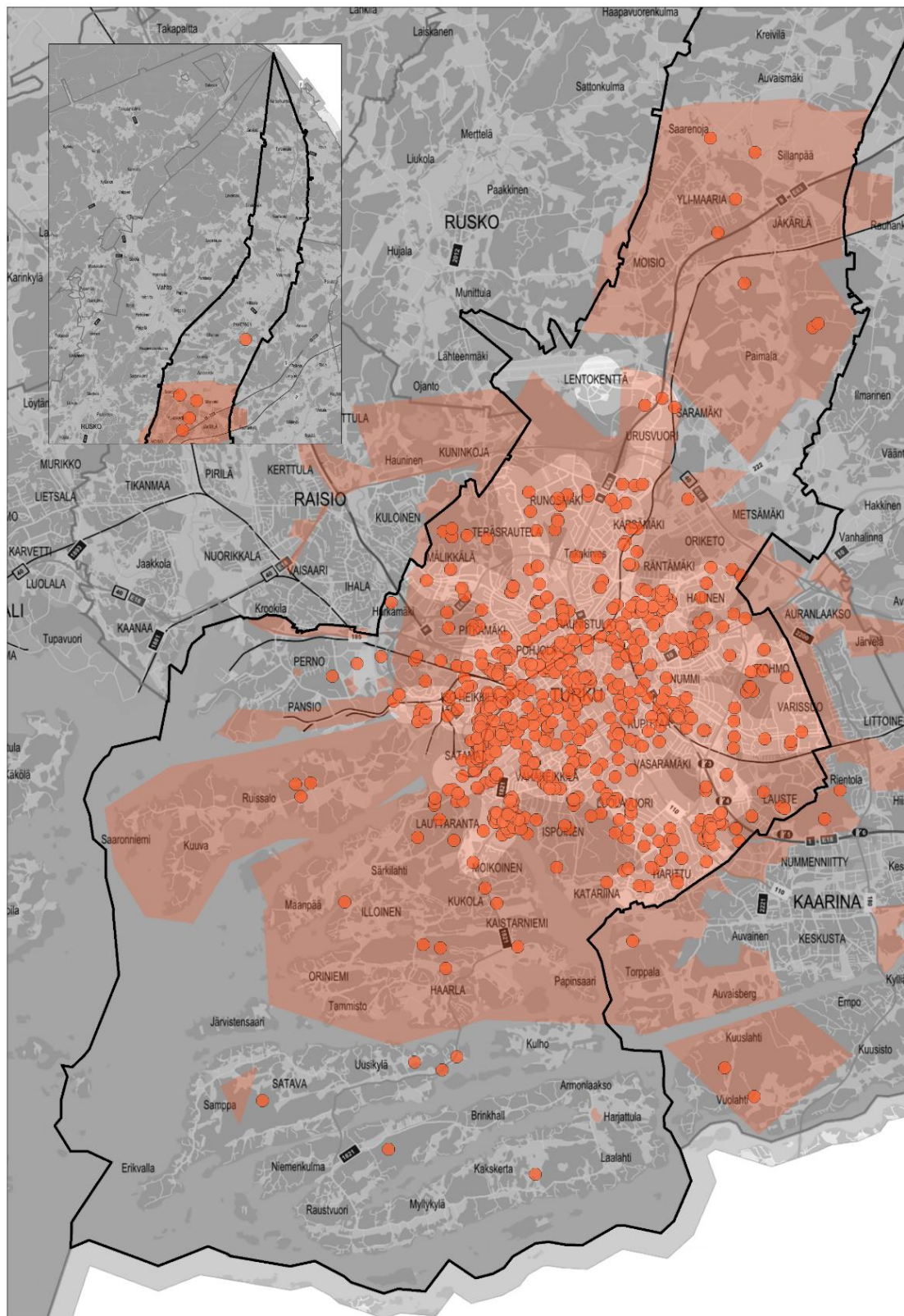

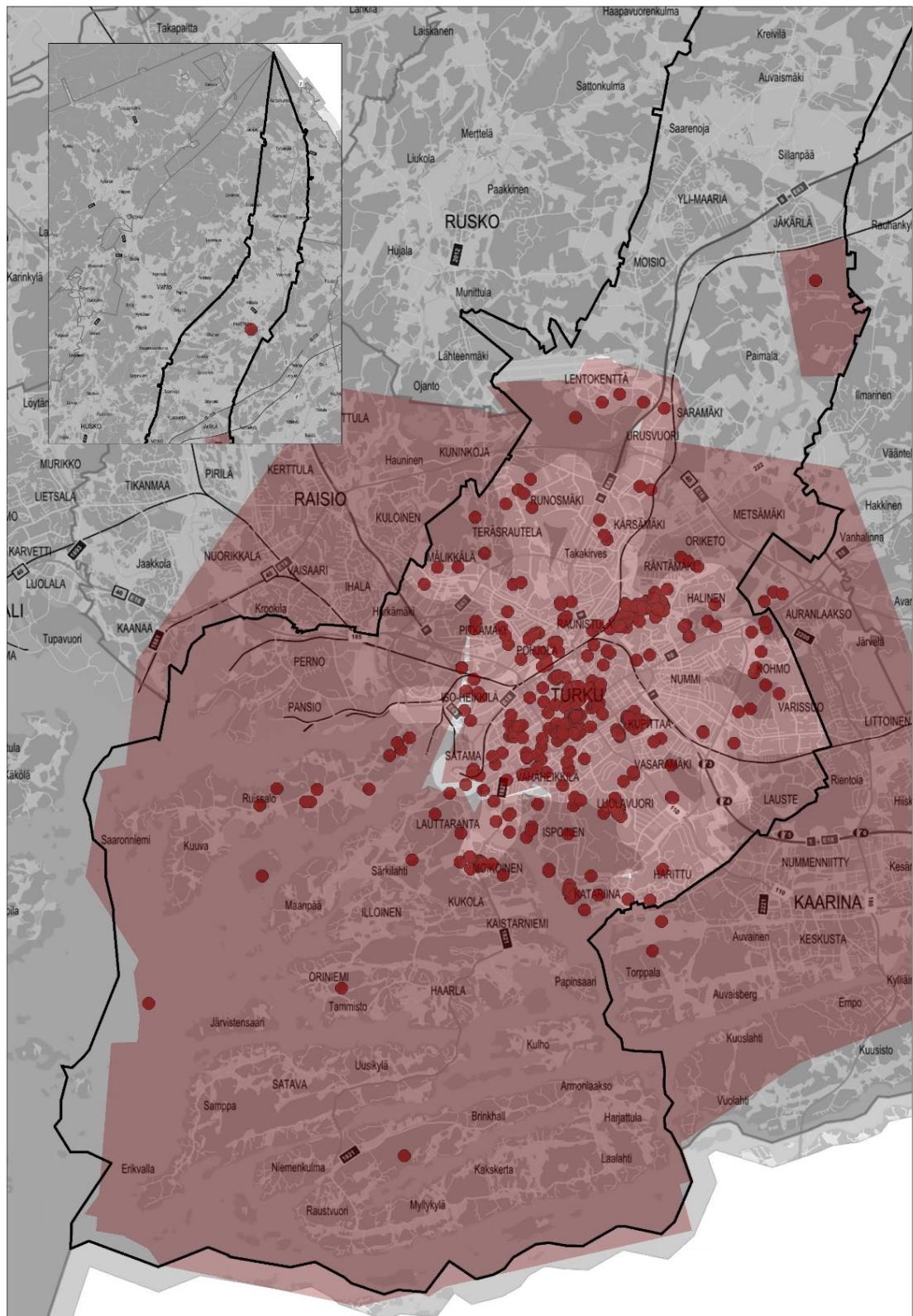
Kuva 61. Kyselyn kiitossivu.

Karttakuvat kaikista karttamerkinnoistä

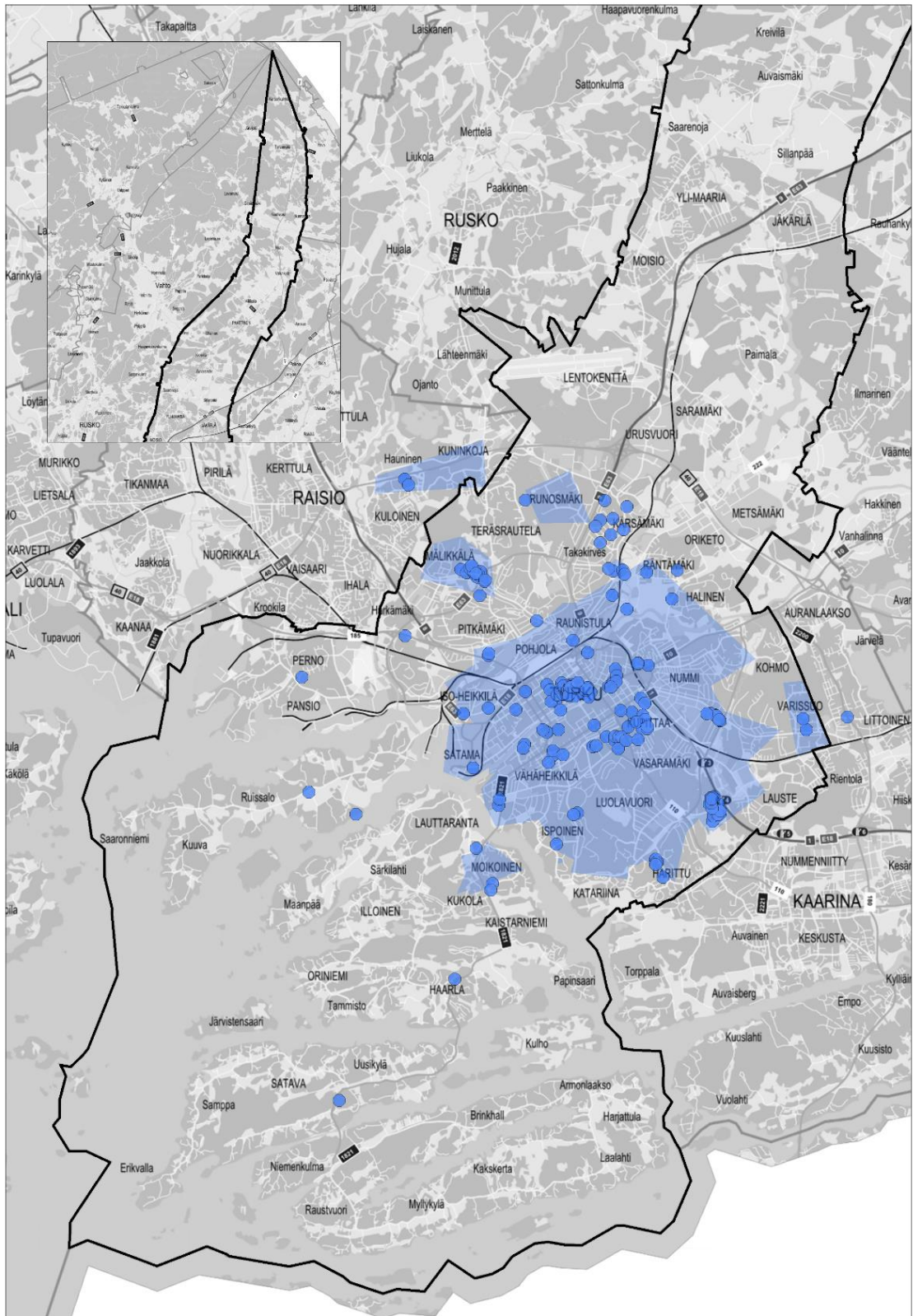

Kuva 62. Kaikki vastaajien merkitsemät paikat ja alueet asuinrakentamiselle.

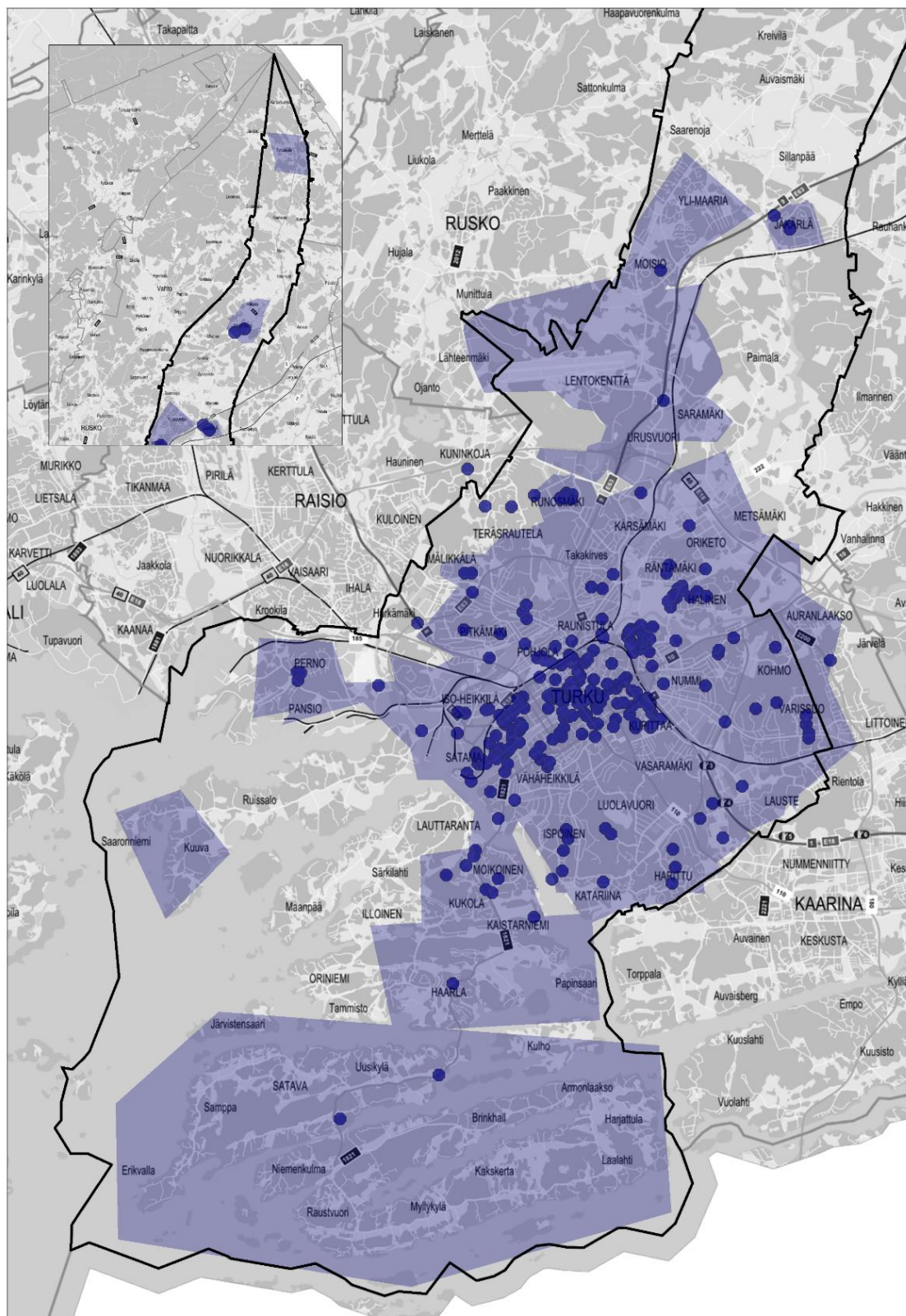
Kuva 63. Kaikki vastaajien merkitsemät paikat ja alueet, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.

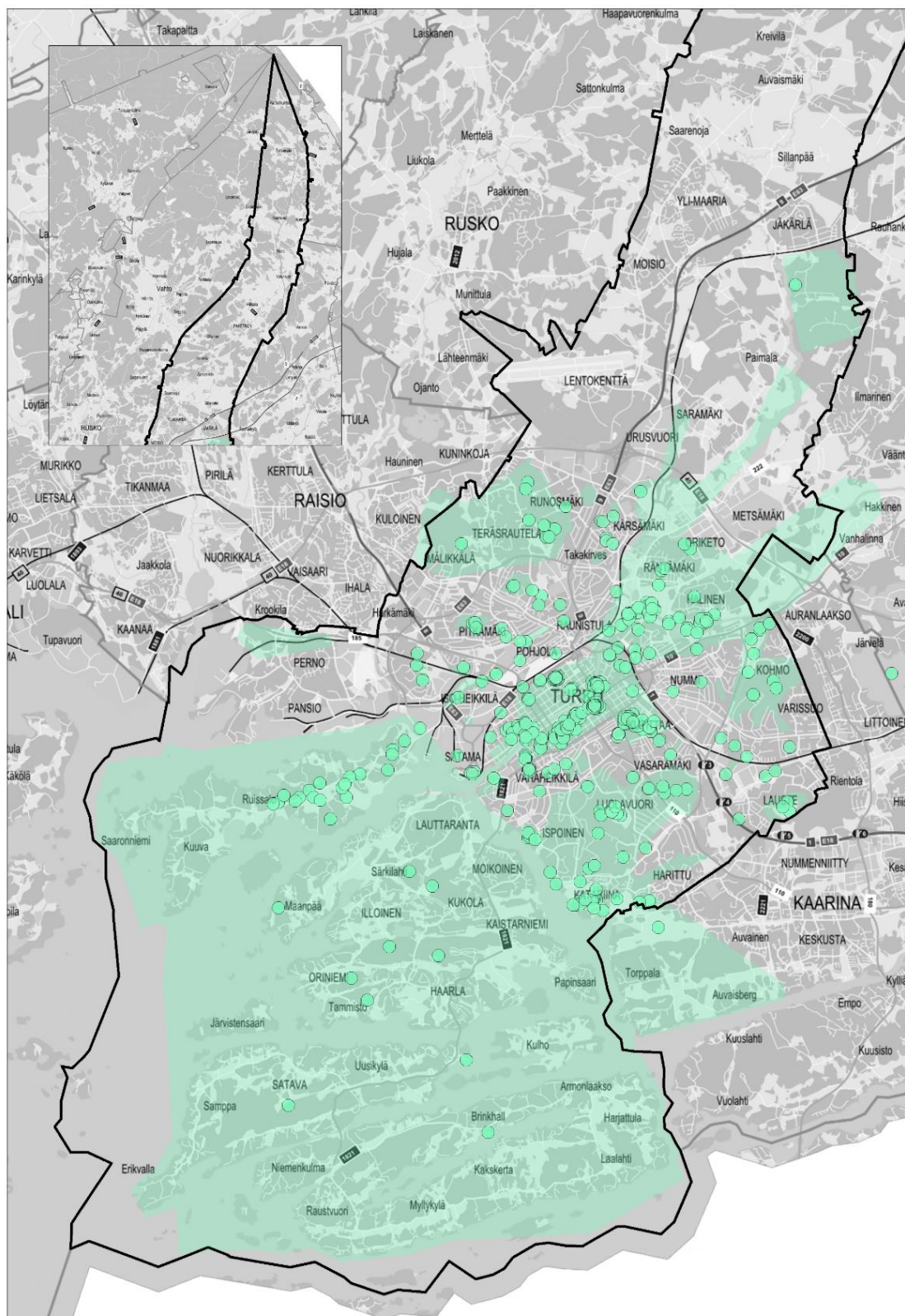

Kuva 64. Kaikki vastaajien merkitsemät paikat ja alueet, joissa on hyvä palvelutarjonta.

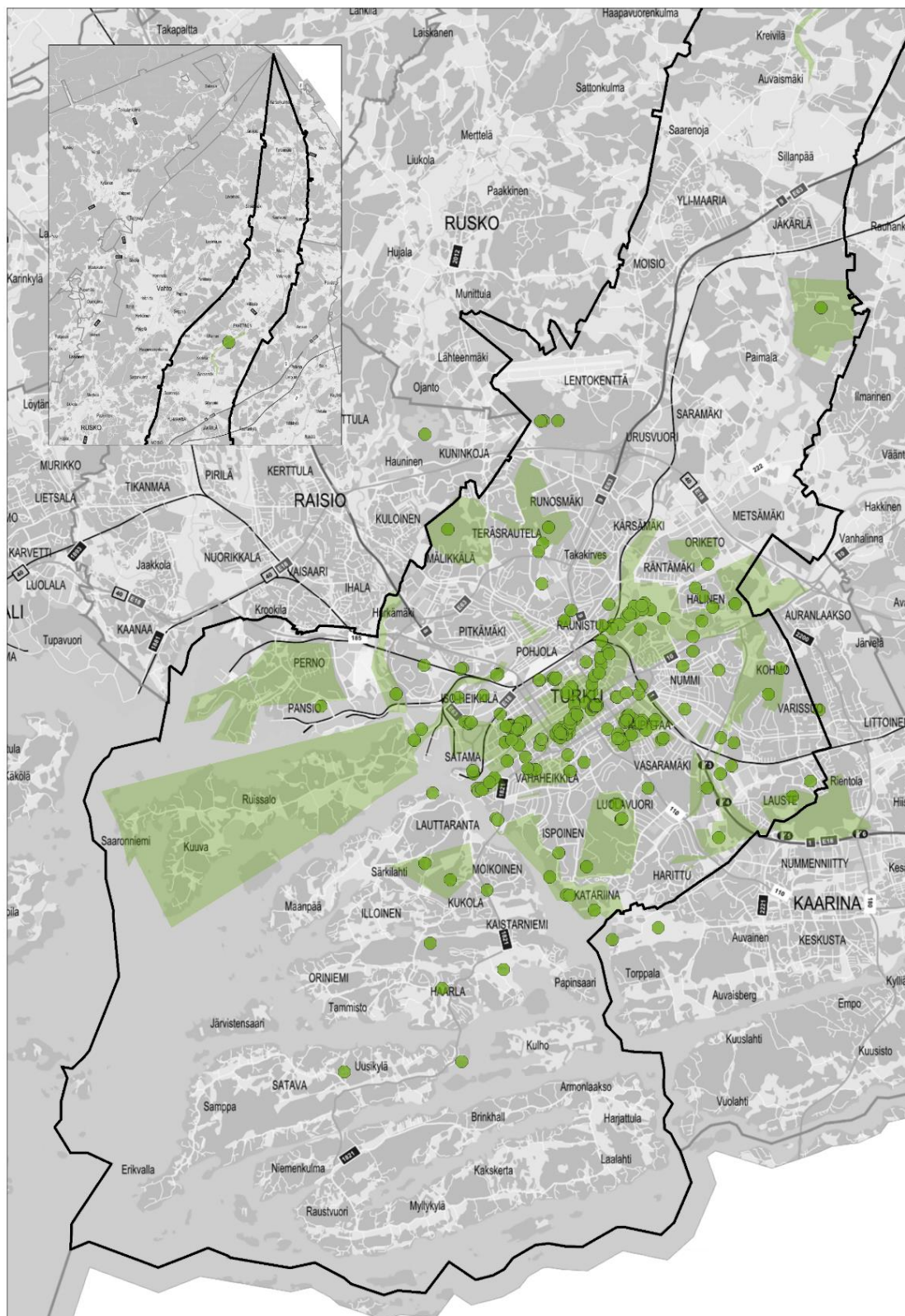

Kuva 65. Kaikki vastaajien merkitsemät paikat tai alueet, jonne tarvittaisiin lisää palveluja.

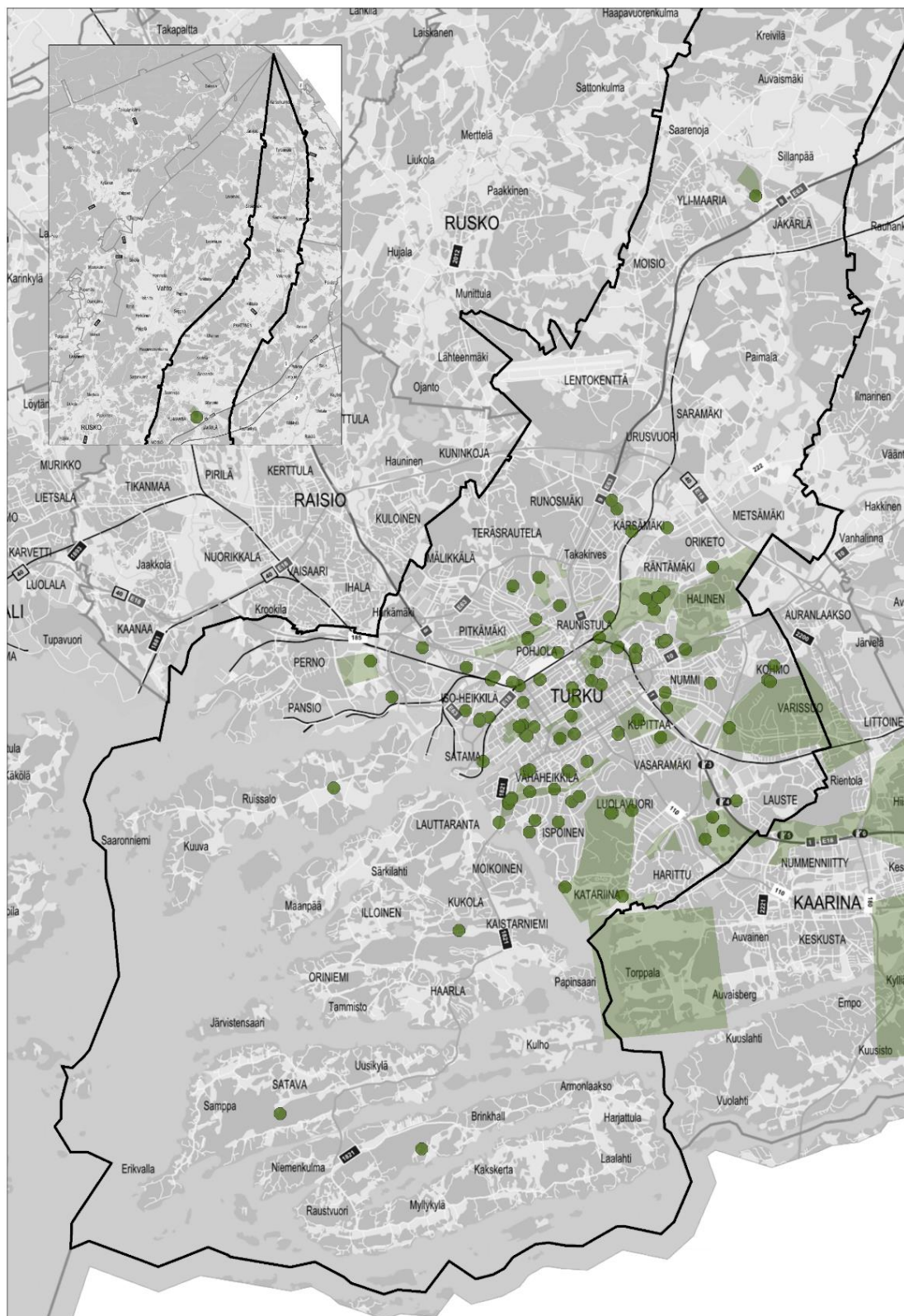

Kuva 66. Kaikki vastaajien merkitsemät viher- ja virkistysalueet, jotka ovat tärkeitä ja jotka haluttaisiin säilyttää nykytilassa.

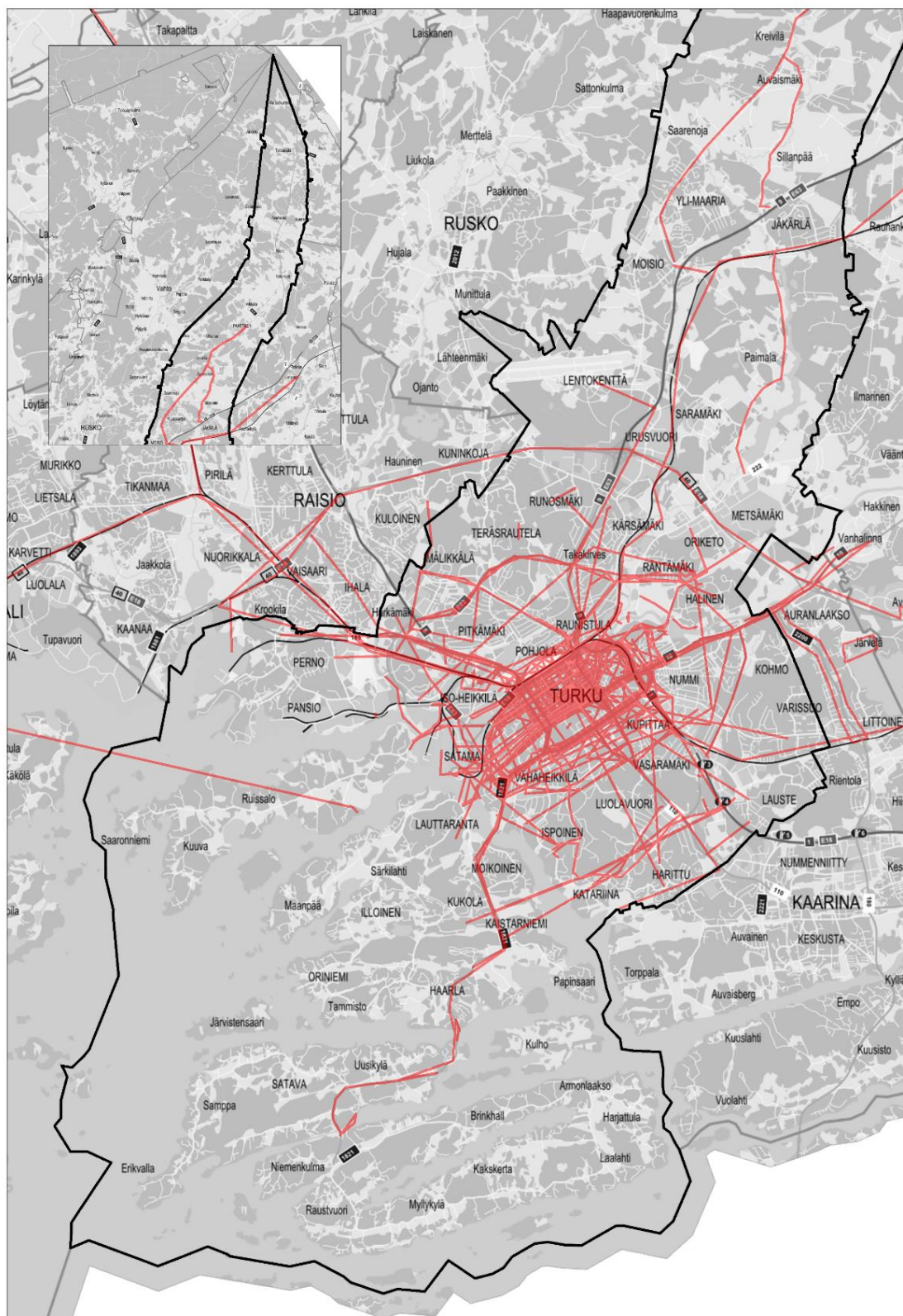

Kuva 67. Kaikki vastaajien merkitsemät viher- ja virkistysalueet, jotka ovat tärkeitä, mutta joita tulisi kehittää.

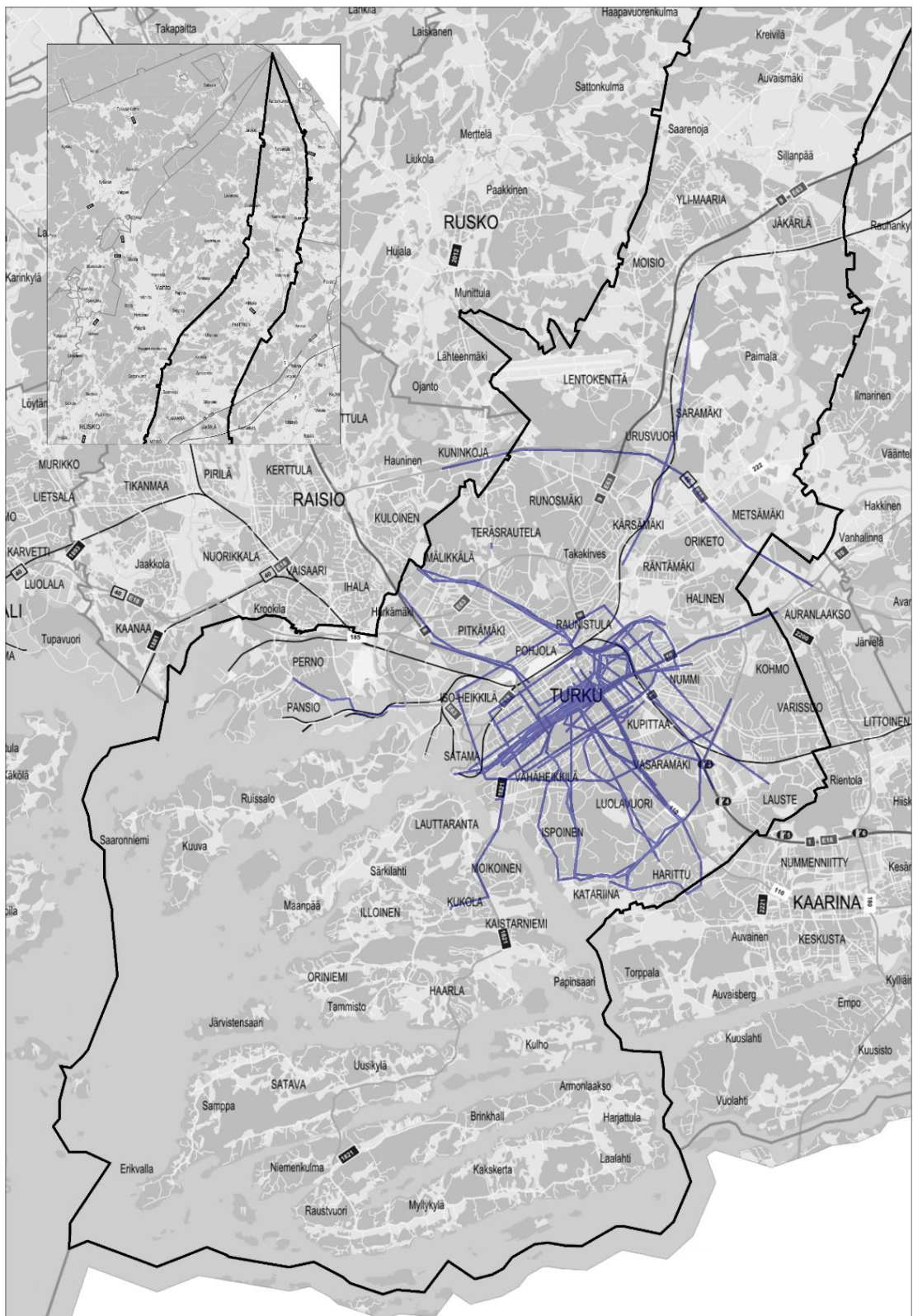
Kuva 68. Kaikki vastaajien merkitsemät viher- ja virkistysalueet, joiden paikalle voitaisiin tarvittaessa rakentaa.

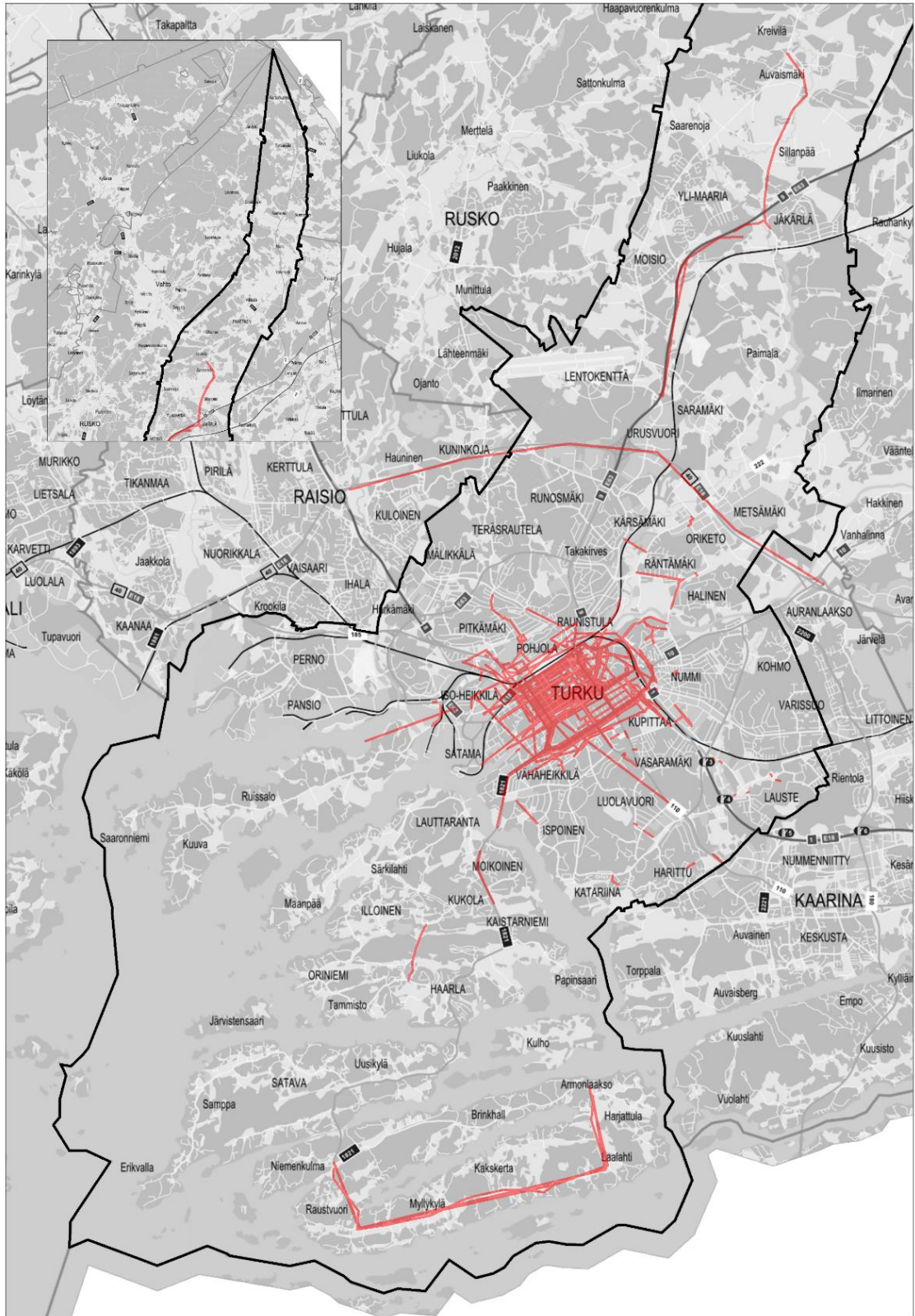

Kuva 69. Kaikki vastaajien merkitsemät reitit, joilla liikkumisen tulisi olla sujuvampaa.

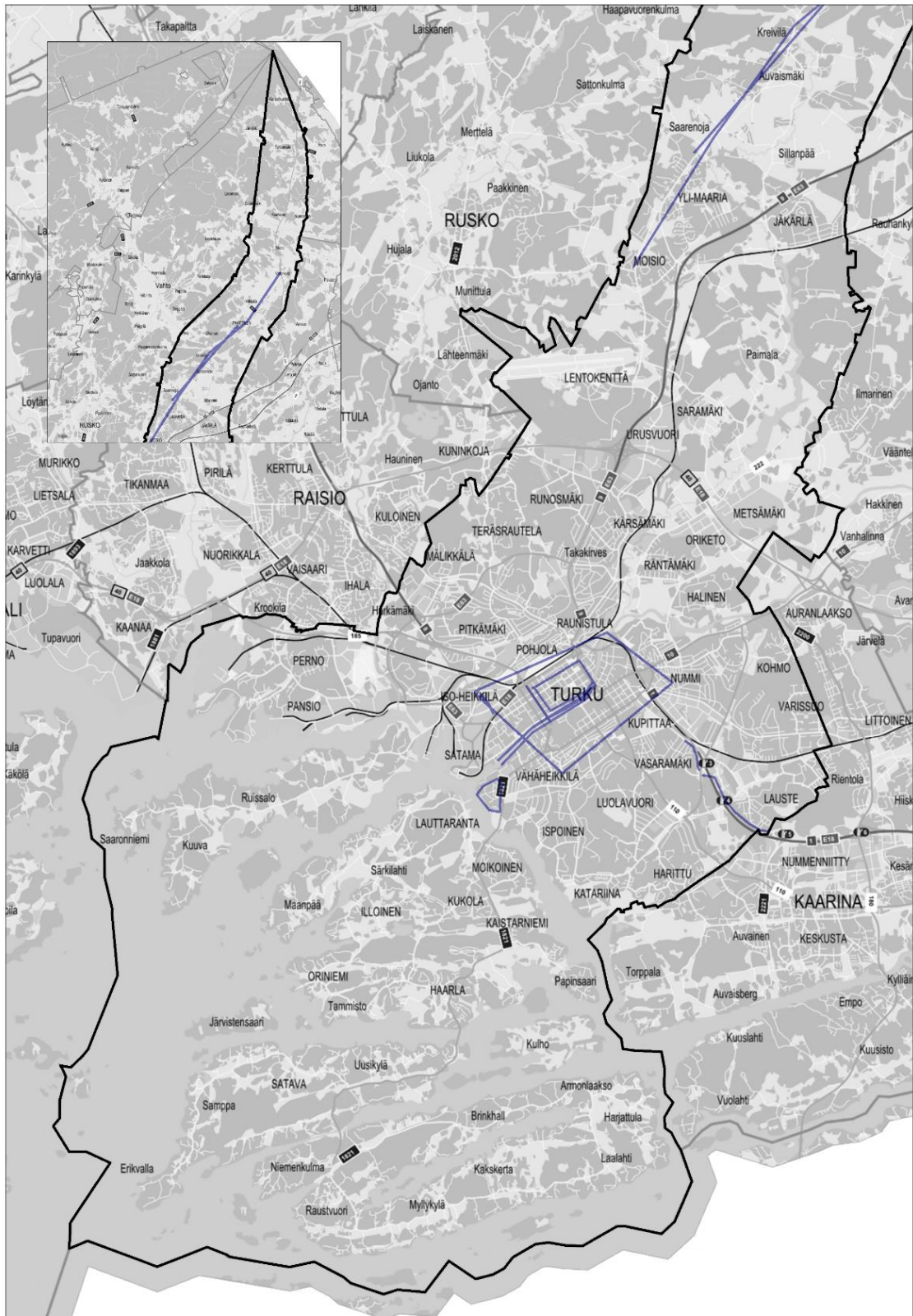

Kuva 70. Kaikki vastaajien merkitsemät reitit, joilla liikkuminen on sujuvaa.

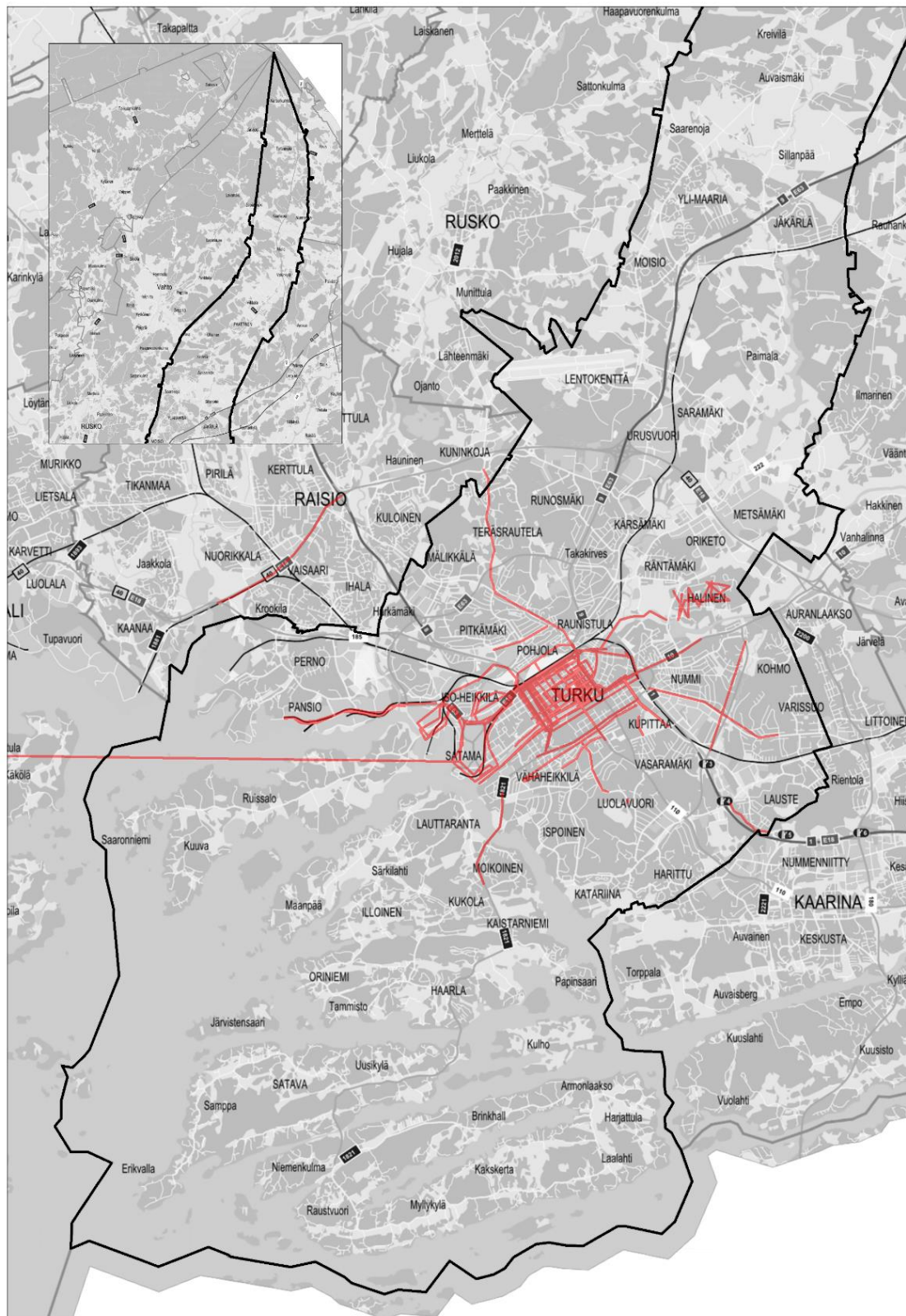

Kuva 71. Kaikki vastaajien merkitsemät reitit, joilla on liikenteellisesti turvatonta.

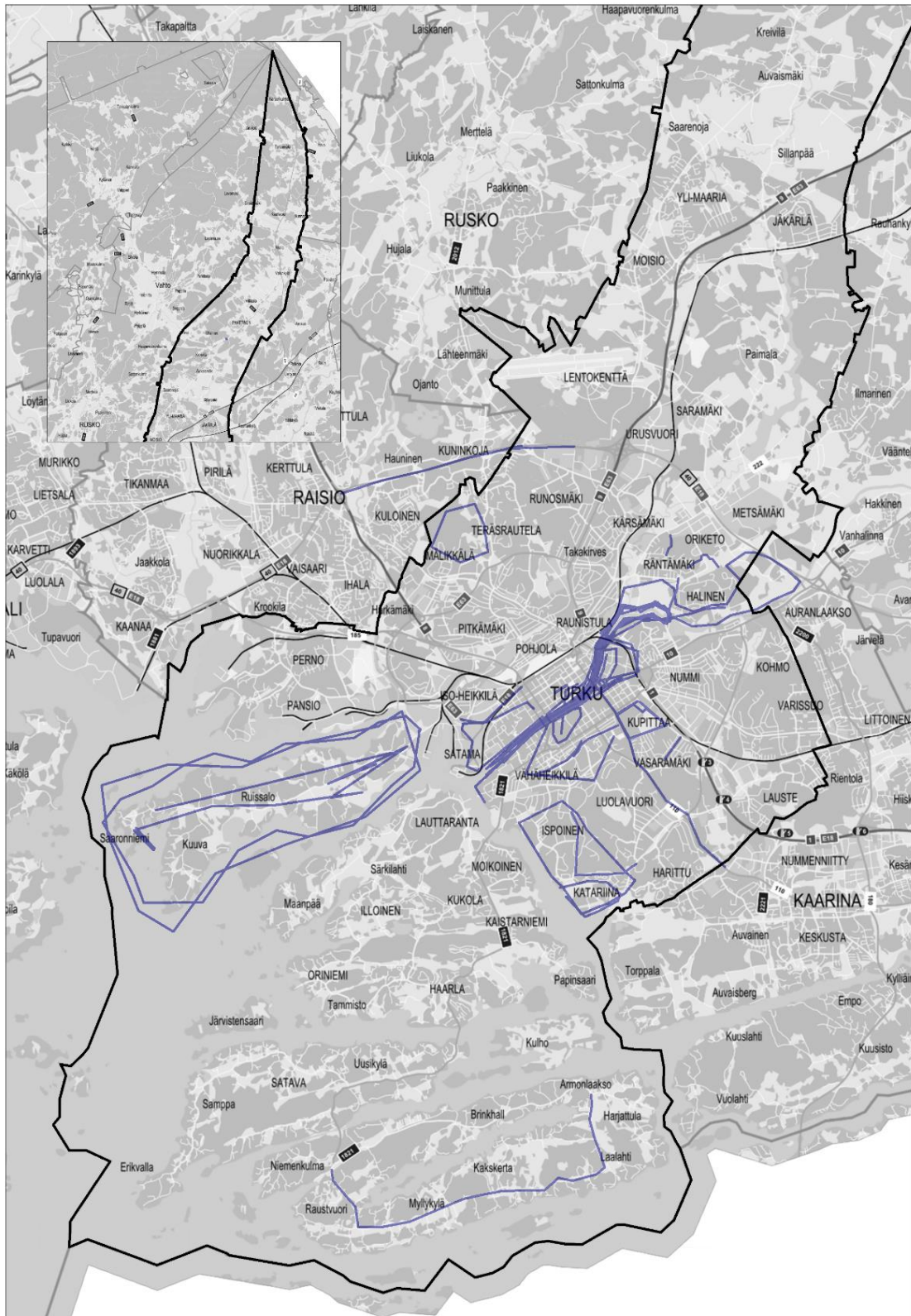

Kuva 72. Kaikki vastaajien merkitsemät reitit, joilla on liikenteellisesti turvallista.

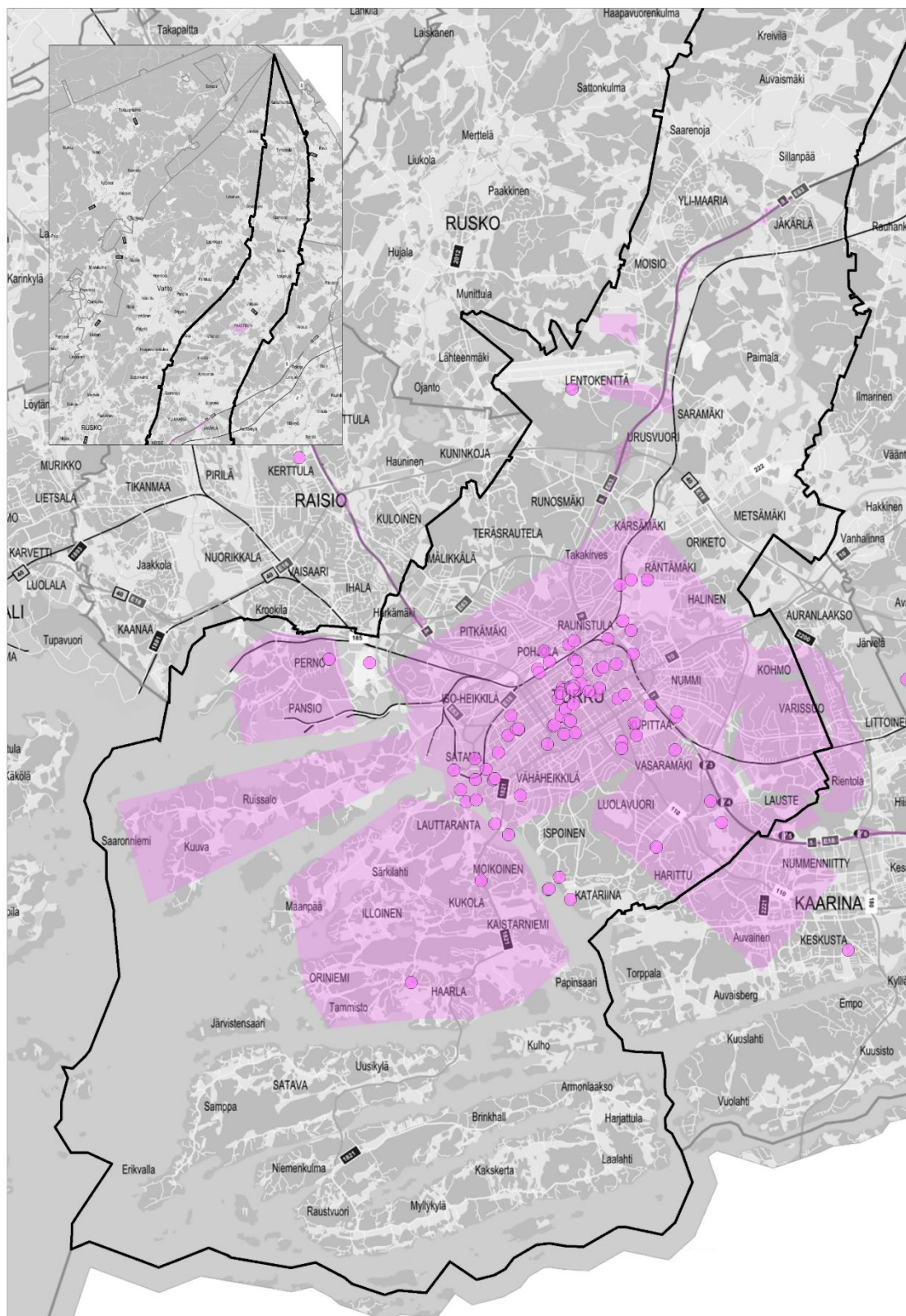
Kuva 73. Kaikki vastaajien merkitsemät reitit, joilla liikumisen viihtyisyyttä pitäisi parantaa.

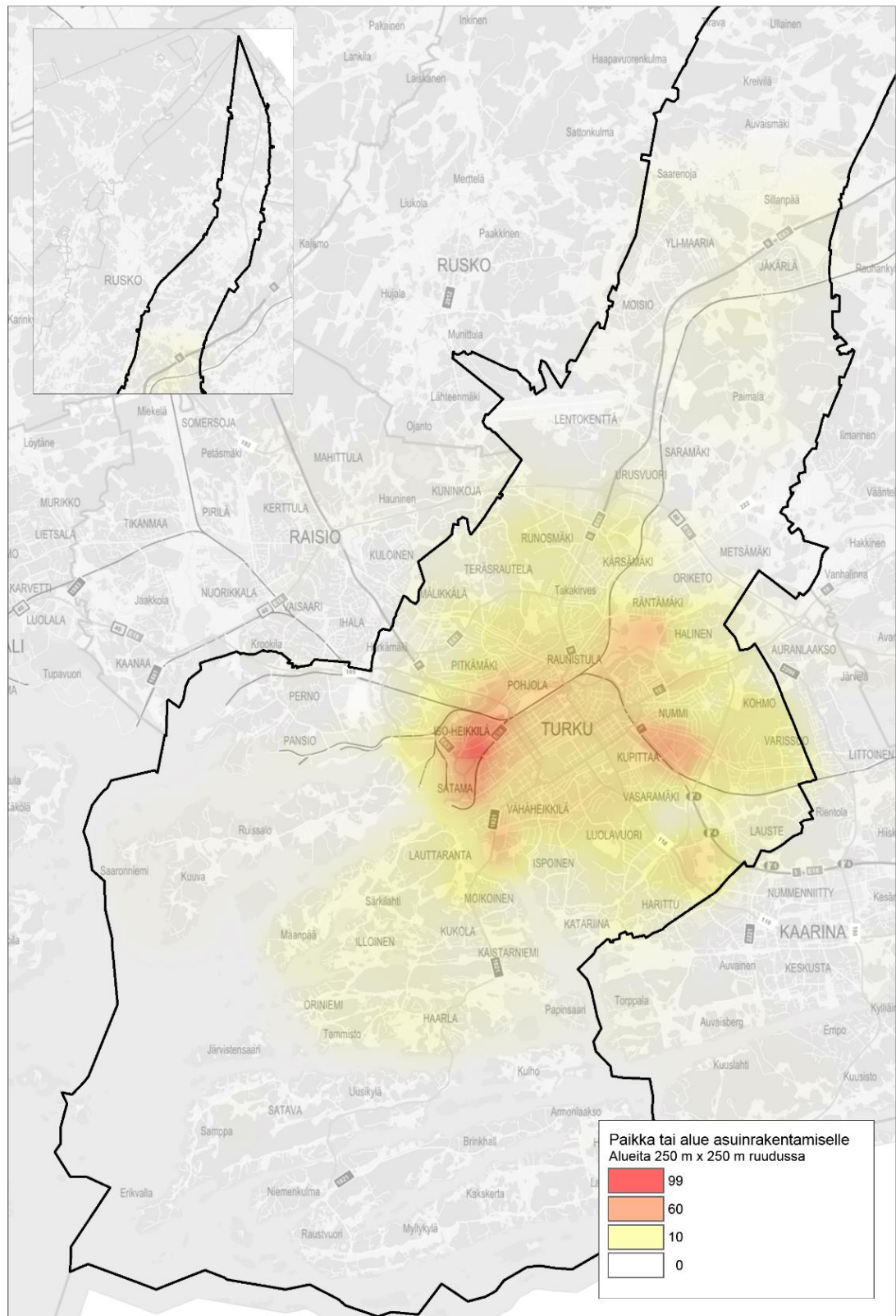
Kuva 74. Kaikki vastaajien merkitsemät reitit, joilla liikkuminen on viihtyisää.

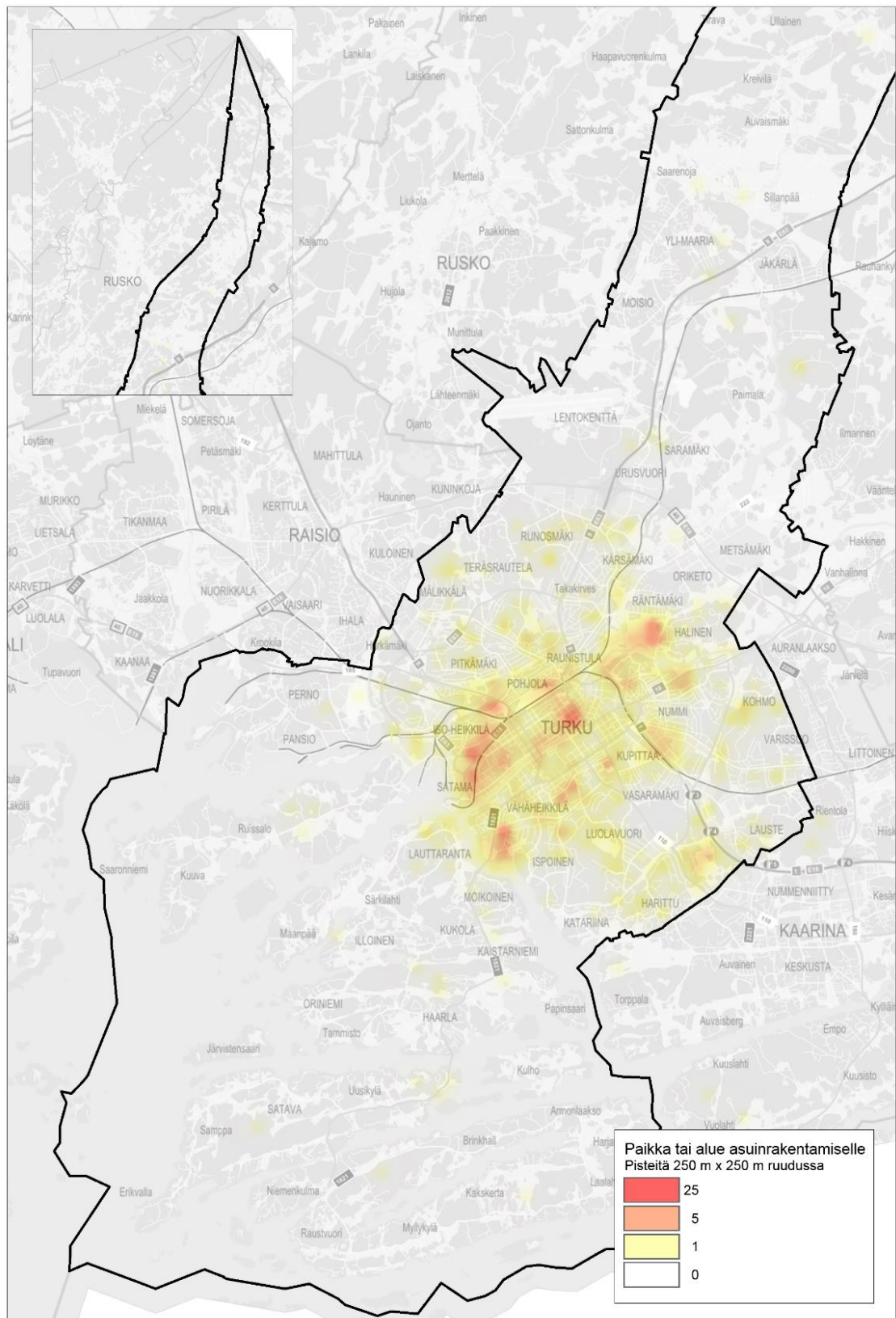
Kuva 75. Kaikki vastaajien kartalle merkitsemät muut kehitysideat.

Lämpökartat karttamerkinnoistä koko Turun alueelta

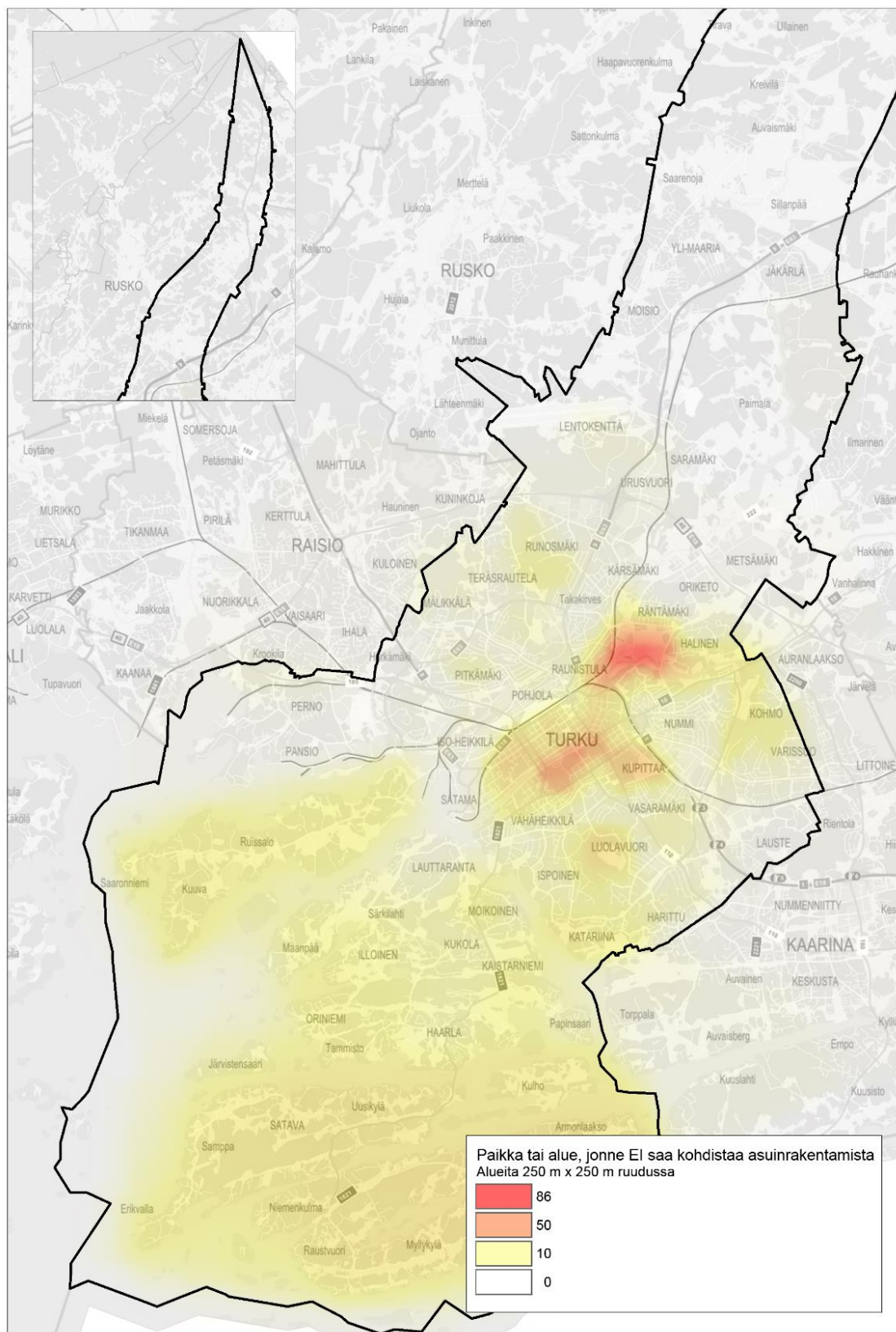

Kuva 76. Lämpökartta vastaajien aluemerkinnoinä merkitsemistä paikoista ja alueista asuinrakentamiselle.

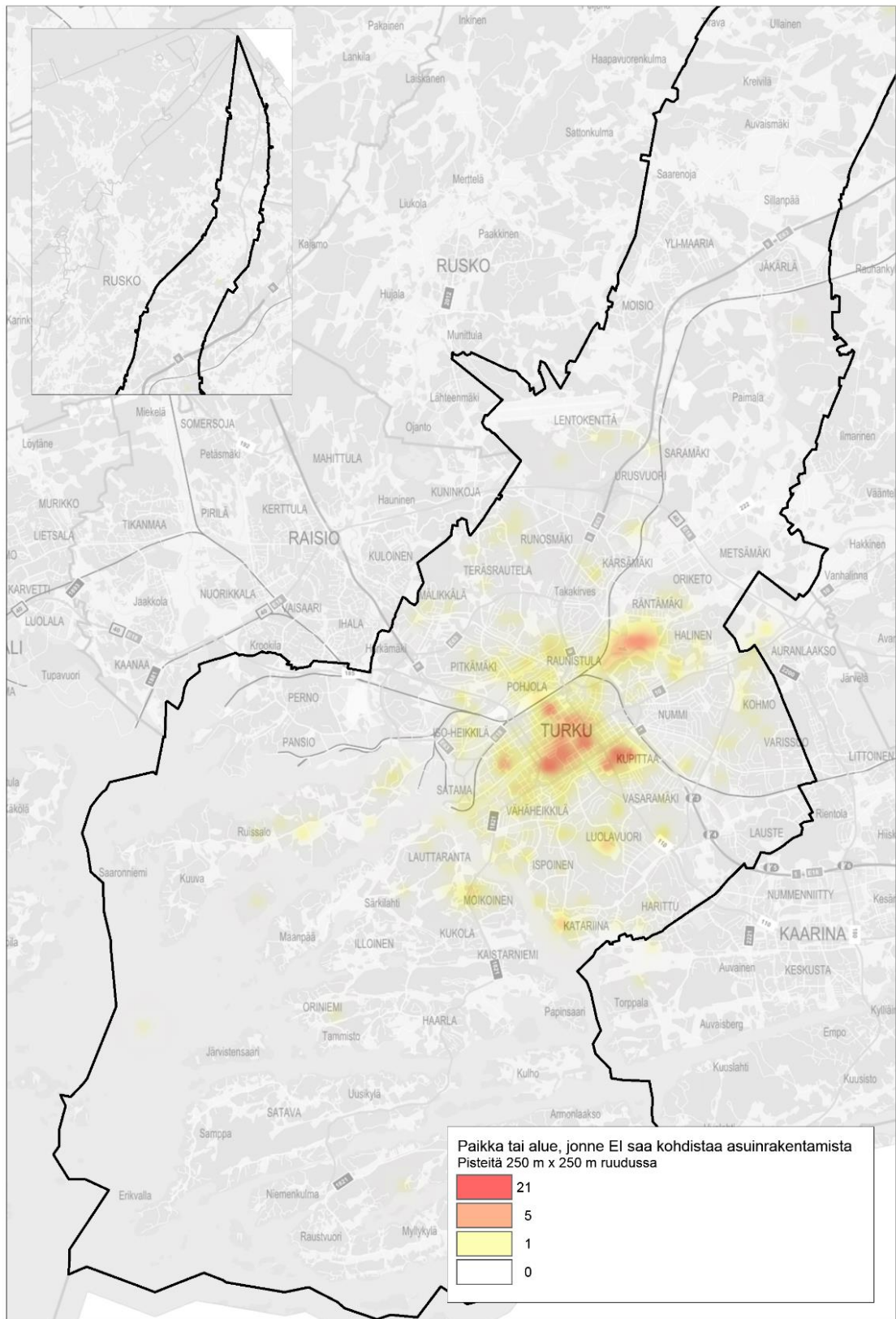

Kuva 77. Lämpökartta vastaajien pistemerkintöinä merkitsemistä paikoista ja alueista asuinrakentamiselle.

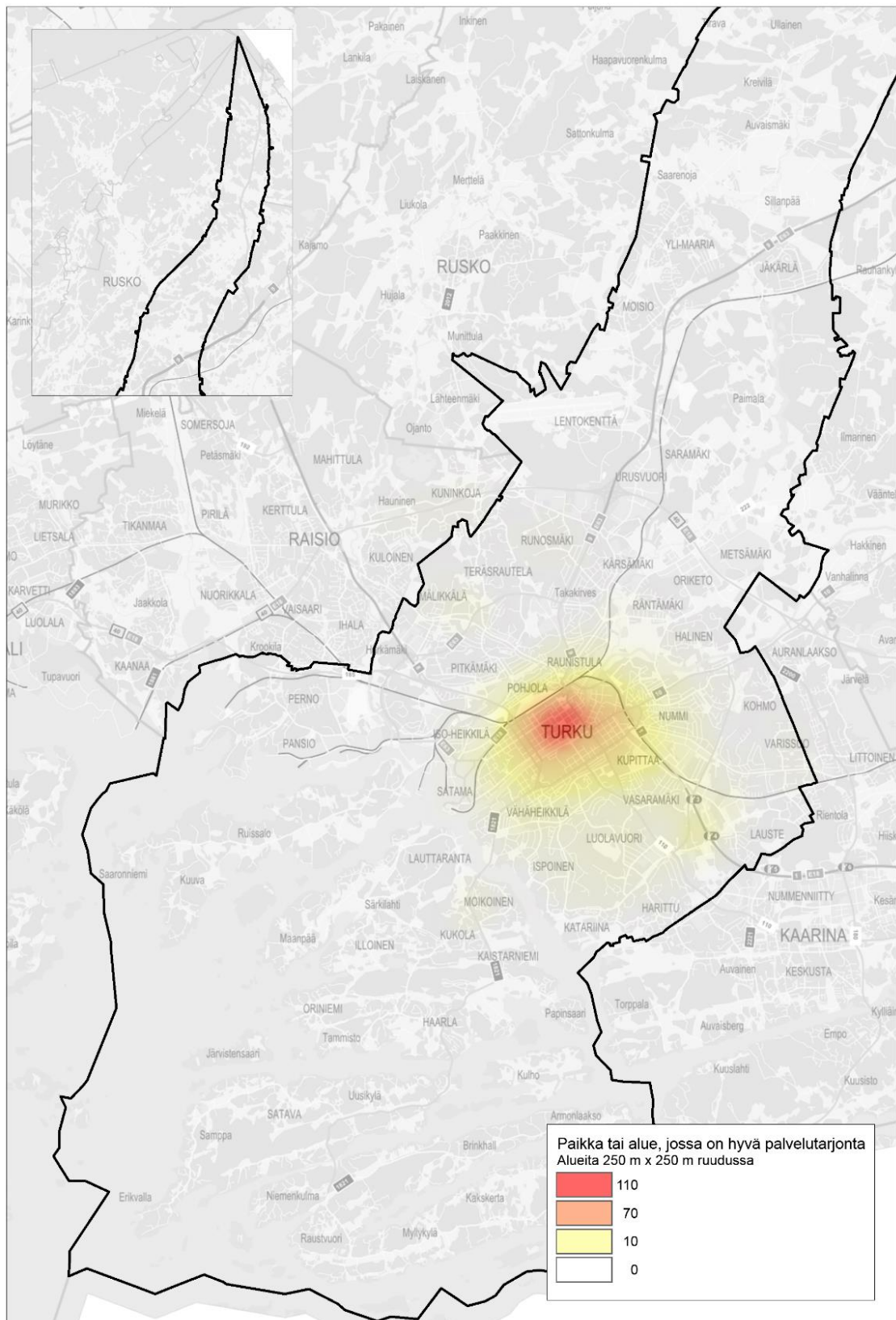

Kuva 78. Lämpökartta vastaajien aluemarkintöinä merkitsemistä paikoista ja alueista, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.

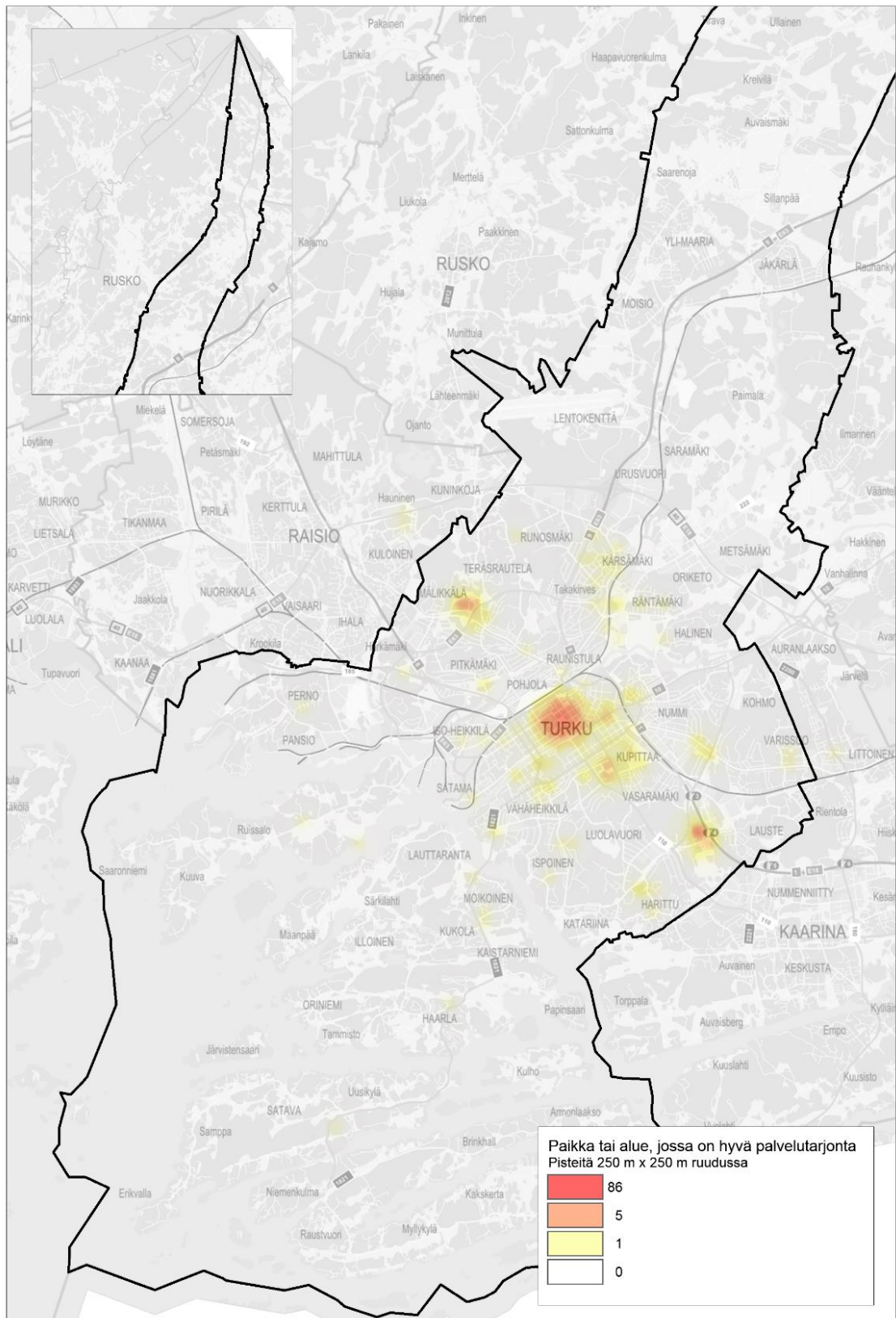

Kuva 79. Lämpökartta vastaajien pistemerkitöinä merkitsemistä paikoista ja alueista, jonne ei saa kohdistaa asuinrakentamista.

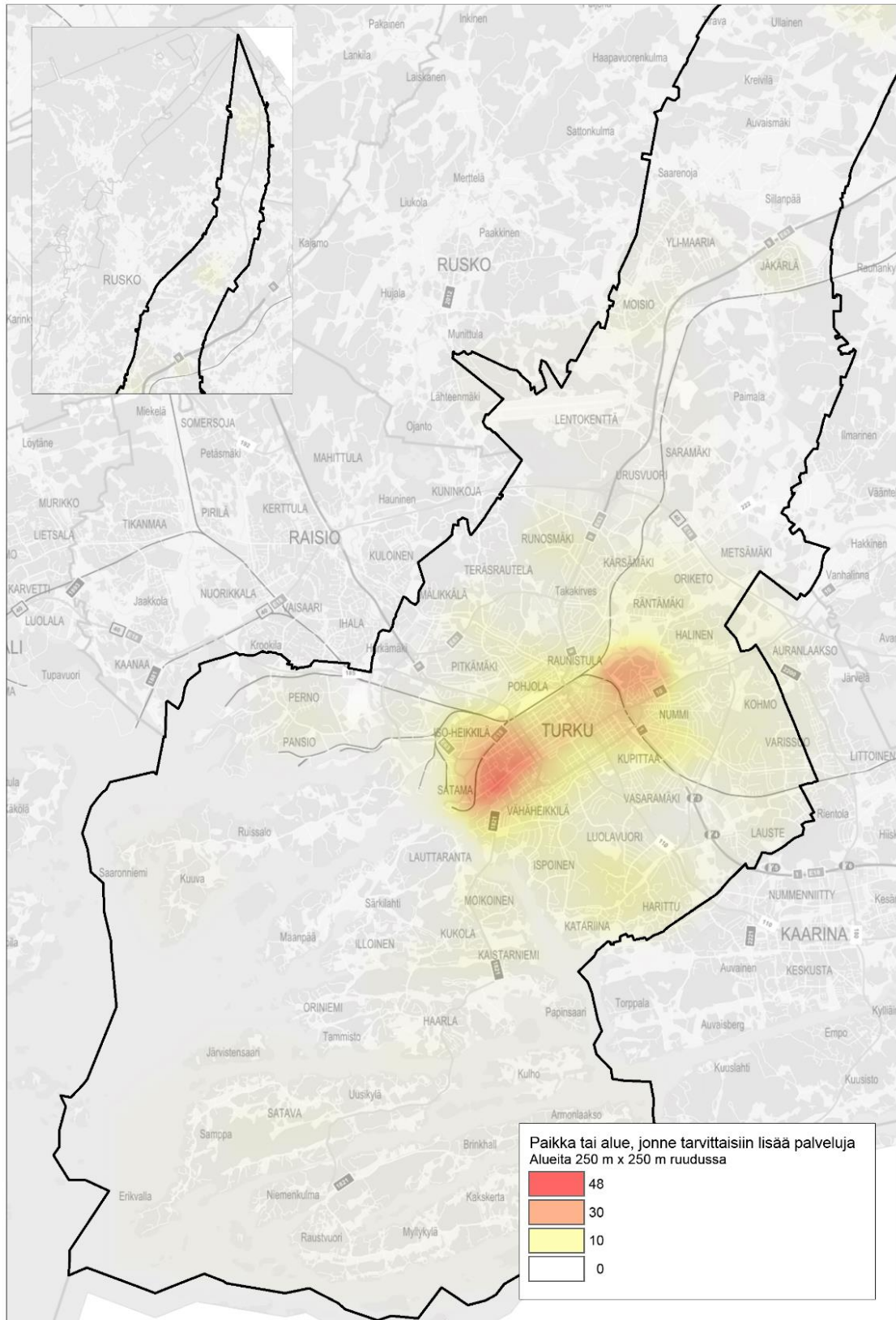

Kuva 80. Lämpökartta vastaajien aluumerkintöinä merkitsemistä paikoista ja alueista, joissa on hyvä palvelutarjonta.

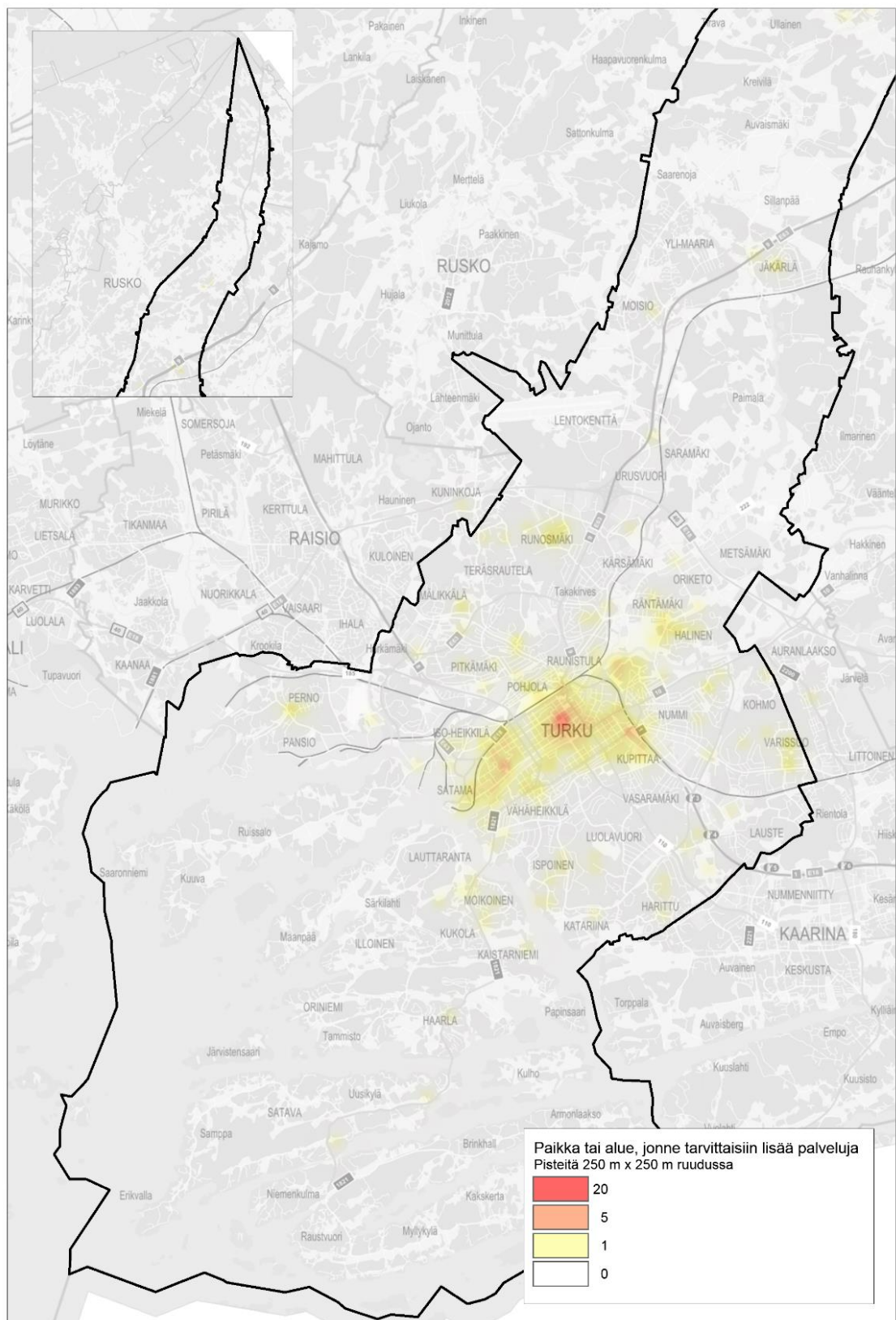

Kuva 81. Lämpökartta vastaajien pistemerkintöinä merkitsemistä paikoista ja alueista, joissa on hyvä palvelutarjonta.

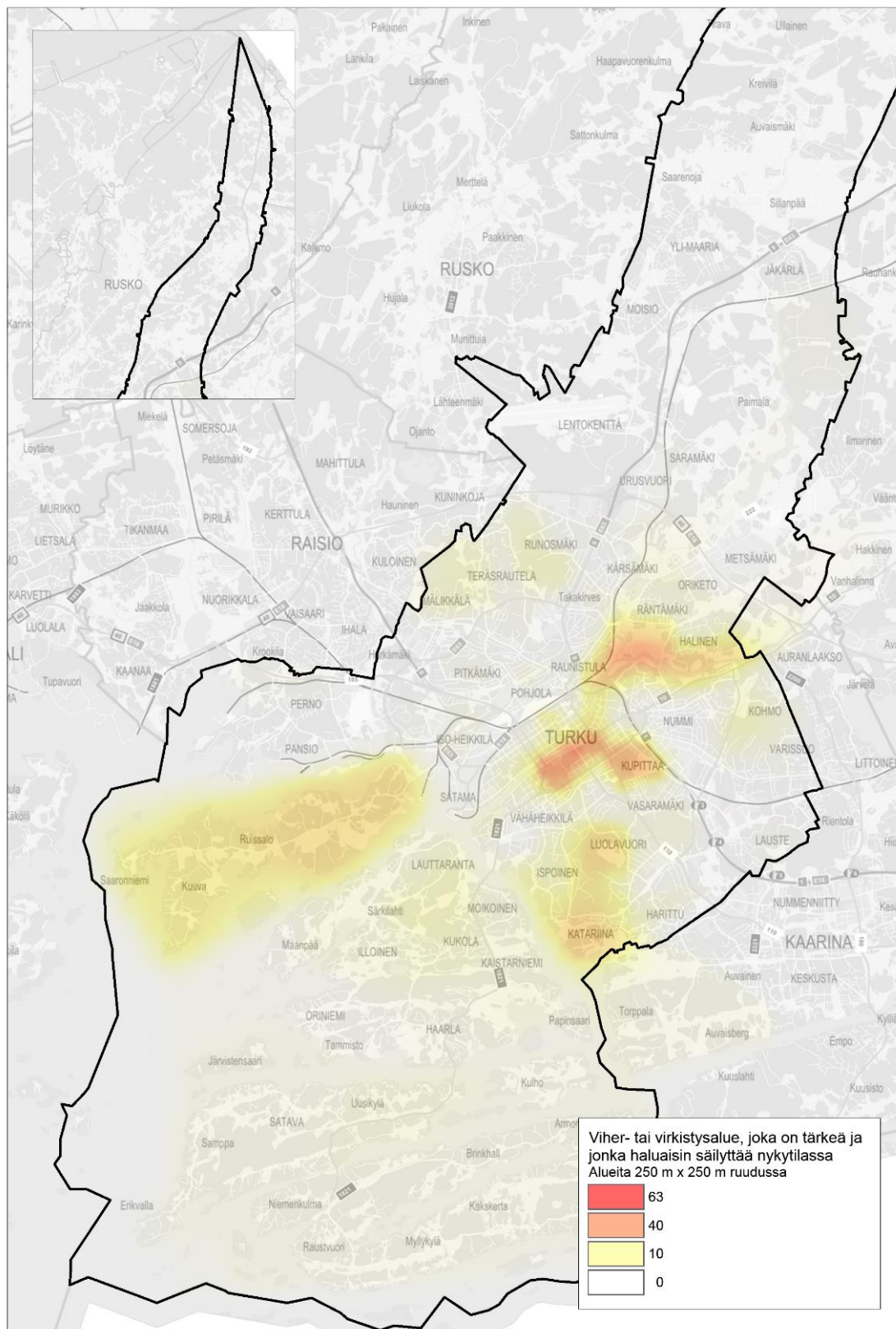

Kuva 82. Lämpökartta vastaajien aluumerkintöinä merkitsemistä paikoista ja alueista, jonne tarvittaisiin lisää palveluja.

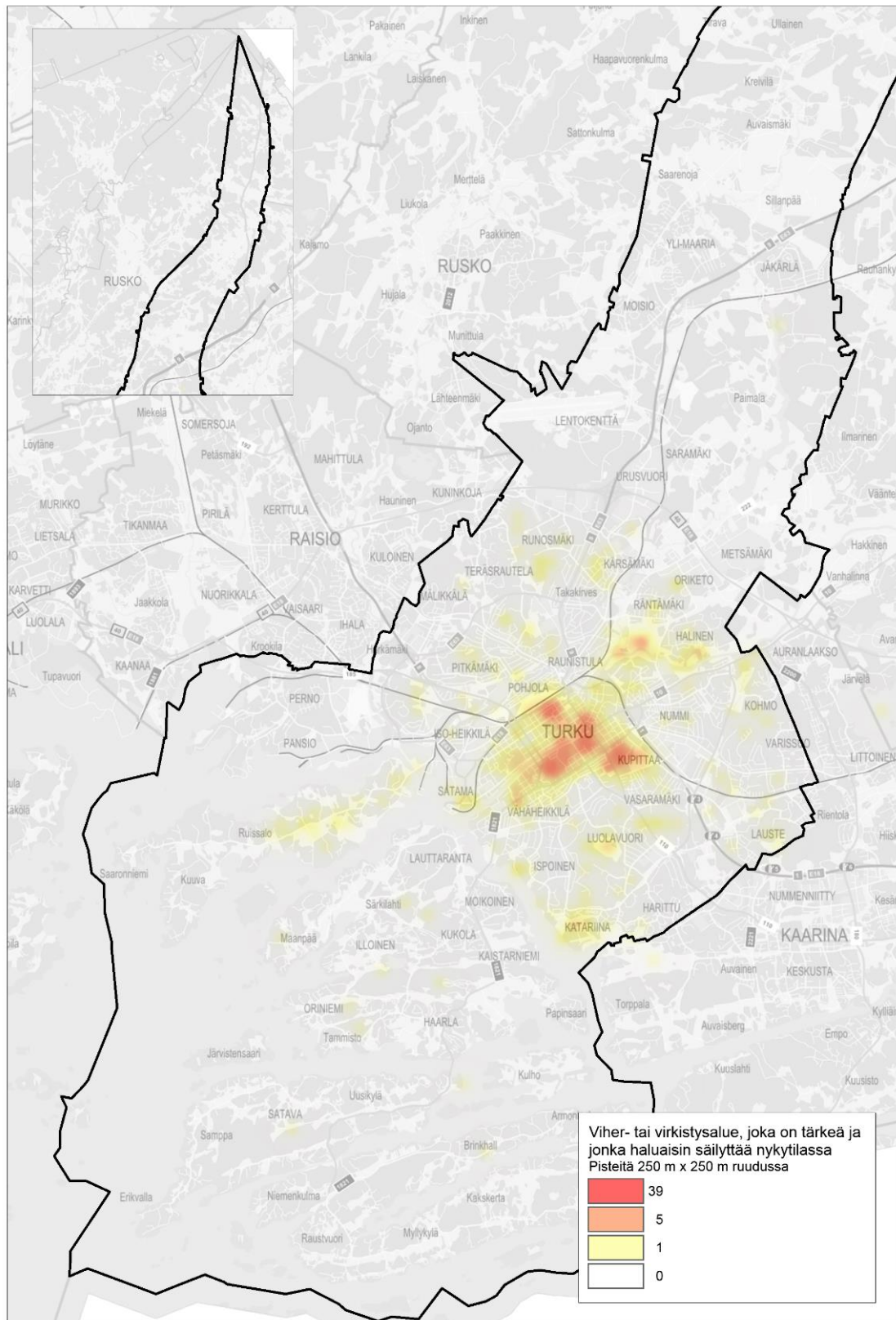

Kuva 83. Lämpökartta vastaajien pistemerkintöinä merkitsemistä paikoista ja alueista, jonne tarvittaisiin lisää palveluja.

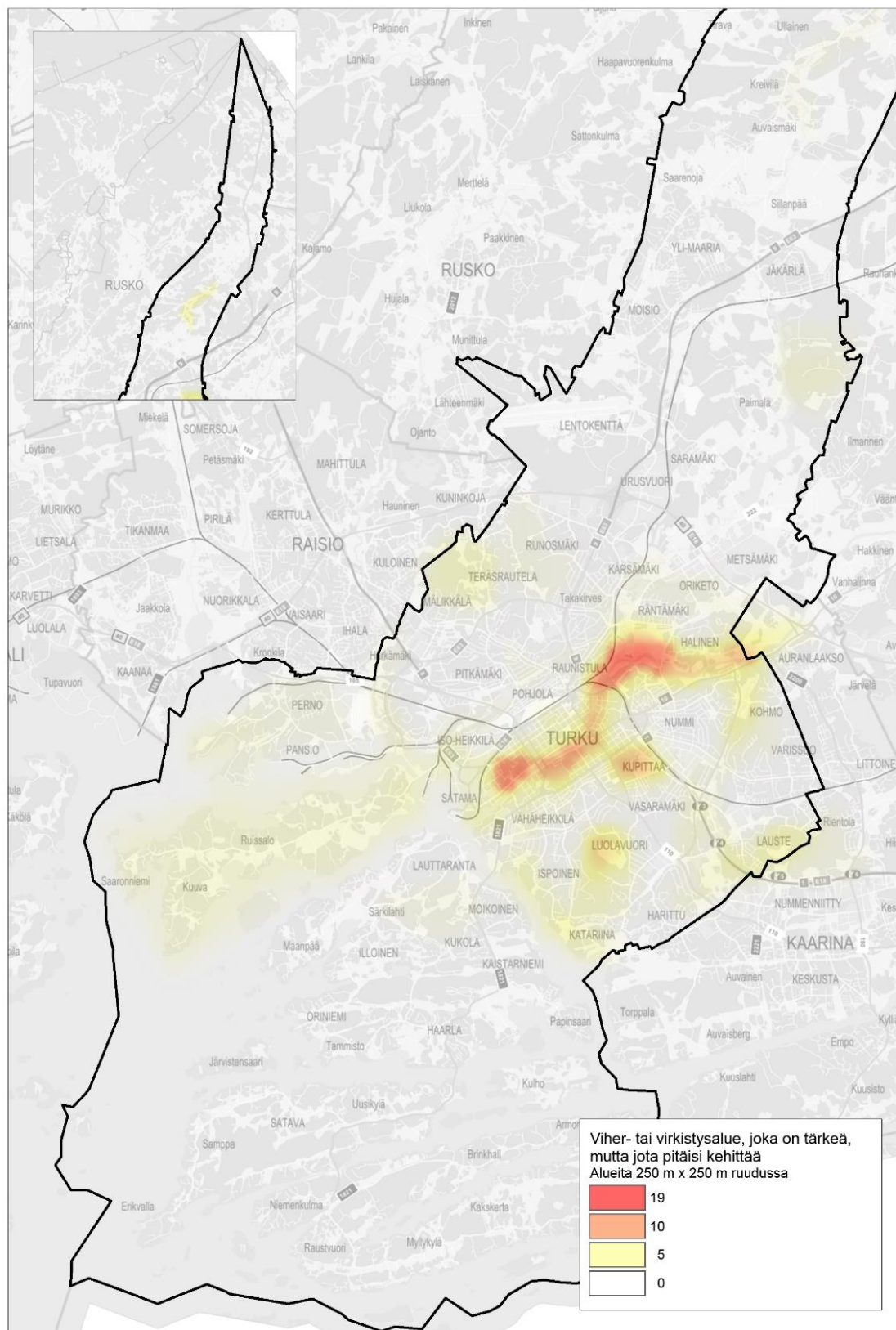

Kuva 84. Lämpökartta vastaajien aluemarkintöinä merkitsemistä viher- ja virkistysalueista, jotka ovat tärkeitä ja jotka haluttaisiin säilyttää nykytilassa.

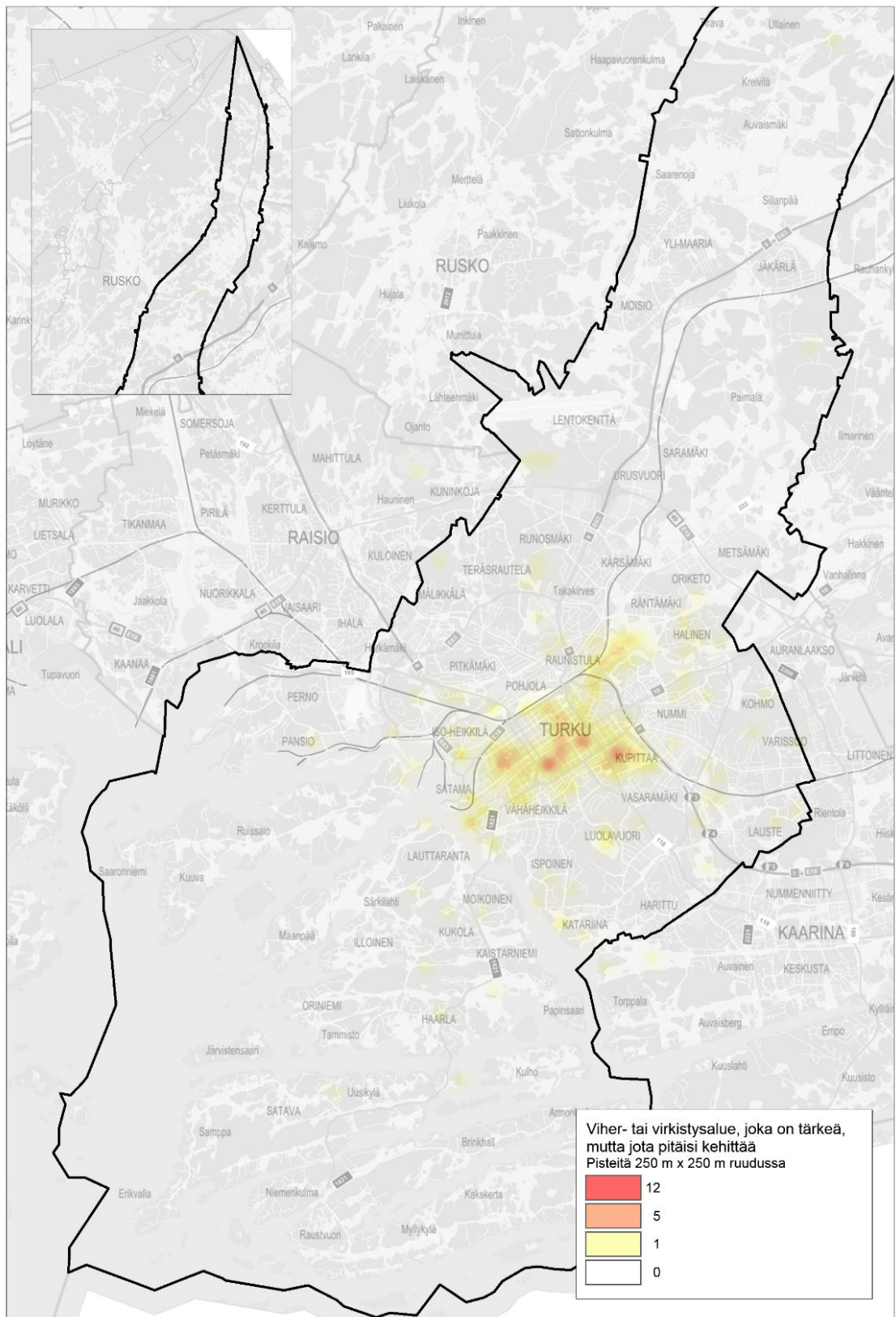

Kuva 85. Lämpökartta vastaajien pistemerkintöinä merkitsemistä viher- ja virkistysalueista, jotka ovat tärkeitä ja jotka haluttaisiin säilyttää nykytilassa.

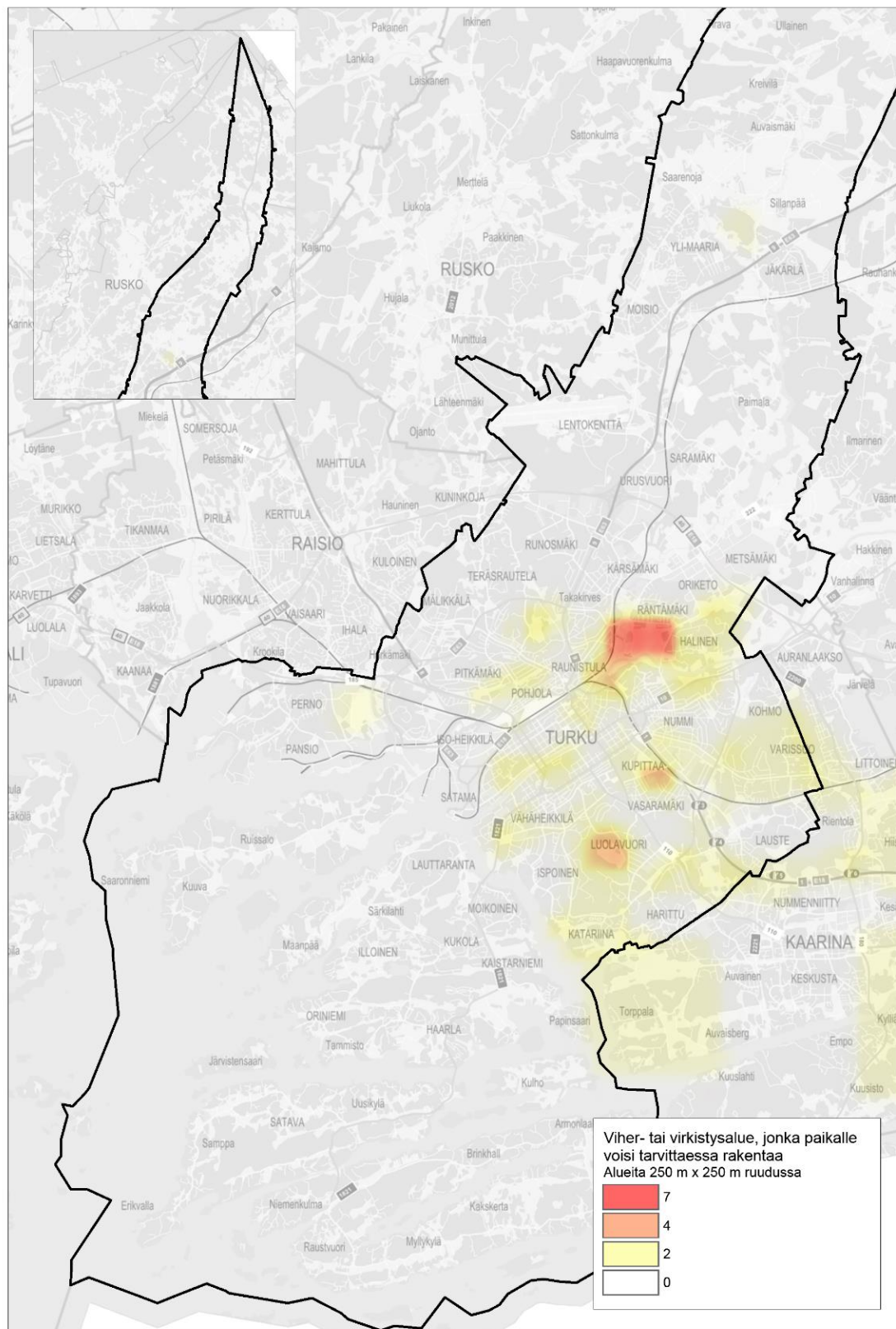

Kuva 86. Lämpökartta vastaajien aluemerkitöinä merkitsemistä viher- ja virkistysalueilta, jotka ovat tärkeitä, mutta joita pitäisi kehittää.

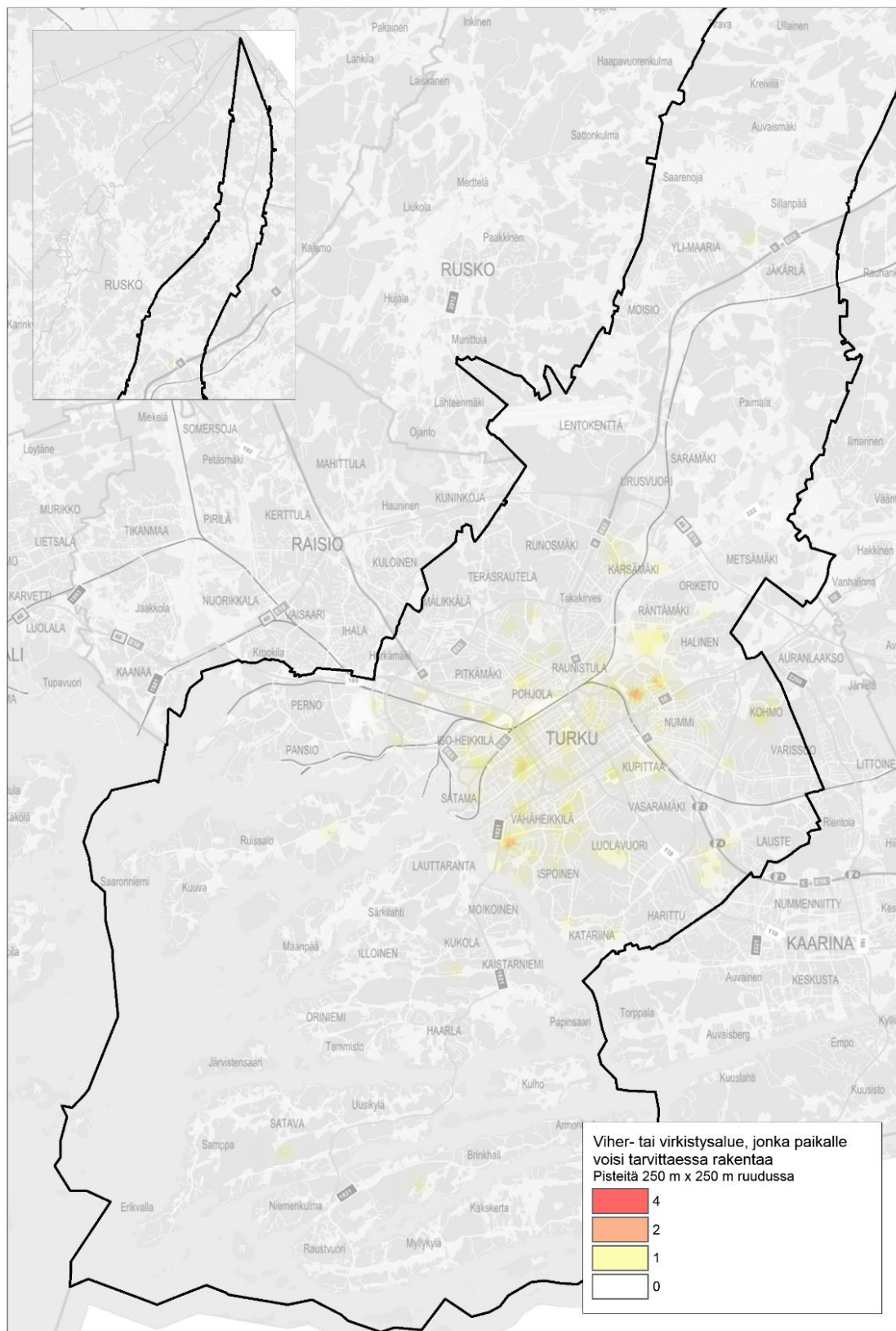

Kuva 87. Lämpökartta vastaajien pistemerkintöinä merkitsemistä viher- ja virkistysalueista, jotka ovat tärkeitä, mutta joita pitäisi kehittää.

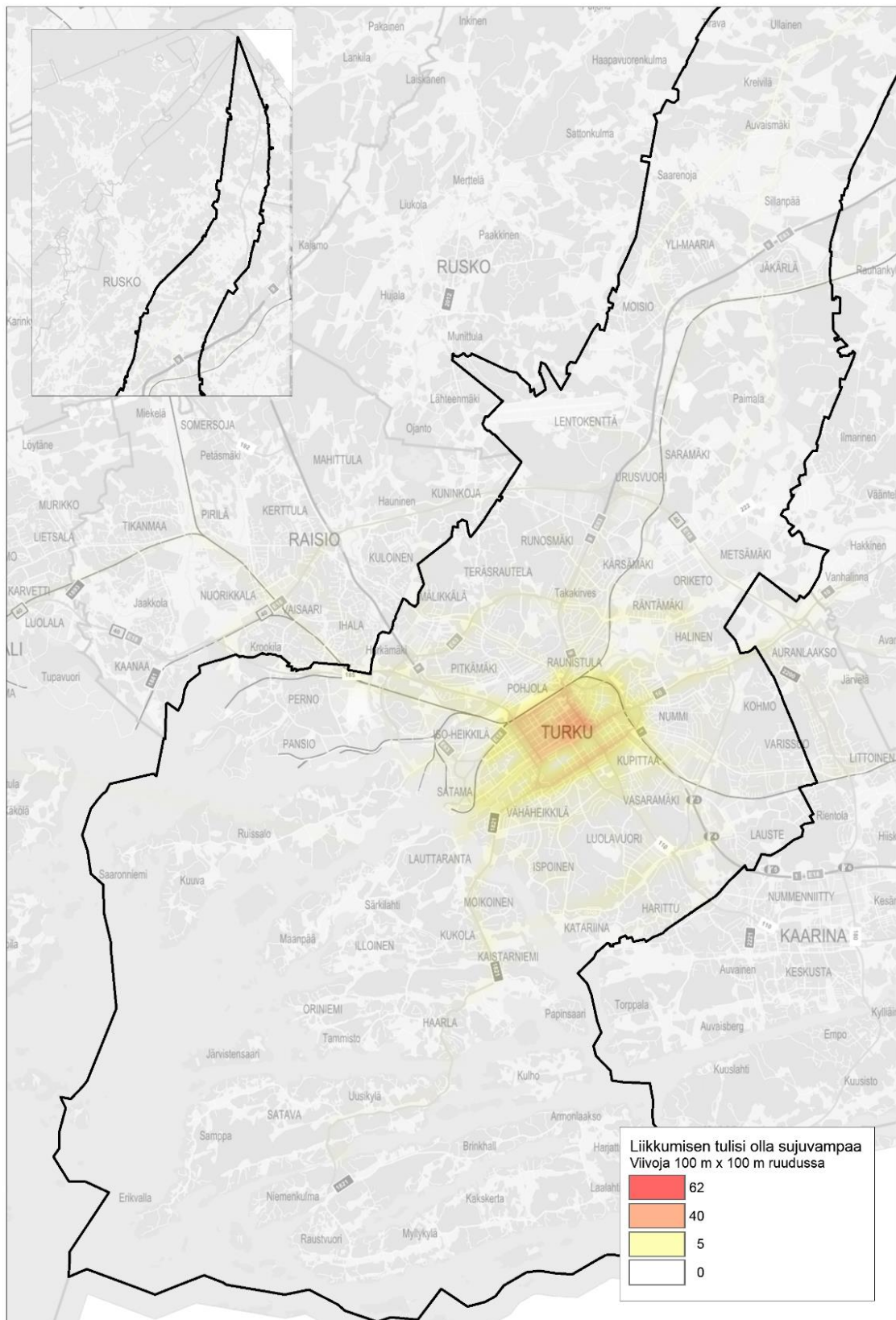

Kuva 88. Lämpökartta vastaajien aluemarkintöinä merkitsemistä viher- ja virkistysalueista, joiden paikalle voisi tarvittaessa rakentaa.

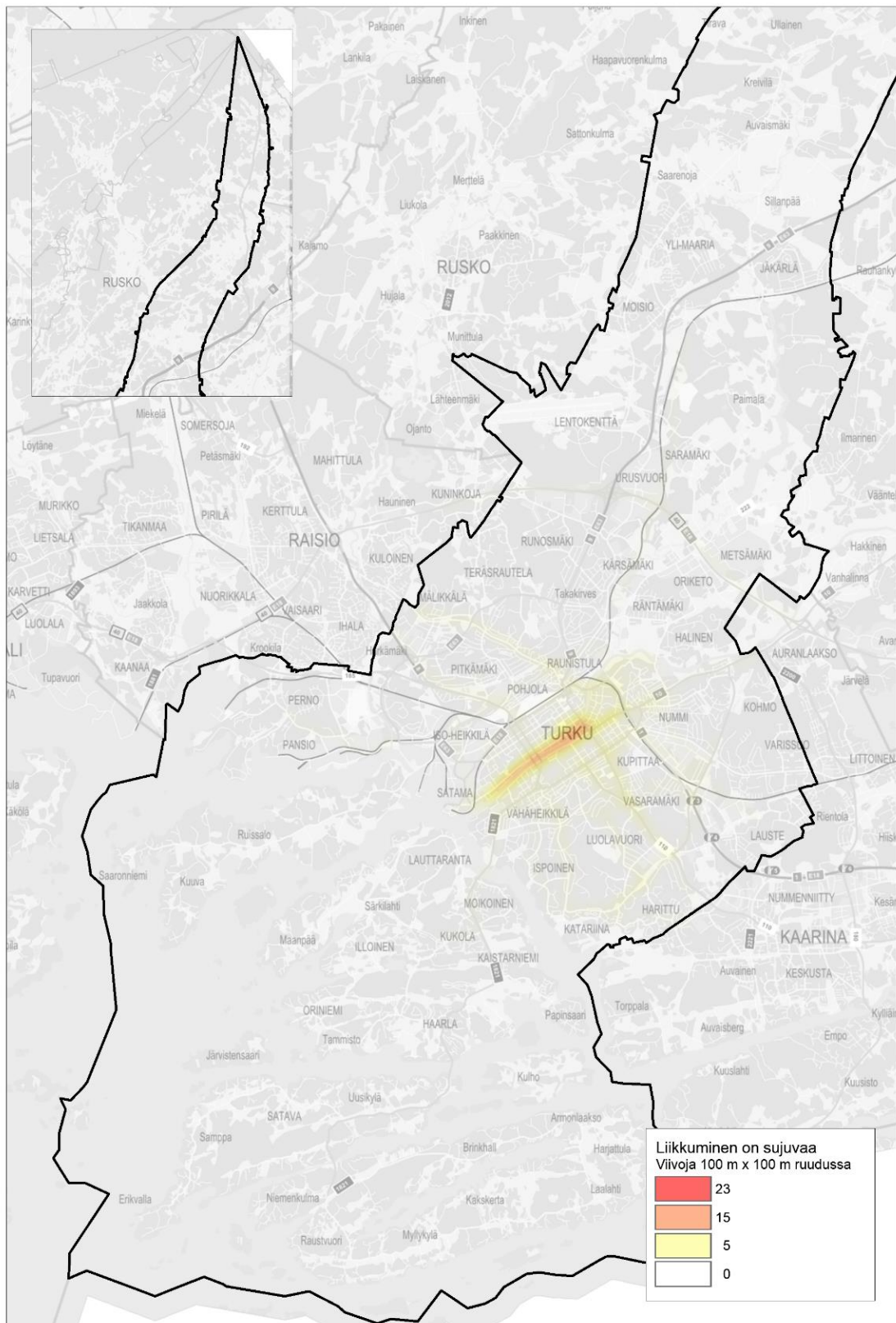

Kuva 89. Lämpökartta vastaajien pistemerkitöinä merkitsemistä viher- ja virkistysalueista, joiden paikalle voisi tarvittaessa rakentaa.

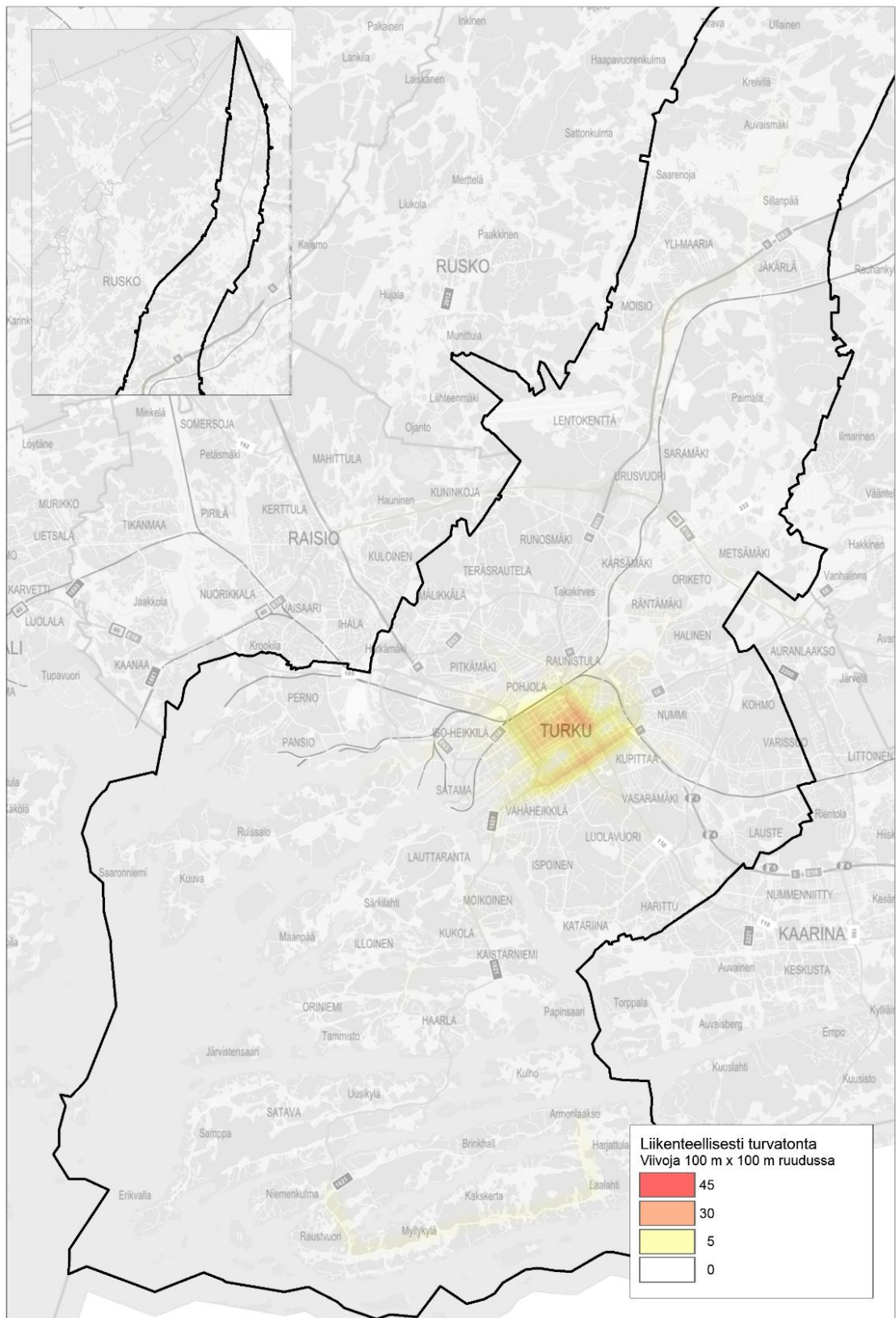

Kuva 90. Lämpökartta vastaajien merkitsemistä reiteistä, joilla liikkumisen tulisi olla sujuvampaa.

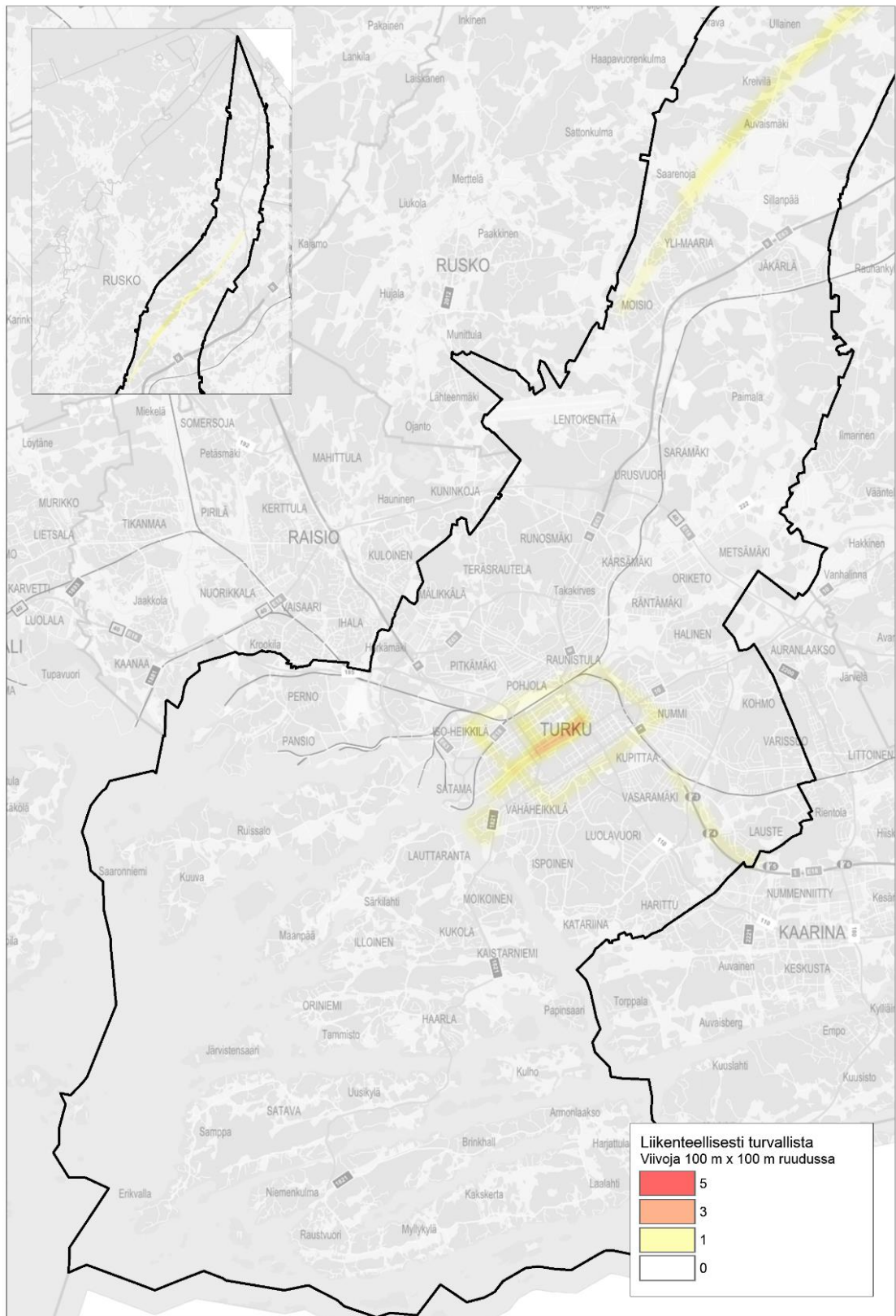

Kuva 91. Lämpökartta vastaajien merkitsemistä reiteistä, joilla liikkuminen on sujuvaa.

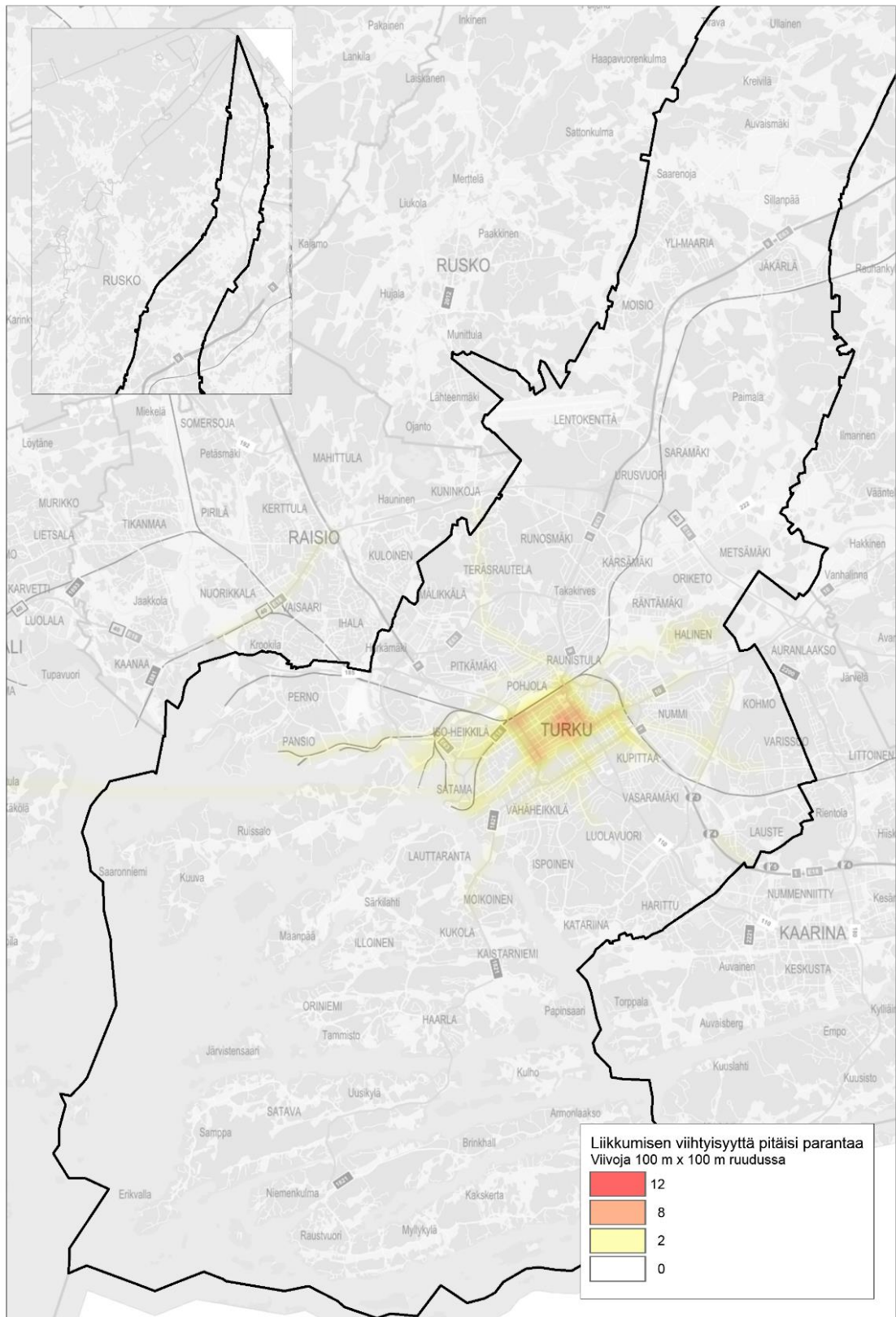

Kuva 92. Lämpökartta vastaajien merkitsemistä reiteistä, joilla on liikenteellisesti turvatonta.

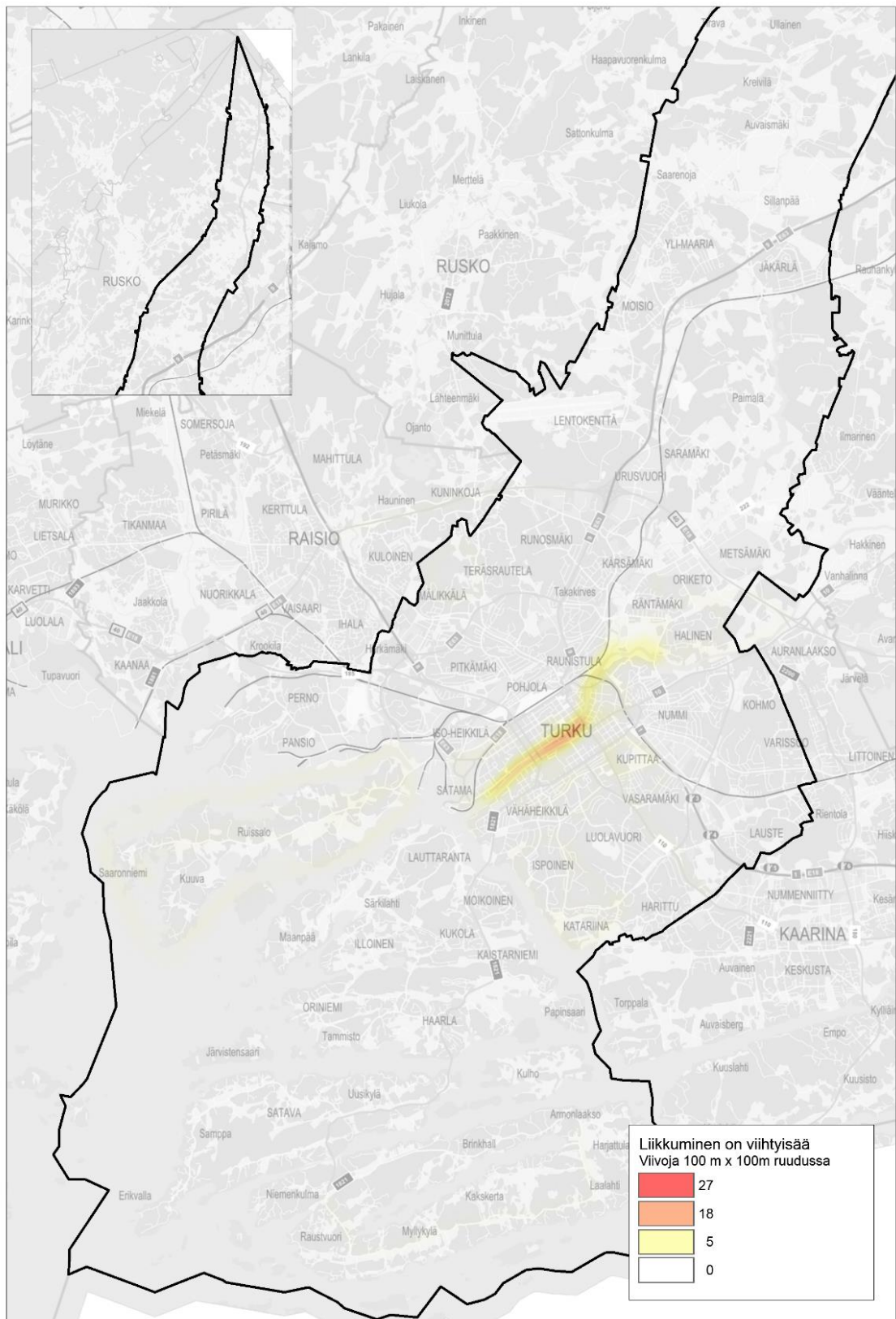

Kuva 93. Lämpökartta vastaajien merkitsemistä reiteistä, joilla on liikenteellisesti turvallista.

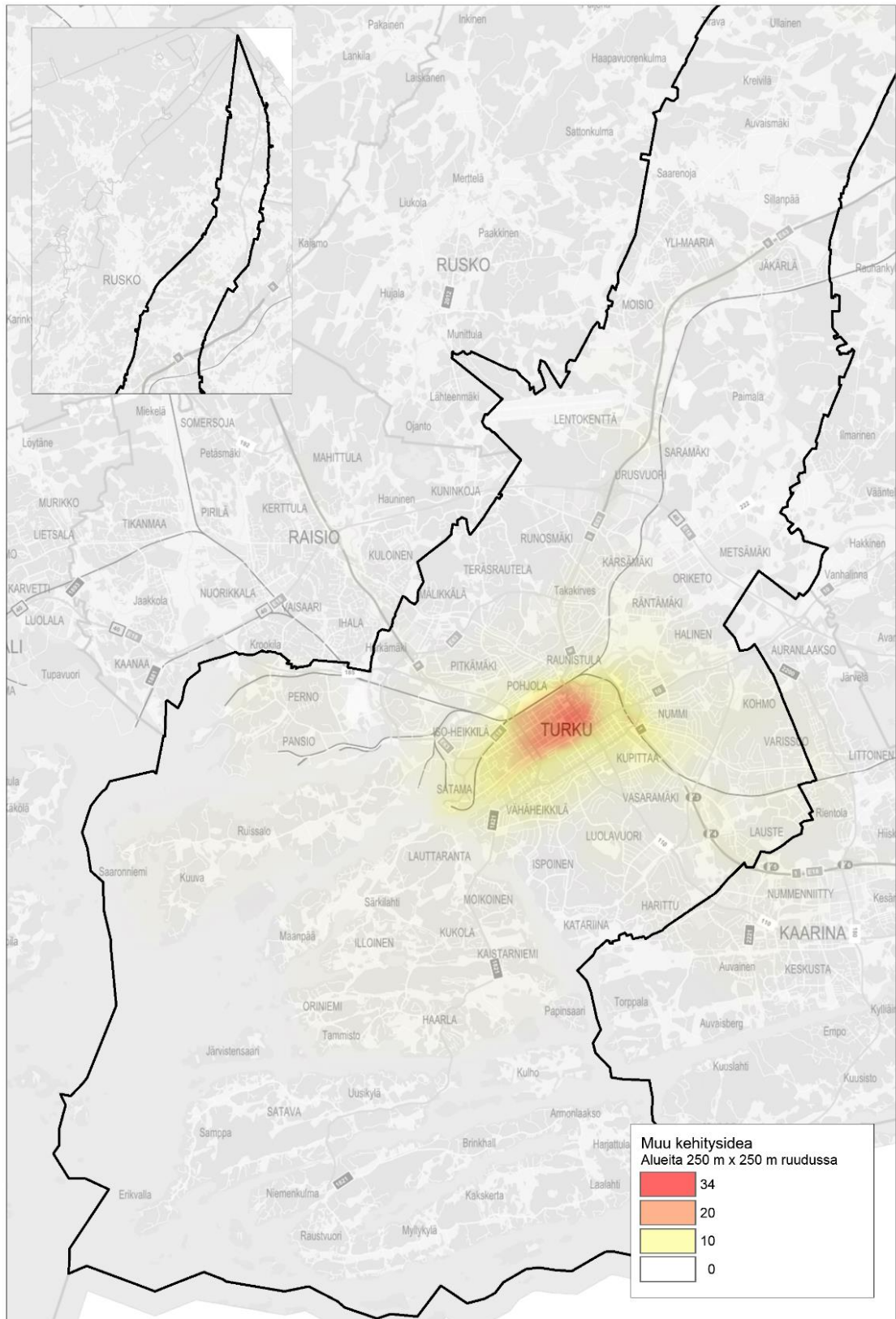

Kuva 94. Lämpökartta vastaajien merkitsemistä reiteistä, joilla liikkumisen viihtyisyyttä pitäisi parantaa.

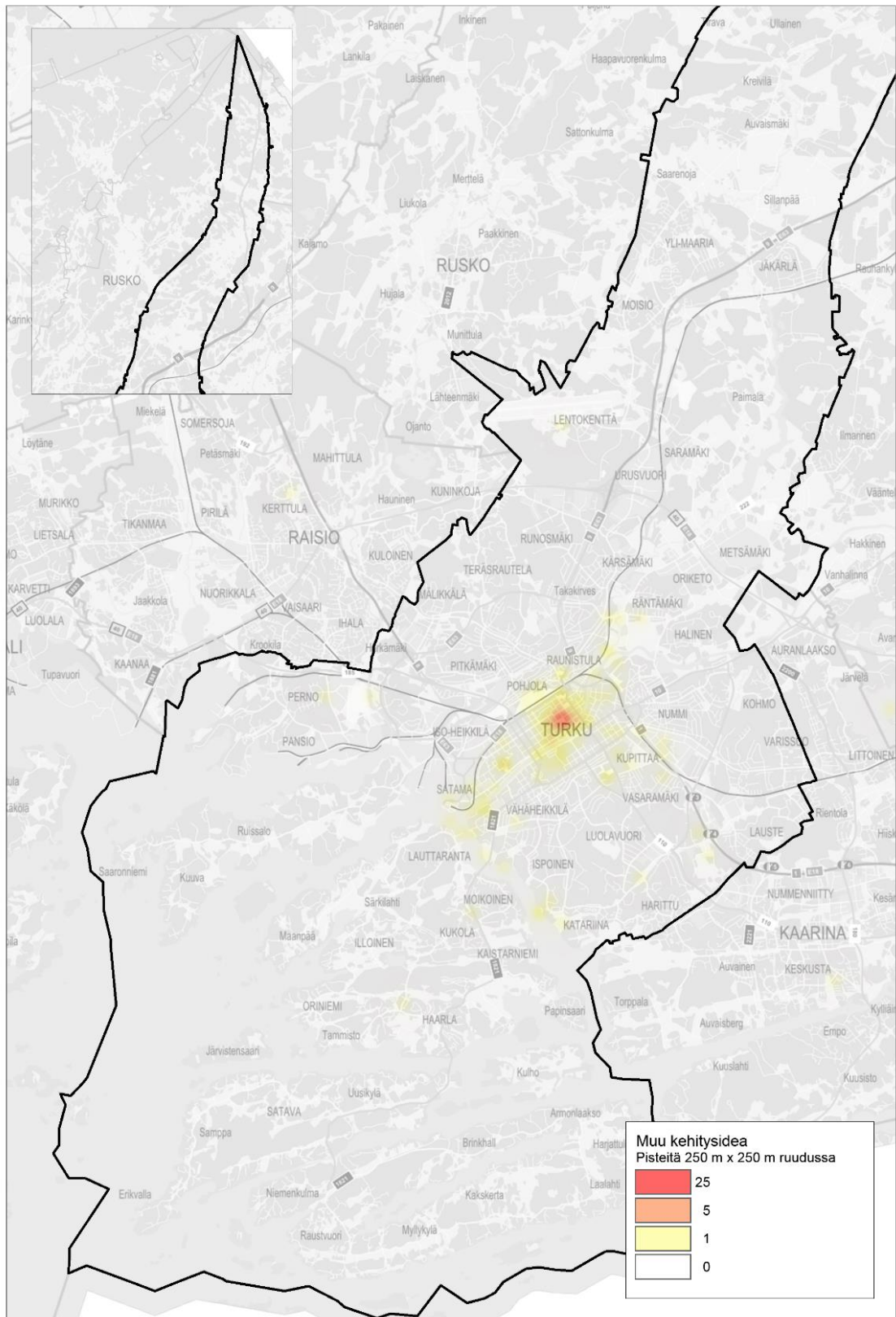

Kuva 95. Lämpökartta vastaajien merkitsemistä reiteistä, joilla liikkuminen on viihtyisää.

Kuva 96. Lämpökartta vastaajien aluemerkitöinä merkitsemistä muista kehitysideoista.

Kuva 97. Lämpökartta vastaajien pistemerkintöinä merkitsemistä muista kehitysideoista.